Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Nathansen, Henri.
Titel | Title:	Floden.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh. : Det Nordiske Forlag, 1902
Fysiske størrelse | Physical extent:	331 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021446093

HENRI NATHANSEN

FLODEN

DET NORDISKE FORLAG

ERNST BOJESEN KØBENHAVN MCMII

1902. Kn. 287.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FLODEN

HENRI NATHANSEN

FLODEN

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
ERNST BOJESEN
1902

7011

OPLAG: 1200 EKSPL.

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

I

Tage Brun vaagnede. Han laa ganske stille for ikke at vække — hvad var det nu, hun hed . . . Gerda . . . Dina . . . Frida . . Frida! Hendes Arm laa under hans Nakke og hendes Haar, hvor var det levende og muntert! Han pustede let til det, saa et Par Haar løste sig silkefint og lagde sig til Ro højere oppe. Ganske langsomt drejede han sit Hoved. En Tøs var hun, et Barn af den Sidegade, i hvis Numer dit eller dat paa Kvisten hun nu holdt til . . . Fuglen paa Kvisten, Kvisten paa Træet, Træet paa Bjærget, Bjærget ligger langt ud i Skoven — —. Over Panden var et Par Tjavser gledet ned fra det opstrøgne Forhaar, der iaftes sad blankt og buklet som fint udhamret Metal, buende sig ud over den lidt lave Pande. Nu laa de ganske upaalidelige og evig smuttende Øjne i Ro bag de sagte vibrerende Laag. Og dog syntes han, at han kunde se deres Spil, hver Gang en af de fine Trækninger puslede hen over Laagene og gled ud i Brynenes tynde Streg. Næsen var let bøjet med lange, nervøse

Fløje, og dens Hud var skær som dens Linier. Den saa' underlig fornem ud i den ellers saa borgerlige Forsamling. For Munden med de lidt brede Læber, der var plebejisk blege i det Røde, og Hagen med de smaa Prikker, der bragte Tanken hen paa daarlig Luft og daarlig Kost, talte højt om deres ganske uaristokratiske Oprindelse.

Han smilede. De laa saa underlig kastet paa Land paa en ukendt Strand. Tilfældig laa de dér, Børn af den store By, forskellige og dog hinanden lig — uden Kendskab til hinanden og dog med en Nats forunderlig stærkę Samhørighed. Han syntes, han kendte hendes Liv fra Tiden forinden og langt ud i Fremtiden. Gaden var hendes Verden. Dér laa alt dét, hun kunde faa. Dér var Lys, Fest, Frihed, og dér følte hun sit Menneskeværd.

Hendes Latter havde fortalt ham hundrede Ting, og hun havde lét ustanselig, saa han tilsidst havde tiet af Angst for, at hun skulde daane. Og da den endelig langt om længe sivede ud og flød bort, mens smaa, klukkende Mindelser fulgte den til Dørs, dukkede hendes Liv op af Stilheden. Han hørte Moderen jage hende op og ud i den tidlige Vintermorgen. Hjemmets Køkkenlampe stod ved Siden af Sengen, hvor hendes Fader sad søvndrukken og stak de lodne Ben i Strømperne. Henne paa Hjørnet af Korsgade havde hun truffet den ældre Herre, der havde bedt hende hjem og

trøstet hendes femtenaarige Forladthed med Slikkeras og Dikkedik og Gudfaderbevares. Og saa Tiden da hun vaagnede til Bevidsthed om, hvad hun var værd »mellem Fædre«, som hun klukkede frem iaftes, da hun klædte sig af og viste sit Ben med den slanke, sorte Strømpe — — Veninderne, Vennerne og de langvarigere ægteskabelige Dobbeltsenge her i hendes egen lille Svalerede.

Han havde elsket dette Pigebarn den første, maaske den eneste Nat, han traf hende. Hun havde fundet hans Øjne kønne, gravet Hænderne gennem hans Haar og kaldt ham kær og grinagtig. Hun var som en Vise, der fødtes paa Læben, ligetil, selvfølgelig. En Blomst, han havde suget. Mange havde været der før, og endnu flere vilde der komme. Men han saa' det ikke. Hun var hvid og varm som den første Nat, hun havde givet sig hen — hun vilde elskes, fordi det for hende var Lykke og Liv. Var dét først forbi, var alt forbi — hun vidste det, anede det et Sted fjærnt ude i sin Bevidsthed som en Trusel. Men hun berusede sig da kun dobbelt i sin Ungdom, sine Sanser og sin Latter. Den skyllede sine Bølger af Trods og Glemsel over hendes Barndom og hendes Fremtid, der aabnede sit Gab, tomt og klamt, ude i Byens tommeste og klammeste Udkant.

Hun tænkte ikke frem — ikke tilbage. Hun tænkte overhovedet ikke. Hun følte i sine Hænder

det Nu, hun holdt fast, klamrede sig til det, indtil hun gav slip for at klamre sig til det næste. Hun var Vagabond, vandrede fra en Egn til en anden, kendte ikke til Savnet af dét, hun havde forladt, eller Længsel efter dét, hun ikke havde sét. Hun var, hvor hun var, nød det, hun nød. Nu laa hun og nød sin Søvn, træt, mæt. Slog hun Øjnene op, var det atter en Dag. Natten var forbi. Alt var forbi — forbi! Hun stod op, lo Søvn og Mathed af sig, og Latteren rystede hende vaagen og sulten. Svalekvidder — —!

Hun rørte sig pludselig med smaa, forknytte Klynk som et Barn, slog saa langsomt Øjnene op med et fjærnt Blik, der endnu var taaget af Søvn og Drømme. Saa trængte en vaagen Tanke Sløret til Side, og idet hun krympede sig lidt i Dynen, sagde hun:

»Er det dig?«

»Ja, hvem skulde det ellers være?« Han nikkede Godmorgen, og hun tog Armen bort under hans Nakke, idet hun ømmede sig ynkeligt.

»Aa, hvor det gør ondt! I Mandfolk har saadan tunge Hoveder. Og saa skal I altid ligge med det dér, hvor vi er ømmest.« Hun gabede langt og ubehersket, rystede Hovedet, saa Gabet blev til en Række af brudte, utidige Lyd og rev saa med ét det hele over for dog at faa en Ende paa det.

»Er du træt?« Han rejste sig paa Albuen. »Vil du ligge lidt paa min Arm? Saa-aa, det lille

Barn er søvnigt. Hvad er det, du hedder? Kan den Lille sige, hvad hun hedder?« Hun gabede og strakte sig. »A—ba, det var et yndigt Navn.«

Hun begyndte at le, laa saa lidt og snøftede af Velvære som en Hundehvalp, med Ansigtet tæt ind mod hans Bryst, som om det søgte at krybe i Skjul under Armen.

»Var det ikke Tage, du sagde, du hed iaftes?«

»Det hedder jeg ogsaa idag.«

»Ja, for der er saa mange, som ikke siger os deres rigtige Navn, men et andet, fordi de er bange. Det er saadan no'ne Løjsere af Studenter. Er du Student?«

»Det har jeg været.«

»Hvad er du da nu?«

»Nu er jeg ingen Ting.«

»Kan du leve af det?«

»Ja-a. Saadan nogenlunde.«

»Er du gift?«

»Ja-a.«

»Det er jo Løgn. Du har jo ingen Ring paa.«

»Næ-æ.«

»Saa er du jo heller ikke rigtig gift. Eller lægger du den maaske fra dig, naar du gaar i Byen?«

Han kyssede hendes Haar, øm af Glæde. Saa listede han sin Haand ind under hendes Natkjole og lod den glide blødt over det spæde Bryst. Hun vendte sit Ansigt om imod ham og lod

Øjenlaagene glide langsomt nydende over Blikket, der gled ud, blev borte. Brynene dirrede som en Stræng, der netop røres, og en sagte Skælven aandede sit Pust over Kindens glatte Bleghed og tabte sig i smaa, ringede Furer ved Mundvigene.

»Frida . . lille gode Pige . . .«

Hendes Læber aabnede sig, det var hverken Latter eller Graad — et Smil, der døde i et Suk. — —

Hun laa atter rolig ved hans Side, halvt blundende. Han stirrede ud i den lille Stue, hvor hendes Tøj flød paa Bord og Stole. Gennem en Sprække mellem Rullegardinet og Vinduesrammen skar en Klinge af Sol sig ind og gjorde den Del af Værelset, der laa i Skygge, fattigere og køligere. Paa Skraavæggen havde Tapetet løsnet sig, og Kalken derunder var plettet af Fugt. Over en Stoleryg hængte hendes Underbenklæder, stumpede og barnlige, han kunde ikke forstaa, at saa meget kunde rummes i saa lidt. Aa, hun var selv et lille Barn, da hun iaftes stod stumpet og uformelig og løste de lange Baand og traadte ud af Benklæderne som af en Pyt, hvor hendes Ben var blevet vaade. Og Strømperne, som hun beholdt paa og først tog af i Sengen. Frøs hun om de smaa Pusselanker, eller var de ikke ganske rene? —

Han flyttede varsomt hendes Hoved og stod op.

Hun var krøbet længere ned i Sengen og nussede sig dybere ind under Dynen:

»Hvorfor staar du op? Nu havde vi det saa rart.«

»Jeg skal jo hjem. Min Kone ligger og græder efter mig.«

»Hun trøster sig nok.«

Han rullede Gardinet op og aabnede et Vindu:

»Solen vælter jo her ind som af et Overflødighedshorn.« Han stod og skar Ansigt og følte sig ganske bleg og blind. »Du bor jo kongeligt.«

»Jeg giver ogsaa 13 Kroner. Skidt skal det være, og flot er det.«

»Kom her hen, du. Man kan mærke, det er Søndag. Himlen ser saa renvasket ud, og man kan tælle Skridtene paa Gaden. Selv Spurvene sidder nok saa andægtig og pynter sig.« Han vendte sig om. »Kom nu. Du har godt af lidt Sol, du — Kælderblomst.«

Hun skrabede Dynen tættere om sig og dukkede Hovedet ned under den. Saa stak hun det atter op:

»Jeg ligger og gemmer lidt paa dig, til du er gaaet.« Hun dukkede atter Hovedet. »Svup, nu forsvinder jeg i Underverdenen!«

Han listede sig sagte hen over Gulvet. Saa tog han med et rask Tag Dynen fra Fodenden. Et Par smaa, buttede Ben stak i Skjul som to vævre Dyr, Hovedet fløj op over Dynen, og hun rejste sig halvt over Ende med vrede Smaarynker mellem Brynene. Men da hun saa' ham

staa leende i den korte Skjorte paa de bare Ben, kunde hun ikke holde Værdigheden. Hun brast i Latter, først ærgerlig over, at hun maatte le, saa overgivent, da den pludselige Forskrækkelse og Vrede var rystet hulter til bulter:

»Din væmmelige Dreng! Skal han løfte Dynen af en ordentlig Dame?« Hun brast atter i Latter. »Saa' du mine Ben?« sagde hun saa.

»Jeg saa' to smaa Kid, der sprang i Marken.«

Hun følte, at hans Ord var en Anerkendelse, bøjede Hovedet tilbage og rystede Haaret ned over Ryggen. Han var atter gaaet hen til Vinduet. Hun greb i en Fart Strømperne, der hængte som Aaleskind over Stolen, stak hurtig i dem og trippede hen til ham. Hun saa' ganske nykonfirmeret ud i den lange, hvide Kjole.

»Du maa ikke se paa mig.«

»Aa, Snik Snak.«

»Jo, for jeg ser vist rædsom forsoldet ud.«

Han lagde Armen om hendes Liv og følte den bløde Glathed under Kjolen:

»Har du saa haft det rart sammen med mig?«

Hun nikkede og tog hans Haand, der laa ved hendes Bryst.

»Kommer her nogen inat?« spurgte han saa.

»Det ved jeg ikke. Endnu,« lagde hun til lidt efter. »Man maa da have nogen om sig — ikke?«

Han gik bort fra Vinduet:

»Nu klæder jeg mig paa — jeg maa se at komme afsted.«

Hun trippede forbi ham med Armene kuldskært overkors paa Brystet. Saa løftede hun Dynen, som hun forudseende havde lagt tæt om Varmen, og krøb sammen dernede.

Og saa laa hun dér og pludrede sin sorgløse Kvidder, mens han gjorde sig i Stand. Nu var dén Nat forbi, og der var mange efter denne. Det var Søndag idag, hun skulde fikses op i sin fineste Stads. Søndagen var dejlig lang; for den var den Nat, der var gaaet, en hel Dag og saa nok en Nat. Hun skulde i Skoven med en Veninde, der hed Klara — — om han ikke kendte Klara? Det var hende, der blev holdt af den smukke Løjtnant Wedel, som var forlovet med Grosser' Bang & Reiersens Datter, hvor hun var paa Lageret. Klara fik 50 Kroner om Maaneden alene til at klæde sig for, og hun behøvede slet ikke at tage nogen Plads. Om Søndagen var Klara altid fri, saa var Løjtnanten paa Landet hos Kæresten. Naar de kom hjem fra Skoven, plejede hun og Klara at gaa paa Tivoli og saa spise til Aften hos Nimb. For dér var Garden . . .

Han var imidlertid blevet færdig. Langsomt nærmede han sig Sengen, hvor hun laa, smilende ved Tanken om, hvad Dagen vilde bringe. Han satte sig paa Sengekanten og tog hendes Haand.

»Gaar du nu?« sagde hun saa.

»Ja.«

»Naar kommer du saa igen?«

»Vilde du bryde dig om, at jeg kom igen?«

»Ellers spurgte jeg vel ikke. Vi har jo haft det rigtig rart. Og det var saa grinagtigt, synes jeg, alt det, du sagde, og som jeg ikke forstod. Det er, som naar jeg læser Vers. Det er ogsaa tit, at jeg ikke kan forstaa det, men det lyder saa net.«

Han sad og tænkte lidt — vidste ikke rigtig, hvordan han skulde forme den Tanke, der havde trængt sig paa ham. Han vejede den frem og tilbage, som naar man tænker over, om man skal give Drikkepenge, eller om man slet ikke *kan* ... Endelig sagde han:

»Maa jeg ikke give dig lidt til at more dig for idag, Frida?« Han kunde se, at det pludselig lysnede op i hendes Øjne ved Tanken om dét, hun kunde faa for Pengene. Men hun vendte som i Uvilje sit Hoved bort og sagde fornærmet:

»Du tror da ikke, jeg er af dem, der tager Penge for det.«

Han sad med Haanden om Portemonnaien, lidt flov over det, han havde berørt.

»Herregud!« sagde han saa, idet han slog det hen.

Hun vendte sig om imod ham, og et skuffet Blink skød frem i hendes Øjne, da han tog den tomme Haand op af Lommen. Saa lagde hun sig helt hen til ham, strøg hans Haand et Par Gange og sagde saa:

»Der er kun én Ting, jeg gærne vilde have.«

»Naa?« Han saa spørgende paa hende.

»Det var et Par Sko som dem, Klara har faaet. De er lysegraa, men de koster 12 Kroner. Og jeg har kun de 6.«

Han gik hen til Bordet og lagde forsigtig Pengene fra sig. Hun fulgte hver Bevægelse og den sagte Lyd af Sølvet. Da han kom tilbage, havde hun knappet Natkjolen op, saa det lille, faste Bryst stod muntert og levende. Hun havde lukket Øjnene og laa med Armene under sit Hoved.

»Kys mig saa, inden du gaar,« hviskede hun. »Du sagde jo iaftes, at mit Bryst var saa kønt — en Rosenknop . . .«

II

Brun stod stille et Øjeblik nede paa Gaden. Ovre paa det andet Fortov stod en Betjent — han saa' først paa ham og lod saa sit Blik glide med et lunt erfarent Smil op ad Huset til Kvisten. Derfra vendte det atter tilbage til Brun. Saa lettede Betjenten paa sig og rystede paa Hovedet over Ungdommens Letsindighed.

Brun løftede sit Ansigt og lod Solskinnet skylle hen derover. Da han atter aabnede sine Øjne, var alting hvidt. Han smilede hen i Solen. En ung Rigdom, en bred Stormægtighed fyldte ham. Han maatte ud paa Kørebanen, hvor der var bedre Plads. Alle de Mennesker, der gik ham forbi, gjorde ham yngre, kaadere. De gik og indstillede sig paa Søndermarken med Barnevogn og Madkurv og de høje Hatte. Han selv var fri, fri for Hensyn, fri for at føle sin Frihed som noget ugentligt, der blev ham tilstaaet i Medfør af Luthers den lille Katekismus.

Han løftede sit Hoved, saa' kun Solen. Husene var Sol, Gaden var Sol. Han selv gik gennem Solskinnet, kom fra Solskin, gik til Solskin. Hans

Tanker gled ud i den blonde Luft og blev borte. Dukkede saa op et Sted langt ude i hans Erindring som et Smil. Naar han løftede sin Overlæbe, syntes han, at han vejrede Duften af et Kvindebryst, en lidt lummervarm Sødme, der fik ham til at tænke paa Die. Han lo stille — — som en Rosenknop —

Han var kommet ud til Aaboulevarden. En Flod af festklædt Middelstand strømmede afsted til Banegaardene. Han gik ind i Strømmen og lod sig langsomt drive med. Det morede ham at føle disse Menneskers Pres for at komme udenom og de Blikke af borgerlig Indignation, der spiddedes i ham, fordi han drev paa en Festdag, hvor de selv sled for at presse Udbytte af deres Fritid. Alle de høje Hatte vendte sig i Forbigaaende op imod hans flade, skinnende som smaa sorte Sole. Vendte sig saa atter fra ham — Glansen var ligesom gaaet af dem — han var ikke en af deres.

Han brød brat af og gik op over Søerne. Jeg er ikke en af jeres, tænkte han og rystede smilende paa sit Hoved. For mig maa I blive i de Baggaarde, hvor I hører hjemme. I maa for mig ogsaa gærne faa Sol og Luft og Normalarbejdsdag — — naar I blot vil holde jer borte fra den Sol og Luft, hvor jeg gaar. Alting lugter jo af jert Arbejdes Sved og daglige Brød. Bøger, Blade, hele Byen lugter. Jeg er ikke en af jeres.

Han satte sig paa en Bænk og svøbte sig ind

i Solskinnet. En Fugl strøg fløjelsblødt forbi hans Øre. Han sad og kradsede i Jorden med sin Stok, dæmmede op for en Myre, der vilde frem, og lavede et Himmelbjærg af Sandskorn. Myren kravlede op og rullede ned, tilsidst var den fanget i en rullende Kælder. Den saa' ud, som om den kunde blive ved til Dommedag med at kravle og rulle . . . Sisyfus . . . Pludselig aabnede Brun Muren. Han saa' den pile afsted fri, vild af Panik over sin Frihed.

Byen laa helligdagsstille. Solskinsglad — sagde han hen i Luften. Solskinsglad — gentog han og smilede. Han vendte Ansigtet op mod Solen, den sved som et Brændglas. Fine flimrende Silkeflor sænkede sig og sænkede sig ude over Søen. Det er Sommer — sang det inde i ham. Han søgte at nynne sig ind i en Verselinie, fandt ingen, sad saa og vuggede, mens han gentog i syngende Rytme: det er Sommer. Bølge paa Bølge af Sol aandedes ind over ham — —

Og han blev siddende i en sælsom gryende Ungdom og Lykke. Det var, som om han sad der den første Sommermorgen, han levede — han havde aldrig før sét Lyset og følt Solens Varme. Han selv var et Barn — Minder, Tanker, Sorger, alt var slettet ud, havde aldrig været. Der stod intet skrevet i ham. Hvide Blade, hvorover Solen dansede. Det vaagnede i ham — nyt Liv, ny

Sommer. Det bruste i ham, overmodigt, stigende...

Sommer — hviskede han og bøjede sig tilbage, saa han sank ind i Solen.

Saa rejste han sig. Han syntes Solskinnet flød ned over ham.

III

Da Brun drejede om Hjørnet af Bülowsvej, saa' han Oscar Willemann staa i Gadedøren, spejdende op og ned ad Vejen.

Willemann var Boganmelder ved et af Byens Smaablade. Han tænkte kun paa ét, levede kun for ét: Bøger. Igennem dem elskede han alt det, Livet ikke havde givet ham — Skønhed, Kvinder, Ungdom. Han vidste alt, hvad hver Skribent fra de største til de mindste havde skrevet. Hjemme i sit Værelse hos Moderen, hvor de tætpakkede Reoler stod som stærke Mure, der skærmede ham mod Livet og Tumlen, blev hans Blik og hans Haand rolig, og hans Tale blev dæmpet og lunede sig tæt om hans Tanke. Der sad han med den trygge Fornemmelse af at være i et Land, hvis Sprog og hvis Form for Liv han forstod. Han kunde sidde Dag efter Dag og pille sine smaa Citater ud og med sin pertentlige Skrift rubricere dem i Kolonner til Grundlag for den Anmeldelse, han skulde skrive. Og dér prentede han de smaa omhyggelige Digte, som i Ny og Næ stod og

missede saa underlig mod Dagens Lys i Bladet, hvor han skrev.

Men kom han udenfor sine Reoler, blev hans Gang, der var vant til Slæberne, usikker og ujævn. Han gik i Regelen ude paa Kørebanen, nær ind mod Fortovet, og var der en Spadseresti i Nærheden eller et Fortov, der var mindre befærdet end et andet, tyede han der hen, hvor den personlige Sikkerhed syntes ham størst. Der svævede da altid et anspændt Smil over hans Ansigt som hos en Døv i en større samtalende Kres. Skulde han besørge noget i en Butik, gik han gærne to tre forbi, inden han, presset af Nødvendighed, tvang sig til at gaa ind. Han tog da det første det bedste, der blev budt ham, og betalte altid med saa store Penge som muligt. Han holdt mere af at faa Penge tilbage end at rode rundt i sin Portemonnaie for at faa dem nogenlunde aftalt. Lyden af et usædvanligt Tal som 3 Kr. 39 Øre gjorde ham nervøs. Synet af en Handlende, der i Telefon afgjorde en Forretning, fyldte ham med Beundring.

Hans Stilling som Boganmelder indbragte ham Bøgerne, han anmeldte. Hans eneste Indtægtskilde var Posten som Bibliotekar i Foreningen »Centrum« — den gav ham 300 Kr. i Indtægt om Aaret. Hvad han saaledes tjente, bragte han sin Moder. Til Smaanødvendigheder betalte hun ham 5 Kroner om Maaneden. Han var 39 Aar.

Traf han paa Gaden en af sine Bekendte blandt

Kunstnere eller Forfattere, tog han Hatten af i dyb Underdanighed. Han søgte saa forgæves med sine lange, krumme Ben at komme i Trit med den, han traf. Eksperimentet lykkedes aldrig. De flade Fødder var altid forude.

Tage Brun havde vundet hans Venskab for Livet ved en Gang at rose en Linie i en Anmeldelse. Willemann kom nu og da op til ham, enten tidlig paa Morgenen eller sent om Aftenen. I den mellemliggende Tid var han altid optaget. Han var en trofast Beundrer af Bruns Forfattervirksomhed og havde hans fire Bøger staaende i selvkomponerede Bind paa en Hædersplads i sin Yndlingsreol.

Da Willemann nu fik Øje paa Brun satte han de lange Ben i Gang og ligesom skrævede hen over Vejen. Han gik i Sko, og da hans Bukser altid var noget for korte, skimtedes de graa uldne Strømper under Gangen. Skønt Vejret var sommerlig mildt, havde han brun Vinterfrakke paa og Tørklæde bundet om Halsen.

Han tog Hatten dybt af. Det lange, flade Haar laa skraat hen over den buede Pande, der var det eneste udtryksfulde i hans Ansigt. Der var noget lallende over den indfaldne Mund og den store Gammelmandshage. Stemmen var barnlig glad af en noget aandssvag Klangfarve.

»Undskyld, hvis jeg kommer til Ulejlighed,« Fødderne ledte efter Trittet, men var allerede noget til en Side. »Jeg haaber ikke, jeg forstyrrer Dem.

Men jeg sad lige og læste Hjertings nye Digte, og saa syntes jeg, at der var to Linier i det første Vers af Digtet til Dr. Frank, som ikke er gode. Og jeg vilde gærne spørge Dem, om De ikke ogsaa synes det. De husker maaske, hvordan de lyder — — jeg har ellers taget Digtsamlingen med.«

Brun sagde, at han ikke nøje huskede det. Willemann stod stille, gravede Hænderne med de ældgamle Handsker ned i Frakkelommen og tog en Bog frem.

»Det er Side 24, det véd jeg. Den 24de er det nemlig min Fødselsdag — i September. Se, han skriver saadan:

> Dit Haar, der bølger i flammende Tunger —
> bølger som Røg — flammer som Ild — —.

Han lukkede Bogen og stak den i Lommen:

»Nu vilde jeg gærne spørge, hvad De mener,« sagde han saa. »Man kan dog ikke sammenligne Franks Haar med Røg — for den trækker jo bort og bliver da ikke siddende som Haaret paa et Hoved. Vel? Og Haar og Røg de *er* nu ikke kongruente.«

»Det er jo Billedet, Willemann. Naar jeg siger, at De minder mig om en af de ægyptiske Landeplager, saa er det jo ikke derfor givet, at De er en Græshoppe.«

Willemann saa' paa Brun. Da han mødte hans Smil, lo han højt med aaben Mund. Tænderne laa som en By i Ruiner.

»Han skriver ellers yndige Vers, Hjerting, synes De ikke ogsaa? Men han synger ikke — vel? Jeg mener, han har ligesom kun *lært* at synge. Det har jeg ogsaa en Gang skrevet om ham. Jeg synes ikke, det var saa daarligt sagt.«

Brun saa' hen paa Willemann. Han undrede sig som saa ofte før over, at der i hans Hjærne pludselig kunde blomstre en Tanke. I hans smaa Digte kunde der ogsaa imellem alt det løse, tilfældige Ukrudt løfte sig en fin Blomst af en egen Sarthed — en skælvende, bristende Linie. Man sænkede uvilkaarlig Stemmen, naar man læste dem, ligesom ængstelig for at et Pust skulde tage Livet af dem.

De var ved Gadedøren. Brun aabnede den og gik ind.

»Ja, undskyld — det er Dem vist ikke belejligt, at jeg gaar med.« Willemann storkede som en stor Fugl bagefter Brun op ad Trapperne. »Det var heller ikke for andet end det med Hjertings Vers. De er jo enig med mig, ikke sandt? Jeg vil saa nødig gøre nogen Uret. Men Haar og Røg *er* ikke kongruente.«

Brun rynkede irriteret Brynene. Dette store Fugleskræmsel, der hoppede efter ham og trak ham i Skøderne med sin Snadder — —! Saa gled et medlidende Smil ind under hans Vrede, løste den op i Luft. Han fik Lyst til at klappe det store Barn, der fulgte ham i Hælene, og sagde:

»Har De Lyst, Willemann, til at sidde en Times-

tid oppe hos mig?« Det kriblede atter i ham. »De kan faa Lov til at læse et af Deres egne Digte højt for mig. De vækker mig saa nok efter Operationen.«

Brun lukkede Entredøren op. Paa Gulvet laa et Brev. Han saa' paa Udskriften, tænkte sig om, inden han aabnede det. Ude i Entreen rumsterede Willemann med Frakke og Hat.

Hr. Tage Brun!

Da jeg sidst traf Dem, bad De mig skrive Dem til, naar jeg en Dag tog ud paa Landet til Teisens. Nu tager jeg der ud paa Onsdag. Vil De saa med? Jeg tager fra Klampenborg-stationen med 1,20 Toget. Det er snart længe siden jeg har set Dem. De har det vel godt?

Deres

Ida Borch-Jansen.

Jeg vil gærne vide, om De kommer eller ej.

Brun gik hen og aabnede Vinduet. Han stod en Stund og saa' ud i Luften. Sommeren gled blid og morgenblaa ind imod ham — —

»Undskyld,« Willemann kom ind af Døren med sin Frakke, »jeg maa maaske lægge den her, for jeg har skam ingen Strop i den — —. Holder De meget af Sol? Jeg har kun et Par Timers Eftermiddagssol hjemme hos mig. Jeg holder ikke saa meget af Sol i Stuen, for saa er det, som om

det ikke rigtig er nogen Stue mer. Solen gør mig saa urolig — det er ikke mit Element.« Han lo ved sig selv og satte sig. »Jeg tror, jeg har Solskræk. Men De bader Dem nok rigtig i den.«

»Ja, jeg bader mig i den.« Brun stod midt i Vinduet og strakte sig i Solen. Han holdt Brevet i Haanden, højt oppe over sit Hoved. »Alting er saa gyldent idag. Hørte De, der var en Knop, der bristede?« Han bevægede Brevet sagte frem og tilbage i Luften som en Blomst, der svajer i Vinden.

»Det lyder som en Verselinie.« Willemanns Øjne saa' ud, som om de ledte efter Forfatteren.

»Det er et Digt, Willemann.« Brun vendte sig om og gik hen til ham. »Se, hun kommer over Bjærgene . . ,« sagde han saa. »Dette er ogsaa et Digt,« han holdt det hvide Papir op i Solstriben. »Er der nogensinde nogen, der har skrevet Digte til Dem, Willemann?«

Willemann rystede paa Hovedet:

»Nej, hvem skulde det være? — — Men jeg har i disse Dage skrevet et Digt til Hjernø i Bladet. Har De ikke sét det? Jeg kan det for Resten udenad.«

Brun smilede. Willemann sad og plirede opmuntrende med sine smaa Øjne. Brun smed sig paa Sofaen, den ene Arm hang ned, saa Brevet rørte Gulvet. Han førte Brevet tæt op forbi sit Ansigt og sagde:

»Lad mig høre det, Willemann — men saa stille De kan.« — —

Udenfor trak Spurvene deres Kvidder som Traade fra Gren til Gren — det hele var som et Spindelvæv af Lyd, der flimrede og gyngede i Solen. Luften gled ind i Stuen, blød og smægtende. Ude over Haverne strømmede Solen, rislede og rislede ned over Grene og Blade. Alt gled ud i Sol og Sang.

Brun hørte Willemanns sagte Stemme, opfattede intet af det, han sagde. — — Det bar ham altsammen ud, vuggede ham ind i Sol og Sommer — —

Se, hun kommer over Bjærgene . . .

IV

Fru Elisa Borch-Jansen var 39 Aar og Ingenue. Paa Mandtalslisterne var hun 36 og fraskilt Hustru — hun blev et Aar ældre hvert andet Aar og tænkte paa de 40, som andre tænker paa Døden.

Hun havde som den attenaarige Lise Borch debuteret i Operetten paa Kasino, gulkrøllet og operettenaiv, og hun havde i de følgende Par Aar skabt sig et Publikum paa sin lille, buttede Barm og sin sprøde Fuglekvidder. Hendes Force var det skælmsk-landlige. Naar hun dansede ind som Bondepige i nedringet Blondeliv, stivet og strøget, med lysegule Træsko, saa tiskede og hviskede alle gamle Damer, mens Parkettets Ungdom afventede det Øjeblik, da hun i sin første Vise bøjede sig, lidt rigelig, forover, saa de smaa Bælam tittede ud over Korsettet. Hun blev dog altid selv, før Visen var til Ende, opmærksom paa de smaa nysgerrige Yndigheder og rettede sig i det med et bønfaldende nedslaget Blik, der antydede, at Bælammene var et Offer, hun bragte Kunsten.

Blandt hendes Beundrere var Tycho Jansen,

Journalist ved Byens radikale Blad. Han var af dem, der blev taalt indenfor Partiet, da det endnu trængte til selv den ringeste Stemme. Man vidste, at han var upaalidelig, men han kunde bruges, fordi han var for pligtopfyldende til at kunne gøre nogen Skade. Han havde en udpræget Evne til at gøre sig afholdt af halvt glemte Berømtheder. Derfor var hans Specialitet Nekrologer. Ingen af de berømte Gamle døde, uden at Jansen havde anvendelige Breve fra dem eller Fotografier med smigrende Tilegnelser. Han repræsenterede Bladet ved Begravelser og noterede altid, at han selv havde været tilstede. Desuden havde han udgivet to Bind Festdigte.

Da Elisa Borch blev gift med Jansen, forlod hun Scenen. De levede nogle Aar sammen og fik et Barn, som de døbte Ida Bettina, Ida efter Jansens Moder og Bettina efter Fruens store Succes i »Lykkebarnet«. Da Ida var fem Aar, blev Forældrene skilt. Ida blev hos Moderen. Man paastod ude i Byen, at Jansen havde forvekslet sin Kone med en yngre Søster, der var gift med en Bedemand. Redaktøren mente rigtignok, at det var Søsteren, der havde taget fejl.

Efter Skilsmissen forsøgte Fru Elisa sig atter i sit gamle Fag, men trak sig nogle Aar efter skuffet tilbage. Bælammene var blevet for store. Jansen var imidlertid blevet Redaktør af et nyoprettet moderat Blad. Han aabnede det med en Nekrolog over sit tidligere Parti.

Fru Borch-Jansen levede da stille, »tilbagetrukket« som hun yndede at udtrykke sig, sammen med Datteren Ida. Hun beboede en lille Lejlighed i en af den gamle Bys Sidegader. Stuerne var udstyrede med en let henkastet Teaterelegance. Der var mange Møbler paa skraa med Vifter og kunstige Blomster bag, og røde Lampeskærme hyggede i hvert Hjørne. Dertil Sejrstrofæer med falmede Baand, der diskret tittede frem henne ved Gardinerne. Endelig et Utal Portrætter af hende selv og andre af Scenens Store — de fleste med overstadige kammeratlige Paaskrifter. Over det hele en Duft af Kælenskab og visne Blomsters lumre Jomfruduft.

I Hjemmet kom til Stadighed en Del af de gamle Kammerater. Naar de var der, blev Fru Borch-Jansen Lykkebarn igen med de gamle skælmske Lader. Der taltes da om Teater og Kunst med lidenskabelig Mimik.

Dette Tilknytningspunkt til Scenen var Fruens Stolthed. Naar hun var ude, søgte hun altid at bringe et af Scenens Navne paa Tale, og hun tilføjede da gærne: en af vore Venner. Hun sagde aldrig: af mine — — Ingenue som hun var.

Hun var med Aarene blevet sværere, men var dog endnu bekendt for sin gode Figur. Ansigtets gulkrøllede Naivetet var jo nok blevet lidt erfaren, og navnlig om Formiddagen naar hun svævede hjemme i Frisértrøje og Underskørt var der Plet-

ter hist og her i Forgyldningen. Men naar Haaret var sat, og Øjnene kvikket straalende og blanke, følte hun atter Jorden som et Scenegulv under sine Fødder. Hun gik regelmæssig hver Middag en Tur med Datteren gennem Byen, smilende og talende som Veninde med Veninde. Hun talte da med aabne ungdommelige a'er, og hun løftede gærne Kjolen, da hun vidste, hun giorde det med Ynde, og hendes Fodtøj var smukt og smaat. Da det tillige altid var lidt *for* smaat, blev hun en Kende stolprende i Gangen. Benene var jo heller ikke blevet tyndere. Men hun vidste, hvor højt hun endnu kunde løfte — —.

Datteren Ida var høj. Hendes Træk var spinklere end Moderens. Øjnene havde ingen udpræget Farve, de syntes blaa i Sol og graa i Skygge. Var hun bevæget, blev de blege, farveløse, og faldt hun i Tanker, var de af en dybgraa, drømmende Farve. Der var noget katteagtigt i Ansigtets Form, eller i Øjnenes Stilling — man vidste ikke rigtig, hvor det sad. Men bøjede hun sig forover og lyttede efter, hvad der blev sagt, missede hun stærkt, Overansigtet tegnede sig bredere, og Ligheden slog En. Naar hun lo, bøjede hun Overkroppen tilbage, saa det løstposede Liv strammedes og afmærkede hendes Bryst, ganske sagte fortonende, under Kjolen, og hendes Øjne straalede lyseblaa med noget af Moderens Teaterskælmeri i Blikket. Hun syntes da yngre, maaske utydeligere, men af

en egen barnlig Smidighed, der gjorde En tryggere, faderlig. Figuren var slank, smalhoftet. Hun holdt meget af langt Slæb, for hendes Fødder var lømmelagtig store, og hun kastede dem i Gangen som en Hundehvalp. Hun var som Moderen meget talende og meget leende. Der var ingen Form over hende. Den slanke Skikkelse svajede hid og did, saa man kom til at tænke paa Liljer eller unge Birke. Og da hun altid talte med mange Haandbevægelser, blev Indtrykket af hende endnu mere uroligt. Men det var altid fint og særegent. Kunstnere sagde, at hun var malerisk.

Da Brun første Gang traf hende, var hans Blik straks faldet paa hende blandt de mange andre. Der var altid Bevægelse i den Kres, hun stod i. Da han blev præsenteret for hende, blev der et Øjeblik stille. Hendes Hilsen var lidt for yndefuld, for meget Attitude. Skaren larmede atter op, da han var gaaet forbi. Længe beholdt han et Indtryk af noget sommerlig spinkelt, der svajede i Vinden.

Senere traf Brun hende nu og da, og naar han havde været sammen med hende, kunde han gaa i Dage med Klangen af hendes Stemme i sit Øre. Paa Gaden var det aldrig lykkedes ham at træffe hende alene. Naar han mødte hende, var hun i Følge med Moderen. Og der var noget over Moderens sikre Fodskifte og faste Bagparti, der var ham imod og holdt ham paa Afstand. Ude fik

han sjælden talt rigtig med hende. Hun forstod ikke den Kunst at tale, saa ingen andre hørte det. Og bedst som han stod og talte med hende, og Ordene fløj som lette Bobler, skinnende og bristende, drejede hun sig om og faldt i Snak med en eller anden, der stod bagved.

Han svor da en Ed i sit stille Sind. Dér stod man og troede, at hun var fanget i Samtalens Traade. Og saa klippede hun dem alle over, og man stod tilbage med en underlig afskaaret Fornemmelse i Hænderne — —

Men naar hun saa atter vendte Hovedet om imod ham, smilede han og rystede paa sit Hoved. Barn — —!

Det var til syvende og sidst dét, der indtog ham, at man aldrig rigtig fik hende fat. Hun gled bort mellem Hænderne paa En som en Solstraale. Man havde hver Gang kun et flygtigt Indtryk af hende, et Pust af Ungdom, en Betoning, et Billedblink. Faldt der et Ord fra hende, der fik ham til at lytte og søge nærmere ind til hende, viftede hun det bort for Næsen af ham som en næsvis Flue. Han saa' paa hende. Spøg — sagde hendes Smil. Hun vendte sig om og var borte. Han følte hendes Spøg som et Silkespind, der faldt sammen.

Han gav sig saa til at anstille psykologiske Undersøgelser og kom til det Resultat, at alt i hende var bevidst, beregnet. Han stillede Faderen

og Moderen op, adderede, subtraherede og trak hende frem som Facit. Men der var dog stadig noget i hende, som han ikke fik ud ved at lægge dem sammen. Han smilede. Det var jo netop alt det, han holdt af hos hende — selvfølgelig — — maaske dét, han selv lagde til. Han kom til at tænke paa, naar han som Dreng ved al Slags sindrig Gisning og Kombination søgte at finde Vejen ud af Tivolis Labyrint og pludselig stod dér, hvorfra han var gaaet ud . . . Saa rystede han Vejene sammen i sin Hjærnes Labyrint og lo.

I den sidste Tid var han dog ligesom kommet hende nærmere. Han syntes ogsaa, der var faldet mere Ro over hende. Det kunde hænde, at hun pludselig blev tavs og sad lyttende med Hænderne foldede under Knæet. Han syntes da, hun blev blidere, lukkede sig som en Blomst mod Aften. Hun yndede ogsaa at sætte sig ved en Venindes Fødder, helst en lidt ældre. Der kunde da komme et eget barnlig forpint Udtryk over hendes Pande, som om en Tanke trykkede hende. Men naar han spurgte hende, rystede hun ligesom Stilheden af sig, ja hun rystede den af sig med en nervøs Skælven, som om noget kriblede hende i Ansigtet. Og kort efter hørte han hende le og saa' hendes Slæb feje Gulvet i den anden Ende af Stuen.

Han kom ikke ind i hende — og han kom

ikke udenfor hende. Hun holdt ham i Svingning. Han elskede denne Svingning i sin Sjæl, den var jo hans Liv, hans Ungdom, uden Maal, sorgløs for alle Vinde. Hvad brød han sig om at finde ud af hende — hvem hun var, og hvad hun indeholdt? Som hun stod for hans Øjne i sin flygtende Slankhed, var hun noget, der fløj bort — kom tilbage. — Og saa var hun pludselig borte igen, der svævede blot i hans Øre Mindelser, flygtige, smilende. Intet Savn — ingen Længsel. Kun en Anelse af en Klang, der gemte sig bag hans Tanker og nu og da brød frem, saa han syntes, at Tanke og Klang var det samme.

Han lod det komme, som det vilde. Hans Liv havde altid ladet alt komme, som det vilde. De kaldte det planløst — de Barbarer. De gik med deres »Maal« for Næsen, indtil Maal og Næsetip groede sammen, saa de ikke kunde se andet og længere. De fulgte deres Veje med Bestik og Kompas, beregnede, lagde til, trak fra. Familien — sagde nogle og rullede sig sammen under Dynerne. Samfundet — sagde andre og gik ud og prækede om Kristus og Darwin. Og atter andre sad som gustne Snegle i deres Huse og dissekerede og obducerede, krøb en Gang imellem ud og nussede mod Solen med de lange Følenæser og trak sig saa ind igen, indtil alt, Tanker, Ønsker, Drifter var lukket i Sneglehus. — — Aa Gud ja — Udvikling, Fremskridt, Frihed! Han vidste det alt-

sammen — han lærte alle de store Ord samtidig med, at han lærte at knappe sine Bukser. Og saa gik han der og drev omkring og tog ingen Del i den store Kamp mod de store Maal! Han var jo ingenting, hverken Højre, Venstre eller lige ud ad Landevejen — — et Barn, en ligegyldig, man ikke gad regne med....

Nu drejede Karruselen rundt derinde. Geschäften gik, alle var Interessenter i Foretagendet. Nogle tog Skillingerne ind, andre gav dem ud til dem, der stod for Kasserne. Og den gamle, blinde Krikke drejede rundt og rundt i de samme gamle Cirkler. Musiken spillede op, atter og atter den samme »Kong Christian —«. Forsøgte man at putte en anden Melodi i Lirekassen, blev Folket indigneret og raabte loyalt op om fremmed Indflydelse og Paavirkning ude fra og krævede »Kong Christian —« tilbage i Kassen. Naar den gamle Krikke syntes Publikum *for* gammel, spændte »man« en anden for, og saa taltes der højt om Systemskifte, og Folk klappede anerkendende Fælleskrikken paa Bagen. Og de betroede hinanden, at *nu* var der kommet Fart i Karruselen og sociale Reformer i Reglementet. Den næste Dag sad de alle paa deres vante Pladser og lod sig køre, men nu hed det sig, at det var Folket, der kørte....

Bag Kasserne stod man og smilede lunt i Skægget. Det var jo den samme gamle, blinde Krikke,

der trak. Man havde kun givet den et nyt Dækken paa — —

Brun stod oppe paa Broen, der førte over Jærnbanelinien. Vinden støg blidt over hans Ansigt, legende, hviskende . . . Han stod en Stund med lukkede Øjne og følte Vindens Viften . . . som over Blade — —. Et Træ, hvis Krone svajede over Kravlet i Krattet . . . Han stansede lidt ved Billedet og rystede smilende paa Hovedet. Jeg er glad — tænkte han. Naar en Lus sidder oppe i Kronen og ser ud over Landet, tror den maaske ogsaa, at *den* er Bøgetræ. Der er dog ingen, der vilde bytte sine sikre Indkomster med min Glæde. Saa har jeg vel ogsaa Lov at bære Krone som Prins af Poesiens Slaraffenland — —

Han gik hen mod Jærnbanen.

Gudskelov, at Idas Moder ikke kom hos Teisens. Ellers skulde hun vel have plantet sin fede Bag mellem ham og hende. Og han skulde have set den vippe i Gangen, naar hun strammede Kjolen, og Bagkroppen svævede som en rund upersonlig Sæk i Landskabet. Hver Gang han tænkte paa Moderen, var det, som om noget bruste i ham. Hans Had var ganske kønsligt. Han hadede hende, fordi han samtidig følte, at han, da hun var ung, kunde have elsket hende med noget af det samme Had. — —

En Herre skraaede i det samme over imod ham: »Gratulerer!« raabte han ude paa Gaden. Han

kom nærmere med Lorgnetsnoren viftende bagude som en Flagline. »Hvad siger De om Ministeriet? Tænk Dem en Bonde, hvad — — det er nye Tider. Og Hjernø! Gudfaderbevares. Det vi slet ikke turde tænke paa —«

»Det er vel *vor* Fejl, at vi ikke turde det.« Brun trak paa Skulderen.

»Jamen kære —,« Blichfeldt tog Brun under Armen, slap atter Taget, da det hindrede ham i hans store Armbevægelser. »Det *er* sku da en ny Tid!« Han gik sidelæns, og hans Skridt blev trippende af Ivrighed. »Det, som vi nu har kæmpet for i tred — ve Aar.«

»Lad os først se, om vi har faaet det,« sagde Brun ligegyldigt. Blichfeldts Begejstring irriterede ham — han havde altid en Sag, han var begejstret for.

Brun gik et lille Skridt tilbage. Blichfeldt var stanset, han spyttede, naar han blev ivrig:

»Aa, den Ungdom herhjemme! De skulde have set, hvis det var sket i Polen.« Blichfeldt havde Eneret paa Polen. »Kan De da ikke se, Menneske, at alt nu er muligt?«

»Jo-o,« sagde Brun, idet han løftede Brynene med et Blink af et Smil.

»Aa, jeg synes ligesom jeg ser det, der vil ske. Fremad og opad — De ved, det var det, jeg fik sat paa »Centrum«s Fane. Naa —,« han tog Vejret, mens han saa' paa Uret. »Jeg skal være

i »Centrum« 1½ — — ok Gud, de Tillidshverv, men hvad skal man sige? Hjemme 2½ — det kan lige lade sig gøre. De véd, at vi laver Overraskelser iaften? Nede i Haven med Borde mellem Laurbærrene — det er min Idé. Hvad der skal gaa for sig? Hemmelighed, kære — dyb Hemmelighed.« Han lo pludselig, forfjamsket — hans Tanker var midt i en Tale for Ministeriet. »Skriver De ellers paa noget for Øjeblikket?« kom det saa med ét. »Naa, ikke. De skriver meget lidt. Men godt.« Han lo, saa de hvide Tænder stod som Negertænder i det sorte Skæg og slog febrilsk Lorgnetsnoren bort fra Overskægget, der strittede i Spidserne. »Naa, farvel Brun —,« han lo stadig hen i Vejret, skønt hans Tanker havde sejlet Latteren langt bagud. »De har vel ogsaa travlt?«

»Ja,« sagde Brun, »jeg skal i Skoven.«

Blichfeldt løftede anraabende Hænderne mod Himlen og rystede paa Hovedet:

»Godmorgen!« raabte han og vendte sig viftende midt paa Sporvognslinien. Fløj tilside, da han hørte en Klokke klemte rasende. Brun saa' ham hilse straalende langt borte. Blichfeldt styrtede altid afsted, som om han kom for sent . . . .

Brun satte pludselig Farten op. Henne foran Banegaarden stod Ida Borch-Jansen og kiggede lidt for spejdende ud over Gaden — han fik paa Fornemmelsen, at hun *havde* set ham. Saa løftede hun

Parasolen med en lille, forskrækket Bevægelse og kom smilende hen imod ham. Stansede og slog Slæbet over Benet, hvor det hvilede, mens hun rakte ham Haanden, højt oppe i Linie med Brystet.

»Goddag, Brun. Det var pænt af Dem at komme.«

Brun kendte ingen, der bøjede sit Hoved saa yndefuldt....

»Deres Brev kom flyvende ind ad Vinduet til mig. Det gjorde mig saa glad .... jeg blev atten Aar.«

»Aa, Herregud,« hun truttede Munden og saa' moderligt paa ham.

»Ja, Herregud! Og vi to, som skal i Skoven, Frøken Ida, og plukke Violer...«

»Ja, det skal vi jo. Det tegner saamænd godt. Først skrive til hinanden og saa tage sammen til Charlottenlund. Det ender med den rene Forlovelse.« Hun svingede stærkt. Parasolen laa skødesløst over Skulderen. »Eller noget andet med For—,« sagde hun saa.

»Forelskelse?« gættede Brun smilende.

»Forskrækkelse!« Hun sagde det som et stort Bøh! der gør Smaabørn bange.

»Ja, det ender saamænd nok galt,« sagde Brun. »Alt godt ender galt — hvorledes skulde det ellers kunne *ende?* — — Lad mig nu se paa Dem.

Der er noget over Dem, som om De fløj en eller anden imøde.« —

De gik ind paa Perronen. Ida svingede pludselig omkring og tog Brun i Armen:

»Pas paa — dér er Kleins. Vi vil ikke sammen med dem, vel?«

Fru Klein kom smilende, da kun fik Øje paa dem. Hendes lille Madonnaoval med de modne Øjne snærpedes syrligt i Smilet — hun manglede de øverste Hjørnetænder:

»Det var da morsomt!« Fru Klein bugtede sin linde Figur i den bløde Sommerkjole. »Goddag, Brun . . .«

Adjunkt Klein kom til. Han havde tyndt Fuldskæg om et Barneansigt. Halsen var mager, man kunde se paa den, at han var ussel skabt. Han havde smaa, pilne Haandbevægelser.

»Goddag Børn!« Den lille Næse vibrerede nervøst helt ude i Tippen. »Skal I i Skoven?« Klein var af dem, der meget hurtig blev familiær.

Ida drejede søgende sit Hoved mod Udgangsdøren:

»Jeg skulde træffe Mor. Jeg forstaar ikke, hvor hun bliver af. Brun og jeg skal ud til Teisens, og Mor vilde saa tage med i Skoven. Vi sagde jo 1,20 — ikke Brun?«

Brun nikkede taknemmelig. Fru Klein pylrede med sin lille, moderlige Stemme omkring Ida.

»Naa, Brun — hvad siger saa De om det nye Ministerium?«

»Ja-a, det er jo tredve Aars Kamp —-«

»Jamen, ved De, hvad der for mig staar som det egentlige?« Kleins Force var »det egentlige«. »Det egentlige er for mig, at der sidder en Bonde i Regeringen. Det er det nye Lag, der har forskudt sig.«

»Ja, og saa Hjernø,« prøvede Brun. Han gad ikke finde noget at sige, skød kun Stikordet frem.

»Hjernø,« vrissede Klein, idet der tegnede sig en protesterende Rynke mellem de barnlige Bryn. »Hjernø, det er jo kun København, forstaar De — Feltraabet indenfor Voldene.« Klein saa' inspireret ud og gjorde en Kunstpavse. »Hvad tror De, Hjernø betyder extra muros? Nej, det egent — —«

Klein vendte sig, da hans Kone kom til og sagde, det var Tid at gaa ind.

»Farvel,« Fru Klein gemte Hjørnetænderne.

»Farvel, Børn! Maaske kigger vi ind til Teisens.« —

Brun og Ida gik den modsatte Vej. Han fandt en tom Kupé. Ida stod lidt. Steg saa hurtig ind. Brun kom ved hendes Bevægelse til at tænke paa et Billede, hvor *madame* stiger til Vogns til Stævnemøde.

Den lille Hændelse med Kleins gjorde dem muntre og solidariske. Ida flyttede sig hen ved Vinduet, hendes Hænder puslede her og der ved

Kjolen med smaa, pillende Nip, inden hun fik sat sig tilrette.

Saa bøjede hun sig hen mod Brun med en Grimace som en Skoletøs bag Lærerindens Ryg og sagde:

»Dem fik vi da viftet!«

»Ved De, hvad der for mig er det egentlige?« Brun strakte Hals og stak i Luften med Kleins propre Gebærder.

De lo.

»Aa Gud ja,« sagde saa Brun, »nu tager hun hjem og giver den mindste Mælk, og saa faar vi hende til Kaffen. Jeg kan ikke lide hende. Hun hører til de bestandig moderlige. Der staar altid Ammeduft om hende. Hvad tænker dog saadan et Menneske paa? Hun har jo altid en Unge hængende ved Navlestrængen.«

»Aa fy, Brun!« Hun søgte at se indigneret ud, brast saa i Latter. »De *maa* ikke være saa ækel.«

»Ja ja —,« sagde han, »saa vil jeg se paa Dem.« Hun slog Øjnene ned og glattede Skødet. »Sidder De nu i al Undselighed og tænker paa, hvor dejlig De maa være?«

»Jeg tager aldrig mere med Dem i Skoven.« Hun smilede hen mod Vinduet.

»Saa er det bedst, vi bestemmer næste Gang med det samme.« Han strakte sig af Velvære. »Hvor vi har det godt her inde. Holder De ikke ogsaa meget af at køre paa Jærnbane? Ved hvert

Led staar der en Mand og vifter farvel, farvel! Og saa rutscher man ned ad Jordkuglen paa to parallele Linier til Verdens Ende.«

»Charlottenlund?« lo hun. »Ender Deres Verden dér?«

»Ja, idag. — — Charlottenlund! Jeg kan godt lide den lille Skov. Den tager saa aabent imod En. Og saa er der noget af den gamle, beskedne Lyrik over den med bly Anemoner og hulde Bøge . . . saadan noget hen ad Oehlenschläger, synes De ikke?«

Hun sad og saa' ud over Markerne. — — Dér stod atter en Mand og viftede farvel . . . farvel!

»Først gaar vi en lille Tur . . . under Løvet, som skygger foroven. Hvor var de dog simple og usammensatte den Gang! De kunde ikke tænke paa Skove, uden at der kom Vove bagefter, hvor langt saa end Stranden var borte . . . . Naa, men det var vor Tur. Saa gaar vi op forbi Slottet og ned til Stranden —«

»De kan nok heller ikke tænke paa Skove, uden at der kommer Vove bagefter.«

»Hvor det Ord lyder underligt i Deres Mund. Vi vrænger ad de gamle Klassikere, de prædikede os for meget. Naar en ung Pige for halvtredsindstyve Aar siden sagde Vove, tror De saa ikke, hun gjorde sin Stemme højtidsfuld og dyb og kastede et milelangt Blik ud i Horisonten. Vove — det

var vist saadan en passende Form for Jomfrulængsler, tænker jeg mig. De puttede deres Følelser i Ord, naar de ikke kunde blive af med dem paa en anstændig Maade. Dér laa de saa og visnede som Blomster i en forgyldt Kapsel.« — —

Hun sad og lyttede til hans Ord, der legede saa sorgløst. Listede sig til at se lidt hen paa ham. Han sad tilbagelænet med Ansigtet vendt mod Vinduet, Blikket over alle Bjærge. Panden gled i en glat og rolig Bue fra det purrede Haar ned mod Brynenes eftertænksomme Ro. Over de graa Øjne trak der ligesom lyse Skyer . . . Spejlinger, der kom og svandt. Munden stod svagt aaben, til et Smil, et muntert Ord. Han tænkte paa Vind og Vejr — rutschede afsted paa de to parallele Linier, som han sagde, ubekymret henslængt — —

Gud ved, hvad det Menneske dog levede af — —?

De stansede ved en Station. Et Tog, der skulde til Byen, holdt op imod dem. Brun rettede sig og kastede et Blik ind i Kupéen lige overfor:

»Kender De noget til den internationale Jærnbaneerotik? De behøver ikke at flytte Deres Øjne — den har ingenting med den nationale at bestille.«

»Jeg flyttede ikke mine Øjne.«

Han lo:

»Den internationale er en lille, syg Plante, der blomstrer langs Banelinien. — Jeg glider ind

paa en Station. Ved Siden af mit Tog holder et andet. Mit Øje falder ind i Kupéen overfor. Der sidder en ung Pige, en ung Kone med store Stueøjne kan ogsaa passere. Hun ser mig, og vore Sjæle knyttes sammen med en Silketraad. Vi hviler et Øjeblik ud ved hinandens Side, to Mennesker, der finder hinanden midt i det vilde Jag gennem det store Øde. Vi faldt i hinandens Arme af Fader- og Moderløshed, hvis vi var ene. — — Saa sætter Toget sig i Bevægelse, Traaden strammes. Vi søger at holde hinanden fast . . . saa brister den . . . farvel, farvel græder det inde i mit lille Studenterhjærte.«

Toget satte sig i Bevægelse. »Farvel, farvel . . ,« nikkede Brun til et ungt Pigeansigt, der kiggede frem med store, nysgerrige Øjne. Hun tog Ansigtet til sig, som om et Vindu blev smækket i for Næsen af hende. Saa kom det atter frem . . . et Smil blev skaaret brutalt over . . .

»Der kunde skrives en Novelle om saadan noget . . ,« Brun lod sin Haand glide flygtigt gennem Luften.

»De fortæller mig altid om, hvad der kunde skrives.«

»Det gør man altid, naar man selv ikke kan — endnu,« lagde han til med et polisk Gavtyveblink. »Den skulde være saa aaben for Anelser og Gætning, saa fast i sin Løshed og saa dyb i sin legende Lethed som en Radering af Rem-

brandt. Kender De den lille Tegning af Saskia? Den Tegning gælder for Tid og Evighed. Det er netop Kunsten. Kunst,« sagde han og smilede hen for sig som i en kær Erindring, »Kunst er jo det Paradis, hvor de to første Mennesker evigt skabes paany om og om igen — —. Forstaar De mig ikke?« spurgte han pludselig, da hans Blik faldt paa nogle smaa, levende Rynker i hendes Pande.

»Jo-o, det tror jeg nok.« Hun gjorde de smaa Rynker endnu tankefuldere.

»Saa ved De jo slet ikke, hvad Kunst er.« Han lo drillende over imod hende.

Hun følte sig pludselig overrumplet og glemte at holde Rynkerne i Ave. En flygtig Sky af Rødme fløj over hendes Kinder:

»Saa-aa?« Hendes Øjne var blanke af Ærgrelse over, at han havde faaet hende til at plumpe i. »Ved *De* det da?«

»Ak nej —,« han rystede paa sit Hoved. »Den er hundrede Ting for den ene og ingen Ting for den anden.« Han sad lidt og saa' paa hende, indtil hun gav sig til at pusle ved sin Kjole. »Se, hun kommer over Bjærgene . .,« sagde han saa med et stille, lykkeligt Smil.

»Hvad er det: Se, hun kommer over Bjærgene . .?« spurgte hun.

»Det er hundrede Ting for mig og ingen Ting for Dem.«

Hun rynkede atter Panden. Rystede saa paa

Hovedet og trak Brynene til Vejrs i attenaarig Overlegenhed:

»Det er vist Dem, Brun, der kommer over Bjærgene. Jeg synes, De er saa højt oppe idag.«

»Naa, ja — saa siger vi, at det er mig. Jeg maa vel nok komme syngende — en af mine egne Sange,« lo han. »Jeg føler mig ganske fri .. som en Fugl, der synger . . mens alt omkring mig er Luft .... Men jeg skulde jo gærne synge om noget,« lagde han eftertænksomt til.

»Ja, det skulde De vel gærne.« Hun saa' lige paa ham, muntert foroverbøjet.

»Maa jeg synge om Dem?«

De saa' et Øjeblik tavse paa hinanden, hun med en vaagnende Undren, som om noget i hende ængstelig vovede sig frem . . . spørgende aabnede Læberne ....

Saa holdt Toget.

Hun rejste sig først. De ventede et Øjeblik, da de kom til at tænke paa Kleins.

Saa steg de ud og gik op mod Skoven.

Vejret var blevet overtrukket. Nu og da skiltes Skyerne af korte Solstrejf. Himlen stod da tordenblaa mod det graa oppe mellem Træerne, og alt blev i et Nu levende og aabent. Paa Gangene laa der tæt med gammelt Løv. Han syntes for første Gang, han hørte hendes Gang — smaattrinet, lidt trippende som et let Dyrs — hans egen kom bamset bagefter ....

Brun gik og havde paa Fornemmelsen, at noget imellem dem var blevet splittet — der var som et tomt Rum . . . og han vidste ikke rigtig, hvordan han atter skulde faa Traadene knyttet. Hun gik lidt foran, Kroppen bøjede sig i Gangen, blødt og vigende. Der kom noget svævende over hende i den lange Kjole, som gled ud i Slæbets lette Bølger . . . Primavera . . .

Med ét stansede hun:

»Jeg kan ikke lide at have nogen bagved mig. Det kribler mig i Ryggen. Jeg tror, De gaar og morer Dem over et eller andet hos mig.«

»Jeg gik og beundrede Deres Gang. Primavera — tænkte jeg.«

»Ja, jeg vidste jo nok, De gik og gjorde Nar af mig.« Hun holdt sig paa Siden af ham. »Men ved De, hvordan *Deres* Gang er?« Hun sagtnede sine Skridt og satte Fødderne stærkt udad, slæbte lidt rokkende afsted og holdt den ene Haand ud til Siden for at fange, hvad der mødte den paa Vejen.

Brun undrede sig over hendes sikre Blik. Han følte, at de var kommet over det tomme Rum, og at Spindet knyttedes igen.

»Nu overdriver De,« lo han. »Jeg har ikke saa store Fødder som dem, De laver.«

Hun vendte sig hurtig om imod ham, truende med Parasolen. Han var flygtet ind i Græsset, hvor han stod og lo.

»De er fejg,« hun vendte foragtelig omkring.

»Jeg er kun et Mandfolk. De kan sagtens, som gaar med Parasol og oven i Købet er en værgeløs Kvinde.« — —

Da de kom ned til Stranden, brød Solen igennem og videde Landet ud, som om Porte pludselig blev slaaet op. En enlig Skybanke laa lavt og langstrakt ude over Sundet som en skyggende Haand over Brynet. Bølgerne skød ind, runde og glasklare over den flade Revle og flød ud over Sandet i lange, tungede Gardiner. Strandgrusets Mosaik laa pynteligt og pillent. Længere ude blev Stenene større og laa plat mod hinanden som Brolægning.

Brun laa med Ansigtet i Sol. Trykkede han Haanden mod sit Bryst, var det, som om lunt Vand rislede ned derover. Bruset kogte omkring ham, naar han løftede sit Hoved. Lagde han det atter tilbage, var det, som om et Laag blev lagt over hans Hjærne. Han strakte dovent Haanden ud og lod Sandet sive mellem sine Fingre...

Ida sad og tegnede med Parasolen et Stykke fra ham — — —

Saa rejste Brun sig og gik ned mod Vandet. Dér stod han og slog Sten i Søen. Det morede ham at høre de stores gurglende Lyd af sprukken Fajance. De smaa raslede tummelumsk omkring eller sprang som Glas.

»Man bliver altid Barn ved Stranden.« Han

vendte sig leende om imod hende. »Jeg slaar med Sten, og De ridser Deres Elskedes Navn i Sandet.«

»Denne Gang tog De dog fejl,« hun missede drillende til ham.

»Lad mig se — ?« Han gik hen til hende, men hun havde hurtig slettet det hele ud.

»Aa, det var maaske *mit* Navn!« Han lod, som om han kunde se Resterne af det. »Ja, saa beder jeg meget undskylde Fejltagelsen.«

Hun havde hastig sét, om der endnu stod noget.

»Det var slet ikke Deres Navn,« sagde hun saa.

»Naa, saa var det vel heller ingen Fejltagelse.«

»Barn, som De dog er!« Hun rystede beklagende paa Hovedet.

»Underlige Fisk, som De er!« sagde han og saa' ud over Vandet. »Naar nogen rører sig inde paa Stranden, saa smutter De ud i Sikkerhed paa Dybet og ligger dér og vifter med Halen.«

Han lagde sig ned tæt ved hende og lukkede Øjnene for det skarpe Lys. Nu og da aabnede han dem paa Klem og kiggede paa hende gennem den lille Sprække . . . han syntes, hun var saa langt borte . . . . smæltet ind i Landskabet . . . Et Par lyse Solskinshaar havde løsnet sig og kilrede hende i Panden. Hun strøg dem atter og atter tilside med moderlig Taalmodighed. Saa foldede hun igen Hænderne under Knæet . . . .

En Sejler gled i Havn ind under den bløde Bugt mellem Hals og Hage . . . . Naar hun vendte sit Ansigt om imod ham, lukkede han Øjnene . . . . Han kom til at tænke paa Kvisten ude ad Nørre og sansede sig til Duften af en ung Piges Legeme.

»De nyder nok Livet,« sagde hun pludselig. »Jeg kan se det paa Deres Næsebor —.«

»Sidder De og sér paa mine Næsebor?«

»Ja, de er saa morsomt levende — — som om de vejrede noget langt borte.«

»Det er Duften af noget, der gaar min Næse forbi.«

Hun lo:

»Hvad er det, der gaar Deres Næse forbi?«

»Det er Duften af en ung Piges Legeme . . . . Den er saa fjærn — — man maa tænke sig den til, mange Mile fra . . . Er der ikke noget, der hedder Blomsterdrømme? Saadan noget derhen ad er det. Men det er ligesom lidt mere dyrisk i Duften.«

Han vendte sig om:

»Vil De række mig Deres Haand?«

Hun sad et Øjeblik raadvild. Rakte ham saa sin behandskede højre.

»De maa tage Handsken af og saa vifte Skinddufte bort i Luften.«

Hun vidste, at han vilde le hende ud, hvis hun sagde nej — tog leende Handsken af og virrede med Haanden i Luften, indtil Fingrene var

blevet kølige og hvide. Saa rakte hun ham Haanden.

»Den ligger jo i min, som om den gav sig Gud i Vold.« Han lod, som om han lyttede til den. »Der banker et lille, forskræmt Fuglehjærte derinde.«

Han laa og rystede paa Hovedet og holdt den i begge sine. Hun sad og saa paa den, som om det slet ikke var hendes.

»Blomsterdrømme —,« sagde han smilende, og saa' op mod hende . . . . Saa bøjede han sig ned over Haanden og kyssede den.

V

Da Ida og Brun kom til »Villa Clara«, var Teisen lige kommet hjem med Grosserertoget. Ude i Haven var der ganske stille. Alt Livet var paa dette Tidspunkt forlagt til Gangen mellem Køkkenet og Soveværelset.

Teisen skiftede fra yderst til inderst. Han stod nu i Benklæder og skyllede prustende det kolde Vand over Ansigt og Hals. Skilningen var purret ud, og Overskægget hængte og dryppede som Istapper i Tø. Han uddelte sine Ordrer med en lidt forceret Kommandostemme, der nu og da bugtalede inde i Haandklædet.

Saa rettede han sig og kastede et Blik i Spejlet. Man lignede Gud hjælpe mig snart en Slagter, saa tyk man blev . . . . Han rynkede Brynene og drejede Overskægget . . . Naa, det gik jo an endnu . . . . men Satan til Varme . . .!

Han tog Stykke efter Stykke, der var lagt frem til ham i Rækkefølge paa Sengen. Pustede et Øjeblik, inden han spændte Flippen. Saa ringede han Stuepigen ind — hun snørede hans Støvler.

Teisen stak en efter en Sokkerne frem og lod sig behandle. Mens Pigen laa paa Knæ og trak Baandene sammen, sad han selv som en Pascha og stirrede flegmatisk ud i Rummet. Snørede hun for stramt, bøjede han Vristen. Det var Tegn paa Utilfredshed. Da Pigen var færdig, strakte han prøvende begge Ben. Saa kunde hun rejse sig og gaa. —

Han hørte Stemmer og gik hen til Vinduet. Da han fik Øje paa Brun og Ida, der stod med hans Kone i en leende Klump midt paa en af Gangene, aabnede han Vinduet:

»Velkommen —!« vinkede han. »Det var pænt af Dem at se her ud.« Hans Pande var ganske skinnende af Glæde.

De kom hen til Vinduet. Teisen bukkede og saa' ned ad sine Skjorteærmer.

»Det er maaske ikke passende at byde en ung Pige — —?« sagde han, idet han rakte Ida Haanden. Teisen var meget nøjeregnende med det passende overfor unge Piger.

Fru Clara Teisen var blevet staaende lidt længere borte. Hun havde den Vane at smile, ligesom undskyldende, naar hendes Mand talte. Hun var af en vis forkælet Skønhed. Haaret var blond, fortil lidt babyagtig krøllet, i Nakken stort og tungt, syntes i hvert Fald saa med de mange, indviklede Bukler. Hun bøjede ofte Hovedet tilbage, som om Haaret tyngede hende. Panden var ganske

ubeskrevet, men Øjnene kunde, naar hun ikke smilte, sygne hen i sløret Smægten. Smilte hun, blev hendes Ansigt ét Smil. Hun var ikke høj, men rank. Kjolen var skaaret ned i en Kile i Brystet, saa den skraat fremstrakte Hals stod rund og marmorglat. Naar hun gik, satte hun Fødderne vel meget udad og vippede lidt i Gangen. Brun kom altid til at tænke paa, hvordan hendes Ben stod bag Kjolen. — —

Teisen var kommet ud og havde rekvireret Isvand og Kognak:

»Plenge kommer vist ogsaa her ud og maaske nogle andre,« sagde han. »Det var sku morsomt —!« han hævede Glasset og nikkede henrykt til Ida.

»Og ved De saa, hvem der kommer, Brun?« Fru Teisen strakte sin hvide Hals. »Selma Hertz —!«

»Selma Hertz — —?« Brun ledte i sin Hjærne. »Det lyder jo helt gyldent og dunkelt.«

»Kan De ikke huske — De mødte mig forleden med en ung Pige — jeg kom fra Sang — —?«

»Aa —!« Brun saa' ud i Luften, løftede sin Haand. »Täglich ging die wunderschöne — —.«

Teisen sad og smilede og bukkede oprømt for Ida. Hun lo — mest fordi Luften var saa lys, og fordi hun følte sig saa overmodig ung. Hun vidste jo ogsaa nok, at der var ingen af hendes Kjoler, der klædte hende som den blaa . . .

»Plenge har ogsaa talt til mig om Frøken Hertz,« sagde Brun.

»Ja, han har sku ingen daarlig Smag, den Gavtyv.« Teisen lo, glinsende og stolt paa Vennens Vegne. Fruen smilte og spurgte Ida, hvem der havde syet hendes Kjole, og hvor hun havde købt Tøjet. Ida maatte rejse sig og beundres.

Saa gik hun og Fru Teisen Arm i Arm rundt i Gangene.

»Nu er det Sommer, Teisen —,« Brun bøjede Hovedet hen mod Ida og Fru Teisen, der var stanset ved et Rosenbed. »De unge Kvinder bryder Roser. Kender De noget saa smukt som unge Kvinder i en Have?«

»I en Have —? Naa-aa . .,« Teisen forsøgte at blinke sjofelt, det blev til den rene Godmodighed. »Hun er ellers pokkers *lagom,* den lille Borch-Jansen.« Han smækkede sagte med Tungen og nikkede til Brun med Kendermine.

Brun saa' hen paa Fru Teisen — hun og Ida kom langsomt hen imod dem. Hans Øjne stansede ved hendes Fodskifte, han kom til at tænke paa Plenge. Ak, ja — saadan var Livet. Han saa' paa Teisen, fik pludselig en Fornemmelse af, at han havde tænkt højt, og at Teisen havde hørt det, saa nær han sad ham . . . .

Fru Teisen kom hen til dem og satte en Rose i Bruns Knaphul. Ak, ja — tænkte han atter —

saadan er Livet. Man sætter en ung Kvinde i sin Have, og saa giver hun sine Roser til andre. —

»Har De for nylig talt med Plenge?« spurgte Fru Teisen, hun ordnede lidt paa Rosens Blade.

»Det er vel en tre fire Dage siden.«

»Naa, jeg troede, han muligvis havde talt med Dem om, at han kom her ud i Dag.« Hun stod og saa' hen over Haven med sit glatte Ansigt. Brun havde ondt af hende. Han ønskede i dette Øjeblik, han havde kunnet give hende den Oplysning, hun ventede at faa.

»Han kommer sku nok.« Teisen rejste sig og tog det tunge Ur op af Lommen. »Han lovede mig at sætte Smag paa min nye Whisky. — — Skal vi snart spise, Clara?« —

De gik til Bords. Teisen bød galant Ida Armen — hans Frakke slog Folder i Ryggen af lutter Galanteri. Bagefter kom Brun med Fru Teisen. Naar hun vendte sig om imod ham, steg der en Duft af lind Parfumeaande op fra hendes Bryst.

De pludrede og lo i Munden paa hinanden, da de satte sig. Dugens hvide Friskhed slog som kølig Luft imod dem.

Teisen var en udmærket Vært. Han vidste det og var stolt deraf. Han prøvede selv alt. Han vidste ogsaa, at alt paa hans Bord var *first class*. Ved Bordet plejede han at sige sin Kone Komplimenter. Saa længe han spiste, levede han i den Illusion, at det var hende, der lavede Maden.

Bruns Øjne faldt paa Ida. Hun nikkede til ham og løftede sit Glas:

»Skaal, Brun — —!« Sollyset brød sig i Glasset, hendes Øjne skinnede himmelblaa i Lyset.

Brun følte, at han blev bleg af stille Glæde. Kære .... hviskede han sagte for sig selv. Han fandt ikke andre Ord, søgte heller ikke andre. Han saa' Teisen anstrænge sig for at glimre som Vært af første Klasse. Hans Ord gik ind ad hendes ene Øre og ud af det andet ... Kære ... Naar hendes Blik traf hans, var det aabent og trygt, og dog syntes han, at hun sænkede det over en Hemmelighed ... Ida ... kære Barn, hviskede det inde i ham — det kom og gik saa ungt og lykkeligt gennem hans Sind — —

Da de rejste sig fra Bordet, blev der meldt, at Frøken Selma Hertz var kommet.

Der blev et Øjeblik stille. Fru Teisen skyndte sig ud. Man hørte hendes Stemme stige til Vejrs som et Springvand og splittes i perlende Draaber. Lidt efter aabnedes Døren, og hun og Selma Hertz kom ind.

Selma Hertz var høj. Der var en egen blød Ynde over hendes Legemes unge Modenhed. Hun holdt sig ikke ganske rank, ludede lidt i Gangen, og Fødderne var for store og Vristen for lav til at gøre Gangen lettere. Hovedets Form var yppig, maaske gjorde Haaret noget til, at Ansigtet syntes større — det var fyldigt, svøbt om hendes Hoved

i blanke, glidende Bølger tæt ned over Ørene, straalende sort mod den mathvide Nakke. Det var, som om Haarets glansfulde Mørke gav Ansigtets Farve et Skær af gult — man fornam det som en Betonings Nuance. Øjnene var brune, blaa i det hvide, bløde naar hun tav, blussende naar hun lo. Hun sænkede Øjenlaagene langsomt i deres Blinken — som en Tone, der dør hen. Aabnede hun saa Øjnene, syntes man, de var større end før. Munden var saftig, Underlæben glat og spændt som et modent Bær. —

Teisen var straks paa Færde med Præsentation og smaa, forekommende Forespørgsler. Selma Hertz besvarede dem alle med en lidt smilende Artighed. Der var kommet et varmt, gyldent Skær over hendes Ansigt. Naar hendes Blik mødte Fru Teisens, blev det glansfuldt af Gensynsglæde.

Teisen havde en lykkelig Evne til at lade Samtalens Skillemynt springe paa Bordet som Dukater. Det var altid ham, der holdt Indledningskonversationen vedlige. Hans Ansigt fik da et Præg af faderlig Deltagelse:

»Og Frøkenen dyrker stadig Sangen med Iver?« Teisen sagde altid Fruen og Frøkenen de fem seks første Gange.

Selma saa' hen paa Fru Teisen:

»Ja, a —« nikkede hun smilende.

»Ja, min Hustru har ofte talt om Frøkenens usædvanlige Stemme — jeg har jo til Dato kun

hørt den fra anden Haand. Og navnlig en Stemme holder man jo nok af at høre fra første, om jeg saa maa sige, Haand.« Teisen syntes godt om Vendingen og sendte et lille, tilfreds Blink rundt i Kresen.

»Aa, min Stemme —,« hun slog det hen med et lidt undseligt Smil.

De gik ud i Haven. Selma Hertz følte sig friere. Hun stod sammen med de to Damer ude i Gangen.

»Hvor her er dejligt! Blot Fader en Gang vilde flytte paa Landet. Men han siger, at hans Fader gjorde det ikke — derfor gør *han* det heller ikke. Hans Fader spiste heller ikke Paalæg paa Finbrød — derfor gør *jeg* det heller ikke.«

Brun lyttede pludselig. Der var noget af et artigt Barn over hende inde i Stuen — nu var det som en fremmed Tone...

»Jo saamænd gør De saa,« sagde han hen imod hende, han vidste ikke selv hvorfor — —

Hun vendte sig hurtig om. Smilet spillede som en Klinge om Munden:

»Tror De?« Hun lo. »Ja, naar det smager mig. Men det smager mig aldrig hjemme.«

Teisen klukkede svagt:

»Man skal ære sin Fader og Moder og rette sig efter deres Paalæg.« Han lo nu stærkt, de unge Piger sekunderede — det var, som om et Baand blev løsnet.

Ida svingede kattesmidig hen over Plænen, lidt

foran Selma. Hun elskede at kunne dreje sig i Gangen til En bagved. Fru Teisen gik sidst. Hun kunde skimte Landevejen mellem Buskene.

»Man bliver saa glad paa Landet.« Ida fik lidt af Moderens aabne a, naar hun pludselig blev glad. »Det er saamænd ingen Sag for Dem, Fru Teisen, altid at være fornøjet.«

»Aa, nej.« Fru Teisen saa' bort over Haven. »Vi andre, der sidder i Buret og hopper paa vores smaa Pinde.«

»Ja, og kun faar Lov til en Gang imellem at prøve Vingerne i Mors Stue,« sagde Selma.

Fru Teisen tog dem begge om Livet:

»Aa, I pylrer, I smaa Høns. Det er bedst, I kommer lidt ud at flyve.«

De løb leende ned ad Gangen. Kjolerne suste efter dem. —

Teisen og Brun sad oppe foran Villaen og saa' paa dem.

»At de gider i den Varme,« sagde Teisen anstrængt. »Det maa være de unge Lemmer —.«

»Naar Blodet danser, maa man danse med.«

»Gudskelov da, at mit har danset af.« Teisen langede dovent Benene ud efter en Stol og slog dem levemandsmæssigt op derpaa. »Ich *habe* geliebt und gelebet — — er det ikke saadan, det plejer at hedde?«

De faldt hen i Sommertavshed. Teisen pustede Cigarrøgen fra sig i mætte Pust.

Brun sad og hørte efter Stemmerne nede i Haven. De tog pludselig fat ... som Instrumenter. Saa lød en lang, ensformig Tone, det var Selma Hertz, der fortalte noget ... en lys Violin faldt ind ... og saa brusede Orkestret over alle Bredder. En kort Pavse. Saa igen et Brus ... svagere ... døde hen i Draaber ...

Saa hørte han atter Fuglene ...

»Det er min bedste Tid, saadan at sidde og fordøje Middagen ved Cigaren. Saa lægger jeg mine Planer. Jeg har lagt mange af mine bedste Dispositioner efter Middagen.« Teisen gennemgik dem i Tankerne, stansede ved en af dem med et fiffigt Smil. »Ok, Gud ja — dét var Forretning!« Han blev pludselig vaagen. »Da tog jeg dem sku allesammen ved Næsen.«

Han var lutter Liv, begyndte at fortælle. Brun følte sig underlig ubetydelig. De store Tal masede ham ... gjorde ham til Nul ...

Damerne kom til Syne nede i Gangen. Sammen med dem gik Musikeren Herman Baruch. Hans smalle, skægløse Ansigt dirrede, naar han talte. Han lo ofte — Smilet var ikke kønt, men der laa et Skær af glansfuldt Vid og kriblende Haan over det. Han havde taget Hatten af. Det svære, blanke Haar var skilt og hævede sig som løftede Ravnevinger. Hænderne legede altid med et eller andet. Han selv saa' ofte paa dem — de var ualmindelig hvide.

Bagved kom Plenge med Kleins. Klein stansede nu og da og pointerede paa Plenges Frakkeopslag. Fruen hørte til med de moderlige Øjne og tænkte paa den mindste. En Gang imellem glattede hun mekanisk Kjolen ned over Maven.

Teisen gik dem imøde:

»Har De ikke Instrumentet med, Barok?« Det var Teisens stadige Vittighed.

»Naar jeg tager min Violin med, koster det 50 Kroner — saa kalder jeg det velvillig Assistance. Jeg skal huske det næste Gang.« Han talte hurtig, som de fleste Jøder smilende. Derved fik ogsaa hans Stemme en smilende Biklang, som ikke klædte den.

Fru Teisen vendte sig om:

»Hvor bliver De af, Plenge —?« raabte hun ned i Gangen, hvor Klein havde naglet ham.

Plenge gik fremad med dannet Langsomhed. Han nikkede eftertænksomt, hver Gang Klein pointerede, og lod Stokken glide tankefuldt gennem Græsset. De graa Øjne var lidt trætte, taagede — der var noget uangribeligt over Ansigtets Udtryk, noget ulasteligt over hans Person. Den mellemgraa Dragt klædte hans mørke Ansigt og slanke Skikkelse. Teisen beundrede altid hans Benklæder. De *stod* — sagde han.

Plenge kom hen til de andre. Han rettede sig uvilkaarlig, som om han rystede noget af sig. Selma Hertz saa' det. De smilede stille til hinanden. — —

De drev rundt i Gangene, Fru Teisen med Plenge.

»Tak, fordi du kom.« Hun saa' sig om. »Det er saa længe siden jeg har set dig.«

»Aa, du ved . . . om Sommeren — —.« Plenge saa' paa hende med let sænkede Laag.

»Ved du, hvad du sagde i Vinter?« Der var noget indyndende over hende, som gjorde hende ældre.

»Nej —?«

»Du sagde: Aa, du ved . . . om Vinteren — —.«

Plenge vendte Hovedet. Selma Hertz stod henne ved Plænen med Baruch. Han saa' ud som en Dreng, som han stod dér . . .

Fru Teisen listede sig til at tage hans Haand:

»Jeg har længtes efter dig, Hjalmar.«

»Nu har du mig jo.«

»*Har* jeg dig?« Hendes Stemme var sprød af Glæde. »Jeg kigger op til dig en af Dagene, hvis du har Tid?«

Plenge følte hendes lille Haand i sin. Hun havde ikke været hos ham i lange Tider. Det tog Fart i hans Hjærne:

»Kom blot —,« nikkede han.

Hun smuttede glad ud af hans Haand. Selma og Baruch kom hen imod dem.

Baruch tog Fru Teisen under Armen:

»Nu skal vi to snakke lidt fornuftig sammen, lille Fru Clara.« Hans Ansigt vred sig af Kaad-

hed. »Kan De snart tage det høje c? Før er De jo ikke rigtig Kunstnerinde, véd De nok — —. Synes De ikke, Noder ligner smaa Mennesker, der balancerer op til det himmelske Parnas. Nogle svæver allerede oppe i Skyerne med Laurbærkrans om Hovedet. Og andre gaar lige lukt ned i Bassen med én Streg gennem Hovedet og tre Knive i Halsen.« Han strøg Haanden gennem Haaret, saa det rejste sig stort og stejlt.

Plenge gik hen til Selma Hertz og sagde:

»Jeg vidste ikke, at jeg skulde træffe Dem her ude.«

»Jo, De vidste!« Hun bøjede drillende Hovedet frem. »Fru Teisen sagde, at hun ogsaa vilde bede Dem komme.«

»Naa, ja —,« Plenge saa' ned ad sine Benklæder. »Dér fangede De mig nok,« sagde han, idet han løftede sine Øjne og saa' længe paa hende. »Sé De blot paa mig, det tager De saamænd ingen Skade af.«

»Jamen, maaske *De* ... i alt det fine Tøj!« Hun syntes Dragten klædte ham, men han saa' saa højtidelig ud ... som Broderen Harry, da han blev *Barmitzwo.*

»Det er for Deres Skyld, jeg har pyntet mig.«

»Og De, som slet ikke vidste, at jeg kom..! De er en meget daarlig Jurist, Hr. Plenge.«

»Aa, ja —.« Han stod lidt, sagde saa: »Det

er nu alligevel for Deres Skyld ... selv om jeg gør mig umulig som Jurist. — — Det er morsomt at se ... De bliver mere og mere Dem selv, for hver Gang man træffer Dem. I Begyndelsen troede jeg, De var dum.«

»Ja, nu kan De se, det var Dem selv, der var det.«

De lo og gik tilbage til Villaen.

»Der er noget ved Dem, jeg saa godt kan lide,« sagde Plenge.

Selma var lidt foran. Hun gik og nynnede sagte. —

Da de kom hen til Villaen, sad de andre i Kres. Kun Baruch stod op, han kunde ikke sidde saa længe paa samme Sted:

»Kunsten er Bevægelse,« sagde han, »som alt i Livet ...«

»Saagu',« lo Teisen og strakte sig i Sædet.

Kleins lille Næse vibrerede ivrigt:

»Words, words ...!« Han saa' ud, som om han slog Fluer fra sig. »Det er Selvfordybelse, det gælder om, kære. Man maa grave ned, indtil man finder Kilderne.« Han saa' rundt i Kresen med et Blik, som om han havde fundet dem. »Det kan sku ikke hjælpe med al jeres Bevægelse — I hænger jo og dingler i Luften som Sprællemænd. — I mangler Form, Børn!« Fru Klein nikkede bifaldende.

»Form ..?« Brun saa' ud i Luften. »Alt hvad

der bevæger sig har jo Form . . . Livets Form. Kan De finde nogen skønnere?«

»Jamen Formaalet, kære — det vi andre,« han lo lidt skadefro, »umælende skal øse af, leve af. Vi bliver tørre i Halsen af al den Bevægelse.«

Teisen skubbede gryntende Whiskyflasken over til Klein. Baruch lo som et Barn.

»Al den Skønhed, I snakker op om!« vedblev Klein med et stærkt misbilligende Blik paa Flasken. »I unge ligger sku tit paa alle fire med Trynen i Møddingen.«

»En Mødding *har* jo netop et Formaal,« Brun saa' drillende frem for sig. »En Mødding har jo ogsaa sin Skønhed.«

»Ja, for Svinene . . !« Klein støjede stærkt op, naar han lo.

»Naa, ja —,« sagde Brun med et Skuldertræk, »*de* skal jo ogsaa leve. Men for Resten —!« han slog gavmild ud med Haanden. »Naar De lugter til en Krukke Honning, saa synes De maaske ogsaa straks, at De stikker Trynen i en Mødding. Men har De en Smule Næse, saa bliver det Sommer . . . det dufter af Blomster og surrer og gynger omkring Dem i Sommerens gyldne dolce far niente . . .«

»Det er vist det, man kalder den højere Poesi.« Klein gjorde en Haandbevægelse, som om noget forsvandt i Skyerne over hans Hoved.

»Det gaar over Deres Forstand?« lo Baruch.

»Ja, og lige ins Blaue hinein. Prrr . . !« Klein viftede sig med sit Lommetørklæde. Fru Klein smilede syrligt overbærende hen mod Baruch.

»Naa, Kinders . . . lad os saa faa lidt Whiskyvand paa Maskinen!« Teisen skænkede i Glassene.

Klein holdt Haanden over Glasset:

»Tak — jeg drikker kun en ren Selters . . . min Mave har ikke godt af Tilsætning.« Fru Klein nikkede bevidnende.

»Tak, fordi De var saa venlige at se her ud!« Teisen løftede Glasset og hilste paa Damerne, der drak Limonade. Han bøjede sig med Haanden paa Hjærtet for Ida. »Her er altid Hjærterum.«

»Og her er stadig Husrum!« Ida lo og lagde ogsaa sin Haand paa Hjærtet.

»Ja, Gud véd og Pokker tro det,« blinkede Teisen.

Fru Klein havde faaet fat i Fru Teisen, hun drøftede de landlige Priser:

»Tænk — Børnemælk koster 25 Øre her ude . . .«

Klein vendte sig, da han hørte det, han drak selv Børnemælk:

»Ja, og hvad var det du gav for Smør forleden?« Han holdt meget af at drøfte huslige Anliggender. Da han hørte Prisen, saa' han ud, som om han havde set Spøgelser.

Det var saa smaat begyndt at skumre. Teisen rakte en slatten Arm ud og lagde den om Livet paa sin Kone:

»Hvad mener du om en lille Sang paa Falderebet, min Pige?« Hun flyttede sig, hans Arm gled ned bagtil og blev liggende.

»Har De Lyst —?« Hun nikkede til Selma. Fru Klein pylrede henrykt op.

»Barok kan akkompagnere — men *ikke* velvilligt!« Teisen lo og slog ud efter Baruch, idet han gik forbi. »Det er af sine Venner, man skal ha' det.«

Der legede en kaad Flamme over Baruchs Ansigt . . . hans Læber stod paa Spring. Dér sad Plenge og duvede over sit Glas, som om han ventede et Slag. Han har *Mouro*, tænkte han, den Schmoch med sine lumre Øjne . . .

Saa rakte Fru Teisen Haanden ud efter ham og trak ham ind. — —

Teisen listede sig til at knappe Manchetlinningerne op. Han bøjede sig hen mod Plenge og viste ham det med et anbefalende Nik:

»Det gi'r Gennemtræk,« hviskede han.

Det varede lidt. De stod paa Hovedet i Noder inde i Dagligstuen. Saa slog Baruch en hæftig Akkord an. Det var Fru Teisen, der sang.

Plenge lænede sig tilbage . . . Sangen var til ham. I den første Tid havde han ofte staaet og strøget sin Haand kærtegnende over hendes Nakke, naar hun i Skumringen sad ved Klaveret og sang den, og Teisen laa i Stuen ved Siden af og tænkte. Han smilede . . . Teisen plejede at tænke saa

godt til dén Melodi. Hun spillede den selv langsommere . . . Baruch tog saa voldsomt fat. Men den sidste Linie kom smukkere til sin Ret . . . som et Aandedrag, der sagtnede og stansede . . . Nu døde den sidste Tone hen — —

Fru Teisen kom ud.

»Det gjorde du nydeligt, min Pige.« Teisen rakte Haanden ud. Hun gik hen og stillede sig bag hans Stol mellem ham og Plenge. Plenge følte hendes Haand mod sin. Han saa' sig om . . . de andre sad og stirrede ud i Luften . . . ventende. Saa tog han den forsigtig i sin.

En fjærn, blød Tone dalede ned over dem. Fru Teisens Haand blev rolig . . lyttende i Plenges. Han prøvede at slippe den, nænnede det ikke, da han mærkede, at den atter blev levende. Dér stod hun — den ene Haand i hans — den anden i Teisens . . . han syntes, Smilet smagte ham saa tykt om Munden . . .

Og Gløden, der ulmede i Sangen og Spillet derinde . . . Var det Selma Hertz eller Baruch, eller var det dem begge . . . som i et fremmed Land. — Nu slog det over . . . Baruch legede som et Barn med Tonerne. En vuggende Ladhed gled ind i hendes Sang . . .

»Nu gaar Rebekka og de andre Piger til Brønden med Vandkrukken paa Hovedet,« hviskede Brun til Ida.

Ida nikkede . . . Svalerne gled som i Karru-

sel gennem Luften — —. Hvad mon han havde ment, da han kyssede hendes Haand . . ?

Hun vaagnede op. Sangen var forbi. —

Selma og Baruch kom ud. Teisen laa mat i sin Stol og klappede. Hovedet stod som paa Præsenterbakke paa de bredt ombrækkede Flipper.

»Dejligt!« sagde Fru Klein. Hun havde rejst sig og stod drømmende hensunket og glattede sin Mave.

»De spillede lidt for hurtigt til min Sang, Baruch.« Fru Teisen lagde Hovedet skælmsk bebrejdende paa skraa.

»For hurtigt? Jeg vilde have spillet den hurtigere endnu. Men naar jeg vil flyve, saa haler De i Snoren, lille Fru Clara. Navnlig i Slutningen. Da sang De bogstavelig talt paa det sidste Vers.«

Plenge gik hen til Selma:

»Tak for Sangen,« sagde han.

Hun stod et Øjeblik tavs.

»Hvor her er dejligt,« sagde hun saa. »Man faar saadan en Lyst til at blive her længe endnu. Det er, som naar jeg læser en Bog, der morer mig. Jeg tæller stadig Siderne, hvor langt jeg har tilbage.«

»Tager De med ind i »Centrum« i Aften? De har jo aldrig været der . . . Frøken Borch-Jansen gaar med,« kom det lidt efter.

Hun lo:

»Hvor De dog er komisk!« Da hun saa' hans

forundrede Ansigt, lo hun stærkere: «Frøken Borch-Jansen gaar med — —!«

»Finder De mig saa komisk?« Han vidste, hun holdt af dét Skær over hans Øjne. Han prøvede altid Kvinder paa det, første Gang han traf dem.

»De spørger altid —,« hun blev med ét alvorlig. »Behøver man altid at spørge?«

De tav. Henne ved Bordet var der ogsaa blevet stille, to og to som de sad. Kun Teisen laa henslængt lidt fra de andre, som om han var løbet paa Grund.

Fru Teisen sad lidt foran Baruch. Han lænede sig hen imod hende og sagde:

»Hvad sidder saa De og tænker paa, Fru Clara?«

Hun tog Blikket bort:

»Jeg tænker ikke . . . jeg sér blot — —.«

»Hvorfor sér De saa ikke paa *mig*?«

Hun vendte sig om, træt . . . Hans Smil blev hængende som i en dirrende Stræng. — —

Brun sænkede Øjenlaagene og lod Luften stryge . . . Nu gled de ud — paa tavse Skibe — Han sejlede i Blinde med hendes Blik vaagende over sig. — — Ida . . .

En Pige kom ud. Teisen fik sig halet af Grund, gned sig i Hænderne og sagde:

»Naa, lad os saa komme ind og faa lidt Levemaade!«

VI

Da de kom til Byen, fulgte Plenge Selma, som havde lovet at være hjemme i ordentlig Tid. Han havde drillet hende med den »ordentlige Tid« og stiklet til den Selvstændighed, som hun undertiden paastod, hun besad. Hun svarede, at hun netop var *saa* selvstændig, at hun holdt, hvad hun én Gang havde lovet.

Brun og Ida gik op i »Centrum«. — —

I Forstuen sad Budet Rasmussen. Hans Ansigt laa lunt i Læ i en Skov af Haar og Skæg. Han aabnede Øjnene og lettede besværligt paa sig, som om han var klistret til Stolen. Henne ved Buffeten stod Underkellneren Carl med et Ansigt, der var udtraadt af Slid og Underdanighed. Overkellneren Prytz' runde Hoved flimrede rødt og dampende i Omegnen af Kulsyretrykket. Han havde en egen Maade at lade Pegefingeren glide ventilerende indvendig langs Flippen. Med Mellemrum slog han et Glas Øl i Halsen.

Prytz bukkede, da Brun og Ida gik forbi, og smækkede bonvivant Servietten op i Armhulingen. Hans Øjne svømmede efter Ida som Lanterner i Taage. —

De gik gennem de tomme Stuer. En enkelt laa henslængt paa en Sofa og stirrede øde frem for sig. Undertiden susede et ungt Par som en Trækvind gennem Værelserne.

Da de traadte ud paa den store Trappe, der førte ned til Haven, var Festen i fuld Gang. Omkring et mægtigt Bord sad en ældre, andægtig Skare, festlig straalende i Lyset fra de elektriske Sole. »Det er Hædersgæsterne — og Hædersmændene,« hviskede Brun til Ida. I ærbødig Afstand fra Midterbordet sad Grupper af unge ved Smaaborde. »Hvem er det, der taler?« spurgte Ida med et Blik hen imod en sølverne Herre, der slog Haanden ud med grandezza og talte med højtidsfuld Orgelklang. »Overlærer Vind — —.« Der blev tysset indigneret nede fra Bordet, og Herren rettede Talerøret op mod Trappen. Brun blev kaad og tyssede igen. Saa gik de ned i Haven.

Der blev vinket og rømmet demonstrativt fra et Bord inde i en Krog, hvor Mørket havde rullet sig sammen som en Puddel. De gik derhen. Brun kom til at ramle med en Stol. »Den fordømte Bas,« mumlede han, »den træder mig i Hælene — —.«

Der blev rykket til Side og gjort Plads. Sagt et Par Navne og lettet paa Hatten. Ida snoede sig henrykt. Hun kendte de fleste af Navnene fra Bøger og Blade.

»Se en Gang der hen, Frøken.« Ida vendte

sig om. Et lyst, underlig frossent Ansigt bøjede sig hen imod hende. »De sidder Gud hjælpe mig dér om Bordet som Bønder om Grødfadet. Det varer ikke længe, inden de hvæsser Skeerne i Ærmegabet og tager for sig af Retterne.« Han lo med højt aaben Mund . . haa, haa . . og viste de gule Hestetænder. Smilet smæltede ikke Isen. Saa bed han atter Munden sammen.

»Herregud — kan De nu ikke unde dem den Fornøjelse, Viggo Nielsen.« En Stemme med stærk udpræget Dialekt brægede inde i Mørket. »*De* vil jo da vel ikke have noget af Grøden — og der skal jo nogen til at spise Maden.« Han vippede frem paa Stolen, saa han sad i Lys, frontalt som en Bonde med de svære Hænder paa Laaret. »Og hvorfor skal det altid være Bønder, der sidder ved Grødfadet? Her hjemme har det jo da altid været Herremænd.«

»Vi er alle Jyder for Vorherre, Klint-Olsen, naar der bydes til Bords.« Brun sad og missede smilende op mod en Buelampe.

Stemmen begyndte igen at bræge stædigt inde i Mørket. Saa haglede en Storm af Haandklap ned over den. Orgelklangen var forstummet. Samtalen ved Bordene aandede atter lettet. Hist og her eksploderede en Latterbombe, som om en Lærer havde forladt Klassen.

Pludselig hyssedes der energisk henne fra Festbordet. »Ministeren vil tale!« hviskedes der andægtigt.

En Herre rejste sig med et forhaabningsfuldt Ansigt. Han stod med Hænderne foldede over Maven og saa' op i Lyset...

»Dejlig er den Himmel blaa, Lyst det er at se derpaa,« hørte Ida en sagte Stemme synge bag sig. Hun kendte Stemmen. Det var den lange Maler Erhardt med det underlig masede Ansigt. Hun hørte hans barnlige Fnisen, kom selv til at le.

»Vi maa sku være artige,« sagde Erhardt med et Ansigt, der gik paa Akkord med Alvor og Spøg.

Ministeren talte. Han gjorde alle Haandbevægelser med Hovedet. En Gang imellem gled en landlig Lignelse ind — det virkede, som om han stak i Træsko, skulde maaske ogsaa virke saadan. Da der kom flere, lød det som Jargon.... Brun huskede ikke, hvorfra han kendte den... vidste, at han havde hørt den før...

Ministeren sluttede med et Leve og druknede i Jubelen henne ved Bordet. Han nikkede omkring sig med med et stort Smil.

»Hans Smil slaar jo Himmeriges Porte op,« lo Viggo Nielsen. —

En slank, spænstig Skikkelse banede sig Vej hen mod Brun. Han var stærkt nærsynet, og hans Hoved fik derved en stangende Bøjning. Han gik med en vis listig Forsigtighed. Det mørke Fuldskæg var tyndt og tilspidset med samme List. Han snoede sig ind i Kresen og satte sig

med en pludselig Bevægelse, der sagde: nu *er* jeg her. Da han fik Øje paa Ida, saa' han fast paa hende. Der var noget glasklart og stift i hans Blik.

»Maa jeg ikke blive præsenteret for den unge Dame?« hviskede han til Brun.

Ida blev præsenteret for Overretssagfører Bangert.

»Det er maaske første Gang, Frøkenen er i »Centrum«?« Bangert bøjede sig hen mod Ida, hun saa', at hans Øjne var stærke og blaa som blankt Staal bag Pincenezen. Han talte med en blød, smilende Hvisken. »Saa er De jo ligefrem kommet til Takkefest. De sér, det gaar til som ved alle andre Offergilder.« Han pegede hen mod det store Bord. »Vi har sendt alle vore største Faar i Ilden.« Naar han smilede, dukkede der to Smaafurer frem ved Mundvigene. De saa' ud som en hemmelighedsfuld Parentes.

Ida lo og hyggede sig ind i Kresen. Det var, som om mange smaa Flammer rakte Tunge.

»De ved maaske ikke, hvorfor vi er saa fulde af Taknemmelighed — ja undskyld, det skulde ikke være nogen daarlig Vittighed, langt mindre en Vittighed.« Det var atter Bangerts Stemme, der strøg sig op ad hende som en kælen Kat. »Det skal jeg sige Dem. Vi har stønnet og lidt i tredve Aar — af Forstoppelse. Nu har vi faaet Luft.« — —

Brun havde rejst sig — han trængte til at røre sig lidt.

»Gaar De med?« spurgte han Ida.

Hun saa' sig belejret omkring og sendte ham et opgivende Smil.

»Bliv blot, jeg kommer straks igen,« nikkede han. —

Brun gik frem mellem Bordene. En Haand trak ham i Jakken. »Goddag, du gamle!« En lille, tyk Herre laa opløst henslængt. Hans Skjortebryst havde poset sig ud, saa han lignede en Liggehøne. »Skal det være et lille Glas for den nye Tingenes Orden, nu da vi har faaet vendt Særken?« sagde han og trak Brun ned til sig. Han rakte ud efter et Glas, spildte paa Vejen. »Skaal, du gamle — —!« Undermunden skød sig ud som en Skuffe.

»Hvad *siger* De, Brun — —!« En glat, indsmigrende Stemme gled ind mellem ham og den tykke Blunck.

»Godaften, Risom —,« Brun rykkede lidt til Side.

»Hvad *siger* De, Brun!« Risom lagde Haanden paa Bruns Skulder, hans blege, lidt slatne Ansigt bøjede sig hen imod ham. »Det som vi aldrig havde troet skulde ske, aldrig havde turde haabe, det er nu en Kendsgerning. Nu bliver der Lys over Landet, som Jacobsen skrev.« Han strøg Overskæggets Gardiner en Kende til Side og fejede en lykkedrukken Lok bort fra Panden. »Det vil snart vise sig nu, at der er kommet Frihed til

Landet. Alle Vinduer vil blive slaaet op for Luft og Lys.«

»Ja, det er i Sandhed en Mærkedag i Danmarks Historie.« En tør, bebrillet Profil skød sig frem i Lyset. »Der er i Virkeligheden ikke tilnærmelsesvis skét noget lignende siden 49.« Den Talende rettede med en lyssky Haand ved Brillerne.

»Den, der lever, vil faa at se,« henkastede Brun.

»*Lever*?« Risoms Kinder bævede af Sindsbevægelse. »Vi *sér* det jo her for vore Øjne!« Han pegede hen mod Hæderspladsen, hvor de to Ministre sad. »Det er Folkets Mænd — forstaar De, Brun — denne Regering er et urokkeligt Præcedens. For Fremtiden eksisterer der ingen anden Vilje end Folkets. Det er det store ufattelige, der skete den 22de Maj —.«

»Den 21de —,« Profilen skar sig atter frem. »Ministeriet blev faktisk udnævnt igaar.« Profilen sank tilbage i Mørket.

»Naa, ja — den 21de,« blev Risom ved. »Jeg synes, det er saa stort, det der er skét — saa ufattelig stort — —.«

»Ja, det bliver sku hverken større eller fatteligere af at gentages,« klukkede Blunck nede under Skjortebrystet.

Risom havde overvældet lagt Haanden paa sin Pande:

»Ja, vi faar se . . . vi faar se,« smilede han

bevæget. »Her hjemme tvivler vi altid paa, at noget vil komme, og naar det saa kommer, tvivler vi paa, at det er der. Det er en Menneskealders stadige Renden Panden imod den kinesiske Mur, der har virket lammende paa vor Generation. Men nu, da der er skudt Breche i Muren —«

»Naa — Skaal, du gamle!« Blunck svinglede med sit Glas foran Risom. »Det er sku fuldstændig rigtigt det, du dér sagde. Jeg læste det altsammen i fire Aviser imorges.«

De lo og drak ud. Profilen flyttede sit propre Glas lidt længere fra Bluncks.

»Nu skal min Sæl Willemann til det!« udbrød Blunck.

De andre drejede Hovederne med et vaagnende Smil...

Willemann tonede frem, festklædt og sæbevasket, inde mellem Bordene. »Op med Willemann!« blev der raabt fra Krogene. Han smilede forvirret omkring... Panden skinnede i Lyset. »Op med ham, saa vi kan se at høre ham!« kom det fra en purung Klynge bagved. Willemann famlede lallende om en Stol. Nogle fik ham lettet op. Man saa' de graa, uldne Strømper under Festdragten.

Willemann stak en Haand i Brystlommen og trak et blaat Kollegiehæfte frem. »Den ny Tid,« sagde han saa, aandeløst, »et Digt.« Der lød en sagte Mjaven henne fra den unge Flok.

»Stakkels Fyr —,« sagde Brun, »han føler det, han siger, men han kan aldrig rigtig sige det, han føler.«

Willemann læste med sin tynde Gammelmandsstemme. Digtet var langt og ligeud. Nu og da skød et kønt Billede frem som en Blomst ved Landevejen . . .

Da han sluttede, blev der klappet og raabt Bravo! Willemann klatrede henrykt ned af Stolen.

Brun rejste sig. Han havde faaet Øje paa Ellen Waage, der stod henne ved Trappen og talte med Skuespiller Vilhelm Thomsen. Thomsen saa' ud, som om han var for træt til at løfte Øjenlaagene. Han havde lagt Haanden paa hendes Skulder — han lagde altid sin hvide Haand paa de Kvinder, han talte med — og sugede hende døsigt ind under de tunge Laag. Hans Ungdoms blege Augustusansigt var blevet fyldigere, der var kommet en fed Sødme over hans Smil. Det slog Brun, at han lignede en gammel Kokotte. Ved Siden af Thomsen stod den lille, jødiske Journalist Meyer. Han havde en lam Arm. Hans Venner sagde undskyldende, at det var derfor, han ikke kunde skrive. Meyer støvede altid som en mindre Hund i Halen paa Thomsen og stod hos under dennes Orgier. —

Brun blev staaende lidt, indtil Ellen Waage fik Øje paa ham. Saa saa' han hende yndefuldt bøje sit Hoved til Farvel. Hun bøjede sig altid

saa dybt, at det saa' ud, som om hun nejede. Brun kom til at tænke paa en ædel Hest, naar han saa' hende.

»Godaften —!« Der var en let Læspen i hendes Stemme, som hun ikke kunde faa Bugt med, naar hun var glad. »Er du alene?«

»Nej.«

»Du er aldrig alene.« Hun lavede en bedrøvet Trutmund. »Der var noget, jeg saa gærne vilde dale med dig om.«

Brun vidste, at naar hun vilde »dale« med ham om noget, var det hjemme hos ham selv.

»Kan du ikke tale med mig om det her?« spurgte han.

Hun saa' sig rædselslagen omkring mellem de mange Mennesker:

»Det er virkelig noget meget vigtigt.« Saa tittede hun op til ham med en lidt teateragtig Uskyld og sagde sagtere: »Maa jeg kigge op til dig paa Søndag Aften, saa slutter vi paa Deatret?«

Han saa' ned over hendes smidige Slankhed. Hun sænkede Øjnene med en let Skælven i Laagene.

»Kom blot paa Søndag,« nikkede han.

»Tak.« Hendes Øjne blev bløde. »Du skal vel videre?« sagde hun og rakte ham sin glatte Haand, den sad saa livløst støbt i Handsken. Hun nejede og samlede Kjolen. »Paa Søndag — —.«

Brun blev staaende lidt, gemte paa Duften, der laa om hende. Paa Søndag — tænkte han saa og drev

hen mod Festbordet. En smidig Verselinie bugtede sig frem ....

En Haand blev lagt paa hans Skulder — Viggo Nielsen stod bag ved ham. Han havde skudt Hatten tilbage i Nakken, en trodsig Haarhvirvel snoede sig op yderst i Haargrænsen.

»Dér sidder de, alle Veteranerne ... fra Trediveaarskrigen.« Han gjorde et haanligt Kast hen mod Bordet. »De sølle Invalider sidder og lader deres Vunder fetere. Han dér mistede sit Kald, men beholdt Pensionen ... det er jo da altid et godt lille Træben.« Han lo — haa, haa — to forhærdede Streger stod plantet som Lanser paa hver sin Side af Munden. »De fleste af dem ser sku ud til at have mistet Hovedet.«

De snoede sig Vej hen til Bordet. Viggo Nielsen satte sin Albu i Nakken paa en af Invaliderne. En gammel, surøjet Grib med et hvast Næb hvæsede hen imod dem. »Undskyld,« sagde Viggo Nielsen og trak beklagende paa Skuldrene. Gamlingen vendte sig bort, gumlende arrigt paa sit Tandsæt. Nu og da vendte han sig om og saa' i Vejret, som om en Fugl fløj ham forbi bag ved — det trak ham i Nakken.

De stod nu henne ved Midten.

Folketingsmand Mogensen havde Ordet. Han bar stort, svejet Overskæg hængende under Næseklumpen. Undertiden lukkede han Øjnene med et saligt og taabeligt Smil, mens Ordsavlet stod ham

fedt og glinsende om Mundvigene. Ved hans Side sad den anden tilstedeværende Eksellence. Hans Hoved sad langt bag i Nakken, skaldet og langnæset. Han saa' ud som en Hejre, der er faldet i Tanker.

Brun og Viggo Nielsen gik hen til en yngre Mand med et glat Macchiavelliansigt, der sad midt i den ældre Skare. Det var Bestyrelsens Formand Doktor Herløv. Slog nogen ham bagfra paa Skulderen, smilede han, før han drejede Hovedet.

»Godaften, Brun, det var da morsomt — —!« Herløv bøjede sig hen til Brun og sagde dæmpet med et Blik, der svingede som en Pendul: »Vil De ikke præsenteres for Eksellencen?«

Eksellencen vendte sit Hoved med et Ryk, et Præsentationssmil gled over hans Ansigt.

»Det er de unge Forfattere Tage Brun og Viggo Nielsen.« Herløv bøjede sig bukkende, Brun og Nielsen ligesaa.

»Ja, jeg kender meget vel de Herrers Navne,« Ministeren var den, der bukkede dybest. Han var endnu noget uøvet i de repræsentative Talemaader.

Der blev en lille Pavse. Man hørte Mogensens fede Stemme dryppe.

»Mogensen skulde eksporteres til Troperne,« kom det med ét dumpende fra Viggo Nielsen. »Dér vilde han smælte. Her hjemme holder vort

gode, danske Smør sig desværre stift i Tønderne.«

Eksellencen drejede Hovedet. Da han mødte Herløvs Blik, der svingede udglattende mellem ham og Viggo Nielsen, viskede han et Smil ud i Skægget.

»Ønsker Eksellencen ikke — —?« Et forfjamsket Ansigt, der havde siddet paa den anden Side og virret med de nervøse Abebryn, vendte sig om imod ham. Ministeren hævede afværgende Haanden mod Flasken — — Ansigtet drejede sig forvirret til alle Sider, inden det faldt til Ro.

»Tillader De, højstærede — —?« En lille, soigneret Mand med smaa, tætte Ben under en brøsig Mave banede sig Vej med et Glas i Haanden. Han lagde kordialt den anden paa Ministerens Ryg og saa' ham fortroligt i Øjnene. Haanden paa Eksellencens Ryg var i stadig venskabelig Bevægelse og det tætklippede Fuldskæg tæt op mod hans. Nu klappede Folketingsmand Nørregaard ligesom afsluttende Eksellencens Skulder. Atter nærmede hans Ansigt sig. Saaledes varede det ved nogle Gange — det saa' ud som om Nørregaard legede Katten med Musen. Endelig slog de Glassene imod hinanden. »Jeg kigger op til Dem en af Dagene,« hviskede Nørregaard, saa de nærmeste kunde høre det. — —

Brun og Viggo Nielsen gik tilbage til deres Bord.—

Bangert havde faaet sin Arm op paa Idas

Stoleryg. Brun syntes pludselig, at Idas Øjne mindede om Moderens ... Øjeæblet saa underlig malet ... Han rystede paa Hovedet ... hun er glad, hun morer sig .. og jeg er dum! Man sætter en ung Kvinde i sin Have, og saa giver hun sine Roser til andre ... hvor var det ...? Han smilede erindrende, tænkte saa: Hun er jo ikke i *min* Have ...

»Godaften, Brun, vil De slet ikke se mig?« En bred, lidt graadig Række hvide Tænder lo hen imod ham. Fru Maggie Sommer bøjede sig forover, saa det nedringede Brysts to Smaakugler trillede sammen. »Vi har det saa morsomt. Jeg er *saa* glad i Aften!« Hun slog nogle viltre Malerindekrøller bort fra Panden. Øjnene straalede af Belladonna.

»Hun har solgt et af sine Farvelader,« sagde en sværlemmet, ung Pige ved hendes Side. »Saa har hun Raad til at solde lidt igen. Det kalder hun at samle Indtryk.« Stemmen var dyb, dens Alvor gjorde den pudsig.

»Kylle!« Fru Sommer slog efter hende, saa det klaskede. »Aa, gid vi skulde danse . . iaften *kan* jeg danse.« Hun vendte sig om mod Viggo Nielsen. »Vil De danse med mig iaften, Viggo Nielsen?« Hun saa' dunkelt paa ham. »De ved, De skylder mig en Dans.«

»Saa skal det være en Heksedans, Fru Maggie.«

Fru Sommer sad og vaklede i sit Smil. Hendes Øjne blev bitre og ældre.

»Det var ingen Uforskammethed, Fru Maggie,« lo Viggo Nielsen. »Jeg mente kun, vi skulde danse vildt, bestialsk, saa det røde springer af Øjnene.«

»Ja, vildt!« Fru Sommer saa' ud som en gejl Hoppe.

»Pas nu paa, at De ikke gaar paa en Vildmand, Frue.« En blond, lidt korpulent Herre vendte sig slæbende om imod hende.

»Aa, De er nu saa vittig, Thorsen.«

»Det siger man jo.« Thorsen smilede forlegent-overlegent. Han var klædt med en vis ubehændig Elegance. Man ventede altid at se ham falde over sine egne Laksko — og rejse sig, elegant som en Dummepeter.

»Nu skal, Herren hjælpe mig, Hansen-Brink til det.« Viggo Nielsen saa' op mod Bordet. »Han skal op paa Trappen. Saa kan man bedre høre ham klapre med Træskoerne.«

Hansen-Brink stod oppe paa Trappen. Med det lille, fint skilte Hoved og det kortviksede Overskæg lignede han en Underofficer. Men Benene var tunge og buede — traadte ligesom dybt i Mulden. Hans Stemme var haard, det var, som om han slog Ordene mod en Mur. Han fortalte altid, at han var Bonde — syntes maaske selv, han var for velklædt til, at man ellers vilde tro det. Urokkelig

stod han paa sine svære Ben, urokkelig dybt i den fede Jord. — Brun fik paa Fornemmelsen, at han hørte til et Regimente, der vilde blive staaende lige saa længe som det foregaaende var blevet siddende. — — Han talte klart, hamrede fast. Undertiden flettede ogsaa han en landlig Lignelse eller et Ord fra Lo og Lade ind i sin Tale... Nu huskede Brun pludselig, hvorfra de alle havde dette Greb... Christen Berg...

Hansen-Brink tog stærkt Bifald oppe ved Festbordet. Eksellencerne og han vekslede Haandtryk. — —

Der blev atter Røre. Et rødbrændt Ansigt med vandblaa Øjne rejste sig. Han tog sig djærvt over den glatragede Mund og Hage. »Gaardmand Søren Olsen!« gik det fra Mund til Mund...

Søren Olsen stod lidt og fugtede Læberne. Saa tog han fat....

Han var den danske Bonde, sagde han, der var kommet til Byen for at trykke Borgerens Haand. — Hans Dialekt var ikke helt ublandet... Brun syntes, han havde hørt den bedre fra andre Scener. Men han havde Bondens lune Hjærtelighed... og endnu lunere Smil... Han kaldte en af Ministrene ved Fornavn. Det virkede som et lille Barn, der siger du til en Voksen... der blev let og klappet. En betaget Mumlen gik nu og da over Bordet — sjældnere, jo længere han tærskede sin Langhalm.....

Da han sluttede, rejste man sig, raabende, hilsende:

»Skaal, Gaardmand Olsen... Skaal Søren Olsen...!«

»Skaal, *Søren*!« raabte den lille Folketingsmand Nørregaard. Der blev Jubel uden Lige.

»Nu kan vi da sige, at vi har naaet Bonden.« Thorsen saa' forlegent ned til sine Laksko.

Fru Sommer slog ud med Haanden:

»De *maa* ikke komme med Deres daarlige Vittigheder, Thorsen.«

»Synes De, den var saa daarlig? Jeg synes, den passede meget godt til Selskabet.«

Fru Sommer greb Viggo Nielsens Arm som i Angst. Hendes Øjne saa' straalende op mod den store Trappe:

»Se dog! *Er* han ikke vidunderlig?« —

Der var kommet en sær Feber over Festbordet, en underlig trykkende Uro, som naar en Ørn svæver over en Faarefold.

Oppe paa Trappen stod Dr. Frank.

Han havde taget Hatten af — Haaret stod som en Sølvhjælm paa hans Pande. Øjnene saa' omkring, anstrængt søgende, som om de ledte efter noget, de ikke kunde finde. Et Par Veteraner rejste sig og indbød ham med en frygtsom Haandbevægelse til at komme ned og tage Plads imellem dem — han rystede paa sit Hoved — det var ikke dét, han søgte. Han saa' sig omkring,

der laa en Trækning af bitter Afsmag om hans Mund. Han mødte et ungt Ansigt ude i den yderste Kres, der bøjede sig hilsende — — et Smil drev et Foraar over hans Ansigt . . . Saa rømmede han sig med et Par kvalte Strubelyd, tog sig ligesom sammen . . .

Hans Stemme lød til en Begyndelse svagt, en Smule tandløst. Hans Haand var i stadig Bevægelse, snart var det, som om han trak en fin Silketraad gennem Luften, snart som om han modellerede i blødt Voks . . . Saa løftede han sit Ansigt med et Ryk, saa Lyset brødes deri i Gnister og Straaler . . . sænkede det en Kende som en Fægter . . . og Smilet skyllede atter hen derover — —

Der var blevet stille ved Bordet, hvor Ida sad — som om alle de smaa Flammer havde stukket Tungen ind. De sad lidt foroverbøjet, lyttende. Naar et Smil gik over Franks Ansigt, gled Genskæret hen over de andres.

»Leve Friheden!« Franks Stemme var blevet ung og stærk. »Lad den blive tændt i dette Land, hvor Faklerne ikke skinner, men oser! Lad den blive tændt højt tilvejrs i dette Land, hvor alt er fladt! Lad den tænde i Brand, hvor man altid har slukket med Vand! — — Friheden leve!«

Alle havde rejst sig som ved en Førers Raab. Han selv stod deroppe, slank som en Fakkel. Hurraerne, der før havde lydt som Barnetrompeter, klang nu som en Fanfare.

Viggo Nielsen vendte sig om mod de andre: »Han er en Alsejrer! Jeg kan gøre mig saa kold og haard som en Sten. Naar han spiller op, *maa* jeg græde Taarer.«

»Han er vidunderlig —!« Fru Sommer havde lagt sit Hoved mellem Hænderne og stirrede frem for sig.

»Frank er alligevel ikke rigtig en af vores Folk,« Klint-Olsens Dialekt arbejdede med tunge Stempelslag inde i Mørket. »Der er ingen rigtig Jordbund i ham. Han staar med det ene Ben i Tyskland og det andet i Frankrige og taler om Danmark.«

»Aa, I med jeres Ben, som I altid skal have anbragt,« sagde Brun hæftigt. »Har De aldrig prøvet paa at staa paa Hovedet, Klint-Olsen?«

»Hvordan Satan skulde han bære sig ad med dét?« Viggo Nielsen lo hvast.

»Hvad mener De, Viggo Nielsen?« Klint-Olsen duvede frem af Mørket, stadig med Hænderne paa Laaret. Hans Læber var blevet tyndere og gjorde Stemmen mere skarp.

»Hvad jeg mener?« Viggo Nielsen slog Munden op — haa, haa —. »Der er jo ikke noget at staa paa!«

Hist og her gemte et Ansigt sig bort. Viggo Nielsen var den eneste, der lo højt. Klint-Olsen, der ikke i Hast kunde bide fra sig, lukkede

Munden om et Skældsord. Saa aabnede han den atter, som om intet var passeret og sagde:

»Tiden vil vise, at jeg faar Ret i mit. Om hundrede Aar vil man sige om Frank, at han var vore Dages største, litterære *causeur*.« Det lød som Korsør.

»Hvad synes saa De om Dr. Frank?« Bangert bøjede sig hen mod Ida og lod de andre snakke videre. »Nogle siger, at han er vore Dages største, litterære *charmeur*.«

»Aa, jeg ved ikke —,« sagde Ida . . . hendes Tanker var begyndt at blive løse og flygtende af Vin og Fest. »Der er noget stolt over ham — —.«

»Han *er* ogsaa stolt,« smilede Bangert, ». . . af sig selv.«

»Hvor gider De sige saadan noget?« Ida vendte sig lidt træt om mod Brun.

»Fordi Bangert troede, De gad høre det,« sagde Brun hen imod dem.

»Nej, kære Brun — dér tager De ganske fejl.« Bangerts Øjne stak bag Næseklemmerne. »Jeg sagde det blot, fordi jeg vidste, at *De* gad høre det.« — —

»Mine Damer og Herrer!« Det var Orgelstemmen, der brusede over deres Hoveder. »Jeg har faaet Meddelelse om, at Eksell . . . at Hjernøs Vogn kommer her forbi om et Par Minutter. Hvad om vi alle stillede os ud paa Torvet og gav ham et Leve med paa Vejen?«

Damerne hoppede op af Stolene, glade over at kunne røre paa sig. De pjussede Fjerene som Høns. Deltagerne ved Festbordet ordnede sig ligesom stiltiende efter Rang. Folketingsmand Nørregaard gik sammen med de to Ministre. Han saa' ud, som om han tillige gik med en i Maven.

De ordnede sig ude paa Torvet i en underlig tavs Deputation. Ida stod oppe paa Trappen for bedre at kunne se. Viggo Nielsen stillede sig bag Brun, næsten skjult af de andre.

»Se!« sagde han, idet han pegede paa en bleg, ung Mand, der ragede op over Mængden. »Han kan sagtens skrive om Maane og Stjærner, han Krag. Han staar jo som en Giraf og kigger ind paa femte Salen.«

En lukket Vogn kom hurtig kørende. Orgelstemmen intonerede et Leve. Et blegt, lidende Ansigt viste sig ved Ruden og krympede sig til et Smil.

»Saa' De, hvor han sigtede paa os med sit Jægerøje?« sagde Viggo Nielsen. »Jeg havde paa Fornemmelsen, at hans Smil ramte mig, skønt jeg stod i Skjul.«

»Det ramte os allesammen.« Brun trak paa Skuldrene.

»Ved De, Brun, hvori Forskellen stikker paa Frank og Hjernø?« Linierne i Viggo Nielsens forhærdede Ansigt var som skaaret i Træ. »Frank er altid iblandt os — ham elsker vi. Men Hjernø

er altid udenfor os, over os — derfor tilbeder vi ham. — Gaar De med, Brun? Jeg gider ikke se paa de andre mer. Jeg ser rødt for mine Øjne, naar jeg ser alle de Taaber. Deres Vaas er blodige Fornærmelser, som de kaster mig i Synet for at tirre og blænde mig.«

Han gik ind for at hente sin Stok og Hat. Skaren gled gennem Døren som i et tomt Gab, Stemmerne slugtes inde i Dybet . . . Det var pludselig Nat — lys og stille Sommernat . . .

Ida stod endnu oppe paa Trappen. Hun havde lukket sine Øjne og lod Luften køle sit Ansigt. Brun stod og saa' op paa hende — Festens Lys og Lyd kogte endnu i hans Hjærne, hidsigt, bankende . . . .

Med ét slog hun Øjnene op, smilede og strakte sine Arme ud:

»Se, jeg kommer over Bjærgene —!« sagde hun og gik ned imod ham.

Han aabnede Armene og tog imod hende. Hendes Hoved gled bag over, da han kyssede hende. — —

Viggo Nielsen kom ud, og de fulgtes tavse ind mod Byen. Hans Stok huggede haardt mod Brostenene og gav Genlyd i den smalle Gade. Der var noget paa en Gang tynget og ukueligt over hans Skikkelse.

»Naa, Frøken —?« Hans Ansigt var graat i Lygteskæret, ligesom tilstøvet. »Saa fik De da

set det unge Danmark in puris naturalibus — jo, jo. Det er maaske Latin for Dem? Det betyder med Tugt at melde paa renlig Dansk: bag Særken.« Ida saa' lidt til Siden. »Ja, De behøver ikke at rødme, Frøken. De var jo dog alle saa dannede at vende Bagen til. Og dér ligner vi da saadan mere hinanden allesammen.«

Brun lo. Ida syntes ogsaa, hun maatte le.

»Naar jeg træffer mine Venner, gaar jeg rundt og hilser paa dem,« sagde Brun. »*De* staar stille og spytter.«

»Aa, ja. — Jeg har tit,« kom det lidt efter, »staaet ude i zoologisk Have og set Folket staa maabende ved Indhegningen, hvor Lamaerne er. Hver Gang jeg har været der, har jeg følt mig som Lama. Huit! — det maa være en ren sindssvag Nydelse, saadan et foragteligt Plask i et fladt Fjæs.«

»Jeg kan ikke gøre for det —,« Ida saa' op mod den stille Himmel, »jeg har moret mig dejligt iaften!«

»Gudbevares, Frøken —!« sagde Viggo Nielsen og slog lidt kejtet ud med Haanden. »Nogle bliver glade, naar der drikkes og festes, andre bliver ondsindede og ypper Kiv . . . Vin er Balsam i nogle Saar og Braad i andre. — De er maaske forelsket?«

»Hvorfor dog dét?« Ida lo. Hun var glad, fordi

det var mørkt — Spørgsmaalet slog ligesom Kolbøtte over Hovedet paa hende.

»Fordi De hele Tiden gaar og smiler op til Stjærnerne. Det plejer ellers at være et ubedrageligt Tegn . . . første Gang.«

Brun saa' paa Ida. Hun gik, som om hun nynnede. En Gang imellem skottede hun hen til Viggo Nielsen, der hakkede sig frem med sin haarde Stok . . . . En Vandringsmand, tænkte Brun . . . Naar han er hjemme, længes han ud, og er han ude, længes han hjem. -- — Han saa' ham gaa der henne ligesom indemuret i sig selv . . . ensom . . . utilgængelig ene . . .

»Og anden Gang — hvad saa?« spurgte Ida efter en kort Tavshed.

»Anden Gang —?« Han saa' op, Munden stod lidt aaben. »Kender De ikke Heine — jeg kan ikke selv gøre det bedre:

Wer zum ersten Male liebt
sei's auch glücklos, ist ein Gott;
aber wer zum zweiten Male
glücklos liebt, Der ist ein Narr.

End *De* Brun —?« sagde han pludselig. »De gaar jo Gud hjælpe mig ogsaa og smiler til Stjærnerne!«

»Jeg er ogsaa forelsket.« Brun gentog nynnende:

»Wer zum ersten Male liebt . . .«

»Ja, ja da. Saa er vi alle forlibt. Frøkenen første Gang,« han lo, »De anden Gang, Brun

. . . haa, haa . . . og jeg sidste Gang. Man sværger jo altid paa, at man er forelsket sidste Gang. Indtil man ser, at det først var den næstsidste. — Ja, er det ikke forunderligt, Brun?« Viggo Nielsens Stok stansede pludselig. »Man véd det — men man tror det ikke. Tro og Viden skyr sku dog altid hinanden som Ild og Vand. Facit lig Røg!« Han slog med Stokken ud i Luften. — —

De stod ved Idas Dør. Brun skulde lukke op, kunde ikke finde Nøglehullet. . .

»Lad hellere mig —,« sagde Viggo Nielsen. »Jeg kommer ikke til at ryste paa Hænderne ved Synet af *den* Gadedør.«

De lo alle tre, ungt, tankeløst . . . de syntes et Øjeblik, de hørte sammen i en ung, fælles Harmoni.

»Godnat Frøken —,« Viggo Nielsen rakte hende Haanden og forsøgte en Verdensmandshilsen med Stok og Hat i den anden. »Inat drømmer De, at De kører paa Slæde ad Maanestriben ned til Jorden. Det drømte jeg altid, naar jeg som Barn var glad.«

Han gik ned paa Gaden.

»Godnat Brun —,« Ida gav ham Haanden, underlig bevæget. Hun vilde sige noget — vidste ikke rigtig, hvad eller hvordan hun skulde faa det sagt. »Godnat Brun —,« gentog hun . . . han holdt stadig hendes Haand i sin —

Saa gik hun ind.

Brun blev staaende et Øjeblik paa Trappen, han hørte hende laase Døren . . . det var dog som noget af hende . . . gik saa ned til Viggo Nielsen . . .

De gik tavse ned ad Gaden. Husene stod vagtsomme og laasede som tunge Kister, der gemte hemmelighedsfulde Skatte . . . Han vendte sit Hoved og saa' hen mod Idas Hus. Alt var mørkt.

»Kender De Lyden af en Gadedørsnøgle, der bliver drejet om i Laasen?« Brun følte Spørgsmaalet som et pludseligt Snit gennem sine Tanker. »Man hører den aldrig, naar man lukker op — kun naar der laases af.« Han gik lidt. »Der er for Resten noget uberørt over Frøken Borch-Jansen, som er sjældent i det Land Danmark.«

Brun mumlede utydeligt . . . han vilde ikke gærne ind derpaa . . . Hun skulde hvile i Fred i hans Tanker — som hun laa i hans Arm . . .

»Saa kom vi da til Fest«, sagde han for at sige noget.

»Vi gjorde saa, ja. — Men hvad betyder det?« Viggo Nielsen stirrede frem over Gaden, som om han vilde læse sig det til. »Det bedste ved en ny Æra, er altid den gamle. Dér undergraver man Landet og vælter Husene. Det er sku ingen Sag at bygge op, naar først Grunden er raseret, og man oven i Købet har *Lov* til at bygge.«

»Der var saa underlig lummert deroppe,« sagde Brun. »Der var nok Sol . . . men den stak.«

»Lad den blot stikke,« lo Viggo Nielsen. »Det jager de fede ind i Skyggen.«

»Og dog er det ligesom noget er forbi, som om et Arbejde ligger bag ved og man puster og trækker Vejret . . .«

»Maaske. Men tror De ikke, Sisyfus pustede, da han kom op til Toppen? — — Men trods alt! Der er to Mænd i Danmark, som vejer op mod vore to Millioner.«

»De er snart gamle. Jeg saa' Nakken af Hjernø forleden. Det saa' ud, som om Døden havde Tag i den.«

»Gud bedre —!« Viggo Nielsen holdt ligesom afværgende Stokken frem for sig. »Saa skal vi paany til at trækkes i Tovenderne. Naa . . . Kongen er død, Kongen leve! Vi maa se at drive det saa vidt her hjemme, at Tronfølgeren kan komme til, inden der er gaaet Mug i ham.« Han gik et Øjeblik tavs, sagde saa: »De gaar og ser ud, som om De ventede en ny Tids Komme?«

Brun gik og saa' op i den blege Nat . . . der var det samme, blege Skær i hendes Øjne . . . Han nikkede smilende og sagde:

»Jeg gaar ogsaa og venter paa en ny Tids Komme . . .«

»Messias?« Viggo Nielsen løftede sit haarde Ansigt. »Messias —,« gentog han, som om han

holdt fast i en Tanke, hvis Traad han havde tabt. »Jøderne er de kloge . . de venter ham, derfor har deres Tro sikret sig Udødeligheden. For naar man tror paa noget, der aldrig kommer, saa har man snydt sig til Evigheden. — Den nye Tid,« hans Øjne var blevet seende, »tror De for Alvor paa en ny Tid, Brun?«

»Jeg véd ikke, Viggo Nielsen.« Brun gik og lod Tankerne drive i Natten . . . »Man tror jo altid paa noget, naar man er glad.«

»Jamen, paa hvad? Det kommer jo da ikke an paa at tro, men paa *hvad* man tror. Per Degn tror sku ogsaa.«

»Jeg tror iaften,« Brun gik og nikkede med Hovedet som til en kendt Melodi . . . »men spørg mig ikke om, paa hvad . . . Jeg véd det ikke . . . Jeg véd det ikke!« gentog han leende. »Men det er som et Digt med ny Rytme og nye Klange.«

»Haa —!« Viggo Nielsen slog Stokken ud i Luften. »Lyrik!«

»Lyrik, aa ja — det er dog den duftende Draabe . . . Essentsen af Livets Flod . . .«

Viggo Nielsen trak utaalmodig paa Skuldrene: »Lyrik og Tro . . saadan rent i det Blaa! Det er sku de to Ting, der i Forening ødelægger alt. Med en Verselinie eller et Skriftsted flyttes de Bjærge, som andre har været Aarhundreder om at stable op. Hvad nytter det altsammen — hvad *er* det saa altsammen, dét der gaar under

Navn af Oplysning, Fremskridt og andet Djævelskab, naar der er Millioner paa Millioner, der *tror?* Tænk Dem, hvilket Himalaya af Taabelighed, der skal til for at tro. Saa længe Oplysning og Tro kan gaa Haand i Haand, er vi stadig midt inde i Isperioden — vi har lige saa mange Millioner Aar igen, som der er troende. Se paa vor Grundlov, den er jo spækket med Bibelshistorie . . . og Retterne . . Rigsdagen . . Kongehuset og hele Pibetøjet! — — Nej,« han dunkede med Stokken mod Stenbroen, »naar vi en Gang er kommet saa vidt, at Loven *forbyder* Religion og anden Aager, der benytter sig af Folks aandelige Nød, saa kan vi begynde at tænke paa Skabelsens Historie — der blive Lys!«

Viggo Nielsen stansede ved et Gadehjørne:

»Nu er det nok Tid at gaa til Ro. — Er det ikke underligt . . nu er Byen bevidstløs, død . . . Kan De tænke Dem, naar en Gang alt er dødt, og det sidste Menneske gaar gennem Gaderne? Det *sér* saadan ud,« han pegede med Stokken ind mod Byen, »og jeg føler, hvordan det er.«

Han rakte Brun Haanden, vendte sig saa og gik ned ad Gaden. Brun stod stille og hørte hans Stok hamre sig gennem den dødstille Gade . . . Saa døde de sidste Slag hen . . . druknede et Sted inde i det lodne Mørke . . .

Brun drev tilbage . . . han lo ad sig selv . . . alt var jo dog slukket og lukket. Men Mørket og

Stilheden var den samme, som da de før gik gennem Gaden, ingen havde siden gaaet der, maaske svævede endnu en Skygge af hendes Duft derinde ... Blomsterdrømme, smilede han og tænkte paa den Haand, hun rakte ham nede ved Stranden. Han var ene, Lysene var slukket i alle Lygterne, kun Natten lyste. Der var intet Lys, der forvirrede hans Øjne, ingen Lyd, der forstyrrede hans Drømme ... Hun sov her inde i den fortryllede By, han kunde se Stedet, hvor hun sov. Tornerose ...

Han stod foran Stedet paa det modsatte Fortov, hørte endnu Lyden af Nøglen, der blev drejet om. Han saa' op ad Huset ... rystede paa sit Hoved ... atten Aar, atten Aar ... gik hen til Muren og lagde sin Haand derpaa. Bag denne Mur, en Haandsbred fra ham ... han syntes, det var saa vanvittigt at tænke sig ... bag denne Haand laa hun — han syntes, hun maatte kunne høre ham, naar han hviskede ... Ida ... Ida ...

Han hviskede Navnet. Det gjorde ham saa godt ... det lød saa blødt, saa elsket ...

Saa elsket ... han gemte Ordet ind til sig, som om det var hende selv ... saa elsket...

VII

Vekselleren Nathan Hertz var en lille Mand med en beskeden Holdning. Han tog altid Hatten dybt af, naar han hilste. I Almindelighed gik han med Blikket mod Jorden og med venstre Haand paa Ryggen, tænkende, nu og da smilende. Blev han vækket af en Hilsen, kastede han ligesom forskrækket Smilet bort og strammede Ansigtets Linier. Naar han atter sænkede Blikket, hævede den ene Mundvig sig umærkelig, og Brynenes spotske Bue løftedes en Kende. Stansede en af hans Forretningsforbindelser ham, blev hans Smil forlegent, næsten ydmygt. Han talte da i smaa, forekommende Sætninger, som ikke gik udenfor det, hvorom han blev spurgt. Naar han sagde farvel, bukkede han flere Gange og blev staaende midt i sin Hilsen et Par Øjeblikke. Han vendte sig saa pludselig med Ansigtet stramt og spændt, indtil dets Linier atter faldt lunt til Ro i Krinkelkroge og smaa, blege Rynker.

Naar han var kommet indenfor sin Kontordør, rettede han Ryggen, og Ansigtet blev klart og

klogt. Hans Ordrer var korte, formfuldendte og af en vis sluttet Bestemthed, der ligesom frabad sig Muligheden af Misforstaaelse. Der blev kun talt det højst nødvendige og aldrig om andet end Forretningsanliggender. Kom der Kunder, som skulde tale med ham personlig, gled den lille, tætskæggede Prokurist Meyer ned af sin Skruestol og bankede sagte paa Døren til Hertz' lille, nøgne Privatkontor. Hertz aabnede personlig Døren for den indtrædende. Hans Ansigt var da værdigt, af en besynderlig anstrængt Bleghed. Det saa' ud, som om han lige havde løftet det fra et indviklet Regnestykke. —

Ved Femtiden gik Hertz fra Kontoret og hjem. Den lille, trivelige Fru Bella Hertz sad da ved Vinduet paa Købmagergade og ventede. Hun kendte hans høje Hats Puld, naar den dukkede frem om Hjørnet yderst ude paa Fortovet. Hun kaldte da ind i Spisestuen: Far kommer —, saa' sig omkring, om alt var i Orden, og glattede, som det var hendes Vane, Bordtæppets Frynse. Saa lod hun Hænderne glide nogle Gange inden i hinanden, som om hun havde udrettet et Arbejde til sin fulde Tilfredshed og afventede i en Tilstand af nervøs Aandsfraværelse Lyden af Hertz' rappe Nøgle i Entrédøren.

Naar Hertz traadte ind, mødte han sin Kone i Spisestuen. Hun stod da paa det samme Sted, hvor hun havde staaet de sidste 25 Aar, naar han

kom hjem fra Kontoret ved Middagstid. Han kyssede hendes højre Kind, som hun med en umærkelig Hovedbøjning bød ham, og gav hendes Skulder to smaa, veltilfredse Klap. Saa gned han fornøjet sine Hænder og sagde: skal vi spise? —

Hjemme var Hertz først ganske sig selv. Hans Stramhed blev Familiefaderlighed, og af hans spotske Smil blev kun Smilet tilbage. Naar han var særlig oplagt, spøgte han muntert med sin Hustru. Hans overlegne Kløgt lagde da et let Skær af Ironi over Ordene. Han følte sin Overlegenhed i Spørgsmaal og Svar som en uskyldig Glæde, og hendes Udtryk af barnlig-mut Fornærmethed gjorde ham kun yngre og kaadere, fordi han vidste, at dette Udtryk var Skalkeskjul for et ungpigeligt Koketteri ... Bella var sig fuldt bevidst, at Ironien var hans Form for Hyldest og Hengivenhed. — —

Fru Hertz var lidt lad af sig, men alligevel aldrig ganske rolig. Der var altid noget, hendes Tanker famlede om. Hun var i Almindelighed optaget og bestilte aldrig noget. Naar Datteren Selma slog paa, at hun var doven, og det var derfor, hun blev saa buttet, lod Fru Hertz i Spejlet sit Blik glide prøvende ned over sin lille, trinde Person og sagde, at der var en Gang, da hun havde maattet arbejde for ti. *Naar* den Gang var, oplystes aldrig ganske, men det var noget om, at

Far sad smaat i det i Begyndelsen, og at hun selv havde ammet baade Selma og Harry....

Naar Fru Hertz om Morgenen, lidt sent, kom ind i sine fuldt ordnede Stuer, havde hun en hel Hoben, der skulde besørges dén Dag, og hundrede Ting, der skulde besørges de følgende. Hendes Ring var altid flyttet over paa den anden Haand, og der var ofte Knude paa Lommetørklædet. Da Fru Hertz imidlertid altid lagde Lommetørklædet fra sig, hvor hun sidst havde siddet, og tilbragte megen Tid med at søge efter det foruden Pincenez og Portemonnaie, havde hun i Almindelighed glemt, hvad hun skulde huske, naar hun fandt Lommetørklædet. Og skønt hun jamrede sig og ikke forstod, *hvad* hun dog skulde gøre, og *hvordan* det dog skulde gaa, saa gik dog alting ikke desto mindre.

Var der ved Foraars- og Efteraarstid rigtig travlt i Huset, steg Fordringerne til Fru Hertz' Hukommelsesevne over alle Bredder. Hun gik da rundt i Stuerne og ledte og glemte og huskede paa. Eller ogsaa placerede hun sig midt i Rengøringen, omgivet af Pigerne, Selma, Tapetsereren og hans Drenge. Og naar de andre hængte paa Trapper og Stiger, sad hun med en Knappenaal i hver Haand og vaandede sig med et Ansigt, der udtrykte den højeste Fortvivlelse over Arbejdets Velsignelser. —

Fru Hertz havde i sine unge Dage været berømt

for sin Skønhed. Hun var desuden munter, og uagtet hendes Forældre sad smaat i det, kom hun dog meget ud blandt de mere velhavende Jødefamilier. Man snakkede i lang Tid om Lørdagen i Synagogen om hende og den rige Mægler Levy's Søn, Jakob Levy. Hun kom hyppigt i Levy's Hus og Jomfru Priefche Levin fra Stiftelsen bag Synagogen havde en Schabbos Nachmittag set dem sammen paa Volden. Rygtet fløj rundt i Stiftelsens Korridorer. Ved hver Køkkendør stod der gamle Damer med kloge Øjne og rappe Munde. Saa en skønne Dag hed det sig pludselig, at hun var blevet forlovet med Nathan Hertz, en Søn af Schloume Hertz. Rygterne fløj atter rundt. Jomfru Levin lod et Par af dem gaa fra Dør til Dør. Da hun havde berettet alt omstændeligt med alle tilhørende Haandbevægelser sluttede hun:

»Was kommt d'raus . . . ein *Serocho*!« —

Hertz var ikke religiøs. Han førte ikke kauscher Husholdning, men han spiste aldrig Svinekød og gik i Synagogen hver Fredag Aften. Naar han kom hjem derfra, gik han altid hen og kyssede sin Kone paa Munden og sagde: *Guť Schabbos.* Det lød som Reminiscents.

Paa deres Forældres Dødsdage blev der tændt en lille, rødtlysende Olielampe, som blev sat ind i Dagligstuekakkelovnen.

Hertz talte aldrig om Religion. Han elskede ikke Jøder. Men han var stolt af de berømte

Navne iblandt dem, og læste han om en Berømthed med et Navn af jødisk Klangfarve, sagde han altid: Den Mand stammer sikkert fra Jøder. Han forsvarede sjælden en Jøde, naar han var sammen med Jøder. Men blev en Jøde angrebet af en Kristen, tog han altid hans Parti.

Fru Hertz var mere af en religiøs Natur. Hun, der altid havde været vant til at føle sig som den underlegne, bøjede sig lettere for Skriften som en Vedtægt, en Selvfølgelighed. Hun tog ofte, naar hun Lørdag Formiddag sad ene hjemme, sin Bønnebog frem, som hun havde gjort det i sine Forældres Hjem, og læste nogle af de Bønner og Prædikener, som stod deri. Naar hun saa efter en Timestids Forløb lukkede Bogen, havde hun en tryg Fornemmelse af at have aflagt en pligtskyldig Visit. Og hun gik med en lettet Følelse af Skyldfrihed ind i den næste Uge. —

Hertz havde en Broder, Marcus Hertz. Han var ugift. Han og Broderen var kommet til at ligne hinanden som ældre. Da de var unge, var Nathan altid den kønne Hertz. Marcus var grim, derfor var han den vittigste. Ved sit Vid havde han hævdet sig en Stilling i Familien. Havde han været dum, var han blevet Skumpelskud.

Han havde som Broderen haft en større Vekselererforretning, men trak sig for nogle Aar siden tilbage for at leve af sine Penge. I Modsætning til Broderen havde han haft et mindre godt Navn.

Blandt Jøder kaldtes han Nitten, og der tilføjedes altid: for ikke at sige Tyveknægt. Han kendte sit Øgenavn og ærgrede sig kun over, at han ikke selv havde lavet det. Fra ganske ung havde han gaaet med Klap for det ene Øje. Saa' man ham fra den ene Side, var han en kold Maske. Fra den anden en Grimace. Forfra smæltede Modsætningen sammen til et Indtryk af sarkastisk Mistænksomhed. —

I de Familier, hvor han kom, var han nærmest frygtet. »Naar man ikke bliver elsket,« plejede han at sige, »søger man at gøre sig hadet«. Han blev aldrig mere begejstret for en Idé, end at han kunde sige en Witz om den eller dens Mænd. Det eneste, han ikke gad sige Witzer om, var sig selv. »Det er saa taknemmeligt,« sagde han med et Skuldertræk. »Det lader jeg andre om.«

En Ting gjorde Marcus Hertz tavs og alvorlig — Musik. Der gik Sagn om, at han i sine unge Dage vilde have kastet sig over Musiken, men at gamle Schloume Hertz bestemt havde sat sig der imod. Hjemme havde han en meget fin Violin hængende. Man sagde, han spillede godt, men han lod sig aldrig høre. Bad man ham spille, smilede han afværgende: »Det er ikke mit Instrument.« Spurgte man, hvad han mente dermed, sagde han: »Na, ja — *Chammor* — siden

De absolut vil vide det — — det er ikke *mit* Instrument.« Længere kom man ikke.

Marcus Hertz var en hyppig Gæst i Broderens Hus. Hver Fredag Aften var tillige Hertz' Tante, Rose Hertz, og Prokuristen David Meyer tilstede. Det var i Grunden den eneste Omgang, Hertz holdt. Han selv var ikke meget selskabelig anlagt, holdt af at være i sin Seng Klokken 10. Og Fru Hertz havde som god Hustru vænnet sig til Omgangen og Sengetiden.

Tante Rose var som mange ældre Jødedamer Genealog. Var der i Samtalens Løb et Navn, der ikke hver Dag blev nævnet, begyndte Undersøgelsen. Da Nathan Hertz imidlertid ogsaa satte en vis Pris paa denne Videnskab, og hans Resultater saa godt som aldrig faldt sammen med Tante Roses, gik ingen Fredag Aften hen uden store, genealogiske Kampe.

Det begyndte med, at Tante Rose nævnede Wulff Chajim som Medindbuden ved sine Forældres Sølvbryllup i 1859. Hertil bemærkede Hertz spagfærdig, at Wulff Chajim var død i 59, og at det var Wulff Chajims Broder, Moses . . . Moses i Skabet . . . som havde været med. Tante Rose afbrød Hertz med et foragteligt: ach, du primer! Hun fortalte saa Historien om Moses i Skabet, som slet ikke havde noget med Wulff Chajims Broder at gøre. Moses i Skabet var en Søn af Mose Gumpelfortzer og var gift med den

rige Væver Levins Datter, Esther. Paa dette Punkt tog Hertz sin Tilflugt til sin Hustru og spurgte hende, om ikke Moses i Skabet havde været gift med Regine Levin. Fru Hertz nævnede saa, sekunderet af Tante Rose, Væver Levins Døtre, men begik den utilgivelige Fejl at nævne Petra Levin der iblandt. Tante Rose og Hertz var her begge enige i, at det var ganske misvisende at nævne Petra Levin i denne Forbindelse, da hun jo slet ikke var i Familie med de andre. Og med en spydig Kompliment til Fru Hertz' Hukommelse slog de sig til Ro med dette Resultat for at begynde forfra, naar det næste Navn kom paa Tale. —

Under Samtalen sad Prokurist Meyer og smilede forlegent. Han var en Mand omkring de fyrre med tæt Haar- og Skægvækst. Øjnene var smaa af altid at smile forlegent og af en urolig stikkende Glans. Munden blev dobbelt rød og tyk i det sorte Skæg, og det stadige Smil havde vrænget den lidt til en Side. Hans Tøj sad aldrig paa hans lille, kejtede Person. Frakken, der i Forvejen sad daarligt, var altid tæt knappet, og Kraven stod ud i Nakken. Hvert Øjeblik rettede han paa sin Flip, der krøb op. Bukserne stumpede lidt — han havde svære Lægge. Marcus Hertz plejede at sige, at han i sin Geskæftighed var kommet for langt igennem dem. Naar han saa' hen paa Selma, stivnede hans Ansigt. Smilet laa da underlig aflivet i det venstre Øje. — — —

Selma Hertz havde tilbragt sin Ungdom i Hjemmets smaa, lune Stuer. Gik hun ud, spurgte Fru Hertz altid, hvor hun gik hen. Naar hun om Morgenen støvede af foran Hjemmets mange Spejle, blev hun et Øjeblik staaende . . . Hun huskede den første Gang Onkel Marcus med et Smil havde sagt, at hun var et *Miisponum*, da forstod hun, at hun var smuk. Men Bevidstheden om sin Skønhed følte hun endnu kun som en stille Glæde ... en Følelse af Taknemmelighed, fordi hun var smuk, skønt hun var Jøde. Faderens kloge Ironi havde gjort hende vagtsom overfor dét, hun saa' og hørte — hurtig i sine Svar. Hendes Smil var ogsaa mærket deraf, halvt lukket som det var, dækkende eller røbende. Men Moderens famlende Ubeslutsomhed havde gjort hende sikker i Afgørelsen, i Vendingen og i sin Optræden. Hun tog Moderen som et stort Barn, satte hendes flagrende Tanker, hvor de skulde sidde. Undertiden kunde hun heller ikke nægte sig at drive Gæk med hende i en ganske uskyldig, opblussende Glæde over sin Overlegenhed. Mærkede saa Fru Hertz, at det hele havde været overlagt Spøg, forsøgte hun at lægge sit lille, runde Ansigt i respektfulde Folder. Men naar Selma saa satte det samme Ansigt op og tog Plads ligeoverfor hende med Hænderne foldede paa Maven, saa lo Fru Hertz atter sit Ansigt rundt og glat og nussede sig og sine Tanker ind i Hjemmets stille Lunhed.

Hun følte lidt efter lidt Selmas sikre Haand og beslutsomme Væsen som et trygt Rygstød for sin egen Magelighed. Naar der var noget, hun skulde huske, havde hun vænnet sig til at bede Selma huske det. Hændte det saa, at Selma tilfældigvis glemte det, og hun selv lige saa tilfældig huskede det, saa antog hendes Fysiognomi i de følgende Dage et Præg af husmoderlig Omsorgsfuldhed. Hun følte sig da atter som et Slags Midtpunkt. Og hun hvilede dobbelt trygt i Bevidstheden om, at hun dog, naar det kom til Stykket, var uundværlig der hjemme. — —

Et af de faa Steder, hvor Selma kom, var hos Teisens. —

I Begyndelsen havde hun ikke følt sig ganske sikker. Hun havde stadig paa Fornemmelsen, at hun var i en fremmed Kres, og at hun smilte for meget for at tækkes sit nye Bekendtskab. Hun følte, at hun var ene Jøde blandt de andre, og smidig som hun var, søgte hun at stemme sit Syn og sit Væsen ind i . . . bøje det ind under de andres. Følgen deraf var, at hun til Tider fyldtes af en svulmende Glæde over, at hun var kommet paa lige Fod og i lige Maal med dem, der havde Lyset og Friheden i Landet. Hun stod ikke mere som en mørk Skygge i Solen. Men til andre Tider kunde der bryde frem i hende en kogende Foragt, en Trods . . . Genskæret af et Had. — — Hvad vilde hun her? Hun stod

jo dog udenfor. Dybest inde følte hun, at hun hørte andet Steds hjemme. Hendes Stemning, hendes Form for Spøg og Alvor var en anden . . .

Og der kunde da, bedst som hun stod i Samtale, sno sig et fornemt Smil om hendes Læber. Hun sænkede overlegent sine Øjenlaag . . . saa' med Øjenvipperne. Hun stolede da fuldt og fast paa sin Skønhed, sin Forstand og den stolte Ungdom, hun følte i sit spændte Legem. Hun nød dét at være fremmed — østerlandsk . . . hviskede hun til sig selv — Jøde blandt de andre *Kemechs*! — —

Men nu var hendes Væsen blevet sikrere . . .

Selma huskede den første Gang hun traf Herman Baruch hos Teisens. Hun gik forbi ham som den ene Jøde altid gaar forbi den anden. De holdt sig hver i sit Hjørne af Stuen, idet de dog i al Hemmelighed bevogtede hinanden. Derved kom de begge til at agere. Selma viste ham, hvor afdæmpet udflydende en ung Jødepige kunde smælte ind i en fremmed Kres, og han viste hende, hvor hensynsløst en ung Jøde kunde hævde sin Race, sin Ret . . . sig selv. De holdt Stillingen den Aften, paa Trods, med et Stænk af Fjendskab. —

Næste Gang de var sammen, søgte Selma straks at pointere status quo ved at skabe tomt Rum dér, hvor han i Øjeblikket befandt sig. Men pludselig saa' han fast paa hende, hans Smil blev

blødt og vigende, og han gik fra den, han stod og talte med, hen til hende. Hendes Blik svirrede et Øjeblik i det tomme Rum, hun havde skabt omkring ham ... hun søgte en Udvej ... fandt ingen ...

Saa stod han foran hende.

»Vi hører jo dog sammen,« sagde han efter de første indledende Ord. »De forstaar en halvkvædet Vise, ikke sandt — naar *jeg* kvæder den. Vi kan sige en Ondskabsfuldhed ved at løfte et Øjenhaar. Og man trænger ligefrem til at løfte dem en Gang imellem. Gør De ikke?«

Selma saa' paa Baruch, hævede Øjenbrynene og lo.

»Ja, ja —,« sagde han, »det er dog det eneste jødiske Tegn, jeg endnu har set i Deres Ansigt. Nej, alligevel — ikke det eneste. Da De før ligesom luftede mig ud af Stuen, havde De den rette *Chutspo*. Og jeg gav Dem Ret. Man *skal* have *Chutspo*. Det er til syvende og sidst det eneste, de andre har Respekt for. Jeg kan ikke forstaa de Jøder, der altid bøjer sig, gør sig mindre. De maa meget hellere gøre sig større, selv om de ikke er det. Saa har de den Chance, at Folk tror det. Og Folk tror det altid.«

»Tror Folk ogsaa noget stort om Dem?«

Han lo:

»Det gør de sikkert. Og hvis de ikke gør det, er det ikke *min* Skyld . . . jeg har gjort nok der-

for. — Det er dét, De ogsaa maa passe paa. Bøj Dem ikke . . . vær blot den, De er.« Han saa' polisk paa hende. »Man maa ikke gøre sort til hvidt, véd De nok. Da De den første Aften, vi saas, gik forbi mig, anede det mig, at De prøvede derpaa . . . De vilde bringe vor fælles Afstamning i Forglemmelse. De talte, lo og morede Dem som de andre. Men De *skal* være Jøde. Tror De nogensinde, jeg bliver til noget, hvis ikke jeg trænger der ned, hvor *jeg* er . . . lytter til *mit* Blod, der synger . . . De synger jo ogsaa, ikke sandt?«

»Jo, jeg lærer —.«

»Hun lærer! *Gebenscht* . .!« Baruch foldede Hænderne op mod Loftet. »Husk at lade *mig* høre, naar De en Gang har lært at synge.« — —

Inde i Hertz' Dagligstue var der endnu ikke tændt Lys. Fru Hertz holdt meget af at holde Skumring — saa samlede hun ligesom bedre Tankerne henne i Sofakrogen. Blev Tankerne hende for tunge, skjulte hun *in der Schtiege* en pludselig paakommende Gaben. Mørket og Stilheden havde lidt efter lidt dæmpet Tante Roses og Hertz' hæftige Disput om, hvorvidt den nysafdøde Gerson Salomon havde mistet sin Kone før eller efter at Datteren var blevet gift med Prokurator Jakobsens næstældste Søn. —

»De er saa stille iaften, Hr. Meyer,« sagde pludselig Marcus Hertz.

Meyer havde siddet og sét hen paa Selma. Han sad altid i Gyngestolen . . . Benene naaede ikke Gulvet. Da Marcus Hertz begyndte, smilede Meyer og rokkede paa sit Hoved. Han vidste, der vilde komme mere . . .

»De er en Tænker, Hr. Meyer,« vedblev Marcus Hertz. »Havde De levet paa Newtons Tid, var Æblet maaske faldet paa *Deres* Næse. Nu maa De nøjes med Næsen.«

»Vi har jo ikke skabt os selv, Hr. Hertz.« Meyer vidste, det stak — hans Smil blev klemt sammen i det venstre Øje.

Der blev lét lidt, ligesom undskyldende inde i Mørket. Marcus Hertz og Meyer yndede ikke hinanden. Hertz mistænkte Meyer for at eftertragte Selma, og han vidste, at Broderen intet havde imod, at de fik hinanden . . . Meyer kunde saa blive optaget som associé i Forretningen og fortsætte den, naar Hertz en Gang faldt fra . . . Saa var baade Bella og Selma jo sikret . . . .

»Nej, Hr. Meyer,« sagde Marcus Hertz ligesom erindrende, idet han lettede lidt paa Øjeklappen, »vi har ikke skabt os selv. Men tak De Deres Gud for, at han har skabt *Dem* i sit Billede.«

Harry, der sad henne paa Forhøjningen, maatte holde sig for Munden med sit Lommetørklæde. —

Harry Hertz var fjorten Aar, lille af sin Alder, et Barn med voksne Øjne. Øjnene var store, som om de altid var spærret vidt op, og Brynene,

der buede sig højt, gjorde dem vagtsomme, lyttende. Over Næsens fine Bue og de lange, følsomme Fløje laa der et Skær af tidlig modnet Kløgt; men den lidt fremspringende Overlæbe og Hudens ungpigelige Sarthed gjorde Skæret blidere — slettede det ofte helt ud i et barnligt Spilopsmil. Onkel Marcus sagde, at Harry havde Anlæg for Musik — han spillede alt, hvad han hørte, og lavede selv Musik . . . Danse, Sange og Marscher. Naar han og Moderen i Mørkningen sad ene hjemme, kunde han sidde og spille, saa Fru Hertz ganske havde glemt, hvad hun skulde huske, naar han holdt op. Men nu havde Faderen sat ham i en en-gros Forretning, og Hænderne var blevet store og klamme af de lange Ophold paa kolde Lagere, saa de gled paa Tangenterne som kluntede Hvalpe . . .

For den Del af hans lille Gage, der ikke blev anbragt i Sparekassen, men overladt ham til fri Disposition, købte han i Almindelighed smaa Instrumenter, Spilledaaser med to Melodier, hvis Toner var klare og spinkle som Kildedraabers Dryp, og større, indviklede Mekanismer med mange Melodier, der valsede rundt med spidse, prikne Naalestik. Dem undersøgte han, afstemte deres Klange, lod dem gaa adstadigt eller hidsigt, bedrøvet eller pjattet efter sit eget øjeblikkelige Temperament. —

Naar Selma sang, sad han gærne nede paa Forhøjningen. Han holdt meget af Søsteren, mis-

undte hende, at hun var saa høj og beundrede hende, naar der en sjælden Gang var stort Selskab hjemme, og hun talte med de voksne, som om hun selv var voksen. Hendes Sang gjorde ham stille . . . det var, som om han glemte sig selv og sine Knoblauchfüssen, som Faderen kaldte dem. — Han syntes, han kendte de Toner . . . vidste ikke hvorfra . . . vidste ikke, hvor de hørte hen . . . Men naar han var ganske alene hjemme og satte sig hen til Klaveret, saa kom de ligesom ind i Stuen til ham, og han følte sig frem til dem paa Tangenterne. — — Det var naturligvis kun noget *Chaloumes* . . . slet ikke noget rigtig Musik. Men han syntes et Sted inde i sit Øre, at han kendte det . . . havde spillet det i sine Tanker, naar han om Aftenen gik hjem fra Forretningen. Det lød altid, som om det var paa Instrumenter, han ikke før havde hørt . . . han aabnede sommetider i Smug Klaveret og spillede paa Strængene derinde . . . blot lige saa det summede over Strængene . . .

»Naa, Selma —,« Fru Hertz vaagnede og strøg Haanden glattende over Munden, »vi skal vel snart have lidt Lys?«

Selma sad henne ved Vinduet. Tankerne var saa langt borte. . . . hun maatte ligesom slippe en Haand og sige hurtig farvel . . .

Hun rejste sig og tændte Lampen. Fru Hertz hviskede hende, uhyre fortrolig, noget i Øret. Da-

merne fik altid en lille Nachtisch — og det var altid den samme.

»Har vi Tid til tre smaa Rubberter, Nathan?« Fru Hertz spurgte altid først sin Mand. Han spillede ikke selv og holdt ikke af, at Klokken blev over 10.

Hertz saa' paa sit Ur:

»Vil De spille med, Meyer?« Naar Hertz spurgte saadan, vidste Meyer, at der var en eller anden Forretning, der skulde planlægges til den næste Dag.

»Tak, jeg er helst fri.«

Selma kom ind med Nachtischen — tre smaa Assietter forskelligt Syltetøj omkring et Glas Vand med to Sølvteskeer. Hun bød rundt. Tante Rose drejede altid Skeen omhyggelig ren paa Tungen, inden hun satte den tilbage i Glasset.

Der blev spillet med blind Makker — Fru Hertz, Tante Rose og Onkel Marcus.

Tante Rose talte Kortene, idet hun tog dem op.

»Da David talte Folket, blev der Pest i Landet,« sagde Marcus Hertz.

»Det er ogsaa derfor jeg tæller,« nikkede Tante Rose til Marcus — han var hendes Modspiller.

Meyer havde rykket sin Stol hen til Hertz. Han bøjede sig over imod ham og hørte efter med den samme spændte Andagt, som naar han stod i hans lille Privatkontor.

». . . Han er Køber til 97 og 1/2. Vi skulde

jo gærne have dem til 97 og 1/4 . . . Det er jo et Beløb.«

Meyer regnede allerede Gevinsten ud . . . han regnede den ud, samtidig med at han lyttede efter Hertz, der fortsatte. Han vidste, at Udregningen var en ganske unødvendig Luksus . . . Hertz havde gjort Regnestykket op før ham . . . men han *maatte* nu tillade sig den Luksus. — —

»Tante Rose skal bekende!« lo Onkel Marcus. — Tante Rose kunde sommetider ikke kende Forskel paa Ruder og Hjærter, men blev meget indigneret naar Marcus lo ad Fejltagelsen.

»Herz, mein Herz, warum so traurig?« Marcus Hertz' ene Øje udtrykte den dybeste Deltagelse.

»Witzenmacher!« Tante Rose rystede paa sit Hoved og lagde en Hjærter til. Marcus tog Stikket hjem.

»Ru-der!« sagde han saa og spillede en Spader ud.

Tante Rose bøjede sig mimrende frem over Kortet:

»Ach — du gør mig ganske *meschuggo* Marcus!«

»Und denn noch ein Ru-der!« Marcus slog en Ruder i Bordet med et Smæld. Tante Rose lagde nu Spader til.

»Rose, Rose — du gaar i Giftetanker . . . Ruder skal du spille!« Marcus lo. Fru Hertz' lille, runde Mave hoppede. — —

Selma havde atter sat sig hen til Vinduet og stirrede ned paa Gaden . . .

De gik dernede . . drog hendes Tanker der ned, hvor de talte saa dæmpet og lo saa højt. Strømmen drev ud og ind . . . saa mange, unge Piger. De saa' alle glade ud . . . som om de var sluppet fri, havde revet sig løs. — — Han havde spurgt hende forleden, om hun nu ikke en Dag saa' op til ham . . . han boede saa smukt, sagde han. Hun skulde faa Lov til at sidde i hans store Lænestol og se ud over Parken . . . .

Harry kom hen til hende og stod og saa' ned paa Gaden.

»Det kunde være morsomt at gaa der nede Selma, nu.«

»Hvorfor nu?«

»Der ser altid morsommere ud paa Gaden om Aftenen. Kan du se, de ler næsten allesammen.« Han bøjede sig frem. »Dér henne paa Hjørnet bliver de staaende. Men der er ingen, der stiller deres Ur som om Dagen. Det skulde de da hellere gøre om Aftenen.« —

. . . Hjalmar Plenge . . . han hed Hjalmar til Fornavn . . . det lød saa rankt — — som en Lanse. Det blev saa lyst, naar man sagde Hjalmar. Hun vidste godt, han var ikke saa rank, det var saa tit, som om han bøjede af, trak sig tilbage . . . Han sagde ofte, at hun skulde være sig selv, men mange Gange var det, ligesom han selv blev borte i alle de pæne Klæder. Hun smilte . . . det var Synd at gøre Nar af ham . . . Der var

noget hun altid fik Lyst til, naar hun talte med ham . . . Holde ham fast i den pæne Frakke med begge Hænder . . . ryste ham, ryste ham, mens hun saa' ham ind i Øjnene og prøvede paa, om han kunde lade være med at flytte dem. Og saa ikke slippe ham, før hun havde fundet ham selv der inde . . .

Hans Øjne . . . de kom over hende, tog hende ind til sig . . .

Hun vendte sit Hoved ind mod Stuen. Hun kunde høre sit Hjærte banke. —

Tante Rose sad i Udspil. Hendes Kinder var røde af Anspændelse.

»Naa . . . munter!« Marcus Hertz blev utaalmodig.

»Lad hende dog have *Menucho.*« Fru Hertz talte sine Stik. Hun havde glemt, hvor mange hun havde.

Tante Rose spillede ud, det trak forudfølende i hendes Mundvige.

»Det var Ret, Rose,« sagde Marcus. »Naar du tænker dig saa godt om, véd jeg altid, at det bliver forkert.« —

»Selma . . .«

»Ja.« Det var Harry, der hviskede hende i Øret.

»Se paa Hr. Meyer!« Harry maatte se ud af Vinduet. Hans rappe Rotteøjne skottede ned til Meyers Støvler. Den ene Strop stak frem over Bukserne . . .

Selma hørte Faderens magre Stemme og Meyers, der kurrede indsmigrende om den. Nu saa' han hen paa hende . . . hans Mund var som et stort aabent Saar . . . det rystede hende gennem Kroppen. — —

Stemmerne nede fra Gaden lød højere, ligesom kaldende. Strømmen drev og drev som en Flod mod Havet — aabent — vidt . . .

I Stuen var alle Vinduer lukket. Luften var varm og trang. Stemmerne laa derinde, indesluttet som i en Æske, gemt bort fra Verden . . . Det var, som om Livet kaldte paa hende — det rørte sig i hendes Krop, kriblede og krøb i hendes Blod og Nerver.

Hun bøjede sig tilbage i Stolen, spændte sit Bryst . . . Hun kunde have aabnet alle Vinduer og raabt derned . . . *raabt* . . .!

VIII

Fru Elisa Borch-Jansen havde lige siden den Nat, da Ida paa et ganske upassende Tidspunkt var kommet hjem fra dette »Centrum«, fulgt Forholdet mellem hende og Brun med en moderlig Venindes dybe Fortrolighed. Hun havde med al den Erfarenhed, hendes Naivetet raadede over, gjort Ida forstaaelig, hvilke Maal en ung enlig stillet Kvinde maa sætte sig, og hvilke Midler hun med god Samvittighed kan anvende for at naa dem.

Partiet Brun havde ikke absolut hendes Sympati. Hun havde tænkt sig andre af mere betryggende Eksistens. Men da hun gennem smaa, skælmske Spørgsmaal erfarede, at der ikke i Øjeblikket var bedre Udsigter for Ida og saa', at hendes lille Piges Hjærte var hos ham, slog hun sig til Ro med den ene Fugl i Haanden. Brun var jo da ogsaa juridisk Kandidat med bedste Karakter, og Forældrene, der var døde, havde, skønt fattige, været meget respektable Folk. Desuden var der en Onkel, som var Oberst i Artille-

riet, og en Søster til Moderen var gift med en Provst i Jylland. —

Saa længe Sagen imidlertid ikke var endelig afgjort, veg hendes Øjne ikke fra Ida. Hun erkyndigede sig om, hvor hun gik hen, og sad oppe, indtil hun kom hjem. Nu og da holdt hun smaa, belærende Foredrag for Datteren om unge Mænds løse Sæder og unge Pigers Rygte. »Det er som Sommerfuglevinger,« sagde hun. »Den mindste — hun sagde ikke Berøring, men Plet — og Vingerne er stækket . . .«

Da saa Ida en Aften i Eftersommeren kastede sig til Moderens Bryst og sagde hende, at hun og Brun var forlovede, græd Fru Elisa. Hun holdt dog straks inde, da Ida fortalte, at det ikke skulde være en Forlovelse med Kort og Ringe som alle andre . . . Tage vilde have, at de saa snart det var muligt skulde gifte sig . . . der skulde hverken deklareres eller præsenteres. Dét kunde Fru Elisa ikke tro, at *hendes* Ida vilde gaa ind paa. Det var jo, som om Hr. Brun hverken vilde være hende selv eller hendes Familie bekendt. De maatte ihvertfald gaa til Oberstens og nogle af vore bedste Venner . . . »Og saa din Fader, Ida,« — Fru Borch-Jansen var i et Nu den forladte Hustru efter de bedste sceniske Traditioner —, »han er jo dog din Fader for Gud og Mennesker.«

Brun gav efter — smilede det hele bort, da

Ida saa' paa ham med sine Barneøjne og sagde, at hun havde tænkt over dét med Deklarationen og det andet, og at hun syntes, de lige saa godt kunde gøre som alle andre . . .

De begyndte officielt hos Fru Elisa. Fruen tog imod sin Svigersøn i stram Silke. Der var tændt Festlamper i alle Hjørner. Ved Bordet hævede Fruen sit Glas, nikkede og sagde: »Tage!« Brun blev rettet, hver Gang han sagde Frue. »Svigermoder,« smilede hun med barnligt Skælmeri.

En af de følgende Dage gik saa Ida og Brun op til Redaktør Jansen. Ida havde bedt Brun være pænt artig — hun vidste, han foragtede Faderen.

De blev af en Pige vist ind i Redaktørens Arbejdsværelse. Der lugtede ramt af lang Pibe. Paa en Sokkel bag Skrivebordet stod Pallas Athene og saa' strængt ned paa Jansens Papirer, der flød over Bordet. Foran en bred Lænestol laa et Faareskind. Det saa' ud som Krigsbytte.

Redaktør Jansen traadte ind. Hans Pande var i Aarenes Løb blevet højere — Højden mindede om Shakespeares. Oven i Issen hængte et tyndt Haarslør som gammelt Spindelvæv i støvede Kroge. Hans Underansigt var blevet bredere, mere bidsk. Brun kom til at tænke paa, hvordan han vilde se ud med Mundkurv.

Redaktøren bød dem tage Plads. Han var i Selskabsfrakke og Morgensko. »Det kom jo saa særdeles overraskende,« sagde han, idet han sam-

tidig fint hentydede til Visiten og undskyldte Morgenskoene.

Brun vidste i Øjeblikket ikke, hvad han skulde sige. Han sad og saa' paa et Par Smaahaar, der straalede ud fra Redaktørens Næse i Solskinnet. —

»Og din Moder har det godt, Ida? . . Glæder mig —! Ja, Hr. Brun,« Redaktøren lænede sig tilbage i Stolen og kælede for sit Hageskæg, »om jeg end, som De formentlig vil have set, ikke kan bifalde den Retning i Litteraturen, til hvilken De har sluttet Dem, saa har jeg dog ikke undladet samtidig at henlede Opmærksomheden paa Deres virkelig vakre Talent.«

Brun bøjede svagt sit Hoved. Redaktøren bredte sig i Stolen af Velvilje og saa' mildt op til Pallas Athene. Hendes Ansigt var urokkelig strængt.

»Det er jo saaledes med os ældre autores,« — Brun blev usikker i Mundvigene, da han hørte »os« —, »at vi, selv om vi ikke kunne siges at kræve noget mere af Digtningen end de yngre . . . saa dog kræve noget andet. Selve Digtets Form er for os kun et Klædebon . . . og jeg kan ikke for de yngres Vedkommende sige, at jeg altid finder deres Form klædelig end sige skøn . . . medens sammes Indhold er Substansen . . . *mundus in nuce* kunde man maaske sige. Og dette Indhold maa for os have noget løftende og skønt . . . noget løftende skønt. Forstaar sig, ingen Præ-

diken — fornuftigvis,« han slog yderst liberalt ud med Haanden,« men en Forkyndelse tror jeg, man kunde sige. Jeg nærer megen Interesse for den unge Litteratur, *megen* forsikrer jeg Dem, jeg har atter og atter forsøgt at retlede den, naar jeg syntes, den var paa Afveje. Men jeg synes ikke, det har hjulpet.«

Brun rystede beklagende paa Hovedet. Ida stod og bladede i nogle Bøger.

»Sagen er efter min ringe Formening den,« vedblev Jansen, »at de unge mangler Blik for Poesiens opdragende Betydning. Den unge Litteratur er . . . artistisk, ja *artistisk* er Ordet.« Jansen saa' ud, som om han noterede det. »Man kunde maaske ogsaa sige, at Kunsten staar i Fare for at blive kunstlet . . . Gudbevares . . jeg anerkender til fulde enhver tilladelig Retning indenfor Kunsten . . . men den maa først og fremmest have et Maal . . . der maa være ét Canossa, hvortil vi alle ydmygt maa vandre.«

Jansen gjorde en lille Pavse. Brun smilede stille. Det var, som om Poesiens Engel gik gennem Stuen i Morgensko.

»Og sér jeg hen til Litteraturen efter halvfjerdserne, maaske mediberegnet Størstedelen af halvfjerdsernes, hvad har saa Poesien givet? Kan De sige mig, hvad den har givet?« Brun kunde det ikke. »Stene! Stene for Brød! . . . Gudbevares — smukke Stene, maaske nu og da ædle Stene . . .

Men naar Tiden hungrer efter Næring, saa hjælper det ikke, at man serverer den — selv Diamanter paa Guldfade!« Jansens Øjne skinnede glubsk ved den blotte Lyd af saa sjældne Kostbarheder.

Ida var kommet hen til Brun. Brun rejste sig.

»Naa, min unge Ven,« Redaktøren stod faderlig foran ham, »det har ikke desto mindre glædet mig overmaade at tale med Dem« . . . Ordet »ikke desto mindre« svirrede underlig hvileløst omkring i Bruns Hjærne . . . »Den unge Litteratur har i mig en Ven . . . en faderlig Ven, kunde man maaske sige. Men De ved nok,« han klappede Brun paa Skulderen med haarde, knortede Fingre, »hvo der elsker sit Barn tugter det i Tide.« — —

Da de var paa Vej ned ad Trapperne, kaldte Jansen med afdæmpet Faderstemme:

»Ida . . !« Idas Hoved kom til Syne ved Gelænderet. »Vil du hilse din Moder fra mig?« Det lød, som om det skilte atter bøjede sig sammen. — —

Da nu alt var ledet ind paa det rigtige Spor, og det en Dag var lunt og mildt i Vejret, tog Fru Elisa sin klare Sommerkjole paa og gik op til Højesteretssagfører Soderup.

Højesteretssagføreren havde oprindelig hørt til Redaktør Jansens Venner, senere gik han over paa Fruen — blev en af »vore Venner«. Han havde været Fru Elisa en stor Støtte ved flere Lej-

ligheder, men havde aldrig villet modtage anden Belønning for sin Assistance end den, hendes Venskab gav ham. Højesteretssagføreren gik for at være en meget godgørende Mand. Han var ugift og var i Bestyrelsen for de fleste Selskaber med filantropisk Formaal. Man sagde, at han tog alle, der henvendte sig til ham om Hjælp, under Armene. Onde Tunger paastod, at det nok navnlig var Kvinderne.

Han var en høj og velskabt Mand, mørk, mindede om en Stær i Gangen. Han bar sit Hoved, som om han altid vejrede noget. Havde han Næseklemmer paa, stirrede hans Blik bag Glasset, rundt og spændt som en Fugls. Tog han Pincenezen af, rodede han som en Muldvarp. — —

Da Fru Elisa traadte ind i Forkontoret, gled den lille Sagfører Rust knagende ned af sin Stol. Han havde i sine unge Dage hørt til Fruens tavse Beundrere, og hans Øjne søgte endnu stadig af gammel Vane Bælammene . . . Den klare Kjole var fyldt med Anelser . . . Han rykkede en Stol frem til hende, lod Haanden glide over det runde, glatbarberede Ansigt og bad Fruen tage Plads. Rømmede sig saa højt og pibende og klatrede op paa Plads. Han var Soderups højre Haand. Det var ham, der skrev, hvad der *skulde* skrives. Han hørte altid først Soderups Mening — og skrev saa i Almindelighed det modsatte.

Skriveren Hansen ludede tung og firskaaren

over Pulten paa den modsatte Side af Rust. Hans smalle Øjensprækker plirede nu og da over mod Fru Elisa. Saa gnubbede han sig, som om noget kløede. Tog Maal af Bogstaverne og tegnede dem i store Sving over Papiret. Han kunde kun skrive Skønskrift. Hans store H var berømt. Naar han begyndte en Skrivelse med H, tegnede han det først flere Gange i Luften. Saa dalede han ned paa Papiret. Naar H'et stod der, løftede han Ansigtet og beundrede. Det lignede et Smedejærnsgitter. — —

Døren til venstre gik op. Overretssagfører Jersild kom spænstig ind. Han var af en lys, korrekt Elegance. Da han saa' Fru Elisa, lagde han straks Cigaretten fra sig og gik hen og hilste paa hende. Hans Hænder var yderst velplejede og bløde. Det saa' ud, som om de var vant til at stryge over Kvindehaar. Han beholdt Fru Elisas Haand trygt i sin, mens han forekommende spurgte til hendes Befindende. Saa gik han hen til Højesteretssagførerens Dør og bankede paa.

Man hørte Soderups hule Ordbulder. Et Øjeblik efter kom han ud, fulgt af Jersild:

»Kære Frue —!« Soderup aabnede henrykt Favnen og mere tog hendes Haand end gav sin. »Jeg er optaget endnu fire à fem Minutter. Saa skal jeg paa Øjeblikket være til Deres Tjeneste. . . . Aa, Hansen —,« han vendte sig til Skriveren, »vil De have den Venlighed at notere Klok-

ken 9 i Overmorgen i Højeste*ret.*« Døren stod aaben til Privatkontoret. Hansen lod, som om han noterede . . . det stod der i Forvejen. Soderup fôr tilbage:

»Men ser De, kære General*kon*sul — —.«

Døren faldt i. Et Par Minutter efter hørte man hans Stemme koge op derinde. Saa kom han atter ud, i Hælene paa Generalkonsulen:

»Værsaaartig, kære Frue —!« han slog Haanden ud mod Fru Elisa og gik som en Hane uden om hende i en stor, besnærende Bue. »Aa —!« udbrød han saa, idet Fru Elisa gled ind i Privatkontoret, »inden jeg glemmer det, Overretssagfører Jersild, saa vær af den Elskværdighed at lægge Sagen Schørring—Knudsen frem til mig til Referat.« — —

»Naa, kære Frue,« Soderups ransagende Blik havde straks gennemskuet baade hende og Kjolen, »hvormed kan jeg saa have den Glæde at være Dem til Tjeneste?«

Fru Elisa kom frem med sit Ærende. Naar hun talte, blev hendes Smilehuller levende — det saa' ud, som om de talte med. Hendes Svigersøn havde jo ingen sikre Indtægter, og de unge vilde gærne giftes. Og saa havde hun jo tænkt, om det ikke var muligt . . .

»Intet er umuligt, Frue, naar De beder.«

»Og naar Højesteretssagføreren bønhører.«

De lo begge. Højesteretssagføreren overdaadigt, Fru Elisa perlende.

»Jeg skal sige Dem, Frue, jeg har netop Brug for en ung Mand. Man bliver ældre — —.«

Fru Elisa saa' ud, som om hun bestemt afskar Muligheden af, at Højesteretssagføreren nogensinde blev ældre.

»Jo, kære Frue, *jeg* bliver ældre. Selv om man ikke føler det, saa bliver man det dog. Man kan ogsaa trænge til lidt, om ikke Hvile, saa dog Hjælp. — — Men hvorledes har De det selv?« Soderup dæmpede Stemmen. »Det er snart længe siden . . .«

»Der har jo været saa meget i den sidste Tid. Ida er jo et Barn, man maa være om hende.«

»Vist saa — vist saa,« gentog Soderup, idet han forstaaende klappede Fru Elisas Haand. Lod saa sin ligge, som om han havde glemt den. »Jeg er sikker paa, De glemmer ikke Deres gamle Venner, som — vær forvisset derom — heller ikke vil glemme Dem.« Højesteretssagføreren trykkede bekræftende. »De er stadig den samme.« Fru Elisa slog to store Belladonnaøjne op. »Det samme Smil, den samme — samme . . .« Højesteretssagføreren søgte gennem Brystgitteret. —

»Naa, kære Frue —!« han tog sig pludselig sammen, fyldte sig med Luft og hævede Stemmen. »Det skal glæde mig at se Deres Hr. Svigersøn — jeg har jo læst hans Bøger . . ikke ilde . . . virkelig ikke ilde. Men man kan nu en

Gang ikke leve af Kildevand og Kærlighed — — mindst af alt af Kildevand.«

Han lo stærkt. Ude i Forkontoret drog en Refleks over Rusts Ansigt. Han var vant til at le, naar Soderup lo. —

»Og den lille Frøken Ida . . . ak, ja . . . nu er *hun* altsaa giftefærdig . .,« Soderups Øjne blev lumre ved Tanken.

»Ja, Børnene vokser fra os.« Fru Elisa sad og saa' forladt ud.

»Saa trøst Dem, De har Venner,« sagde Højesteretssagføreren, idet han atter nærmede sig. »I hvert Fald én, som De kan stole paa.«

Fru Elisa saa' op til ham som til den sidste Støtte.

I det samme blev der banket paa Døren. Soderup lænede sig tilbage i Stolen og saa' velvillig hen mod Rust, der meldte.

»Naa, ja — ja, Hr. Sagfører Rust — — sig Hr. Direktør Rübner, at jeg lige paa Øjeblikket skal være til hans Disposition.«

Rust forsvandt i dybeste Diskretion. Fru Elisa havde rejst sig.

»Der staar en Sky af Violer om Dem,« sagde Soderup vejrende.

Han trykkede hendes Haand ind imod sig. »Nu maa De love mig med Haand og —,« de lo begge, da Soderup stansede, — »De maa love mig med det allerførste at se herop. De véd, jeg

er her gærne en Timestid ud over Kontortiden ... der er jo altid et eller andet at ordne.«

Han lukkede Døren op med et Brag:

»Farvel Fru Borch-Jansen!« Fru Elisa løftede op over Dørtrinet. »Maa jeg bede Dem hilse Frøken Ida. — — Goddag, kære Direktør Rübner, værsaaartig —! Farvel, kære Frue!«

Hansen sad allerede med Kalenderen for at notere. Højesteretssagføreren gik ham forbi med stive Øjne, idet han fulgte Fru Borch-Jansen til Dørs. Hvilken *derrière* —! tænkte han. Saa tog han Vejret ...

Hans Stemme strømmede atter over inde i Privatkontoret. —

Rusts lille, følsomme Næse løftede sig og snusede i et højere Luftlag:

»Sikken Skabelon kære. De skulde have set hende, Hansen, i »Lykkebarnet« — um, Dukketøj, siger jeg Dem — —!«

Hansen gnubbede sig. Pennen skrabede stærkt i Svinget.

»Det er, hvad vi i Juraen kalder in optima forma.« Rusts Stol knagede urolig.

Hansen dukkede Hovedet og plirede med Øjnene:

»Det er vist dyre Sager,« hviskede han.

Rust spilede Fingrene ud og pustede Kinderne op. Det saa' ud som adskillige Tusend.

»Men hun er jo rigtignok noget rundslidt i Hjørnerne.« Hansen laa over Pulten.

»Det er jo det fine ved det, Hansen. Saa støder man sig ikke.«

Det saa' ud, som om de sad og stangede hinanden med Bukkehornene. Pludselig lød Rusts pibende Rømmen — som en Fugl, der gør Anskrig.

Soderup og Direktør Rübner kom buldrende ud. De overdøvede ganske Stolenes nervøse Knagen. —

— — Den følgende Dag tog Fru Elisa sin Svigersøn for sig i Hjørnesofaen. Hun sad plantet ude mod Kanten, saa Bryst og Knæ var omtrent i lige Linie . . . blød og gul i Kødet som en Larve. En Haand laa lad og smykket i hendes Skød — hvorfor syntes han, den var mere *nøgen* end andre . . . Hoftepartiets voldsomme Skaal gjorde ham usikker. Med en Blanding af Lyst og Væmmelse tænke han sig hende afklædt.

Hun fortalte om sin Samtale med Højesteretssagfører Soderup. Brun sad stille, kunde intet sige. Han blev en Dreng overfor denne Juno.

»Jeg tænker, han vil gagere dig med 1400 Kr., Tage. Overretssagfører Jersild fortalte mig, at det plejede de. Naar du saa kan tjene andre 1400, kan saadan to unge Folk godt klare sig.«

»Aa, ja.« Brun havde Fornemmelsen af, at hun satte ham, hvor han skulde sidde, og sagde ham det, han skulde sige.

»Jeg havde tænkt mig, at I lejer en pæn fire Værelsers Lejlighed. I kan godt faa den med Badeværelse og etcetera for 600 Kroner. Til Hus-

holdningen behøver I saamænd ikke over 70 Kroner om Maaneden — Ida kan godt klare sig med Formiddagspige. Saa er der . . . lad mig se . .,« Brun syntes, hun saa' uhyre hurtigt, ». . . omtrent 1400 Kroner tilbage til Brændsel, Vask, Klæder og diverse. Det kan udmærket godt gaa an — mener du ikke, Tage?«

»Jo.« Tage mente godt, det kunde gaa an.

»Saa synes jeg, det er det mest passende, at du gaar op til ham i Dag.« Hun lagde sin Haand blødt paa hans Knæ. »Han venter dig vist idag.«

»Tror De ikke, han kan vente til imorgen?« Det var ham helt vanskeligt at faa det frem.

»Er der noget af Vigtighed, du skal have besørget idag?« Brun syntes, Smilehullerne laa som en Klat Smør i Smørgrød.

»Aa, nej — men det ser ud som den sidste Sommerdag idag . . .«

»Der kommer nok en Sommer efter denne. Vil du lytte til *mit* Raad, Tage, saa smedder du, mens Jærnet er varmt.«

Hun rejste sig. Brun ligesaa. — Alle Former lagde sig blødt og kælent i Leje . . . Brun kunde have væltet hende om paa Sofaen . . .

Saa gik han op til Soderup. — —

Da Brun traadte ind i Privatkontoret, sad Højesteretssagføreren ved Skrivebordet.

»Et lille Øjeblik —,« Stemmen var ulden og

fordybet. Saa kørte Soderup pludselig Stolen tilbage og rejste sig:

»Ah, Goddag . . ! Hr. Brun, ikke sandt? Værsaaartig . . .«

De satte sig.

Soderup tog Næseklemmerne af og rodede lidt i Lyset:

»Ja, ser De, Hr. Kandidat Brun — jeg kunde, som Deres Svigermoder vel alt har fortalt Dem, tiltrænge nogen Assistance. Min Forretning er i stadig glædelig Fremgang, og mine offentlige og officielle Tillidshverv i ikke mindre — det skulde da være i mindre glædelig — Fremgang.«

Han tog med en lille selskabelig Latter Næseklemmerne paa. Ansigtet blev klart og vaagent.

»Ja, De har jo hidtil dyrket andre Guder end Fru Justitia . . . Museme . .? Dog vel ikke alle ni?«

Brun saa' sig lidt forvirret omkring. Hans Øjne faldt ud i Solskinnet udenfor . . . Det er den sidste Sommerdag — hørte han i sit Øre.

»Naa —!« Højesteretssagføreren tog sig pludselig i det. »Ja, ser De, Hr. Kandidat Brun — Livets Prosa er jo et og Poesien et andet.« . . . Poesien — klang det i Bruns Øre . . . det lød saa underlig fortabt . . . »Her digtes der jo ikke.«

»Aa nej —,« Brun havde jo nok tænkt sig det.

»Jura er Klarhed, kølig Klarhed —«

»September,« nikkede Brun hen mod Vinduet, han vidste ikke selv rigtig, hvorfor han sagde det.

»Aa ja —,« Soderup saa' op mod Loftet. »September . . maaske . . . Hvad det gælder om, er Klarhed i Tale, Klarhed i Tanke, Klarhed i sin Færd. Intet grumset. Juraens Muser, om jeg saa maa sige, er de almindelige Borgerdyder, saasom Retsind, Ordenssans, Pligtfølelse —«

»Muser med Briller, Paryk og Listesko,« smilede Brun.

»Ja, det er ikke *mademoiselle* Terpsichore, min kære Hr. Brun. Fru Justitia bærer ikke Dansesko.« Soderup lænede sig tilbage i Stolen, han blev nu Principal. »Hvad De herefter først og fremmest maa beflitte Dem paa, er Punktlighed og Høflighed — ja, De tager mig det ikke ilde op, men jeg indskærper altid mine unge Mennesker dette. Overretssagfører Jersild har gaaet i Skole hos mig som Fuldmægtig. De vil i ham finde et Eksempel . . . jeg kunde fristes til at sige et Eksemplar. De vil selvfølgelig i Begyndelsen faa Deres Instrukser. Jeg siger Dem kun paa Forhaand, at jeg fordrer den strængeste Akkuratesse. Alt, hvad der udgaar fra mit Kontor, skal være uden Lyde. Endvidere behøver jeg maaske ikke at minde Dem om, at alt, hvad De ser og hører her paa Kontoret — intet i nogen Maade undtaget — er Kontorhemmelighed. De erindrer maaske Lovens Bestemmelser om Sagførernes Tavshedspligt—,« han stak Haanden ud i Luften, som om han fangede et Æble, »er det ikke 19de Juli 1793? De er kort

sagt fra nu af et Led, foreløbig ganske vist kun et lille, i en Mekanisme. Men en Uorden i et lille Led kan have lige saa uberegnelige Følger som en Uorden i et større.«

Der blev banket paa Døren, Sagfører Rust kom ind.

»Ja, ja — bed Etatsraaden vente et lille Øjeblik. — — Det er Hr. Sagfører Rust — Hr. Kandidat Brun, vor nye Retsfuldmægtig. De vil nok, Hr. Sagfører Rust, være af den Elskværdighed at vejlede Hr. Kandidat Brun . . . i denne Tid er der jo ikke saa meget.«

Rust forsvandt. Soderup rejste sig pludselig med et Undskyld og fôr ud i Forkontoret:

»Goddag, kære Etatsraad — jeg skal paa Øjeblikket være til Deres Disposition . . ! Aa, Hr. Hansen, vil De notere: førstkommende Onsdag Klokken $1^{3}/_{4}$, vil De sætte en tyk Streg under $^{3}/_{4}$ . . . Registrering i Rentier Schoustrups Dødsbo . . . og samme Dag Klokken $2^{1}/_{2}$ Kreditormøde i Haldgren & Poulsens Likvidationsbo . . .«

— — Det summede i Bruns Hoved . . . stod han her og solgte noget af sig selv? Der var noget, som fløj saa underlig hjælpeløst omkring . . . summede mod en Rude . . . blev slaaet brutalt tilbage. — — Stod han her og solgte noget af sig selv — hviskede det igen i hans Tanke. Han syntes, han stod saa tomhændet . . . som om et Instrument var slaaet ham af Hænderne . . .

Soderup kom ind:

»Ja, Hr. Brun — Sagfører Rust vil nu give Dem de foreløbige Instruktioner. Hvad Lønningsspørgsmaalet angaar, vil jeg helst fastsætte det om en Maanedstid efter Deres Kvalifikationer. Iøvrigt faar De Frokost her paa Kontoret. Der forefindes særskilt Frokostværelse og Vandkloset —

Værsaaartig, kære Etatsraad — —!«

IX

Brun aabnede Døren yderst forsigtig. Han vidste, den peb ynkelig, naar han lukkede den hastig op. Den havde pebet ustanselig i de to Maaneder, de havde været gift. Hver Gang han og Ida gik ud, talte de om Fænomenet og blev enige om, at nu *skulde* den smøres. Men naar han kom hjem, og Døren jamrede sig ualmindelig ubehersket, og han spurgte om, hvorfor den ikke var blevet smurt, svarede Ida, at det maatte der to til. Og med den Motivering plejede de at slaa sig til Ro til næste Gang. Og næste Gang var altid, naar de skulde ud, og saa *kunde* hun da ikke staa og smøre i dén Kjole . . .

Han kiggede bag Døren. Sommetider stod Ida skjult bagved . . . Bøh! sagde hun saa og faldt ham om Halsen. Idag var hun der ikke. Han vejrede en lummer Duft af Viol og tog sit Tøj af i Ro og Mag.

Da han kom ind, sad Ida og Fru Elisa i Sofaen og drak Sherry med Konditorkager. Ved Siden af Ida laa et Kollegiehæfte . . . han smi-

lede . . . Bogen, hun skrev paa. Det var Synd — nu *skulde* han ogsaa se at faa det læst ved Lejlighed . . .

»Er du allerede dér, Tage?« Ida sprang op, Morgenkjolen stod saa morsomt brovtende om hende i sin brede Husmoderlighed. Hun saa' paa sit Ur. »Og Klokken er over tre.« Hun bed sig i Fingeren. »Naura . . . Middagsmaden!«

Fru Elisa tørrede sig om Munden med Lommetørklædet som med en Pudderkvast:

»Gud, Ida — vi maa jo skamme os.«

Ida stod og saa' brødebetynget ud. Brun gik hen og tog hende i det lille Øre:

»Saa greb man dig nok in flagranti. — Ja, det er noget meget slemt noget og straffedes i gamle Dage med Strambuks.«

»Hvad straffes det nu med?« Hun lagde troskyldig Hovedet paa Siden og lavede Trutmund. Brun kyssede hende.

»Tage —,« hun gav sig til at pille ved hans Frakkeopslag, »vilde du blive meget vred, hvis vi spiste lidt senere og saa tog lidt let?« . . . Lidt let var et meget mystisk Begreb, der kunde betyde Allehaande. »Iaften kommer her jo ogsaa nogen, saa tager vi noget varmt.« Hun kendte det bløde Skær i hans Øjne . . . det var saa kært . . . »Mor kan hjælpe mig, saa er det hurtig færdigt.«

Brun havde helst sét Fru Elisa forsvinde. —

Det var Synd at lade Ida mærke det . . . hun stod saa eftertænksomt og grublede over, hvad hun havde at byde paa. Da hun saa', at han iagttog hende, lo hun. Fru Elisa lo tyveaarig med. De blev kaade som Veninder og jagede ud i Køkkenet. Brun saa' Fru Elisa svinge Bagen i Døraabningen . . . det slog ham med ét, at Ida havde noget af det samme — —

Han gik ind i sit Værelse. Da han stillede sig hen ved Vinduet, kom der spejdende Ansigter frem bag Urtepotterne i Kasernen lige overfor. Han gik bort.

. . . Saa paatrængende . . saa ind paa Livet alle de Mennesker var. Dér sad de hver i sin Hule . . lagvis . . . Sovekamrene stod ovenpaa hinanden som Senge i lumre Bondestuer. Paa Klokkeslettet gik de ud af Hulerne, og paa Klokkeslettet kom de hjem. Saa blev der sagt det samme i alle Etager, og der stank af den samme Mad paa alle Trappegange. Naar Natten kom, blev der mørkt i Hulerne . . . han kunde høre dem sjokke i Soveværelset ovenpaa. Sommetider hørte han dem mumle hult og fjase ved Siden af. Som i et sjofelt Fælleslogi for Rejsende . . .

Han løftede Øjenbrynene, slog det hen . . . Livet *var* jo saadan. Han følte det koge i sig, blev ækel over sig selv, fordi den Tanke kunde berolige ham, at Livet var saadan. Han syntes, han stod og hørte paa to Mennesker . . .

den ene tung og sat . . . den anden blussende. Livet *er* jo saadan — kom det saa til slut, kort og godt som et Punktum. Det var, som om de to skiltes og gik hver til sin Side.

Han tog Dokumenterne frem af sin Mappe. Der var tilforladelige Stempelmærker paa dem, et for et sad den uniformerede Kontrol foroven . . . Et ustemplet Papir smilede ham pludselig aabent imøde . . . det blæste Lov og Ret og hele Borgermusiken et Stykke. Men det saa' alligevel ud, som om de andre havde Retten paa deres Side.

. . . Det blev jo dog altsammen en Vane. Naar det kom til Stykket, beroligede det daglige Arbejde ham. Man havde ligesom udrettet noget, fortjent sit daglige Brød og kunde med god Samvittighed unde sig Hvile. Man gik ikke og sankede paa maa og faa ved Alfarvej, behøvede ikke atter og atter at sige til sig selv, at nu *skulde* man tage fat paa dit eller dat, nu *skulde* det være Alvor. Man havde sin Plads og fik sin Løn. Han havde det jo godt, var sin egen Mand her hjemme, som han før havde været det. Der var blot kommet ligesom lidt mere Søndag over hans Frihed . . .

Frihed! Var det ikke, som om noget i ham skammede sig? . . . Frihed — — han lukkede sine Øjne og lod Ordet glide frit igennem sit Sind . . . Han havde lukket alle Døre, sad i ubevogtet Ro og kaldte paa sig selv. Det mylrede frem fra alle Kroge . . som i Solskin i Skoven . . .

Jeg er ene, tænkte han — alt i mig er Knopper, der ikke er bristet. Solstraalerne leger som smaa vævre Dyr imellem Bladene. Jeg kender alt Krybet og Kravlet omkring mig, al den mylrende Uro, som *lever* ... Livet! .. Jeg fryder mig — han sad og vuggede sit Hoved i en gylden Tanke — det kommer til mig, naar jeg blæser i min Fløjte ...

Saa blev Døren aabnet. Fru Elisa tittede ind og sagde, at Maden var paa Bordet. — —

Lidt efter Middag kom Willemann. Brun hørte ham lalle ude i Entreen, hvor han stolprede rundt for at finde en Knage til sin Frakke. Da han aabnede Døren, trak han sig straks ud af den igen:

»Jeg havde skam nær glemt at tage Galoscherne af«. Ida lo derude, Willemann lo med. »Mor sagde nemlig, at jeg skulde tage Galoscher paa.« Han bukkede sig, Stemmen pressede sig indeklemt ud gennem en tynd Sprække. »For jeg vidste ikke, at der var Hul paa min ene Støvle.« Han lo igen, henrykt og forlegen.

Willemann kom ind. Han var i Selskabsfrakke, Haaret var ordnet og glattet.

»Goddag Brun. Jeg kiggede her op, for De sagde en Gang til mig, at jeg var velkommen om Torsdagen, saa holdt De aabent Hus. Kan De huske —? Og saa havde jeg ikke saa travlt idag.«

Brun kunde ikke dy sig:

»Ja, De har vel Dagene optaget i denne Tid, Willemann?«

»Ja-a! Jeg kan slet ikke blive færdig. Sommetider maa jeg skam ligefrem tage Natten til Hjælp. Og Mor ligger saa derinde og banker paa Væggen: Oscar, nu *skal* du gaa i Seng, min Dreng . . ! Det er alle de Bøger, der kommer . . . Har De læst »De store Skove« af Viggo Nielsen? Han svinger sommetider Sproget som en Svøbe — ja, synes De ikke jeg har Ret? Han slaar, saa det ligger i blodige Striber . . . læste De ikke min Anmeldelse? Han gør mig tit helt svimmel,« Willemann sænkede Stemmen og rystede paa Hovedet, »han *er* skam bestialsk. Og saa kan han pludselig briste i Graad som en forhærdet Synder, der bekender . . . Der kommer slet ikke noget af Dem, vel?«

»Nej, Willemann — jeg er saa optaget.« Brun smilede. »Jeg maa ogsaa sommetider tage Natten til Hjælp.«

»Er De ikke blevet Sagfører eller saadan noget underligt noget? Det kan jeg slet ikke forstaa. Hvis jeg skulde være saadan noget, vilde jeg løbe min Vej.«

»Man skal jo forsørge sin Kone, Willemann — ellers bliver man puttet i Tugthuset.«

»Det maa ogsaa være underligt at gifte sig.«

»Hvorfor det?«

»Aa, jeg ved ikke — —.« Han stod lidt, sagde

saa: »Kan De huske en Gang i Sommer? De stod ved Vinduet ude paa Bülowsvej og sagde: Se, hun kommer over Bjærgene . . !«

»Kan De huske dét, Willemann?«

»Ja.« Han smilede, Munden faldt helt sammen. »Men naar hun nu ikke mere kan komme over Bjærgene, fordi hun *er* i Dalen . . .?«

Willemann gik hen til Vinduet og saa' ned paa Gaden. Lygterne var tændt, Sneen faldt trist og forladt. Han blev staaende der henne og talte om Vind og Vejr. Brun hørte hans Stemme langt ude som i Drømme . . .

. . . Jeg er ene, tænkte han pludselig. Han saa' ud i Værelset, *saa'* med ét, hvad der stod og hvordan det stod . . . Intet af dette er mit. Jeg er ikke vokset op med noget af det — det kender ikke mig og jeg ikke det. Jeg kunde forlade det endnu iaften, uden Sorg, og gaa bort gennem Byen, bort med mig selv fra alle andre . . . Sneen vilde falde om mig og slette mit Spor ud . . .

. . . Æbleblomsternes Blade . . lød det i hans Øre, han stod og saa' paa Sneen, der dryssede . . kom til at tænke paa Sommer. Han syntes aldrig, det rigtig kunde blive Sommer igen . . Sommer, der drev lys og sorgløs over Landet som han selv den Gang — —

. . . Æbleblomsternes Blade . . . Hvorfor blev de to Ord ham pludselig saa kære? Han sad og legede med dem, lod dem skinne i Solen. Men Legen

var saa underlig stille . . . som om han legede med noget, der mindede ham om noget andet, han havde mistet . . . Jeg er ene — det kom over ham knugende, vinterligt. Jeg sidder herinde, hvor intet er mit. Mørket ligger i dyb Ensomhed i alle Kroge og kalder paa mig. Hvad vil jeg her? Har jeg kastet noget bort, som jeg aldrig finder . . .?

Brun rejste sig og gik hen til Willemann.

»Skal vi tænde Lys?«

»Jeg holder meget af Mørkning, saa tænker jeg saa godt. Men det skal helst være hjemme. For jeg kan ikke rigtig tænke paa et fremmed Sted.«

Brun stod og saa' paa Sneen . . . for jeg kan ikke rigtig tænke paa et fremmed Sted . . . det var kun Sne, der faldt. Han kunde ikke tænke andet, end at Sneen faldt, og at det var klamt og øde . . .

Saa gik han hen og tændte Lampen. I det samme hørte han Viggo Nielsens korte Tryk paa Entreklokken.

Viggo Nielsen kom ind. Han holdt ikke af Willemann, sagde en Gang om ham, at han var en Abort, der var kommet for sent. Da han nu saa' ham, aabnede han Munden med et tomt Smil. Det var altid hans Udtryk for Foragt.

»Goddag, Willemann — Tak for Anmeldelsen. De holder nok ikke rigtig af de store Skove. De

bliver staaende udenfor og raaber i Skoven og faar ikke noget Svar.«

Willemann smilede fortvivlet, han saa' ud som en Taler, der gaar i Staa.

Viggo Nielsen lod sig plumpe ned i en Stol:

»Ak, ja — Willemann, Livet er forunderligt! Der er flere Ting mellem Himmel og Jord, end De drømmer om i Deres Mors Visselulle.« Willemann vilde svare, men holdt respektfuldt inde, da han saa' Viggo Nielsen advarende løfte Haanden. »Jeg har iøvrigt i Sinde at lave et Bind Fortællinger, en til hver af mine Anmeldere. Den første tilegner jeg Dem, den skal hedde Danefæ. For at De ikke skal misforstaa den, gør jeg Dem paa Forhaand opmærksom paa, at det ikke er Dem, der er Fæet.«

Willemann stod og bed sig forlegent i Neglene:

»De hører nu til de Mennesker, Viggo Nielsen,« kom det forsigtigt, »som altid gaar omkring og tror, at de bliver misforstaaet.«

Brun saa' paa Viggo Nielsen. Han kunde se, at han følte Snærten.

»De kan vist ikke lide mig,« blev Willemann ved, da Viggo Nielsen svarede med et Skuldertræk.

»Nej!« kom det afgjort.

»Og jeg har dog aldrig gjort Dem andet ondt end at rose Deres Bøger.«

Willemann saa' hen paa Brun. Det fortvivlede Smil krøb endnu omkring i hans Ansigt.

»Kan De da ikke forstaa, Menneske, at det netop er det, at *De* roser mine Bøger, der gør mig desperat! — Jeg véd sku iøvrigt ikke,« han slog ligeglad ud med Haanden, »der er nu en Gang noget ved en Padde, som faar En til at slaa til.«

Willemann glattede det lange Haar:

»Jeg tror nu alligevel, De har et godt Hjærte, Viggo Nielsen.«

»Det tror jeg sku ogsaa om Dem.« Han lagde Hovedet tilbage og lo. »Men det sidder kun et Par Alen for langt nede i Bukserne.«

Brun fik Medlidenhed med Willemann, som stod dér stor og tossegod, og sagde:

»Saa maa De trøste Dem med mit Venskab, Willemann.«

»Det gør jeg ogsaa,« Smilet faldt til Ro i hans Ansigt. »Det gør jeg ogsaa, Brun,« gentog han, glad som et Barn. —

Ida aabnede Døren fra Dagligstuen. Overretssagfører Jersilds spænstige Slankhed tonede frem i Døraabningen. Han bukkede behersket og dog forbindtlig, da han blev præsenteret. Viggo Nielsen lagde nøje Mærke til hans Hilsen — han følte, at hans egen endnu var altfor landlig.

Der blev en lille, sammenklemt Pavse. —

»Hvor De har det smukt,« sagde saa Jersild hen mod Ida. »Jeg fik ikke rigtig Tid til at se alle Herlighederne, da jeg var heroppe at gratulere —.«

»Aa, ja —.« Ida satte en Lænestol, der stod lige, paa skraa.

»Og altsammen saa stilfuldt!« Jersilds hvide Haand beskrev en retorisk Bue.

Fru Elisa kom til. Jersild rykkede en Stol hen til hende, det lyse Overskæg krusede sig:

»Det er maaske Fruens Værk?«

»Ikke Stilen —!« Fru Elisa frabad sig Ansvaret.

»Men maaske Smagen?« Fru Elisas Blik tog mod Hyldesten. »Højesteretssagføreren har ofte fortalt mig, hvor smukt der skal være i Fruens eget Hjem.«

»De kan jo ved Lejlighed overbevise Dem selv derom, Overretssagfører Jersild.« Jersild bukkede, Fru Elisa pillede et indbildt Fnug af Barmen. —

Det ringede. Brun gik ud. Teisens og Plenge stod trampende og prustende . . .

»Godaften, Brun. Det er ellers ingen Lystrejse herop, naar man kører med Overvægt. Jeg maatte sku stoppe op paa et Par af Mellemstationerne. Gudfaderbevares . .!« Teisen hørte nogen nede paa Trapperne. »Det er Barok . . . jeg kender mine Lus paa Trappegangen.«

Han lo og gik ind. Fru Teisen løftede Øjenbrynene, som om der var noget, der tyngede. Hun saa' hen paa Plenge, der stod og rettede paa sit Overskæg . . . følte dets sagte Kildren . . .

Baruch kom op, nikkende og smilende.

»Godaften . . !« Ida nejede af Glæde, da hun saa', han havde Violinen med.

»Godaften!« Han stod og rystede Sneen af Frakken ude paa Maatten. »Er det mig, De er saa glad for?« Ida havde allerede rakt Haanden frem for at skille ham af med Violinkassen. »Ak ja —,« sagde han saa, »hvis jeg manglede en Lillefinger, mon der saa var nogen, der var saa glad for mig? Hvad mener De, Fru Ida?«

»Jeg skal svare Dem, naar De mangler Lillefingeren.«

»Og De, Fru Clara — kan De ikke give mig Svar nu?« Baruch kom ind, han gav Fru Teisen Haanden.

»Ikke nu —,« Fru Teisen rystede smægtende paa sit tunge Hoved.

»Ikke nu?« Baruch bøjede Hovedet og kiggede hende ind i Øjnene. »Ikke nu? — — Plenge!« sagde han pludselig, »kan De ikke faa Fru Teisen til at svare?«

»Det tror jeg ikke,« Plenge følte sig rolig, fordi han i saa lang Tid ikke havde set hende. »Men intet Svar er jo ogsaa Svar, Baruch.«

De gik ind. —

Teisen sad ved Siden af Viggo Nielsen og talte med ham.

»Det er ikke let at leve som Forfatter her hjemme . .?« Teisens Stemme svingede mellem Deltagelse og Beklagelse.

»Aa jo —,« Viggo Nielsen løftede sit Ansigt, »vi tjener jo da til Føden. Og naar man lever længe nok, kan man gaa af som Klassiker. Det er saadan noget som i Naade og med Pension. Det giver Fortrøstning i de unge Aar, kan De tro, og stemmer Sindet til Mildhed.« Hans Blik faldt paa Willemann, der stod og talte med Baruch. »Hvis Willemann kunde skrive, vilde han være født Klassiker. Men han er jo desværre dødfødt.«

Da Willemann hørte Viggo Nielsen nævne hans Navn, sagde han til Baruch:

»Nu taler Viggo Nielsen om mig.«

Baruch kunde se, at han stod og lyttede med det ene Øre:

»Er De bange for Deres gode Navn og Rygte, Willemann?« spurgte han.

»Det er underligt,« Willemanns Hundeblik ligesom dukkede sig, »jeg tror ikke, Viggo Nielsen kan lide mig. Og jeg holder saa meget af ham. Holder De ikke ogsaa meget af hans Bøger? De staar allerøverst i min Yndlingsreol. Jeg har indbundet dem hver i sin Regnbuefarve — synes De ikke, det er morsomt?«

Baruch tog fat i Willemanns lange Frakke:

»De skal bide fra Dem, Willemann, og ikke altid logre med Halen.«

»Jeg synes, de allesammen gaar omkring og bjæffer og bider herhjemme — — hvorfor skal man altid bide . . .?«

»Det er det eneste, de andre Køtere har Respekt for.«

Willemanns Bryn vibrerede, han tyssede ganske ubevidst. Saa vendte han sig om og kiggede paa Billederne paa Væggen. —

Baruch hørte en varm, blussende Latter inde i Dagligstuen . . . Selma Hertz . . . en blød Tone løftede hans Sind . . .

Han kom forbi Fru Teisen. Hun bøjede den hvide Nakke tilbage mod Stoleryggen:

»Baruch . .! Hvorfor ser man Dem aldrig . . .? Jeg længes snart efter Dem.«

»Det har *jeg* gjort hele Tiden.« Baruch syntes for første Gang, hendes Øjne saa' paa ham.

»Hvorfor kommer De saa ikke?«

Baruch stod lidt, sagde saa dæmpet:

»Jeg venter —.«

»Paa hvad?«

»Jeg venter —.« Hans Blik gled ned ad hendes glatte Hals.

Hun fulgte hans Øjne, rørte ikke Hovedet:

»Jamen paa hvad?«

»Paa Dem.« Han smilede, følte han blev bleg og mat i Knæene — —

Teisen kom hen imod dem:

»Hvad staar I og stikker Hovederne sammen om? De ser noget blegnæbet ud iaften, Barok. Sæt Dem hellere ned, ellers er jeg sku bange for, at De falder lige i Armene paa min Kone.«

Baruch lod Haanden løbe gennem Haaret og spændte Kroppen.

»Baruch har heller ikke været rigtig rask.« Der var Blikstille over Fru Teisens Ansigt. »Men han har lovet mig at se op en af de allerførste Dage. — De ved, hvad der venter Dem, Baruch, hvis De ikke kommer . . .«

»Og hvis jeg kommer . .?« Baruch gik et Par Skridt hen mod Dagligstuen.

»Det siger vi ikke!« Teisen lagde Haanden paa sin Kones Mund. Saa bøjede han sig ned over hende, og idet han plirede hen mod Baruch, hviskede han fortrolig: »Østers . . .«

Selma Hertz kom straalende hen imod Baruch:

»Fru Brun siger, at De har taget Deres Violin med, Baruch.«

»Violin . . . Violin . . .!« Det dirrede helt ud i hans Ansigts fjærneste Kroge. »Hvem spørger efter *mig?* Kunde De ikke tænke Dem, at man en Gang, vild af Skinsyge, kunde slaa sin Violin i Stumper og Stykker.«

Selma Hertz fik Øje paa Plenge inde i det andet Værelse. De nikkede til hinanden, hendes Øjne duggedes under Smilet. Baruch kom til at tænke paa modne Druer.

»Skal De ikke ind i den anden Stue, Frøken Hertz?«

»Nej, hvorfor?«

»Jo, for Deres Øjne er allerede derinde.«

»De er et Barn, Baruch.«

»Det er det, jeg spiller paa, Frøken Selma. Det er ogsaa det, De spiller paa. Maaske jeg træffer Dem en Gang, naar det er gaaet af Dem. Saa skal vi se, om De er ligesaa lykkelig.«

»Lykkelig —,« sagde hun stille og rystede paa sit Hoved.

Baruch stod og saa' paa hende. Ogsaa han blev pludselig stille:

»Jeg tror, De er lykkelig. Det ligger saadan i Luften omkring Dem.«

Hun slog sine Øjne op:

»Hvorfor skulde jeg ikke ogsaa være det!« Han stod saa underlig fortumlet, overvældet af Svarets blomstrende Fylde. »Jeg synes snart, det er det eneste, jeg er.« — —

»Frøken Hertz!« — Det var Ida, der kom hen og præsenterede Forfatteren Richard Martens og Frue og Overretssagfører Bangert.

Bangert stangede Selma med Øjnene og gik ind til de andre.

Fru Martens nikkede overdaadigt. Der var noget bullent over hendes Ansigt, og hendes Mund saa' ikke rigtig proper ud. Haaret var redt frem og buklet op for at fylde. Hendes Krop laa ligesom i fede Læg fra den stærkt nedringede, folderige Hals over Brystet, der laa dovent og dvaskede i Empirekjolen, og ned til Mavens og Hofte-

partiets svære Linier. Hun var af dem, der baner Vej. — Martens var lille og pillen. Han holdt sig altid bag ved og saa' ud, som om han var bange for at træde hende i Slæbet. Han sænkede ofte Øjenlaagene for at se, om Overskæggets Smaakroge stod rigtig....

»Ja — Baruch kender vi selvfølgelig!« Fru Martens straalede af Gensynsglæde. »Kan De huske, da vi var sammen med Maggie Sommer og Kylle i Tivoli ifjor? Gud, hvor vi soldede! Da jeg og Richard kom hjem, var Pigen lige staaet op. Man kan ikke slippe fra Fru Sommer. Hun *har* nu Temperament. Vi sad forleden Formiddag oppe paa Bernina og spiste Frokost, saa kom hun og Erhardt, De ved nok, Maleren... Gud Fader i Skuret!.. Vi kom ikke derfra, før vi blev hældt ud. Saa gik vi ned til Kaffepetersen ved Nikolaj Taarn og drak vores Morgenkaffe. Det var rædsomt, hvad Richard?« Hun saa' ud, som om hun talte til et Barn. »Ja, for min Mand holder ellers stærkt paa Sengetiden i Vinter. Bogen *skal* jo være færdig til Foraaret...«

Martens havde skrevet et Par Smaastykker i et Tidsskrift. »Bogen« havde været bebudet i de sidste Par Aar. Han var ansat i en Sparekasse og blev altid præsenteret som Forfatteren. Paa Fruens Visitkort stod at læse: Fru Richard Martens.

»Kig en Gang op til os, Baruch. Vi bor samme Sted som ifjor, men vi er flyttet helt op paa Kvi-

sten. Richard arbejder nemlig saa godt paa en Kvist.« Hun sejlede videre med Richard i Kølvandet. — —

Baruch løftede Øjenbrynene efter dem og sagde til Selma:

»Auch ein Künstler!« Hans Øjne traf Plenge. »Ved De, hvem jeg altid kommer til at tænke paa, naar jeg ser Plenge?«

»Nej —?«

Han saa', at hun helst var fri for at høre det, kunde dog ikke dy sig:

»Hans Skræder —.«

Hun sænkede haanlig Øjenvipperne og sagde:

»De tænker altid saa meget paa Plenge.«

»Tror De, jeg er ene derom?«

... *Chutspo*, tænkte hun, da hun saa' ham drive over Gulvet, sendende hende endnu et spørgende Blink. Hun tænkte lige paa at lade fornærmet, kom saa til at smile ... kunde ikke lade være ... Hans Smil var saa kriblende. — —

»Det var rart at se Dem,« Plenge stod ved Siden af hende og fulgte hendes Øjne.

»Godaften, Plenge! ... Var det rart at se mig?« Hun lo, følte sig saa straalende glad.

»Hvad stod De og talte saa længe med Baruch om?«

»Ja, hvad tror De?« De stod og saa' paa hinanden, tænkte et Øjeblik ikke paa andet. »Om Dem!« sagde hun saa.

»Ja saa.« Han saa' ned ad sine Benklæder — hun kom til at tænke paa Baruchs Ord, syntes kun, de gjorde hende endnu muntrere ... som et Barn ... »Hvad sagde han saa om mig?« kom det forsigtig fra Plenge.

»Det vidste jeg, De vilde spørge om, Plenge.« Hun saa' paa ham ... han er selv et Barn, tænkte hun glad ... hun følte, at hendes Øjne blev fugtige af Glæde. »Hvorfor spørger De ikke om, hvad *jeg* sagde?«

»Hvad sagde da De?«

»Jeg sagde slet ingenting ... jeg tænkte kun,« kom det lidt efter, sagtere.

Plenge saa' paa hende ... hun gled ind imod ham, han følte det, vidste det. — — Inde i Stuen ved Siden af støjede de op. Han hørte Fru Brun bede til Bords ....

»Selma —,« han hviskede det hen imod hende.

Hendes Blik var inde i den anden Stue. Hun nikkede der ind, lykkelig ... han saa', det var til Fru Brun ... følte det galdt ham selv. Da de andre kom ind, vendte hun sig om imod ham. Det var, som om hans Navn laa paa hendes Læber ...

Han blandede sig med de andre og kastede i Forbigaaende et Blik i Hjørnespejlet. —

Viggo Nielsen kom hen imod Selma:

»Undskyld —,« han bukkede yderst ceremonielt, »jeg har ikke faaet Lejlighed til at hilse

paa Dem.« Han sagde sit Navn — de fulgtes til Bords. — —

»Jeg saa' Dem staa der inde,« sagde han, »der var noget festligt over Dem, som jeg ikke vilde forstyrre.«

Hun saa' paa ham. Hun havde slet ikke lagt Mærke til hans Ansigt. Nu syntes hun først, hun saa' det.

»Jeg holder meget af at sidde i Ro og Mag og gaa et Ansigt efter,« vedblev han. »Det er ikke fordi man faar saa meget at vide deraf. Kender De dét, naar man forestiller sig, hvordan en Mand ser ud, som man aldrig har set, men hvis Navn man kender . . .? Han ser altid ud som en Gudsvelsignelse af Frodighed, naar man har tænkt sig ham bleg som en Forbandelse.«

»Hvad fik De saa ud af *mig*?« Hendes Blik mødte hans . . . det var saa underlig stejlt . . .

»Ja — se det er nu ikke saa lige til endda . . . For De stod dér, mørk som en Judith og saa' ud, som om De havde smidt Kniven for at kaste Dem om Halsen paa Holofernes.«

Fru Elisa, som sad ved Siden af Viggo Nielsen, smilede bifaldende. Hun anede ikke, hvem Holofernes var. —

Brun bøjede sig hen mod Selma:

»De ser saa glad ud, Frøken Hertz.«

»Det er jeg ogsaa.«

»Maa jeg sidde lidt og sole mig i Skæret af Dem?«

»De trænger vist ikke til Sol.«

Han syntes han følte, helt legemlig, Varmen fra hendes Ansigt . . . hendes gyldne Ansigt . . .

»Jeg kan aldrig faa Sol nok,« sagde han saa.

Hun saa' sig om. Det var, som om alle Øjne var rettet paa hende . . . Elskede, hviskede hun for sig selv, hun saa' hen mod Plenge. Et varmt Væld brød op i hende — hun løftede stolt sit Hoved, stolt af sin gyldne Ungdom, sin Styrke og sin Elskov . . . Elskede . . . hviskede hun atter og lukkede sine Øjne over ham. Det var, som om hun tog ham ind til sig . . . .

Overretssagfører Bangerts Stemme listede sig bag paa Ida:

»De sidder og smiler saa lunt for Dem selv, Fru Brun. Som om De tog Studier?«

»Hvis jeg nu gjorde det?« Idas Blik faldt som en Lysstraale i hans.

»Hvad skal saa jeg bruges til?«

»Det kommer an paa, hvad De duer til, Bangert.« Hun lagde Hovedet paa skraa og saa' ham missende i Øjnene. »Jeg tror ikke rigtig, jeg kan faa fat paa Dem. Deres Øjne smutter altid fra mig.«

»Ja, jeg gaar ikke saa let i Fælden, Fru Brun. Og *naar* jeg gaar deri, saa har jeg altid sikret mig en Sprække, som jeg kan knibe mig ud igennem.« Han saa' listig ned paa sin Tallerken.

»Det er saa morsomt, naar den, der satte Fælden, selv kommer til at sidde og sprælle i den . . .«

»Uf, De ser saa afskyelig snedig ud, Bangert.«

Bangert trak paa Skulderen:

»Det er nu *mit* lille Privilegium . . . Hvis jeg ikke havde set saa afskyelig snedig ud, tror De saa, jeg havde siddet her iaften — — oven i Købet nærmest Husets Frue?«

»Tror De da kun, De har Dem selv at takke derfor?« Idas Øjne legede som Killinger under hans.

Bangert trak Øjenbrynene lidt til Vejrs:

»Mig ved Dem, som det hedder i mit Sprog,« sagde han saa. —

»Ida — —!« Det var Fru Teisen, der bøjede sig hen over Bordet, hendes Øjne straalede blankt i det stille Ansigt. »Er det ikke ogsaa sandt, at min Hals er daarlig i denne Tid? Baruch siger, at han ikke vil spille, hvis ikke jeg synger.«

»Fru Clara *skal* synge iaften . . . Ellers tror jeg Dem ikke,« lo Baruch.

Fru Teisen strakte sin hvide Hals hen imod ham, hendes Blik søgte at fange Plenges:

»Hvad er det, De ellers ikke tror, Baruch?«

Hun hørte ikke efter, hvad han sagde, lo kun forvirret, mens hendes Øjne flagrede om Plenge . . .

»Syng du kun, min Pige,« raabte Teisen oppe fra Bordenden, »du har sku ikke sunget mig i Søvn hjemme i de sidste Par Maaneder. Jeg er

jo blevet nødt til at gaa paa Omgang i bedre Familier, naar jeg vil høre dig. — — Mit lille Hertzenskind skal vel ogsaa synge?«

»Ja-a!« Selma Hertz saa' ud, som om hun væltede hele Nodestabelen ud over Bordet.

Fru Elisa sad paa Gløder. Endelig bøjede Overretssagfører Jersild sig frem:

»Ja, Fruen kan man vel ikke gøre sig Haab om at faa at høre?«

»Fru Borch-Jansen — —!« Det var Fru Martens Stemme, der banede Vej. »Aa, De maa endelig! Lykkebarnet... jeg har hørt saa meget derom... Naar *jeg* nu beder Dem —?«

Fru Elisa saa' af gammel Vane undselig ned paa Bælammene.

»Fru Borch-Jansen vil synge!« Fru Martens klappede henrykt i Hænderne. »Richard... Overretssagfører Jersild... vi skal alle klappe. Det kan alligevel ingen *virkelig* Kunstner staa for.« Hun saa' hen paa Richard, han sad som et lille Barn, der klapper Kage.

Fru Elisa bøjede sit Hoved under Applausen:

»Jeg skal forsøge... men...?« hun trak paa Skuldrene i koket Beskedenhed.

»Bravo!« Willemann havde ikke sagt noget ved Bordet. Han blev usikker, naar der var mange Folk og meget Lys... havde kun siddet og smilet sit Tak til Fadene, der gik rundt. Da han nu hørte sin egen Stemme, sænkede han

Hovedet over Tallerkenen ... han syntes, alle Øjne var rettet paa ham — —

»Willemann, De har jo slet ikke noget paa Deres Tallerken,« sagde Ida. »De maa endelig forsyne Dem.«

»Tak, Tak — —,« han greb efter et Par Fade ... Han holdt meget af Fru Brun ... hun var saa yndig — —

»Baruch! Ba .. ruch ..!«

Baruch vendte sig om, Selma Hertz sad og nikkede hen til ham:

»Kan De huske det, De før sagde?«

Baruch saa' op mod Loftet — rystede saa opgivende paa Hovedet.

»Kan De ikke huske ..? Det ligger saadan i Luften omkring Dem, sagde De.«

»Aa ..!« Baruch huskede pludselig. »Ja, De ved nok ... *ein Ponum ist ein Moser!*«

»Hvad er det for noget, Barok?« Teisen stak Ansigtet frem. »Er det dette her Hebraikum?«

»Ja!« Der fór en Djævel i Baruchs Øjne. »*Ein Ponum ist ein Toches*,« lo han, »det betyder: et Ansigt kan være baade det ene og det andet!«

»Ja, det er der sku ingen, der kan benægte,« Teisen saa' sig straalende omkring. »Frøken Selma ... se en Gang!« Han kneb skælmsk de smaa Øjne til. »*Ein Ponum ist ein Toches* ...!«

Selmas Latter steg sprudlende til Vejrs ... de andre lo med. Plenge hilste glad hen imod hende,

beruset af dette Brus, der rev ham med. — Hvad tænkte hun ... hvor førte det hen ... turde han gribe til, hvis hun vilde .. ? Nu vendte hendes Øjne tilbage til ham. Hun *var* hans, hvis han vilde ... Men Familien — og alt det andet — —? Det var saadan sin Sag med den Slags Forhold ...

De rejste sig fra Bordet og slog sig ned rundt omkring. Smaa Latterkilder sprang frem fra alle Kroge, draabede bort og sprang igen. Fru Martens lo højest og oftest. Hun havde faaet fat i Viggo Nielsen, og han *var* nu ovenud ...

»De maa ikke bøje Dem længer frem, Frue.«

»Hvorfor ikke det, Viggo Nielsen?« Fru Martens vidste, at hendes *gorge* var berømt.

»Nej, for jeg kan ikke taale at se Dem i Fugleperspektiv.«

»Hvorfor kan De ikke taale det?« spurgte hun opmuntrende og støttede Hovedet mellem Hænderne.

Han blev hidsig over hendes Paahæng, vilde gærne have talt et Par Ord med Frøken Hertz, som sad der henne ...

»Fordi De gør mig sjofel,« sagde han saa.

Det kriblede i hende:

»Tror De, jeg er bange?« Han aabnede Munden. »Hvorfor gør jeg Dem sjofel?« spurgte hun saa.

»Fordi De har Muldvarpeskud paa Pattenusserne!«

Hun rejste sig. Han drev ligeglad hen mod Selma Hertz.

»Frøken Hertz,« sagde han, »maa jeg sidde lidt hos Dem?«

»Ja, værs'god —,« hun rykkede til Side.

»Jeg tog maaske Deres Plads,« sagde han til Plenge, der stod foran.

»Nej —!« Plenge og Selma kom til at le, de sagde det næsten samtidig.

Plenge gik langsomt hen mod det andet Værelse. —

»Jeg er saa træt iaften,« sagde Viggo Nielsen, han sad og saa' ned mod Gulvet. »Men der er enkelte Kvinder, hos hvem man ligesom kan finde Hvile . . . synes man da,« kom det lidt efter.

Selma havde lænet sig tilbage. Hun syntes, han sad der saa underlig for sig selv . . . .

»Jeg har for Resten svært ved at finde Hvile . . .« Han løftede pludselig Hovedet og lo. »Det er Moderbrystet, vi længes tilbage til, tror De ikke? Moderbryst og Moderjord! Vi gaar en Stund her oppe . . . dier af hende, sover hos hende og puttes saa ned i den rummelige Fællesmoder Jord. Indtil det store Hjærte en Gang hører op med at banke . . . Jo, jo . . .,« han nikkede frem for sig i Tanker og blev siddende tavs og stirrende.

Brun kom hen:

»De sidder saa tavse . . . De ser ud, som om De sad og kiggede Stjærner, Frøken Selma.«

»End jeg da?« Viggo Nielsen løftede besværlig sit Hoved.

»De saa' ud, som om De sad og stirrede paa Deres Navle.«

»Aa, ja saagu. Jeg sidder og stirrer paa den, indtil jeg tror, at jeg er Verdens Navle, og at Verden drejer sig om *mig*. Ak ja,« han lo højt og aabent, »saa løber det hele først rigtig rundt for mig . . .«

De hørte Baruch spille nogle Løb over Klaveret. Selma rejste sig:

»Det er Deres Svigermoder, Brun, der skal synge.«

De havde sat sig i Kres om hende der inde. Overretssagfører Jersild stod ved Siden af Klaveret.

Fru Elisa nejede skælmsk for sit Publikum:

»Jeg beder om naadig Straf, hvis det gaar galt,« pylrede hun.

»Ja, ja —!« Fru Martens klappede oprømt.

Saa begyndte hun at synge, kvidrende koket, med smaa talende Pavser. Det var dem, der var blevet lét paa i gamle Dage. De særlig naive Ord i Sangen blev altid ledsaget af Trutmund, og hendes Øjne stod da barnlig blaa og store. Naar Linierne blev muntre, lo hun imellem dem med smaa, trillende Perler, der tog sig næsten ægte ud. Hvert Vers havde sin lille Effekt. Da hun var færdig med det sidste, holdt hun Slutningstonen, spandt den ud finere og finere, og samtidig saa' hun spændt lyttende ud over Stuen. Sangens Pointe var den, at Barndommen flyver bort som en Fugl.

Da Fuglen var fløjet, bøjede Fru Elisa tankefuldt sit Hoved. Det skulde pointere, at hun ikke var noget Barn længer. —

Der blev klappet stærkt og længe. Fru Elisa gav efter med klædelig Kunstnergavmildhed og sang paa Forlangende »Lykkebarnet«. Da hun var færdig, blev hun omringet og lod sig fetere. Saa satte hun sig med Overretssagfører Jersild hen i et af de Hjørner, hun havde arrangeret for Datteren. »Jeg viger Pladsen for de yngre Kunstnerinder,« sagde hun. Jersild søgte, men kunde ikke paa staaende Fod finde en passende Protest mod »de yngre« ...

Brun og Viggo Nielsen var blevet siddende inde i den anden Stue. De sad tavse og tænkte hver sit. Saa spurgte Brun pludselig:

»Hvad synes De om Frøken Hertz, Viggo Nielsen?«

»Jeg skulde netop til at spørge Dem om noget lignende.«

»Jeg taler gærne med hende. Jeg synes ligesom man faar noget paa Hjærte.«

»Paa Hjærte —,« Viggo Nielsen holdt sin Haand, som om han vejede Ordene. »Jeg kan godt lide de Ord fra gammel Tid. De lægger sig saa blødt paa Læben.« Han sad og saa' lidt frem for sig. »Den danske Tunge,« sagde han saa, »kan De finde noget skønnere? De Ord maner mig som lange, bløde Stød i Lur.«

De tav, da der atter blev slaaet an inde paa Klaveret.

»Hvem er det, der synger?« spurgte Viggo Nielsen lidt efter.

»Det er Fru Teisen, De véd . . .«

»Ja saa. Hun er vist af dem, hvis Mænd forbruger mange Venner . . . Kan De høre, hun har en farlig Stemme. Den lyder af gamle Minder. Hun kunde synge sig sin Elskede tilbage . . .«

»Synge sig sin Elskede tilbage . . .,« Brun sad og nynnede frem for sig.

»Man ser saa sjældent noget af Dem nu, Brun. Skriver De ikke paa noget? Jeg holdt saa meget af Deres Vers . . . de var saa sorgløse.«

»Synes De — — aa ja. Nej, jeg skriver ikke noget.«

Viggo Nielsen rejste sig:

»Nu synger Frøken Hertz.«

Brun nikkede og blev siddende. Viggo Nielsen gik hen mod Døren.

. . . . Sorgløs — Brun sad og vuggede sit Hoved frem og tilbage. Han hørte ikke Sangen, vuggede kun med i Rytmen. Hvoraf kom det? Det var, som om en fremmed Haand havde sat ham her. Han følte sig hjemløs — som om Livet var gledet bort mellem Fingrene paa ham . . . som Sand . . . og han sad og saa' paa sine tomme Hænder — —

. . . Ida . . . han sad og vuggede hendes Navn ind i

Sangens Rytme. Hun var jo hans. Men *hvis* hun nu ikke var det mere? Han undrede sig over, hvor mat og falmet den Tanke var ham . . *hvis* hun nu ikke var det mere . .? Han gravede sig ned i sit Hjærte, *vilde* føle, om ikke Tanken kunde gøre ham hed og længselsfuld. — — Ida . . . jo vist, hun var ham nær, saa skælvende nær, saa inderlig . . . Men hvis han nu stod frit og skulde svare? Vilde han føle Sorgen dyb og brændende, hvis hun i dette Nu ikke var hans . . *dyb og brændende*? Han følte Spørgsmaalet som et Næt omkring sig, flængede det i Angst . . . *vilde* ikke svare — —

Han rejste sig. Sad han ikke dér og spurgte som en Daare?

. . . Dybt inde i ham bag andre Tanker hørte han en Linie vugge . . . . synge sig sin Elskede tilbage . . . .

Baruch stod og stemte Violinen, hans Blik var stille, taaget. Da Violinen var stemt, straalede det som et knust Spejl. Han rev først et Par Akkorder af Strængene, lagde saa sit Hoved kærtegnende ned mod Violinen og begyndte. — —

Selma Hertz bøjede sig frem. Det var, som om Baruchs Ansigt spillede med, langsomt gled bort, langsomt steg frem. Hans Haar var saa smukt, det løftede hans Hoved. Hun syntes, hun kunde sidde saadan Time efter Time, lade Tonerne bølge og bære . . . hvorhen . . . bølge og bære . . .

Hun kom til at tænke paa dem der hjemme, hørte Lampens Kogen og Gyngestolens sagte Skvulp. — Hvad er Klokken, Nathan? — Straks 10. Faderen rejste sig og gik hen og rullede det ene Gardin op. — Godnat, Selma. Moderen samlede Portemonnaie, Lommetørklæde og Pincenez sammen. — Du gaar vel ogsaa snart til Ro, min Pige . . ? — —

Hendes Blik traf Baruchs. Han sænkede Øjenlaagene og smilte. Hun syntes med ét, at hun kendte ham bedre, forstod ham bedre, nu da deres Smil mødtes over alle de andre . . . Hvorfor kom de pludselig hinanden saa nær . . . nej, det var slet ikke *saadan* . . kun som om de var i Slægt — eller maaske Venner — —

. . . Selma, havde han hvisket . . . hvorfor? Hun lukkede sine Øjne, hun vidste det jo godt . . . troede det da. Hjalmar — hviskede hun til sig selv, det var som om hun sad og talte med ham, usynlig for alle andre. — — Hjalmar . . . Elskede . . . kan du se, jeg kommer ind til dig, vuggende paa Baruchs Toner . . . helt ind til dig, nu har du mig, nu har du mig jo . . . .

. . . Alle de andre . . . . jeg tænker ikke derpaa . . ! Hun saa' Moderens Ansigt løfte sig i Lampelyset der hjemme . . . Jeg tænker ikke derpaa — — det var, som om Tanken blev blødere, mere barnlig . . . Det er min Lykke, Mor . . . det forstaar du godt, hvis du vil. Jeg holder jo

ligesaa meget af dig, som jeg altid har gjort. Men jeg kan ikke andet...

Hun lod Tankerne svømme bort, lod sig bære ud paa Tonerne. Det var, som om hun flød mellem Skove, hun kunde høre Fuglene inde ved Bredden. Træerne bøjede sig ligesom hilsende. Farvel, farvel — aandede hun hen imod dem. Dér stod de allesammen inde paa Bredden, de stod og nejede som Faderen og Onkel Marcus inde i Synagogen. Nu blev der færre og færre, Landet blev aabent og vidt, og der var saa højt til Himlen. Farvel... bølge og bære... det var det første Motiv, der kom igen, kun bredere, dybere... Nu var Landet næsten ikke til at øjne, der blev saa stort og stille... Hvorfor følte hun sig med ét saa ene... pludselig ene... og alting saa tyst og ensomt stort? Havet... Havet...!

Baruch var færdig. Hun rejste sig, kunde ikke blive der inde. Da Plenge kom hen imod hende, syntes hun, at hun blev sig selv igen — —

»De saa' slet ikke til mig, mens Baruch spillede.« Han satte sig ned ved Siden af hende.

»Jeg tænkte paa Dem. Jeg maatte tænke paa Dem,« kom det varmt og sagte.

Han tog hendes Haand, der laa paa Sofaen:

»Tænkte De paa mig?« Hans Stemme skælvede let. »Kæreste..,« han saa' ind i hendes Øjne.

Hun bøjede sig hen imod ham:

»Hjalmar —,« hviskede hun og smilte.

Han hørte nogen henne ved Døren og gjorde Tegn til hende, at hun skulde tie.

Det var Fru Teisen, der kom ind. Lidt efter kom Baruch. Da han fik Øje paa Selma, gik han hen til hende:

»Hvor blev De af? Jeg har Dem kun saa længe jeg spiller. Naar jeg holder op, smutter De fra mig.«

»Nej, jeg gør ikke, Baruch.« Hun var saa lykkelig, syntes hun havde Raad til at være god.

Plenge var gaaet hen til Fru Teisen. De stod lidt og talte et Par ligegyldige Ord om Baruchs Spil. Saa sagde hun pludselig:

»Du har slet ikke talt med mig iaften.«

Han trak paa Skuldrene:

»Du har jo hele Tiden talt med andre.«

»Jeg bebrejder dig ikke noget, Hjalmar.«

Han saa' ned ad sine Benklæder og sagde:

»Det har du saamænd heller ingen Grund til.« Han følte, at hun saa' paa ham og ventede lidt med at løfte Øjnene. »Det er vist en udmærket ung Pige, Frøken Hertz,« sagde han saa — han gad ikke her, mellem alle de fremmede Mennesker, lade hende mærke noget.

»Ja, jeg holder meget af hende.«

»Jeg synes ogsaa rigtig godt om hende.« Plenge saa' rolig mønstrende hen paa Selma. —

»Baruch —!« Det var Fru Martens, der kom

styrtende ind med Richard efter sig. »Der kommer nogle gode Venner til os paa Tirsdag — — gider De . . .? Jo, De kan godt!« hun stod tæt op ad ham. »Aa, den Andante var vidunderlig! Hvad var det, du sagde den var, Richard? En sørgmodig Himmel —«

»En Himmel af fjærn Sørgmodighed.« Martens' lille, forsigtige Stemme kom som en Pavse ovenpaa Fruens.

»Naa, ja — saa kommer De.« Hun tog Baruch om Livet. »Jeg slipper Dem ikke, før De siger, at De kommer.«

»Um Gottes willen!« Baruch slog Hænderne sammen over Hovedet paa hende. »Jeg kommer . . jeg kommer!«

»De kommer ogsaa.« Hun slap Baruch og vendte sig om mod Selma. »Vi har Aften om Tirsdagen, det meste af den unge Kunst kommer hos os. Vi har det *saa* morsomt.«

De andre var kommet til, Fru Martens aabnede moderlig Favnen:

»Kommer til mig, alle I som trænge, og jeg skal give Eder Hvile.«

Martens stod og saa' paa Overskæggets Spidser og tænkte paa Bogen. —

»Vil De ogsaa give mig Hvile?« Viggo Nielsen dukkede frem foran hende.

»Hvis De vil være artig.«

»Har jeg ikke altid været artig, naar De har givet mig Hvile?«

Hun lo og tjattede sin Haand over hans, idet hun vendte sig:

»Gud, Willemann — De gaar og vader mig i Slæbet i lange Baner... Er det ikke det, jeg altid har sagt... Mennesket *er* nærgaaende...!«

Willemann trak i Hast Fødderne til sig, som om han havde traadt paa en Snogehale:

»Her er saa lidt Plads — og jeg har saa store Fødder,« smilede han forlegen. —

Ida og Bangert sad henne i en Krog, lidt borte fra de andre. Bangert havde taget Næseklemmerne af og sad og pudsede Glassene.

»De faar et helt andet Ansigt, naar De tager Brillerne af, Bangert.«

»Hvad er saa det for et Ansigt?«

Hun saa' for første Gang hans Øjne og undrede sig over deres dybe Blaa:

»De ser meget mindre farlig ud.«

Bangert havde ofte hørt de selv samme Ord:

»Hvad mener De med farlig?« sagde han, idet han prøvede Næseklemmerne i Lyset. »Mener De farlig for mine Omgivelser?«

»Aa, ja... Nu ligner De igen en snedig Skriftefader.«

»Aa, Herregud! Saa er jeg da ihvertfald ikke farlig for Dem. — — De ser ikke ud til at have noget at skrifte.«

»Det har jeg heller ikke, Bangert.« Han trak Øjenbrynene spørgende til Vejrs. »Nej, det hjælper ikke, De fritter mig ud . . . jeg har ikke den mindste bitte Smule . . . ikke den mindste bitte, syndige Tanke.«

»Ikke den mindste bitte Skygge af en Tanke?«

»Nej, Bangert!« Hun rystede overstadig paa sit Hoved. »Der er intet at gøre for Dem. Ihvertfald ikke som Skriftefader,« kom det lidt efter.

»Kunde De da tænke Dem i andre Retninger . . .?« Bangert saa' troskyldig op til hende.

»*Jeg* ikke —!« Ida trak paa Skuldrene. »Men det *kunde* jo tænkes . . .«

Fru Elisa kom fejende hen imod dem:

»Nu gaar jeg, Ida. Jeg anede ikke, Klokken var saa mange. Det var en rigtig yndig Aften!«

Overretssagfører Jersild havde nærmet sig og lagde afventende sin hvide Haand paa en Stoleryg.

Fru Elisa lo grede med Bagen og nikkede hen imod ham:

»Overretssagfører Jersild har været saa elskværdig at tilbyde mig Følgeskab. Det er nu næsten for meget.«

»Ogsaa *kun* næsten . . .,« Jersild bukkede smilende. — —

De begyndte alle at drysse saa smaat hen mod Entreen. Fru Martens vilde absolut have Ida og Brun med. *Hun* kendte et Sted . . . hun slog et Smæld med Tungen — —

Brun lukkede Vinduet op, da de alle var gaaet. Sneen var hørt op at falde, Stemmer og Latter lød langt oppe i Gaden, tydeligt som over aabent Vand. Saa blev alt stille og dødt. Et stift Geled Lygter stod langs Husrækken som Sørgefakler ved en Kiste... Oppe over Tagryggen skælvede en kuldskær Stjærne...

Han lukkede atter Vinduet. Den havde intet at sige ham, Natten derude. Mørk og fjendtlig laa den og stirrede imod ham med de tomme Øjenhuler. Den betød intet for ham, hverken Sorg eller Glæde, dulmede intet Saar, rev intet op... Kun et Øde, der slugte hver Lyd, hver Tanke...

Ida kom ind. Hun lod Haanden glide over sit trætte Ansigt:

»Det er snart Sengetid —.«

»Kom lidt her hen, Ida.«

»Hvad vil du mig, Tage?«

Han tav, vidste intet at sige... stod kun og saa' paa hende.

»Hvad vil du mig saa, Tage?«

»Hvad jeg vil dig, Ida?« Han klappede hendes Kind. »Hvad jeg vil dig...? Dine Øjenlaag er jo saa tykke og trætte.«

»Nej —,« hun rystede paa Hovedet og lagde det ind mod hans.

Han saa' ud over den øde Gade og sagde:

»Det er saa underligt... kan du forstaa det,

Ida? Jeg følte mig pludselig nu iaften saa midt i det ... vaagnede ligesom op og saa' med Rædsel, at jeg var inde i Fjendens Lejr — — Dagens jævne Borgerlighed og en fire Værelsers Lejlighed paa Vesterbro. Det kom saa underligt over mig, bag paa mig ... svinebandt mig ...« Han rystede paa Hovedet. »Nej, du forstaar mig vist ikke, jeg kan ikke forklare det ...«

Hun saa' paa ham, hendes Øjne vaagnede.

»Det er jo ikke *dig*, Ida,« vedblev han. »Det er det, vi sidder i, gaar i — det, jeg er *sat til*. Kan du forstaa, at jeg pludselig kan tænke: *hvis* jeg nu brød ud ... kastede alle Broer efter mig, saa jeg atter følte Landet frit og aabent ....«

»Jeg synes, vi har det saa rart, Tage.«

»Synes du?«

»Synes du da ikke?«

Han bøjede sig ned mod hende og kyssede hende:

»Ida .. du holder jo af mig ...?«

»Tage dog —!«

»Jamen, ser du, den Gang .. før .. da var alt andet borte, da tænkte jeg paa dig som paa et Foraar, der kommer, jeg følte mig aldrig ene ... Er du saa træt, Ida ..? Det er, som om Livet er blevet snævrere nu, har lukket mig ude ... det synger ikke mere for mig. — Det synger ikke mere for mig,« gentog han sagte. »Dagen er Dag

med afstukne Gange. Og Natten er Nat med Himmelseng.«

»Og nu skal vi i den,« smilede hun mat.

»Er du saa søvnig, du lille? — — Ved du, hvad det vil sige at synge sig sin Elskede tilbage?« Hun havde lagt Hovedet paa hans Skulder, rystede det tungt der nede. »Jeg har samlet sammen som en Bi . . . Lys og Saft . . . Blomsten af hendes Bryst. Hun er ikke mere hos mig. Jeg er ene. Saa bryder det frem igen, altsammen . . Duft og Klang og Farve, jeg bliver til et Instrument, som alle Vinde leger i, og alle Minder klinger i . . . Jeg synger mig min Elskede tilbage.«

Han tav lidt. Saa sagde han, idet han utaalmodig løftede sit Hoved:

»Jeg har solgt mit Instrument, Ida.«

»Aa, Snak, Tage. Du maa ikke sige saadant noget. Jeg synes, vi har det saa godt, nu skal du ogsaa være glad. Synes du ikke, vi havde det rart iaften? Selma Hertz er yndig, ikke? Som en Blomst, der aabner sig . . .«

»Ja, saadan var hun.«

»Mor sagde noget om hende og Plenge. Tror du det?«

»Aa, din Mor . .!« han viftede hende væk med et Hovedkast.

»Mor — hvad hun?« Ida saa' paa ham med Øjne, der var rede til Forsvar.

»Kan du ikke se, at hun er af et andet Stof ... sværere ... der staar en anden Lugt af hende.«

»Aa, Vrøvl!« Hun gik et Par Skridt frem i Stuen. Lampen lyste forvaaget som over et forladt Rum ... Glassene flød over Bordet ...

»Nu gaar jeg i Seng, Tage ... jeg er saa træt ...«

X

Selma og Plenge stod stille og vinkede farvel til Baruch og Viggo Nielsen, der gik ned over Nytorv. Farvel ... farvel! lød det tilbage, det var Baruchs smilende Stemme. De storkede afsted langt henne som to store Fugle i Sneen. Selma kom til at le, det var ikke af dem, det var slet ikke noget morsomt ... hun vidste ikke hvorfor ...

»Hvor vil De hen, Selma?« Plenge stod inde paa Fortovet, hvor Sneen var skuffet bort.

Hun gik hen til ham. Hun var saa varm, stod dog og frøs:

»Hvor vil *De* hen, Plenge?«

»Hjem . . ,« sagde han sagte og stak sin Arm ind under hendes. »Fryser du Selma?«

»Hjalmar . . .!« hun trykkede sig ind til ham, hendes Aandedræt var kort og skælvende. »Du skal være god . . du skal være god . . .«

Han stod stille, tog hendes Hænder mellem sine:

»Jeg *er* jo god ... Du fryser jo, Selma. Jeg

skal varme dig, sætte dig i min Kakkelovnskrog og varme dine Fødder.« Han kom til at tænke paa Fru Teisens smaa Fødder ... slog Tanken bort som en næsvis Flue. »Dine smaa, kolde Fødder ...«

Hun gik og saa' ned mod Sneen, hendes Ansigt var blegt og tankefuldt.

»Nu gaar jeg hjem til dig, Hjalmar,« sagde hun saa. »Du ved, jeg elsker dig, min egen, egen ... Aa, jeg tænker slet ikke paa andre!« Hun rystede Ordene ud i den tavse Nat, der laa stum og stræng og lod Ordene falde til Jorden, tyst som Sne i Sne. »Jeg har mit Liv, og jeg raader selv derover. Jeg har jo ikke andet, Hjalmar.«

Plenge gik og kunde ikke faa Fru Clara ud af sine Tanker, hun og Selma gled sammen for ham der oppe i Kakkelovnskrogen ... Naar hun nu fik det at vide ... og de andre ... »Selma,« sagde han blødt og inderligt, da han følte et sagte Tryk af hendes Arm. — — Nu havde han gjort Skridtet, men hvor førte det hen ...? Han rettede sig stolt og trodsig. Han var Mand, han skulde vise dem alle det. Dette Skridt var dristigt, men han vilde gøre det, ene imod alle. De havde ofte slaaet paa hans ængstelige Forsigtighed .. ogsaa Selma ... nu skulde han vise, at han kunde staa ene — —

»Du skal blive hos mig, Selma,« sagde han bevæget.

»Jeg bliver hos dig, saa længe du er lykkelig.« Hun smilede til ham som til et Barn.

»Jeg er lykkelig,« sagde han stille. Han følte, han blev rørt over sine egne Ord og saa' paa hende.

»Elskede,« hun lagde sin Kind ind mod hans Arm, »jeg har ventet paa dig, jeg vidste du vilde komme . . . at denne Aften vilde komme. Jeg synes, at jeg gaar bort til et andet Land sammen med dig — gør jeg ikke? Jeg er saa sikker paa, at jeg har Ret dertil . . .« Hun kom til at tænke paa sit Hjem og syntes, at Jorden gled under hende. »Hjalmar . . . jeg er saa sikker . . .,« gentog hun. »Og du skal være god imod mig, Hjalmar . . . kære — —«

Plenge stansede:

»Her bor jeg, Selma.« Han kiggede gennem Dørglasset ind paa Trappen, det var gammel Vane, naar han kom hjem med Dame. —

Selma saa' sig tilbage. Byen laa stræng og stille — ubønhørlig stille.

XI

Rygtet om, at Selma Hertz havde forladt Hjemmet og var flyttet sammen med Hjalmar Plenge, bredte sig hurtig i Byen. Den lille Broderihandler Cohn var den, der først havde bragt det til Synagogen. Derfra spredtes det for alle Vinde. —

Cohn havde skyndt sig gennem de smaa Gader og næppe faaet Tid til at væde Fingerspidserne ved Vandbeholderen i Synagogens Forstue. Da han kom ind i sin Stol, aabnede han Pulten og tog hurtig *Tallisen* frem. Saa bøjede han sig hen mod sin Sidemand og sagde:

»Har De hørt, Kalckar, om den sørgelige Geschickte med Nathan Hertz' Datter?«

»Geschickte —?« Kalckar skød Brillerne op i Panden af Spænding.

»Hun har ikke været hjemme siden iforgaars Aftes. Hun bor nok nu hos en *Kemech*, en Plenge. Han skal være noget i et Ministerium. Faderen var Oberst.«

Et Par Ansigter vendte sig i Stolene foran:

»Hvad er dét? Nathan Hertz' Datter? — Hvem siger De? Plenge —?« De rystede paa Hovederne og slog nogle smaa, beklagende Smæk med Tungen. »*Nebbisch*, de stakkels Forældre.«

Forsangerens højtidelige Bas drev hen over Hovederne paa dem.

»*Omejn*,« sagde Kalckar og saa' et Øjeblik i sin *Tefillo*.

»*O-Omejn*!« sang de to andre i Stolene foran. —

»Hun har skrevet til sin Moder igaar, De ved Bella Levin, Leibche Levins Datter,« Cohn laa paa de korslagte Arme frem over Pulten. »Hun kan ikke leve uden ham . . . *Schmues* . . . Nathan Hertz er blevet 10 Aar ældre . . .«

En lang Finger pikkede Cohn i Ryggen:

»Hvad er det, Cohn? Er der noget i Vejen med Nathan Hertz?«

Cohn vendte sig. Han havde sat Hatten i Nakken af Varme. Den glatbarberede Hage og Overlæbe strammede Ansigtets tynde Linier:

»Har De ikke hørt det . . .?«

Fra Stolerækken paa den anden Side Gangen blev der sendt en Udsending. Han vendte hurtig tilbage. *Tallisen* fløj efter ham.

»Men hvad vil Nathan Hertz gøre? Vi har jo da et Politi.« Kalckar stak en sagkyndig Næse ind imellem de andre.

»Ach, Politi!« Cohn skød Skuldrene i Vejret. »Tror De, Politiet gaar rundt og kigger under Dynerne?«

Der blev lét fra Stolene rundt omkring. Cohns smaa Øjne fløj omkring og samlede Bifaldet.

»Hyss —!« raabte en vred Stemme oppe fra Midten.

De slog alle Hovederne ned i Bøgerne og fulgte med Teksten. Da Kalckar atter vendte sig forsigtig om mod Cohn, saa' han Nathan Hertz passere Indgangsdøren:

»*Schtiege*..,« hviskede han, »Hertz...!«

Cohns smaa Øjne laa paa Lur helt inde i de inderste Øjenkroge. —

Hertz gik ind i sin Stol. »*Gut' Schabbos*,« sagde han rolig til sin Sidemand og lukkede Pulten op. Saa kyssede han sin *Tallis* og lagde Langefingrene over sine Øjenlaag, som han altid gjorde, naar han havde aabnet Bønnebogen Fredag Aften. —

Bag ham løb smaa, nysgerrige Øjne beklagende fra Stol til Stol.

Hertz hørte Sangen over sit Hoved, uharmonisk, slæbende. — — Hvorfor stod han her? Hjalp det ham og hans gamle, ansete Navn?.. Nu stod de der rundt omkring og saa' paa ham — — løb omkring med Nyheden, at Nathan Hertz' Datter .... Han bed Tænderne sammen, alle Linier i hans Ansigt spændtes som Strænge... Forbandet.. hviskede han for sig selv og dukkede sit Hoved, som om han bad.. forbandet...! Hvorfor stod han her? *Schema jisroël* — sang han

deroppe, *Chassen* — —. Hvem hørte *ham*... Stod han ikke her, begloet som paa en Skampæl? Han løftede Foden for at slaa den i Gulvet... besindede sig.. de skulde ikke have den *Nekomo* at mærke noget....

Dér havde de ligget i Skræk, han og Bella, den hele Nat og ventet paa hende. — »Sover du, Nathan —? Kan du forstaa, hvor Selma bliver af...?« — Han hørte endnu sin rolige Stemme under den hæftige Hjærtebanken. »Hun er blevet der ude, Bella, hvad ellers... Vejret er jo slet.« — »At vi dog ikke ved Adressen, Nathan... jeg var selv gaaet der ud. Hvor bliver hun dog af... jeg er bange, der er hændet hende en Ulykke, Nathan!« —

En Ulykke! — Hertz skar Tænderne sammen i et Smil. — Hen paa Morgenen kom der en Mand med et Brev til Moderen... der stod det! En Lykke kaldte hun det!... Han havde sagt til Bella, at der *intet* maatte skrives. Saa var han gaaet paa sit Kontor. —

»*O-Omejn*,« sang han rolig og fast — han hørte, at *Chassen* var kommet til det Sted, hvor han plejede at tage Langefingeren fra Øjnene. — — —

... Selma havde ventet Brev i de første Dage. Hun gik ofte til Vinduet, ventede undertiden at se Faderens Ansigt dreje om Hjørnet og følte sig lettet, naar hun ikke saa' det. — Hvad mon Mor siger, hvad mon Mor siger... vuggede det i

hende. Om Natten kunde hun vaagne op og tænke paa hende. — Var hun syg — var det en stor Sorg . . javist, javist . . en Sorg . . .

Saa græd hun sig til Ro.

Men naar hun vaagnede om Morgenen, var Sorgen borte.

Hun gik og smilede hen for sig, mens hun ordnede i hans Stuer. Stod stille og saa' ud paa Gaden. Dér laa Byen nede, den var lukket for hende. Alle de, hun havde kendt — hele hendes Liv laa derude . . forbi . . forbi. Nu var hendes Navn slettet — hvad brød hun sig derom? Det var saa dejligt at være ene, borte. Hun hørte intet, saa' intet. Lad dem glemme mig . . . lad dem glemme . . .

Hun gik og nynnede, mens hun ordnede Tingene, saa' paa hver enkelt og lagde dem, hvor hun vidste, han holdt af, at de laa. Han tog det hele saa højtideligt, saa grundigt . . . som en Indvielse, sagde han. Hun smilede. Hun følte sig selv saa stærk ved Siden af ham, sikrere, fuld af Trods. Naar han gik med hende paa Gaden, blev hans Gang mere ligegyldig, end den plejede at være, hans Blik mere haanligt . . han vilde vise sin Styrke. Barn, Barn . . hun rystede paa sit Hoved. Hvor morede det hende ikke at se hans Ansigt stivne, naar hun pludselig tog ham under Armen midt paa Gaden. Han tænkte paa alt det andet, som hun havde sagt farvel . . Slægt, Ven-

ner, alle andre . . Naar hun tog Armen bort igen, smilede han ligesom lettet til hende. Barn . . .

Hun syntes, hun kendte ham saa godt nu, hans Svaghed og hans Godhed. Naar han sagde, at han aldrig havde troet det muligt . . . men at hun havde gjort ham til en anden, saa smilede det inde i hende, og hun strøg ham hen over Haaret. »Tror du det, kære . . . jeg er jo glad for dig, Hjalmar, som du er.« — »Selma, jeg har været forkælet, forsigtig vejende hvert Ord — jeg *er* i Grunden slet ikke saadan. Det er de andre, der har gjort mig saadan. Men der er noget i mig, friere, stærkere, som jeg mærker, at du kalder frem . . .« — »Aa, Hjalmar —,« hun kunde staa og hviske hans Navn . . . det var, som om hun vuggede det, talte til det, lagde det ind til sig . . .

Han undrede sig over, hvor hun vidste alting fra. Naar hun rensede hans Lamper, var det meget bedre, end naar Madam Hansen gjorde det. »Du er saa praktisk, Selma,« sagde han og stod i nogle Skridts betænkelig Afstand fra Lampen. Spilede hun saa Hænderne ud og nærmede sig ham, retirerede han ud af Køkkenet. — Han havde sin egen Maade at lægge Benklæderne sammen paa. Hun opfandt en anden, der holdt alle Folderne. Han stod og saa' derpaa, som paa et lille Barn, der bliver svøbt. »Det er udmærket Selma, hvor véd du det fra altsammen?« — »Saadan

gør jeg det, naar jeg har strøget mine.« Han kunde le saa hjærteligt. Hun havde aldrig hørt ham le rigtig før nu, da de altid var ene.

Naar han saa kom hjem fra Ministeriet, og Maden stod paa Bordet... det var saa morsomt at have noget til ham, han kunde lide. »Du forkæler mig, Selma, det gør I altid.« — »Hvem er I? Der er slet ikke nogen I..!« — »Jeg er saa glad for dig, Selma, du sidder saa morsomt dér og søger det bedste ud... til mig. Jeg har aldrig smagt saa dejlige Koteletter som dem, du laver. Hvor har du lært det fra?« — »Fra Madam Mangors lille Katekismus.« —

Hun kendte saa meget af ham nu — hun syntes, han var blevet yngre... Alle de Smaating, han ikke selv kunde gøre eller finde paa, gjorde ham saa barnlig ubehjælpsom. — Havde han Arbejde med hjem fra Ministeriet, kunde han sidde i timevis og tale om, at nu *maatte* han tage fat, ellers blev han aldrig færdig. Naar han saa begyndte, svømmede Skrivebordet over, og han sad fortvivlet og stirrede paa Oversvømmelsen. Nu og da skottede han hen til hende. Det saa' ud, som om han søgte efter et reddende Halmstraa.

Efter Haanden lærte hun at ordne Dokumenterne, satte sig ind i Beregninger og Afgifter og lavede Kladde til ham. Skulde et Spørgsmaal afgøres, læste hun ofte alle Papirerne igennem og sagde ham sin Mening. Han kunde da sidde og

smile helt vigtigt og overlegent. »Det er nu ikke $^1/_2$ %, men $^2/_3$ % Skiftegebyr . . saa Opgørelsen fra Herredskontoret er rigtig nok.« Sommetider kunde hun saa vise ham, at den alligevel var forkert. Hans Ansigt var da helt ubevægeligt af Forbavselse. »Du *er* nu dygtig, Selma.« Han kom hen og kyssede hende. »Jeg forstaar sku ikke, hvordan du kan . . . Men *i Dag* har jeg en Sag . . . puh!« Han rystede sit bebyrdede Hoved og sænkede Brynene i ministeriel Tankefuldhed. — En Sag . . . tænkte hun . . . Hun nænnede ikke at betro ham, at dette Ords fjærne Mystik var forduftet, siden »en Sag« for hende var blevet en Virkelighed som to og to er fire. —

Naar han saa var færdig, skød han befriet Stolen tilbage og aandede ud. »Saa, Selma . . !« Han kom hen til hende og satte sig paa Lænestolens Arm. »Gud fri os, hvad det dog er for nogle Regnskaber, de Skifteretter sommetider affatter. De ved sku hverken syv eller ni, naar det kommer til Stykket. Og saa deres Logik . . !« Han fortalte et Eksempel, Selma syntes heller ikke *hans* Logik var ganske klar, men sagde intet. »Men Respekt har de Fyre for os. Vi er jo ogsaa i Grunden en Slags Højesteret, deroppe i Revisionen.« Hun nikkede: »Og nu tager Højesteret Ferie.« — —

Saa gik de deres Tur. Hjalmar holdt ikke mere af Byen, sagde han. De gik som oftest ud

ad Nørrebro, ind gennem de fattige Gader. »Jeg synes ligesom jeg er rykket de Mennesker nærmere, Selma. Ligner vi ikke selv saadan to, hvem ingen kender. Jeg føler mig saa lykkelig hjemme hos dig.« Han sagde saa tit hjemme hos dig . . . hun var kommet til at holde af de Ord og trykkede sig ind mod hans Arm. »Du er saa meget for mig, Selma.« — »Ikke mere end du er for mig.« — »Men anderledes . . . jeg havde ikke troet det muligt, Selma.«

De kom hjem og gjorde sig det hyggeligt i de smaa, lune Stuer. — — Sejlede hun ikke langt borte sin egen Sø . . . alt andet gled ud i Taage. — Hun havde Ret dertil . . hun havde Ret. Hvor kunde det kaldes Sorg for andre, naar det var Lykke for hende . . ? Hun kom til at tænke paa Moderen, lukkede Øjnene og tænkte hendes Billede bort ved Hjælp af andre . . . Imorgen skulde hun begynde at øve sig paa de nye Sange, det gik ikke an at vente . . hun glemte jo rent at synge. Aa, der var jo saa meget at tage Vare og ordne her hjemme . . . her hjemme hos dig, smilede hun i Tanker . . . Moderens Billede dukkede atter frem, hun rystede paa Hovedet, rystede Billedet af sig. — Hvor følte hun sig lykkelig! Det bar hende . . . glidende . . . over Vandene. Aa, nu huskede hun det . . det var den Aften Baruch spillede. Baruch . . . hvor var han langt borte! Hvordan var nu hans Stemme? Og Viggo Nielsen . . . Judith,

der smed Kniven og kastede sig om Halsen paa Holofernes — var det ikke saadan han sagde? Han skulde se Judith nu ... med Synaal og en af Holofernes Skjorter i Skødet ...

Havde hun tænkt sig Livet større, friere . . ? Hun tog et betænksomt Sting i Skjorten ... Større? Hvad var stort, og hvad var smaat? Livet var jo stort for hende ... og rigt . . hver Dag saa fuld af Lykke. — — Ja, hun vidste det jo godt, det var lutter Smaating . . men saa dét, hun lagde deri? Det var jo altsammen for ham, hun gjorde det, hver Ting var som en Tanke ... en Tanke for dig ... smilede hun, idet hun trak Naalen igennem ...

Om hun havde tænkt sig Livet friere . . ? Hun lagde Sytøjet i Skødet og saa' sig om i Stuen. Der var saa meget Nips, saa mange Smaating, som Hjalmar havde faaet ... Naar hun spurgte ham om, hvem der havde givet ham dét og dét, smilede han og sagde med et Skuldertræk: Herregud . . det var dén Gang . .! Nu spurgte hun ham ikke mere. Hun vidste ikke rigtig ... hun holdt ikke af Tonen i dette: Herregud, det var dén Gang ... Det var, som om han havde Medlidenhed med noget, som han alligevel lukkede Døren for. Hun forstod det ikke.

Han talte ofte om hendes og hans Forhold, syntes det var saa frit. Han lagde da sit Ansigt i ærværdige, besluttede Folder ... som naar han

talte om Indvielsen .... Aa, hun elskede ham dog for det altsammen! ... Det Skridt, han havde gjort — han kaldte det altid det Skridt, han havde gjort ... Hun følte godt, at der var noget af hans Forfængelighed, som levede derpaa. Han syntes det indgød Respekt .. gjorde ham ejendommeligere. Herregud, det var saa barnligt. Hvad gjorde det dog! Han var jo den samme for hende.

Det var som et lille Hjem ... han laa henne paa Sofaen og røg sin Cigar, og hun sad i Kakkelovnskrogen, hvor hun havde siddet den første Aften. Nu var der ganske stille. Nede fra Gaden lød Stemmer .. nu lo de .. det var, som naar hun og Harry sad ved Vinduet paa Købmagergade og saa' ned paa Gaden. — Harry ... hun syntes, det var saa længe siden, hun havde set ham. Hvordan mon han havde det .. han var jo aldrig rigtig rask paa denne Tid. Hun drejede sit Hoved. Det lignede nu virkelig Stuen der hjemme .. saadan med Lampelyset og den stille, kogende Lyd i Blusset ... Dér henne kunde Mor godt have siddet med Hænderne i Skødet — —

Havde hun tænkt sig Livet anderledes paa den anden Side Muren? Som en Kamp, hvor hun fik Lov til at prøve alle sine Kræfter .. hele Livets mylrende Uro? Havde hun troet, at hun kastede sig ud i det aabne Hav, lod Bølgerne føre hende op og ned, ind og ud, saa hendes Tanker fyldtes af Billeder, hun ikke kendte ... ubekymret ... sto-

lende paa sin Ungdom og sin Elskov. — — Elskov . . . hun syntes det Ord trængte til en Verden, højt til Himlen, for at vokse og brede sine Arme som Grene . . .

»Selma —.« Hun lod Sytøjet hvile og løftede sit Hoved.

»Hvor har vi det dejligt, du. Jeg ligger og tænker paa, hvor smaat alt det synes mig, som jeg har forladt. Jeg var i Grunden træt af det Liv, jeg levede før . . jeg trængte til at føle mig ene mod de andre. Nu siden Mor ogsaa har slaaet Haanden af mig, ser jeg først rigtig, hvor betydningsfuldt det Skridt jeg har gjort, er for mig. Jeg er ikke saa svag, som I alle tænkte . . . ja, ogsaa du Selma. Men det er dig, jeg har at takke for, at jeg brød af og lagde Grunden til det Liv, som jeg selv vilde . . . Du har gjort mig til et andet Menneske, Selma.«

»Naar du blot er lykkelig, Hjalmar.«

»Og du . . . Selma. Jeg tror ogsaa, du er lykkelig. Vi to ligner i Grunden hinanden mere, end du maaske tror . . . vi har begge dybest inde en Trang til at være ene . . os selv . . og bestemme vort Liv, som vi selv vil. Du havde vist ikke tænkt, at jeg saa let kunde give Afkald paa alt det, jeg var i før . . . Omgang . . . Venner . . . og Mor. Du syntes vist tit, jeg talte om Mor som en artig Dreng, ikke? — Naa, hun *har* nu været meget for mig.«

Han tav et Øjeblik, sagde saa:

»Du vil vel ikke give mig et Askebæger her hen, Selma.. jeg taber ellers Asken paa Gulvet.«

Hun gik hen til ham, han trak hende ned til sig:

»Selma, du er saa god og saa kær... Kan du huske, du sagde den Aften, at jeg skulde være god imod dig? Er jeg god imod dig?«

»Kæreste —,« hun smilede ind i hans Øjne.

»Er du helt glad?«

»Ja jeg er, Hjalmar.«

»Og fortryder intet.. er ikke bange..?«

»Hvad skulde jeg være bange for..?«

Han saa' alvorsfuldt paa hende:

»Hvis du en Gang kom til at staa ene.«

»Det tænker jeg aldrig paa.«

»Jamen, hvis du nu kom til det...?«

»Det vil vi slet ikke tale om. — Hvorfor skulde jeg ogsaa det, Hjalmar? Jeg bliver jo hos dig, saa længe du holder af mig.«

Plenge saa' frem for sig med et tilfreds Smil... Man kunde jo ikke love for Tid og Evighed...

»Nu er alting saa stille,« sagde han saa. »Saa hyggeligt stille. — Hvor alt dog er tilfældigt... At vi to skulde finde hinanden — —.«

»Tilfældigt —,« hun saa' ud i Stuen, »tænk, saadan føler jeg det slet ikke. Jeg synes langt snarere, det er, som om det altid havde været bestemt, at jeg skulde møde dig. Ja, jeg véd ikke

selv hvordan ... Men jeg synes, at mine Tanker har været hos dig, saa langt jeg tænker tilbage.«

Han laa og nød hendes Øjne, der laa som i en Taage af Tanker ... om *ham* — — sagde saa:

»Aa, Selma — flyt dig blot et Øjeblik ...« Han rettede ubemærket sine Ben, saa Folderne ikke tog Skade. »Saa, nu kan du godt sætte dig igen. — — Naa, saa du synes, at dine Tanker altid har været hos mig?« Han kyssede hende med et tvivlende Smil, der saa' ud, som om det ingen Tvivl nærede. »... Saa langt du tænker tilbage — —?

XII

Da Plenge en Dag kom hjem fra Ministeriet, laa der Brev til ham. Han kendte Skriften . . det var fra Clara Teisen. Han havde ventet det i de sidste Par Maaneder og undret sig over, at hun slet ikke lod høre fra sig. — —

Hun *havde* nu holdt af ham . . . Han satte sig hen i Krogen og lagde sit Hoved tilbage, hvor hendes saa ofte havde hvilet.

I den første Tid havde han virkelig været bange for, at hun skulde gøre en Ulykke paa sig selv. Hun sagde saa tit den Gang, at naar hans Kærlighed var forbi, havde hun ikke andet at leve for. Naa — hun trøstede sig vel nok. Han havde set hende et Par Gange paa Gaden sammen med Baruch. Det behøvede jo iøvrigt ikke at betyde noget . . . var sikkert heller ikke noget. Baruch —! Han pustede haanlig Navnet ud i Luften . . .

Han læste atter Brevet igennem. Hvor forsigtig hun skrev . . . De . . og Plenge. Hun havde lært af ham at være forsigtig, nu kunde det

jo være farligt at skrive til *ham*. Saa betænksomt . . .

Kære Plenge!

Jeg har længe ventet at høre fra Dem. Det er slet ikke fordi jeg synes, De skyldte mig og Frederik det, De ved, det ligner ikke mig at tænke saadan. Men jeg synes, vi har kendt hinanden saa godt, at jeg kan bede Dem om en Samtale, om ikke for andet saa fordi der intet Nag skal være mellem Dem og os. Er De hjemme i Eftermiddag, ser jeg op til Dem ved Femtiden; har De andet, skal De ikke bryde Dem om, at jeg gaar forgæves.

Deres

Clara Teisen.

. . . Ja, det var den Gang! Der var langt imellem da og nu. Hvor ofte havde han ikke villet bryde med hende, han var kommet saa langt ind i det, at han ikke vidste, hvorledes han skulde slippe helskindet derfra. Han havde søgt at løse Knuden, forgæves. Naar han havde løsnet Baandet en Smule, strammede hun det fastere næste Gang de saas. Endelig havde han hugget Knuden over . . . forbi!

Hvor var han blevet anderledes siden den Gang! Han kunde næsten ikke kende sig selv igen. Han havde brudt med sin Fortid, der var noget stærkt deri, noget sluttet. Han kunde se det paa sine gamle Venner — det var som om

de tog Hatten dybere af. Men han havde ogsaa vist dem, at han var Mand for at bære Sladder og Kulde. Selma havde gjort ham til Mand . . til mere Mand . . .

— — Deres Clara Teisen . . . Clara . . . han hviskede Navnet frem for sig. Den første Tid de havde kendt hinanden — javist havde han holdt af hende . . . han nægtede det jo heller ikke . . . oven i Købet meget . . . Her havde de siddet i lune Vintereftermiddage. Naar han kyssede hende var det, som om det svimlede for hendes Øjne. Han havde aldrig kendt nogen, der var saadan skabt . . . Og naar hun kom op, og de lavede Kaffe . . . hun var nu hyggelig. Men saa havde der ogsaa fulgt meget Vrøvl med. Al den Forsigtighed med Teisen . . . og hvor *var* hun ligegyldig, navnlig i Begyndelsen! Ak ja . . .

Han rejste sig fast og stærkt. Nu var det forbi! — —

Selvfølgelig havde han paataget sig et Ansvar ved sit Forhold til Selma. Ja, selv om hun intet fordrede, selv om hun vilde gaa, den Dag han sagde, hun skulde gaa, saa var det dog saadan sin Sag . . . man *kunde* ligefrem ikke gøre det. Hun havde jo dog ofret En sin Fremtid. Da han sidste Gang var hos sin Moder, og hun pludselig spurgte, om det forholdt sig rigtigt, hvad hun havde hørt, tænkte han først paa at benægte det, men svarede alligevel dristigt ja. — »Er

det sandt, at hun bor hos dig?« Der var ikke andet for, han maatte svare ja igen. »Og I lever sammen som Mand og Kone?« — »Ja!« — »Fy!« — Han huskede, at hun havde løftet Haanden, som om hun vilde holde noget tre Skridt fra Livet. »Nej, jeg vil intet høre, taaler det ikke. Og det indlader du med din noble Karakter dig paa. Jeg kan ikke taale at tænke derpaa . . .« Hun hulkede, saa den hvide Kappe rystede. »En Plenge . . . *min* Søn . . .« — »Hun er en fuldtud hæderlig Pige, Mor . . . bedre end de fleste.« — »Ti!« Moderen løftede sit forgræmmede Ansigt, Graaden kom nu i smaa Ryk. »En hæderlig Kvinde, der løber fra sit Hjem med et fremmed Mandfolk . . . hæderlig!« Hun flyttede sig flere Gange i Sædet. »Hvorfor gifter du dig saa ikke med hende, siden hun er saa hæderlig? Selv om hun ogsaa er Jøde, saa' jeg dog hellere dét, end at din Faders Navn blev skandaliseret.« — »Vi vil leve, som vi selv vil.« — »Saa lev!« Hun rejste sig og kom saa tæt hen imod ham, at han kunde se alle de smaa, røde Aaretraade paa Næsespidsen. »Saa lev! Men lad *mig* være udenfor. Jeg vil nok have Lov til at leve den Tid, jeg har tilbage, som *jeg* vil, i Fred for den Slags Eksistenser som dig og din . . .« Hun traadte til Side som for et uartigt Ord og gik hurtig ud af Stuen. —

. . . Gifte sig . .! Hun forstod det slet ikke, Moderen . . saa gammel og bornert . . . Maaske

giftede de sig en skønne Dag, maaske ikke — — men aldrig før de kendte hinanden ud og ind og vidste, om de kunde leve Livet sammen. Selma havde aldrig talt derom, hun var lykkelig, som det var. Hun følte ikke Længsel efter et eneste Menneske, sagde altid, at hun intet Ønske havde. Naar han spurgte hende, om ikke Ensomheden trykkede hende .. gjorde hende urolig, spurgte hun ham, om *han* da følte det saadan. Han rystede saa paa Hovedet og kyssede hende. Men inderst inde ..? Var det ikke undertiden, som om han ikke kunde faa Vejret ... maatte ud blot for at se Mennesker .. aande en anden Luft ... aah! —

Selma kom ind. Han rakte hende smilende Brevet:

»Har du set — —?«

Selma læste det:

»Det er underligt, at hun skriver.«

»Hvorfor det?« Plenge fandt det ganske naturligt.

»Aa nej, maaske. Men Teisen var jo dog nærmere, synes jeg.«

»Jeg holdt meget af Fru Teisen,« Plenge sad rolig og saa' i Brevet, »og jeg tror ogsaa, hun satte megen Pris paa mig.«

Selma saa' paa ham. Der var noget ved det Brev, som .. hun ikke rigtig forstod ..? Og Plenges Maade at tage det paa ... Aa, hvad kom det hende ved? Der kom ligesom noget af en

pludselig Angst over hende. Havde Livet her inde gjort hende mindre — — smaalig som de andre — —?

»Du har vel ikke noget imod, Selma, at gaa i Eftermiddag? Hun vil næppe synes om, at du er tilstede. Medmindre du selv har Lyst...?« Han smilede, som om han sad og morede sig over, hvad der vel kunde komme ud af den Visit.

»Nej, Hjalmar — jeg vil helst gaa. Naar skal jeg komme igen?«

»Aa, lad os se... Det kan jo tænkes, at hun først kommer noget senere. I Kvinder er jo ikke absolut præcise. — Saadan hen ad Aften. Selvfølgelig kan du godt komme før. Samtalen er vist næppe af saa stor Vigtighed, at den kan trække længe ud.« —

Da Selma var gaaet, gik Plenge hen til Spejlet. Den bløde Taage over hans Øjne . . den havde han altid prøvet Kvinder paa. Clara elskede det. Skær. Hun sagde en Gang, at det var som om det lagde sig om hende, dækkede hende, saa hun ikke kunde komme fri. — I gamle Dage morede det ham altid at lade det glide hen over en eller anden, han syntes om. Der var enkelte, hvis Øjne holdt sig klare, saa vidste han, at der var en Mur af kønslig Ligegyldighed mellem dem og ham, og han lod dem blive siddende i deres blege Unærmelighed. Men der var andre, hvis Blik flød ud under hans, gled ind under det . . der var

noget af en Omfavnelse deri. — Han huskede første Gang han traf Selma. Da vidste han, at hun var hans, hvis han vilde...

Han smilede ind i Spejlet med en medlidende Hovedrysten. Herregud, hvor var man dog latterlig den Gang... en Nar. Han stod og nikkede til Billedet inde i Spejlet... en Nar —

Det ringede. Han blev staaende et Øjeblik, for at det ikke skulde se ud, som om hun var altfor ventet. Saa rynkede han Brynene og gik ud. —

Fru Teisen bøjede sit Hoved i tavs Hilsen. Da han havde lukket Døren, sagde hun sagte:

»Er du ene?«

Han nikkede. Hun gik frem:

»Her...?« spurgte hun. Hun vidste, at den anden Dør førte ind til Soveværelset... men han kunde jo have byttet om siden. — —

Hun stod et Øjeblik og saa' sig om i Stuen, vendte saa Blikket hen imod ham. Han stod koldblodig afventende med standhaftige Øjne.

»Hjalmar —,« begyndte hun saa, da hun havde taget Plads, »ja, jeg ved jo ikke, om jeg kan kalde dig saadan mere?«

»Selvfølgelig.« Plenge havde sat sig i korrekt Afstand. »Selv om meget er anderledes, kan du altid gøre Regning paa mit Venskab.«

»Tak, Hjalmar — det tænkte jeg ogsaa.« Hun lod sit Blik glide blidt og mygt af Minder omkring i Stuen, vidste ikke rigtig, hvordan hun skulde

faa Fodfæste. Saa vendte hun sig pludselig om imod ham og sagde:

»Ja, Hjalmar — du ved jo, hvorfor jeg er kommet. Jeg syntes, vi skyldte hinanden en Forklaring, ihvertfald et Farvel.« Hun talte stadig med sagte Stemme, som om hun var bange for, at nogen skulde kunne høre dem. »Du ved, jeg har altid sagt dig, at jeg intet Baand vilde lægge paa dig, hvis du syntes det maatte være forbi. Men man kan ikke fornægte sin egen Natur. Jeg *maatte* tale med dig endnu en Gang.«

»Jeg er dig ogsaa taknemmelig, fordi du kom. Selvfølgelig har jeg ogsaa tænkt meget... Men da jeg saa', at jeg maatte bryde, syntes jeg, det var bedst baade for mig og dig, at jeg brød — overtvært. Det vilde være min Natur imod at gaa bagom dig.. holde noget skjult.. det ved du.«

Hun nikkede. Der var noget over den Maade, de begge tog det paa, som han godt kunde lide. Alvorligt... noget af et Vendepunkt i deres Liv...

»Jeg tænkte iøvrigt ofte selv paa at bede dig om en Samtale, Clara. Men som du vel ved, brød jeg med alle, maatte bryde.. Selma og jeg vidste jo begge, hvad vi gjorde. Og da jeg saa stod ene og følte, at jeg ligesom blev forladt fra alle Kanter, baade af mine allernærmeste og af den Omgang, jeg havde haft... ja, selvfølgelig — jeg vidste, at saadan *maatte* det blive... saa kom

der noget haardt op i mig . . . Jeg følte, at Selma og jeg stod paa den ene Side og alle de andre paa den anden, og at vi maatte staa saadan, saa længe Folks Mening og Dom om et saadant Forhold er, som det nu én Gang er.«

Hun sad og rystede paa sit Hoved:

»Ja, jeg *kan* nu ikke forstaa det . . . maaske nok Frøken Hertz . . . du maa heller ikke tro, at jeg fordømmer det. Jeg kunde godt mærke, at hun havde Mod, ogsaa noget trodsigt, og jeg respekterer hende fuldt ud, saa meget kender du mig da ogsaa.« Hun gjorde en lille, respektfuld Pavse. Det lettede ogsaa ligesom Overgangen. »Men jeg syntes slet ikke, det lignede dig.«

»Hvorfor syntes du ikke det?«

»Ja, jeg ved ikke, Hjalmar . . jeg forstod det ikke.«

»Det har altid været noget af et Ideal for mig, et saadant Forhold, frit, uden Hensyn.« Han saa' mandigt frem for sig og vedblev: »Jeg er i Grunden paa Bunden en anden end den, du har kendt, mere ensom, det maa du ogsaa nu og da have følt. Jeg holder jo mest af Stilhed, *er* i Virkeligheden ikke noget Selskabsmenneske.« Hun saa' op med et tvivlende Smil. »Ja, selvfølgelig — jeg kan omgaas Folk, satte maaske ogsaa en vis Pris derpaa, men det er ikke min Natur. Du ved, hvor ofte jeg holdt mig hjemme. Vi talte jo ogsaa tit om Teisen — at han kunde

holde det ud, al den Farten omkring. *Han* er en ganske anden Natur end jeg.«

»Frederik har savnet dig meget,« hun syntes, det var paa Tide at mindes hans Eksistens. »Han har flere Gange talt om, at han vilde tale med dig. Han holdt meget af dig.«

»Jeg holdt ogsaa meget af ham som Menneske og Ven.«

De bøjede begge deres Hoved i mindende Andagt. Ingen af dem tænkte paa Teisen.

»Det er saa underligt for mig, Hjalmar, at sidde i denne Stue, hvor jeg sikkert aldrig mere kommer. Jeg *maatte* se den endnu en Gang.« Hun rejste sig, stod lidt, gik lidt, stillede sig saa hen ved Hjørnevinduet. »Her stod jeg ofte i Mørkningen og saa' Lygterne blive tændt — kan du huske? Jo længere bort de blev tændt, jo længere kom jeg ligesom selv bort, langt ud i Byen. Og naar du saa slog Gardinerne for, saa var det, som om jeg pludselig blev flyttet her ind — saa lunt og saa hjemme.«

Plenge syntes, de var kommet lidt bort fra Ærnet. Naa — han havde iøvrigt tænkt sig Visiten saadan. Det var altid gaaet til paa samme Maade, hver Gang han havde taget Afsked med en forhenværende. Hun holdt endnu af ham... intet var glemt. Hvor underligt! Hvis han nu gik hen til hende og bøjede hende tilbage, saa var alt igen som før... Han mærkede, at hans

Hjærte bankede stærkt, der var saa stille nu i Stuen . . .

»Tror du da, *jeg* brød med et let Hjærte?» spurgte han dæmpet.

Hun sagde intet, bøjede blot Hovedet træt tilbage, saa det svære Haar rørte Nakken.

»Du ved, hvor meget jeg holdt af dig — — det ved du.« Stemmen rystede let, han tvang den til Ro. »Jeg glemmer dig heller ikke saa let.«

Hun kendte hans Stemmes gamle Klang — fortrød næsten, hvad hun havde lovet Baruch forleden . . .

»Jeg glemmer aldrig dig, Hjalmar —,« kom det saa lidt efter.

Han rejste sig og gik hen til hende. Og idet han lagde en flygtig Haand paa hendes Skulder, sagde han:

»Du *skal* glemme mig.« Hun vendte sine store, tunge Øjne om imod ham . . . hun *kunde* ikke glemme . . Han lod Haanden blive liggende i Tanker. »Du skal . . !«

»Hjalmar — kunde du glemme den Kvinde, du elsker? Hvad nytter det, du siger, jeg skal . . . hvad nytter det, jeg selv siger det?« Der stod Taarer i hendes Øjne.

»Clara . . !« han sagde det bebrejdende . . . skælvende . . han var selv rørt til Taarer. »Du maa ikke græde, saa føler jeg det saa tungt . . . Livet er jo saadan, det vidste vi. Hvis det havde været

dig, der elskede en anden — —,« han saa' en stor Taare dryppe — der gled en Bølge af Stolthed hen over hans Rørelse. »Clara . . . har jeg gjort dig saa ondt . .? Du maa ikke græde, jeg kan ikke taale at se dig græde, Clara . . .«

Han havde taget hende ind til sig, hendes Hoved laa mod hans Frakkeopslag. Han flyttede det en Kende fra Flippen. »Clara . . . ,« han mærkede den varme Duft fra hendes Legem . . Duft af Hø . . løftede hendes Hoved . . »Clara.« Hun saa' paa ham, det bølgede i ham . . han lod sit Blik svømme ud i den Taage, hun elskede . . . sænkede sit Hoved ned mod hendes, der gled bagover . . . »Clara —.« Han listede ubemærket sit Ur frem — kyssede hende saa igen. »Clara . . farvel . . . !«

Pludselig kimede Klokken i Entreen. De fòr fra hinanden, stod stille. Klokken blev ved i smaa, afbrudte Kling. Plenge blev bleg . . var det muligt . . . saadan plejede jo kun Teisen — —

»Hjalmar —!« Hun fòr ud i Stuen, samlede sit Tøj. »Hvem er det? Ved du det?« Hun saa' Plenges stive Ansigt. »Tror du ogsaa . .? Det *er* Frederik, ikke?« Hun lo forvirret midt i Angsten.

Plenge stod rolig med hæftig bankende Hjærte:

»Vi lukker ham ikke ind.«

»Jo.« Hun løb hen mod Sovekammerdøren. »Han kan staa nedenfor og vente som den Gang, kan du huske?« Hun lo atter. »Maa jeg . . .?« Hun

lagde Haanden paa Dørgrebet. »Jeg gaar ad Køkkentrappen.«

Det ringede atter.

»Farvel —,« hviskede hun og gjorde sin Stemme afskedsblød. Rettede saa ilsomt Hatten foran Spejlet. »Farvel, Hjalmar . . .«

Plenge tændte i Hast en Cigaret og pustede Røgen i tykke Skyer ud i Værelset. Teisen havde snuset en Gang før, da han var kommet mindre belejligt — —

Saa gik han svagt nynnende ud og lukkede op. —

»Goddag —« Teisen stod der ude, alvorlig som en Bedemand og bukkede deltagende.

Plenge traadte overrasket tilbage:

»Goddag . . .! Værsaagod, vil du ikke . . .?«

»Tak. Jeg kommer vel ikke til Ulejlighed?« Teisen gik frem som til Begravelse. »Jeg troede ikke, der var nogen hjemme.«

»Du har vel ikke ringet flere Gange? — Jeg syntes jo nok, jeg ligesom hørte det, men jeg troede alligevel ikke . . .« Plenge aabnede Døren. »Værsaagod.«

Da Teisen gik ind, saa' Plenge, at han havde sine Visitstøvler paa. Han tog Plads paa Stolen, hvor hans Kone havde siddet . . vejrede pludselig en Duft . . . huskede saa, at Plenge undertiden brugte samme Parfyme —

»Ja Plenge, du bliver maaske forundret over mit Besøg—,« begyndte han tonløst af Hensynsfuldhed.

Plenge sagde intet. Han syntes, Tavshed passede bedst til Situationen.

»Jeg har tænkt meget derpaa, forinden jeg tog den Beslutning at tale med dig. Clara mente, det vilde se paatrængende ud. Men jeg tror, Mænd forstaar bedre... Jeg syntes, vi skyldte hinanden en Forklaring ... som jeg sagde til Clara, der skal intet Nag være —«

»Der er intet Nag fra min Side,« sagde Plenge dæmpet.

»Heller ikke fra min.« Teisen lagde en oprigtig Haand paa Brystet. »Men som sagt, jeg synes, vi har været saa gode Venner, at jeg maatte have Lov til at tale med dig.«

»Jeg er dig ogsaa taknemmelig derfor. Selvfølgelig har jeg selv ofte tænkt paa at forklare dig... men jeg ved ikke, da jeg besluttede mig til det Skridt, jeg nu har gjort, saa vidste jeg, at jeg maatte bryde med alle.. mine nærmeste, min Omgang, og saa brød jeg overtvært. Vi vidste jo begge to, Selma og jeg, at vi maatte staa ene.«

»Ja, jeg forstaar nu ikke.. undskyld, men..?« Teisens Ansigt saa' ud som en dannet Forespørgsel.

»Tal du kun frit,« sagde Plenge stille.

»Jeg forstaar ikke.. som jeg og Clara har talt om saa mange Gange... Det ligner slet ikke dig, synes jeg, disse frie Teorier. — Ja, du undskylder mig...«

»Selvfølgelig.«

»Det er saa vanskeligt at forklare. Jeg har jo aldrig saadan kendt dine Forbindelser, det er jo ogsaa et Omraade, som Venner helst maa beholde for sig selv. Men dine Anskuelser var altid præget af saadan en Nobelhed i Tankegangen.« Teisen bøjede pludselig et noget benauet Ansigt hen mod Plenge. »Ja, jeg haaber ikke, du misforstaar mig . . jeg respekterer fuldt ud to Mennesker, der virkelig elsker hinanden . . .«

Han holdt et Øjeblik inde, mens han respekterede. Saa sagde han:

»Du kan forstaa, at jeg var fuldstændig forbløffet. Det var slet ikke det, at I havde truffet hinanden i mit Hus . . . som jeg sagde til Clara, jeg har jo ingen Ret over nogen af dem, de har selvfølgelig Lov til at gøre, som de selv synes . . . Men naturligvis var det noget af et Slag for mig, saa aldeles pludselig . . . Jeg og Clara havde jo ogsaa været paa Visit hos de gamle Hertzes, men i den Retning, saa meget kender du mig vist nok, jeg har ikke med et Ord bebrejdet dig noget . . .«

Teisen saa' ud, som om han havde tabt Traaden. Han sad lidt, sagde saa:

»Clara har ogsaa taget sig det meget nær. Hun var kommet til at betragte dig som ligefrem hørende til Familien.«

»Jeg satte ogsaa megen Pris paa din Hustru, ved du.«

De bøjede begge Hovedet i Tavshed. De tænkte begge paa Clara.

»Plenge —,« Teisen lænede sig frem over Bordet med tillidsfulde Øjne, »maa jeg sige dig et Ord . . som Ven . . ?«

»Selvfølgelig.«

»Du skulde gifte dig med Frøken Hertz.«

Plenge rejste sig og stod i sluttet Alvor:

»Hvorfor? Vi er lykkelige, som vi nu lever. Jeg ved slet ikke, om Selma overhovedet vilde.«

»Det vil en Kvinde altid, Plenge. Det er jo nu en Gang hendes Bestemmelse.«

Plenge følte med ét, hvor uendelig højt han stod over Teisen, hvor fladt dennes Syn var og hvor frit hans eget.

»Det har altid været mit Maal, Teisen, at leve mit Liv som jeg selv vilde. Ja, du har maaske i Virkeligheden ikke kendt mig helt til Bunds . . maaske ingen rigtig har kendt mig. Nu fandt jeg et Menneske, der vilde det samme som jeg, uden Frygt eller Hensyn. Saa gjorde jeg Skridtet helt ud, som andre maaske vilde have stoppet op i paa Halvvejen. Jeg ved godt, at jeg staar ene, at jeg maaske har ofret meget, men det faar saa være. Jeg fortryder intet . . . intet . .!« Han saa', at Teisens Mund stod beundrende aaben, følte sig inspireret . . . »Vi har sluttet os tæt sammen, saa tæt, at vi føler os stærke. Hvad vi i Fremtiden vil gøre, og hvad denne vil bringe, har vi

ikke ofret en Tanke. Jeg havde aldrig troet det muligt, men man bliver stærk, naar man staar ene.«

De sad en Stund tavse, Ordene summede endnu i Stilheden.

»Ja, ja Plenge,« kom det saa lidt lavmælt fra Teisen, »det er kun et Venneraad, jeg giver dig... Det er jo meget smukt, det indser jeg godt, dette frie Forhold, uden Hensyn og den Slags. Men der er jo ogsaa noget, som hedder din Karrière .. ja, ja — selvom du har nogen Formue ... og saa Forældrene paa begge Sider... der er sku dog noget, der hedder Blodets Baand. Og saa saadan slaa Haanden af alle .. jeg tror du en Gang vil komme til at fortryde det.«

Plenge hørte nogen røre sig i Soveværelset ... saa var Selma kommet hjem...

»Aldrig!« sagde han stærkt.

Teisen rejste sig og rakte Haanden ud:

»Jeg haaber nu ikke Plenge, at du har taget mig mit Besøg ilde op. Vær forvisset om, at jeg har henvendt mig til dig i den bedste Tanke.« De stod et Øjeblik, rystede hinandens Hænder og tvang Rørelsen i sig som Mænd. »Og jeg behøver jo ikke at sige dig, at hvis du en Gang i Tiden skulde komme paa andre Tanker, saa vil du og din Hustru altid være hjærtelig velkommen i mit Hus.«

»Ja Tak, Teisen — jeg tror, du mener mig

det godt.« Han hørte atter Selma der inde. »Men Tiden maa nu bringe, hvad den vil. Vi ved, hvor vi staar, Selma og jeg, og vi føler os lykkelige nok til at turde vove en Kamp, hvis det gælder.« —

Selma stod inde i Soveværelset og hørte efter. ... Stod de og talte om hende ... hvor *kunde* han! Det var, som om han lod fremmede Hænder befole noget, der kun var givet ham. Og dér havde de siddet saa længe — mon Clara Teisen ogsaa var der inde — talt om hende ... hun syntes, at noget blev splittet, følte sig med ét ene i en stor, ligegyldig Tomhed. Der inde sad to fremmede Mænd og trak hende frem ... Selma og jeg ... en varm Bølge fór over hendes Ansigt. Hvem havde givet ham Ret dertil? — —

Teisen og Plenge var kommet ud i Entreen.

»Farvel, kære Ven —!« Teisens Haand var blødt bevæget. »Tak, fordi du optog mit Besøg som den gentleman du er.«

Plenges Holdning var nobel og værdig.

»Farvel, Teisen. Det var smukt af dig at se her op.«

De trykkede endnu en Gang, tungt deltagende, hinandens Hænder.

»Lev vel..!« — —

Da Plenge kom ind, stod Selma ved Hjørnevinduet — han kom til at tænke paa Clara ...

»Du hørte maaske, det var Teisen?«

Selma blev staaende med Ryggen til ham, nikkede tavs.

»Hun kunde ikke komme,« sagde han ligegyldig, idet han satte sig. »Saa kom han i Stedet.«

Hun stod stadig tavs. Plenge blev urolig... vidste hun noget...?

»Hvorfor er du saa stille, Selma?« sagde han saa.

Hun lod Øjenlaagene glide til:

»Aa, det er ikke noget...«

»Vist saa. Kom her hen.« Han tog hende ind til sig. »Hvad er der i Vejen, Selma?«

»Jeg stod et Øjeblik inde i Soveværelset og hørte dig tale med Teisen.« Plenge lagde lettet sit Hoved ind mod hende. »Hvor kunde du tale til ham om os, Hjalmar?«

»Til ham? Saa nær jeg har staaet ham —?«

«Jeg har aldrig kunnet forstaa, at I to var Venner.«

»Venner —,« Plenge trak paa Skuldrene, »han er en brav Fyr og holdt meget af mig. Og saa var det et livligt Hus at komme i. Jeg sætter i Virkeligheden ogsaa en Del Pris paa ham. Han har mange gode Egenskaber.«

Hun nikkede og saa' ud, som om hun dog ikke forstod:

»Det kan jo ogsaa være det samme...«

»Det samme?« Han lettede lidt pikeret paa sig. »Der er ikke noget, der hedder det samme for

os, Selma. Du trækker dig saa tit ind i dig selv, naar jeg vil til Bunds i dig. Som om du er bange for, at jeg ikke forstaar ... Og saa forstaar jeg maaske til syvende og sidst meget mere af dig end du af mig.«

»Ja, Hjalmar .. maaske.« Hun kyssede ham med et Smil.

»Nej, Selma, det nytter ikke ... vi maa igennem denne Tavshed i dig for at komme til Klarhed. Nu det med, at du ikke forstod, at jeg talte til en Ven af mig om os to og vort Forhold ... hvad mener du dermed ..? Du er jo dog ikke hellig og ukrænkelig.«

Hun tænkte sig lidt om, sagde saa:

»Jeg mente, Hjalmar, at der er noget, du ikke kan fatte og aldrig kommer til at forstaa. Du taler saa tit om dit Kendskab til Kvinder, og saa ved du intet ... ja ihvertfald saa mærkværdig lidt. Det, at du og jeg holder af hinanden, det er ligesom noget, ingen andre ved ... ja, du ryster paa Hovedet.. men for mig er det saadan .. det er en Stue, vi har for os selv, hvor ingen andre kommer. Netop derfor er det dit og mit. — Og naar saa andre rykker ind, saa staar alle Døre aabne .. saa kan jeg ligesom mærke, at der er fremmede Fingre, som har rørt ved det, som var mit .. nej, det er heller ikke rigtigt .. for det er saa skrøbeligt og stilfærdigt, at alle Ord bliver for tunge. Det kan slet ikke vejes med Ord ...«

Han skød hende læmpelig fra sig. Hun kendte hans Mine, naar han var stødt.

»Jeg synes saa tit Selma i den sidste Tid, at jeg ikke mere »forstaar« dig. *Min* Skyld er det sku ikke.«

»Men Hjalmar dog . . .«

XIII

Brun stod oppe i Retslokalet og ventede paa sin sidste Sag.

Gennem Vinduerne skød Solen ind i Straaler, brede som Bjælker . . det saa' ud, som om de støttede noget faldefærdigt. Ude fra Forværelset trængte en bølgende Mumlen af mange Stemmer . . . Tobaksrøgen drev igennem i sløve Flager, først i Solstriben fik den Fart som i Trækvind. —

922: — Bestyrer H. P. Jensen mod Rentier C. Salikath . . det var Retsbudet, der raabte Sagen op . . . staar paa Overretssagfører Jakobsen. »Overretssagfører Jakobsen?« spurgte Assessoren lidende og hævede sit Ansigt med den høje Pande, hvor de fire Fingre stod tankefuldt udspilede. En lille Herre kom løbende som en Skoledreng, der kommer for sent. »Fjorten Dage, forrige Grund,« smilede han undskyldende —

»Næste Sag . . .«

Brun saa' ned paa Torvet. Hans Tanker var smæltet ud i Kakkelovnsvarmen og den mylrende Summen. Han stod og saa' paa Sneens hvide

Skin paa alle Tage. Ovenover laa Himlen blaa . . . kornblaa . . . Det var alligevel ingen Himmel, den laa over Husene som et Klæde. Paa den anden Side Byen laa Landet, milevidt . . . Han var lukket inde — —

»Staar paa Højesteretssagfører Soderup . . .«

Han vaagnede op af sin Døs, drev hen til Skranken. — »Soderup ved Brun, fjorten Dage, manglende Oplysninger.« — De sad som i aaben Begravelse paa den anden Side Skranken, hørte intet, saa' intet. Protokolføreren noterede underdanig . . han saa' ud som Tjener, naar han skottede til Assessoren, som Herre, naar hans Blik gled over Skranken. — Saa maa Retfærdigheden vente i fjorten Dage til, tænkte Brun, han gad ikke skrive i den Sag, skønt Manden trængte til sine Penge. Fiat justitia, pereat mundus — smilede han fortrøstningsfuldt og borede sig gennem Skaren, der stod ventende foran Skranken.

. . . 939 . . Budet smed det næste Numer ud som en Medesnøre . . Plump — der var Bid! —

Han gik langsomt ned ad Gaden. Den lyse Luft gjorde ham frisk og vaagen. Fra en Tagrende, der laa i Sol, dryppede Sneen . . store Draaber sprang i Gnister. Han stod stille, mens varme Bølger af Sol gled over ham. Det er Foraar, tænkte han. Tagrenden, som drypper i Solen, er Foraaret . . . Byen med dens tusende Snetage ligger i Draaben, der falder. Og i de tunge Plask af

springende Draaber ligger Gadernes Foraar . . . Han gik lidt videre, stansede udenfor et Boghandlervindu. Der var et blaat Skær over det blankt-pudsede Glas, der mindede ham om Skæret i smaa Hundehvalpes Øjne. Hans Blik løb hen over Bøger og Billeder . . . Byens Fandensmælkebøtter, som man svippede af til Tidsfordriv, idet man gik forbi . . . Han stod og smilede ind i Vinduet . . Solen pustede ham sin lune Aande i Nakken . . Foraar . . . .

Da Brun traadte ind ad Kontordøren, løftede Rust betænkelig Øjnene over Brillerne:

»De har været altfor længe borte, Brun.« Rust vrikkede Hovedet hen mod Privatkontoret. »Han har været her inde og snuset efter Dem hvert Øjeblik.«

»Det er Foraar idag.« Brun stod og smilede hen i Vejret.

»Foraar . . ,« Rust knagede indigneret paa Stolen, »skynd Dem nu, De ved, han kan ikke udstaa, at Hansen skriver i Boerne . . han lugter, naar han bliver varm, ved De nok.« En lille fornøjet Trækning gik gennem hans Næsetip. »Og Simons Bo er jo et Jødebo — saa der er gode Næser . . .«

Soderup kom farende ud. Han havde svippet Pincenezen af, Blikket var plumret:

»Er Kandidat Brun endnu ikke kommet?« Han fik Øje paa Brun og borede Pincenezen ind i Øjenkrogene. »Jeg maa meget bede Dem skynde

Dem, Hr. Kandidat Brun. Samtlige Arvinger i afdøde Klædehandler Moritz Simons Bo er tilstede. — Det vedtoges dernæst at vedgaa Arv og Gæld i Boet,« dikterede han, idet han atter for ind.

Rust vejrede Luften henne fra Døren:

»Nu lugter Hansen,« fnisede han.

Brun bankede paa og gik ind. De fire Arvinger sad andægtig omkring Midterbordet. Hansen sad og skød Ryg henne ved Soderups Skrivebord og malede Skønskrift, mens Soderup stod i Ekstase og dikterede op mod Loftet...

»Det er meget beklageligt, Hr. Kandidat Brun, at jeg har maattet lade de Herrer vente.« Soderup bukkede hen mod Midterbordet. »Havde De været hjemme i rette Tid, kunde Skiftesamlingen have været sluttet nu. De ved, Hr. Hansen er ingen Hurtigkarl.«

Arvingerne smilede højtidelig i Baggrunden. Hansen rejste sig og linnede Ryggen, som om noget klæbede fast. Det bløde Fløjlssæde sved, da Brun satte sig. —

Han hørte Soderups Stemme svulme, skrev tankeløst.. i Drømme. Hvorfor sad han her? Han *kunde* jo rejse sig, slaa Protokollen i med et Smæld og gaa nynnende forbi Soderup, Arvingerne, Rust .. ud i Solskinnet. Det sugede jo Saften af alle friske Blade .. alle Kilder var hørt op at rinde i ham. Han sad og skrev — havde solgt sin Tid,

sin Evne. Livet havde han solgt. Det var, som om alt i ham var dukket under . . Sandet skyllede hen derover, glattede ud . . . der var intet mere. Nu og da for en Strofe forbi . . et Glimt . . . blev borte. . . Den ene Linie trak ingen anden efter sig, var kun en bristet Traad — —

Soderup holdt et Øjeblik inde og vendte sig om mod Arvingerne:

»Naar jeg foreslaar de Herrer denne Ordning, saa er det i Bevidstheden om, at jeg handler i Overensstemmelse med en højere Vilje, Deres afdøde Faders. Han konsulterede mig i dette Anliggende som en Ven, og jeg gav ham Raadet som Ven. Han var en meget klog Mand, Deres Fader, en meget omsorgsfuld Fader . . .«

Arvingerne bøjede Hovederne. Soderups Forslag blev vedtaget under stemningsfuld Stilhed. Det betød for ham et Ekstrasalær paa nogle faa Tusend. —

»Altsaa . . !« Soderups Diktat svulmede atter. — Tværs over Protokollen laa en Solstribe, Brun sad og brugte den som Maal, saa kunde han skrive Linierne mere lige. Pludselig gik det op for ham, at han brugte Foraaret til Lineal. Han smilede. . . Foraaret er min Lineal, det streger Linierne for mig, men det skriver intet derpaa. Og i min Tanke bliver Linierne lige, som Landeveje, alle Fødder træder. Jeg gaar min Gang, lige frem og lige hjem, lever i lige Dage og sover i lige Nætter.

Alt bliver Linier, hvorpaa intet staar skrevet. — — Alle de bugtede Veje, der slyngede sig som Rytmer . . fôr vild i Skove og strømmede befriede ud i det aabne Land som glade Bække, duftende af Blomster, summende af Foraarets første Liv . . . Foraar . . . .

Han maatte leve . . javist, derfor havde han solgt sig. Han vilde leve som alle de andre — Slave af en Herre, en Hustru, et Hjem. Der var kun *en* Vej at gaa, naar man ikke gik alene . . . dén, alle andre gik. Et Hjem? Han havde jo ikke noget Hjem. Kun en Landevejskro, hvor han gik ind, naar han kom fra sit Arbejde, sulten og træt. Var der et Sted, hvor han længtes hen for at være ene med dét, som var hans . . . brede det ud, saa kun hans Øjne saa' det og frydede sig derover . . ?

Nu hældede Soderup sig over ham for at læse, hvad han havde skrevet. — Dette ubekymrede Hovmod, denne uomstødelige Selvglæde, der posede hans Krop og bovnede hans Ansigt! Han mærkede Soderups Aande — som et Dyrs stod den raat fra ham. Og saa denne brutale Mandbarhed, der ligesom aandede af alle Porer . . . kunde lugtes . . det knugede ham altsammen, gjorde ham ringe. Han kunde ikke se Soderup i Øjnene, naar han var ham nær. Og denne Mand var hans Velgører, havde laant ham Penge paa Svigermoderens Forbøn, da det kneb —!

Brun maatte lægge Pennen fra sig et Øjeblik. Han havde ellers smidt den i Loftet. —

»Aa, medens jeg erindrer det, Hr. Kandidat Brun —,« Soderup sænkede Stemmen, saa de andre akkurat kunde høre, hvad der blev sagt. »De vil maaske være af den Velvilje at minde mig om Skødet paa Matrikulnumer 36 B Lod 3 af udenbys Klædebo Kvarter — der var Forespørgsel fra Bryggerierne. Hvis De saa vil gaa videre i Protokollen . .? — Saa fremstod Afdødes Søn, Grosserer Herman Simon . . .« Arvingerne saa' usikkert til hinanden, den ene rejste sig og gik frem. Soderup var straks hos ham. »Min kære Grosserer Simon, tag dog Plads . .! Det er blot en lapsus juris . . . Vi executores testamenti er jo in casu Skifteret og i Rettens Terminologi hedder det at fremstaa . . .« —

. . . Penge . . . lød det i Bruns Øre, det Ord bjæffede altid efter ham. Det løb omkring i hans Stuer, fór sommetider ned ad Trapperne efter ham og bankede i hans Hjærne, naar han sad i sine egne Tanker. Hans Gage kunde ikke række til, og han havde kun skrevet et Par Smaating i det sidste Aarstid. Naar Ida skulde bruge Penge, stod han der, tomhændet. Hvad hjalp det, han sagde, at han ikke *kunde* skrive, at de *maatte* bruge mindre . . Pengene skulde jo skaffes. Saa løb Ida til sin Moder, de fik hvad de skulde bruge . . . Men nu idag . . og næste Gang . .? Alle

disse Laan, der skulde betales tilbage med Renter eller med Tak. Alle disse Hensyn, Forpligtelser . . de lagde sig om hans Fod som en slimet Klump, han kunde ikke træde til, ikke springe forbi — — det holdt ham fast, hvor han var . . hvor han skulde være — under Aaget . . .

Under Aaget. Et Dyr, der trak sit Læs. —

Han sad og lod Tankerne fare. Der kom de sejlende langvejs fra som flyvende Sommer gennem hans Sind. — — Se, hun kommer over Bjærgene . . Drømme . . Drømme . . Der var ingen Bjærge, ingen der kom . . Han kunde se langt ud over den flade Slette, følge Horisontens Bue . . kun Sand . . Sand, hvor han saa'. Søgte han en Udvej, rasede saa Sandet stod i en Sky om ham, saa stod han paa samme Plet, naar det faldt til Ro. Og det lagde sig atter tungt og fladt over hans Tanke . . .

Soderup havde hørt op at diktere. Brun lagde Pennen fra sig og gik hen til Vinduet.

. . . Foraar . . Foraar . . . Han strakte sig ubemærket, følte det, som om han prøvede sin Styrke. — Hvis han nu en Dag kastede Aaget, brød løs over alle Hegn ud i det aabne Foraar . . . Levvel . . ! Alt det, der ligger bag mig, er forbi. Jeg søger at redde mit Liv og min Frihed!

. . Det var, som om alle Muskler spændtes. Han stod og bed Tænderne sammen i Trods og

fyrig Styrke som en ung Hingst. Nu . . *nu* kunde han spænde over alt Landet, han saa' for sig! —

»Ja, Hr. Kandidat Brun, foreløbig har jeg ikke mere Brug for Deres Assistance.« Soderup bukkede — Brun hadede det Buk, han følte det som en Fornærmelse.

Da Brun aabnede Døren til Forkontoret, krummede Rust og Hansen Ryg over Pultene. Saa løftede Rust sin lille, følsomme Næse:

»Er de færdige derinde?«

»Ja.«

»Hør Brun — Hansen og jeg har siddet og talt lidt om Skriversalæret. Det bliver ikke saa lille. Soderup plejer jo først at tage det halve af det, ved De nok — — det er de Halvdele, han bruger til at gøre godt med. Den anden Halvdel plejer saa Hansen og jeg at dele. Men vi er blevet enige om at give Dem en Femtedel . . af Halvdelen altsaa.«

Brun kunde se af deres ærlige Ansigter, at de snød ham. Han gad ikke sige noget og drev hen paa sin Plads.

Overretssagfører Jersild aabnede Døren til sit Kontor:

»Aa, Brun — et Øjeblik.«

Jersild stod og strøg de lange Fingre over det lyse Overskæg. Man saa' de røde Læber derunder. Brun syntes altid, der laa et Kys paa dem.

»Hvordan gik det med Sagen Jürgens—Brandt?«

»Den blev optaget.«

»De har jo skrevet i Sagen? Tror De, den vindes?«

»Ja.«

Jersild stod og vippede paa Lakstøvlerne:

»Hør, Brun — hvis Jürgens kommer herop, naar jeg ikke er tilstede, og han skulde spørge om Sagen, saa sig, at De ikke tror, den kan vindes. Det er nemlig første Gang, jeg har noget for ham, og jeg vilde gærne have sikrere Tag i ham. Han er af dem, der skal overrumples, forstaar De. Naar han er forberedt paa, at Sagen vindes, taber vi sku ham. Men naar han tror, at den tabes, vinder vi ham for Tid og Evighed.«

Brun trak paa Skuldrene.

»Ja, kære Brun —,« Jersild lagde sig hen i sin Skrivebordsstol med de slanke Ben langt ud over Gulvet, »det kan sku ikke hjælpe at trække paa Skuldrene af Psykologien. Den har vi Jurister mere Brug for end samtlige Schous Forordninger. En Sagfører er en Tillidsvækker. Har vi Folks Tillid, har vi Nøglen til deres Hjærte. Og det er den samme, der lukker op for Pengeskabet.«

Han rejste sig spænstig og elegant:

»De er ikke tillidsvækkende, Brun.«

»Nej.« Brun smilede. »Naar Folk giver mig

Nøglen, ryster jeg paa Hænderne og kan ikke lukke op.«

»Aa ja,« Jersild knipsede Asken af sin Cigaret, »saagu . .! Ærlig talt — jeg tror ikke, De egner Dem til Sagfører.«

»Sagfører . .?« Brun rystede paa sit Hoved, »... Overretssagfører Brun . .! Saa fik jeg min Rubrik og sad dér med mit Smil og mine Laksko.«

Jersild saa' ned ad sine slanke Ben:

»Støvler vilde alligevel være at foretrække. — — De tænker maaske heller ikke paa at gaa den Vej?«

»Jeg tænker slet ikke paa at gaa nogen Vej.« — Jersild saa' spørgende paa ham. — »Tror De, et Muldyr tænker paa Vejen, saa længe det føler Tømmerne?«

Jersilds lyse Overskæg krusede sig blødt i Smilet:

»Nu digter De, Brun. De tager saa underlig abstrakt paa Tingene . . . De talte før om en Rubrik — ja, man maa virkelig finde sig sin lille Rubrik.« Han lagde en nænsom Haand over Skilningen. »Et bestemt Haandtryk . . et Smil er nok til at leve anstændigt paa. — Har De mærket mit Haandtryk? Det er af en opmuntrende Tryghed. Ikke faderligt . . . men som en god Søn, der er Familiens Støtte. Derfor er min Specialitet — jeg taler her kun om min Forretningsspecialitet — Damer mellem fyrre og halvfjerds. Soderups

Haandtryk er for oprømt, han skræmmer Livet af de gamle Damer med det. Og Rust har jo slet intet. Han tager paa en Haand —,« han ledte i Luften med den lyse Haand, »som paa tørre Veksler.«

Det bankede. Hansen kom ind og meldte.

»Værsgod!« Jersild satte sig ved sit Skrivebord og dyppede en Pen. »Nu sidder jeg i min Rubrik med mit Smil og mine Lakstøvler,« hviskede han til Brun, der gik hen for at aabne Døren.

I det samme kom Soderup ud i Forkontoret med Arvingerne:

»Aa, Hr. Kandidat Brun, jeg faar ikke Tid idag til at konferere med Justitiarius. Vil De have den Elskværdighed at repræsentere mig. De kender Sagen..?« Brun bukkede bejaende, han anede intet om Justitiarius. »Farvel, de Herrer! Altsaa Registrering Onsdag Klokken $2^1/_2$.«

Hansen knagede henne paa Stolen:

»Højesteretssagføreren skal procedere paa Onsdag.«

»Aa —,« Soderup fôr hen til Pulten, »et Øjeblik, de Herrer...! Meget rigtigt, Hr. Hansen — Onsdag Bjærgningssagen .. vil De venligst lægge den ind til mig. Torsdag... Fredag..,« han bladede optaget videre. »Men den 22de, de Herrer, er jeg til Disposition, hvis det behager Dem..?« Arvingerne konfererede med Fingrene paa Næsen, bukkede saa ærbødigt. »Altsaa Tirsdag den 22de

Klokken 2½. Vil De notere, Hr. Hansen ... den 22de Klokken 2½ ... Farvel, de Herrer — —!«

Soderup gik hen mod sit Kontor. Rust rømmede sig og knagede ned af Stolen.

»Var der noget, Hr. Sagfører Rust..?« spurgte Soderup lidt usikkert. Der var altid noget i Vejen, naar Rust rømmede sig.

»Det var blot..,« Rust gned sin Hage, »der blev jo ikke vedgaaet Arv og Gæld i Boet..?«

»I Boet..?« Soderup lod en Kende distrait.

»Ja — for der *kan* jo nemlig ikke vedgaas Arv og Gæld i det Bo.«

»Naa ... nej selvfølgelig, Hr. Rust ... selvfølgelig..!« Soderup fôr ind i sit Kontor.

Rust krøb op, stangede over mod Hansen:

»Nu skal De se, Hansen — nu har De naturligvis igen glemt et lille »ikke« ...,« han kneb det ene Øje til.

Hansen stansede fnisende midt i Skønskriften .. han satte altid et lille Mærke i Konceptet, hvor han var stanset:

»Ja, det er kedeligt, naar man er saa glemsom af Naturen.«

Døren fra Soderups Kontor fôr buldrende op:

»Aa, Hr. Hansen..!« Hansen gled ind og lukkede forsigtig Døren efter sig. »Vil De venligst se her hen, Hr. Hansen? Der er glemt et ikke ...« Hansen stod tavs og brødefuld. »Vil De sætte Dem ned og skrive »ikke« — dér! Altsaa ... det

vedtoges *ikke* at vedgaa Arv og Gæld i Boet... nu er det rigtigt. Megen Tak, Hr. Hansen. Vil De samtidig bede Hr. Kandidat Brun komme her ind et Øjeblik?« — —

Brun gik ind. Soderup stod og rodede i Papirsbunken henne paa Skrivebordet.

»Ja, Kandidat Brun —,« han satte sig pludselig ned, »jeg har ønsket at tale med Dem. Der er i den sidste Tid, synes det mig, kommet en vis — tør jeg sige *nonchalance* — over Deres Arbejde her paa Kontoret. Gudbevares — jeg kan tage fejl, men det synes mig saa.« Han sad og saa' paa Brun, ventede, at han skulde svare, undskylde sig. »Som nu forleden i Sø- og Handelsretten — og idag, da De mødte for sent til Skiftesamlingen... Ja, De trækker medlidende paa Skuldrene, Hr. Kandidat Brun, men De maa jo vel erindre, at det foreløbig er Dem, der trænger til Medlidenhed, og ikke mig.«

Vreden skød op i Brun. Han stod der ret op og ned som en Skoledreng.

Soderup rejste sig, han var omtrent et Hoved større:

»Hvis De ønsker vedblivende at arbejde paa mit Kontor, maa jeg meget bede Dem tage Dem sammen, Hr. Kandidat Brun. De er jo ikke den eneste juridiske Kandidat paa Torvet. Med den Gage, der ydes Dem, kunde jeg faa tre for en.«

Brun stod dér.. han blev med ét saa ligeglad:

»Jeg kan jo ikke forhindre Højesteretssagføreren i at tage de tre.«

»Selvfølgelig.« Soderups Smil blev ætsende. Men jeg gik ud fra, at det havde sine Vanskeligheder for Dem at tilbagebetale det Laan, som De vil vide kun er ydet Dem qua Fuldmægtig hos *mig*.«

Brun følte sig med ét saa ussel, Soderup knugede ham til Jorden . . rent korporligt. Hvad skulde han gøre? Han var jo bundet paa Hænder og Fødder . . . saa underlig forbi . . .

Soderup havde vendt sig om og rodede igen henne paa Skrivebordet:

»Ja, Hr. Kandidat Brun — andet og mere var der ikke.« Han saa' hurtig op, prustede gennem det tætte Skæg. »Jeg beder Dem blot endnu erindre ét: jeg *ønsker* Disciplin.« Han gjorde en lille, eftertrykkelig Pavse. »Iøvrigt er der ikke mere for idag . . . Klokken er 3. Vil De bede Sagfører Rust lukke Kontoret?«

Brun gik ud. Da Rust hørte, at Kontoret skulde lukkes, vejrede hans lille Næse Luften:

»Jeg lugter Menneskekød,« sagde han.

»Lammesteg,« snusede Hansen, idet han lod sig glide ned paa de blanke Bukser.

Rust gik hen til Jersilds Dør og bankede forsigtig paa:

»Undskyld, Hr. Jersild — vi skulde gærne lukke nu.« Der gled et lille, forslagent Blink hen mod

Soderups Kontor. »Højesteretssagføreren trænger til at hvile . . .«

Jersilds smilende Ansigt viste sig i Døraabningen. Hans Tungespids gled langs Læben, som om han smagte et Kys:

»Pax vobiscum,« nikkede han hen mod Soderups Dør. —

— — Da Brun kom hjem stod Ida straalende med et Brev i Haanden:

»Tage, ved du hvad det er?«

»Nej,« han gik ligegyldig forbi.

»Se!« Hun holdt Brevet hen til ham . . han saa' Forlagets Stempel . . studsede. »Min Bog er antaget. Den er original og tindrende af Talent, skriver Kempel. Aa, hvor jeg er henrykt! Og du, som ikke en Gang har gidet læse den igennem endnu . . .«

Brun læste Brevet. Ida gik nynnende op og ned ad Gulvet, stod sommetider stille og slog Hænderne sammen af Glæde. — — Han kom til at tænke paa det Brev, han selv en Gang havde faaet . . . Det var en sen Aften . . han huskede Datoen som sin Fødselsdag . . den 17de Marts. Han kiggede altid gennem Brevkassens Glas . . . et Brev! Han kendte ikke Skriften, sirlig og hurtig . . hvem var det dog . . .? Fra *ham!* Hans første Bog var antaget . . . fin i sin Stemning, dyb i sin Psykologi, stod der — han kunde endnu det meste af Brevet udenad. Det var som om Porte var slaaet op til

vidunderlige Egne ... han laa og drømte vaagen om de Egne den hele Nat — —

»Naa...?« Ida tog Brevet og lod Øjnene løbe hen derover. »Hvad siger du saa?«

Brun trak paa Skuldrene, han følte en Skygge af Nag.. af Tilsidesættelse:

»Hvad jeg siger? Jeg har jo endnu ikke gjort Bekendtskab med dit tindrende Talent.«

»Ja men...?« Stemmen slog pludselig over i nervøs Graad. »Aa, du maa skamme dig! Her staar jeg og ligesom strækker Armene ud .. og saa...«

»Saa, Ida — bliv nu ikke hysterisk.«

»Aa —!« Hun knugede Hænderne .. han syntes pludselig, det var Teater... Moderen. Men det kunde jo være ægte .. Laa der virkelig en gusten Misundelse og hvæsede i ham?

»Jeg skal læse det igennem i Eftermiddag,« sagde han og gik ind i sit Værelse.

Hun trak paa Skuldrene. Der var atter kommet frisk Glans i hendes Øjne. Saa løftede hun overbærende Øjenbrynene: *Saadan* plejede Bangert at kalde hende degenereret...

Efter Middag bad Brun Ida om Hæfterne. — Han bladede først løst i dem, som han plejede. Studsede ved et Ord, en Vending, der kildrede ham som en lys Latter, hvis Aarsag han ikke kendte. Hvad var det ... hvor havde hun

det fra . . . saa tilfældigt og sikkert som Appelsinen i Aladdins Turban . . . .

Han slog rask tilbage og begyndte. —

Og Blad for Blad steg det frem for ham, Livet, der blander Numre og Nitter . . legende tilfældigt. Bogen var en Leg. De dansede ud, og de dansede ind. Nogle sad over . . . man anede dem i Bogens Baggrund som Skikkelser i Mørke. Der var ingen Plan . . . det svajede og svingede, men det gav ligesom Luft i Bogen, en sommerlig Luft, der legede i gyngende Birke. Hvor sælsomt . . ! Det var som om noget af ham selv, noget ungt og sorgløst drev gennem Bogens Blade. Det var hans Tanker, hans Syn, som en anden havde givet Liv. Han selv havde ikke kunnet! —

Var det muligt? Han sad dér med en Bog i Haanden . . . *hans* Glæde og Harme, som en anden havde gjort til sit, tankeløst let med et Pennestrøg. Han selv sad med Bogen i sine tomme Hænder, alle Kilder var hørt op at rinde . . . eller søgte han at øse, sivede det ud mellem Fingrene paa ham og løb i Jorden. Forbi! Var der intet mere? Før havde han følt sin Sjæl som et Danaidekar . . . han kunde sommetider holde undrende inde og smilende af Overmod spørge sig selv, om det da aldrig tømtes? Og nu? Tomt . . forbi . . . .

Han saa' paa Bogen, som laa der. Det var lavt — han vidste det — men han *kunde* ikke føle

Glæde . . . den tog noget fra ham. Havde det været en anden, en vildt fremmed, der havde skrevet den . . hvad saa? Var det netop, fordi *hun* havde skrevet den, at han ønskede den uskrevet . . misundte hende dens flyvende Sommer?

Han rejste sig. En syg, der misundte den sunde hans Helbred . . en Svækling, der hadede Styrken, fordi den ikke var hans . . . Gravede han sig dybest ned, blottede skaanselsløst de inderste Nervetraade — laa de saa ikke dér og skælvede af Had . . til Hjemmet, sig selv, Livet . . . *og til hende . . ?*

Brun tog Bogen og gik ind. Ida stod og satte sin Hat foran Spejlet.

»Hvor skal du hen?« Han lagde Bogen paa Bordet.

Hun drejede sit Hoved, men beholdt Øjnene i Spejlet:

»Til Moder. — Naa . . . ,« hun stod og hæftede Sløret, »har du saa læst den . .?« Tonen var let henkastet — som om hun bad ham binde Sløret.

»Ja.«

»Hvad synes du saa om den?«

»Jo-o.« Han kunde se hendes Spænding paa Fingrene, der ikke kunde faa Sløret bundet. »Der er gode Ting deri. Men det er altsammen ligesom Tilløb.« Han smilede, mærkede hvor han blev stiv af Kulde. »Det er, som naar Klovnerne kommer til det springende Punkt. Saa stopper de pludselig op og rækker Tunge ad Publikum.«

Hun vendte sig om imod ham, hendes Øjne var haarde, rede til Forsvar:

»Jeg tror ikke mere, du forstaar dig paa en Bog . . .«

Brun følte hendes Ord som et forsmædeligt Slag. Han trak ligegyldig paa Skuldrene. Da hun var gaaet, tog han sit Tøj og gik ud. Hendes Ord sved endnu i hans Ansigt. —

Det var blæst op til Storm. Han klatrede sig frem mod Vinden, vild af Vrede og af Stormens brutale Upersonlighed. Den kastede ham om et Hjørne som en Gynge, ruskede i ham, drillende, bagfra, forfra . . . Saa et Slag i Ansigtet, saa Vejret gik fra ham, og Hatten stod tilvejrs som en Ballon. Han fôr efter den, rasende . . et Par Herrer plantede et Ben for den . . hopsa, den fløj over, afsted, sanseløs som en jaget Kylling. Velviljen forplantede sig og blev almén. Der blev Klapjagt. Brun stansede . . lo . . lo . . løb nogle Skridt . . lo igen, naar Hatten undslap Klapperne. Saa! Der blev den fanget! Han undrede sig over, at den ikke skreg. Et Par unge Fyre kom løbende med Flygtningen . . .

Brun stod lidt og pustede ud. Den lille, latterlige Hændelse havde gjort hans Vrede latterlig ringe . . et revnet Trikot midt i den store Tragedie! Alt blev med et saa menneskeligt. Alle var vi Mennesker med Hat og Bukser selv i Livets Tragedie . . . .

Han gik ud ad Nørrebro. Fortovene var fyldt med Arbejdere, der kom fra Fabrikerne. De gik i to lige Kolonner, hver paa sin Side, stille, sløvt .. som et Forspand, der vendte hjem til Baasen. Det var en anden By — Butikerne, Duften, Stemmerne var andre. Der var noget derover, som om de Mennesker levede mere fra Dag til Dag .. tilfældigt .. skiftende .. som om de flyttede oftere og glemte at gøre rent efter sig —

»Godaften ..!« Han stansede overrasket. Det var Plenge og Selma Hertz.

Plenge hilste med en lidt afmaalt Venlighed. Selma saa' paa Brun ... Selma Hertz .. klang det i ham som en smuk, halvglemt Rytme ...

»Det er længe siden,« Brun saa' stadig paa Selma. »Kan De huske den Aften hjemme hos os?«

Selma smilede fjærnt .. om hun kunde huske ..!

»Da var det, som om De fyldte alt — strømmede over ..«

»Ja, det var en rigtig morsom Aften.« Plenge saa' ud, som om han takkede for sidst.

»Hvor De var glad, Frøken Hertz, saa overstrømmende glad.« Brun syntes hendes Smil var blevet mere taknemmeligt ... bekymret —

»Aa ja. Jeg husker det, som det var igaar.«

Brun fulgtes med dem hen ad Gaden:

»Hvorfor ser man Dem aldrig mere? Er De bange for, at vi betragter Dem som Sædelighedsforbryder, Plenge?«

»Vi trak os jo tilbage fra alle.« Plenge gjorde en lille, mørk Pavse. Nikkede saa hen til Selma. »Nu tænker vi iøvrigt saa smaat paa at gifte os.«

»Det vidste jeg, De vilde gøre, Plenge,« sagde Brun leende.

»Hvoraf vidste De det?« Plenge tog ligesom af med Smilet for dét, der vilde komme.

»Baruch sagde en Gang, at han kunde se paa Deres Benklæder, at De yndede ordnede Tilstande.«

De lo. Plenge svarede med en lidt skæv Biklang i sin Latter:

»Det maa De jo ogsaa ynde, Brun.«

»Ak nej!« Han rystede paa sit Hoved, stod saa pludselig stille og saa' medlidende ned ad sine Ben. »Med *de* Bukser!«

Selma gik og skottede hen til Brun ... Alt blev ældre .. hans Ansigt .. Lykken deri. Tiden gjorde alting saa stille .. som en Smærte, der føles mindre, blot fordi man vænnes dertil ...

»De gaar og ser paa mig, Frøken Hertz?« Deres Øjne mødtes i et lidt skælvende Smil.

»Det er ogsaa saa længe siden jeg har set Dem.«

»Længe siden ... Synes De ikke, alting er saa underlig længe siden .. ?«

Brun saa' ud over Søen hen mod Jærnbaneterrænet, hvor de elektriske Lys svævede som store Planeter i Rummet. Han kom til at tænke

paa den Sommerdag, han mødte Ida ... vendte sig om og saa' paa Selma Hertz, der gik rolig og adstadig ved Plenges Side. — Ja, alt var længe siden ....

»Hvornaar tænker De saa paa at gifte Dem?« spurgte han pludselig Plenge, han vidste ikke, hvad han skulde sige til ham.

»Ja, der er jo ikke noget bestemt .. muligvis om et Par Maaneder, muligvis senere.« Plenge og Selma havde bestemt, at det skulde være i næste Maaned, men han syntes, det lød bedre saadan.

»Saa er *De* forsørget.« Brun nikkede hen til Selma.

»Nu har vi jo lært hinanden at kende,« sagde Plenge med mørk Alvor, »og ved, hvad vi gør.«

»Ved *De*, hvad De gør?« spurgte Brun Selma. Hun nikkede langsomt, ligesom tøvende. »Jeg vidste ikke, hvad *jeg* gjorde,« sagde han saa med et Smil. »De siger, at De har lært hinanden at kende, Plenge. Men hvordan? Man skulde aldrig lære hinanden at kende — tror De vel, Frøken Hertz? .. Det er som dem, der river Violinen itu for at se, hvad der er indeni ...«

»Aa ja —,« Selma saa' ud i Luften.

»Det mener du jo slet ikke, Selma,« sagde Plenge med et spidst Smil, fordi hun gav Brun Ret.

»Hvorfor skulde hun ikke mene det?« spurgte

Brun. Han rystede paa Hovedet og sagde: »De *er* dog et Mandfolk, Plenge.«

»Ja, gudskelov!« Plenge sagde det, som om han svingede en Pisk.

»Nu er det jo dig, Hjalmar, der slet ikke mener, hvad du siger.« Selmas Smil var ømt og bedende, hun syntes altid, han gjorde hende ringere, naar han talte saadan . . . »Det var Foraarsvejr idag, Brun,« sagde hun saa, da ingen talte.

»Ja, det var Foraar.« Han saa' hen paa hende, deres Øjne var store, som om de saa' de første Blomster. »Jeg gik i Formiddags og drømte om Livet, og saa vaagnede jeg op midt i et Dødsbo.«

»Det kommer igen, Brun.« Selma nikkede frem for sig. Mørket lyste i hendes straalende Øjne.

»Hvilket?«

»Foraaret . . . Ogsaa for *Dem* . . .«

Brun saa' paa hende, smilede taknemmelig . . . tvivlende:

»Troen er stor i Israel,« sagde han saa.

De skiltes paa et Hjørne. Brun drev ind ad Byen til.

. . . Selma Hertz . . klang det atter i ham. Han gik og tænkte paa hendes Øjne, saa' dem igen . . . Al den Ungdom, der bølgede — red som paa Bølger ind mod Landet, ubekymret om, hvorhen det bar . . . Hvor bar det hen . .? Det var jo Idas Bog — hans Liv, Selma Hertz', alle de andres. Ida

selv forstod det ikke, søgte heller ikke at forstaa det . . *saa'* det kun. Det, som han selv havde tumlet med for at finde til Bunds i . . ned i den dybeste Aarsag . . . hvad brød hun sig derom, det *var* jo . . laa dér for hendes Øjne . . . Virkningen af dét, hvis Aarsag han søgte. Bogen selv bølgede af Ungdom, red selv som paa Bølger af Ungdom ind mod Landet, ubekymret om hvor det bar hen . . .

Og han gik her. — »Det kommer igen . . Foraaret . . ogsaa for Dem,« havde hun sagt. Hvad kom igen? Dét, han havde mistet, kom dét igen . . ? —

Han stod udenfor sin gamle Stamkafé, følte med ét Lyst til at gaa derop . . se Mennesker, høre Stemmer . . . som et Sted, der gemte en Erindring, og som man rejser til for Erindringens Skyld . . .

Da han kom ind, stod Værten, Hr. Zurländer, henne ved Buffeten og lod sit Blik, der ligesom var druknet i sin egen Tomhed, stirre ud i en Pavse. Bag Buffeten stod Fruen, høj, af en noget tysk Blidhed og smilede moderlig. Kellneren Hans, en ældre Mand, lyttede med et lidt kinesisk Smil til en ensom Stamgæsts Forsøg paa at slaa Tiden ihjel. Et Par andre Kellnere svingede ud og ind. Og den lille Piccolo havde plantet sig midt paa Gulvet og saa' ud i sine høje Flipper og lange Bukser, som om han til Fastelavn var klædt ud som Voksen.

Pludselig faldt Hr. Zurländers Øjne paa Brun. Hans Ansigt fik med ét Liv, et melankolsk Smil, der opløste Ansigtet i dets Bestanddele. Han kom med hurtig stolprende, lidt apoplektiske Skridt hen mod Brun, bukkede sirlig med Hovedet bekymret paa skraa og sagde:

»Gutaften, Hr. Brun.« Og da hans Stolthed var den, at hver Gæst blev behandlet ens, hvad enten han nød lidt eller meget, kom ofte eller sjældent, sagde han til Brun, som om det var Timer og ikke Maaneder, siden han sidst havde set ham: »Hvilke Blade mo jeg bringe Hr. Brun?«

Brun nævnede et Par Blade. Zurländer gik rundt og samlede dem egenhændig. Kom tilbage og lagde dem paa Bordet med et afventende Buk. —

Brun lod Blikket glide hen over det lave Rum. Inde i et tilstødende Værelse hørte han en pludselig Latter, der kom som et Nys ... Hvem var det..? — Hr. Zurländer stod stadig livløs af Hensynsfuldhed — —

»Ja, Hr. Zurländer — hvad skal jeg have?«

Hr. Zurländer vaktes med ét til Live. Han skød Skuldrene til Vejrs og stod med krogede Arme:

»Dja — det mo jeg over*lade* Hr. Brun selv at bestimme.« Han gjorde en lille Overgangspavse og sagde saa: »Erindrer Hr. Brun, hvad De altid før rekvirirte? Flæsckesteg mit Rødbeder...

jo . . .,« han rokkede med Hovedet, fortabt i lykkelige Minder.

Brun saa' smilende paa ham og sagde:

»De husker som en Moder — Hr. Zurländer.«

»Ach ja,« hans Blik blev lummert af Rørelse, »wie eine Mutter —«

Brun tog sit Ur op:

»Giv mig hellere en Kop Kaffe, Hr. Zurländer.«

Zurländers Udtryk skiftede pludselig. Det saa' ud, som om han *havde* fulgt Lig og trak Arbejdstøjet paa. Han snurrede rundt med en lynsnar Drejning, som man ikke skulde have tiltroet ham. Og som om det var en Nyhed, saa glædelig og usædvanlig, at den *maatte* naa frem før ham, slyngede han ud:

»En Gaffée . .!«

Brun hørte atter den Latter, han syntes, han skulde kende. Han gik hen mod Døraabningen til Sideværelset.

»Næh —!« Fru Richard Martens vippede i Sofaen og klappede henrykt i Hænderne. »Tage Brun! Godaften — — har De Deres Kone med? Ja, De kender jo Familien —!«

Martens og Viggo Nielsen rykkede sammen. Fru Maggie Sommer, der sad med Kylle ved sin Side, bøjede sig malerisk frem og sagde:

»Hvor har Vorherre dog haft Dem saa længe?«

»I sin Himmelseng.« Kylle pustede Røgen op i Loftet.

Fru Sommer tjattede Kylle over Armen, saa den lange Aske faldt sammen:

»Kylle! Er dét en ung og uskyldig Pige?«

»Nej, *det* er det ikke!« Kylle sagde det, som om hun definitivt slog noget fast.

Viggo Nielsen lo og kastede Hovedet tilbage:

»Uskyld — det er blevet et ganske uværdigt Fruentimmer. Man kan snart ikke være hende bekendt længer i ordenligt Selskab. Det er dog allenfals en af de Frugter, Fremskridtet har baaret i sit Skød.«

»Uskyld —,« Fru Martens satte sig tilrette, som om *hun* bar noget i sit Skød, »man er jo dog alle Mennesker.«

»Ja, er man det?« Viggo Nielsens Blik stod stejlt mod Fru Sommers.

»Selvfølgelig er vi det,« Kylle sad med aaben Mund og prøvede paa at lave Ringe, »— som Hvalfisken sagde.«

Viggo Nielsen vendte sig pludselig med et hastigt Sigte om mod Martens og sagde:

»End De, Martens? Er De ogsaa et Menneske?«

Martens' Tanke var stanset midt i en gylden Passage. Han tænkte i denne Tid Dag og Nat paa Bogen, der *skulde* ud til Efteraaret. Han smilede og saa' paa sin Moustache.

»De siger maaske som Hvalfisken?« Viggo Nielsens Mund stod aaben i et frækt Smil.

Der blev en kort Tavshed, saa sagde Brun til Viggo Nielsen:

»Ved De, hvem jeg traf iaften?«

»Nej?«

»Selma Hertz.«

»Selma Hertz . . .« Viggo Nielsen bed Munden sammen og saa' ligesom langt ud over aabent Land. »Der er noget dulmende ved det Navn, noget af et ømt Minde. Hun er af dem, man ikke glemmer, selv om man kun har set hende den ene Gang.« Hans Blik gled ligegyldigt rundt i Kresen, stansede et Øjeblik foran Maggie Sommer. »Og der er andre, som man kunde leve med Livet igennem og saa glemme paa en Dag.«

Kellneren Hans kom hen med Bruns Kaffe. Han bøjede sig ned mod Brun og sagde, idet han hensynsfuldt viskede det stadige Smil ud:

»Der er en Dame, som gærne vilde tale med Hr. Brun.«

»Med mig . . .?« Brun saa' sig overrasket omkring. Hans bøjede Hovedet hen mod det inderste Værelse . . .

Ellen Waage nikkede gennem Døraabningen, hendes Øjne spurgte: maa jeg? Hun sad sammen med Skuespiller Vilhelm Thomsen og Journalist Meyer, hvis lille forkrøblede Arm sjattede som en Klud ved hans Side. Thomsen havde lagt sit

Hoved tilbage mod Sofaens Ryg. Hage og Hals stod blegfedt i Lyset. Nu sank han Spyttet . . . Brun kom til at tænke paa en Tudse. Ved Siden af dem sad den lange Maler Erhardt med sit defekte Forbryderfysiognomi og skrev. Et ualmindelig propert Bybud stod ærbødig bag Stolen med Kasketten i Haanden.

Der gled et Smil gennem Brun. Han nikkede til Ellen Waage og rejste sig. Hans saa' spørgende paa Brun med sine erfarne Øjne. Saa bragte han diskret Kaffen ind, hvor Brun før havde siddet. —

»Godaften, Dage —!« Hun stod foran ham med Kjolen svøbt om den smidige Krop. »Maa jeg sætte mig hos dig?«

Brun rykkede til Side . . Den stramtsiddende Kjole tegnede hendes Legeme. Hun saa' ud, som om hun bad ham gribe til . . . .

»Hvor det var morsomt at træffe dig!« Hun lagde sin Haand hen ved hans, kunde ikke holde sine Fingerspidser derfra. »Det er snart længe siden.«

Længe siden . . . det var de samme Ord . . . han følte pludselig, *hvor lang* Tiden havde været — —

»Og du, Ellen — hvordan har du det?« Han smilede til hende, hendes Øjne blev teaterbly . . . hun var den samme . . .

»Aa . .,« hun saa' ned i sit Skød og trak paa Skuldrene, »der er ikke hændet mig noget i den

Tid.« Hun slog Øjnene op og tittede paa skraa hen til ham. »Ihvertfald ikke noget, der kan glæde *dig*.« Hun sad og saa' paa ham, som om hun vilde se det igen altsammen, mens det endnu var Tid. »Jeg tænkte saa tit paa at skrive til dig, men saa syntes jeg alligevel ikke . . .«

Brun huskede hendes Breve. De var altid skrevet som i Hast. Hist og her var et Endebogstav glemt —

»Hvad syntes du alligevel ikke . .?« spurgte han saa.

Hun vred sig lidt kælent:

»Det ved du jo godt selv . . . Nu da du var gift, saa —,« hun virrede med Hovedet, som om alt var blæst bort.

Brun bøjede sig hen imod hende. Han følte for første Gang i lange Tider sit Hjærte banke ungt og brændende:

»Er du sammen med Thomsen iaften?«

»Ja-a —,« hun saa' ned, han kunde se hendes Øjenlaag dirre, »men vilde du da ellers . . nu iaften . .?«

Han nød hendes Stemmes blege Bevægelse, nikkede og tog hendes Haand. Hun borede sine Fingre ind imellem hans:

»Dage —,« hviskede hun, det saa' ud, som om Lyden kom gennem de skælvende Næsebor, »kom Klokken ni — saa er jeg hjemme.«

Hun rejste sig og svøbte atter Kjolen om sig. Bøjede sig saa nejende:

»Farvel — —«

Brun sad lidt — alle Sanser dirrede. Saa lukkede han Øjnene. Blod . . nyt Blod . . . der dansede smaa, røde Sole af Blod for hans Øjne. Saa rejste han sig som ved en pludselig Beslutning og gik ind for at sige farvel. —

Fru Martens satte sig stadig tilrette i Sofaen:

»Skal De gaa? Vi har det *saa* hyggeligt. Vi sidder netop og drøfter, hvor vi skal drive hen herfra. Jeg *maa* more mig i Aften.«

»Jeg har foreslaaet Kisten,« sagde Kylle med sin dybe Bas.

»Der er saa anstændigt. Jeg har Lyst til noget vildere,« Fru Martens knyttede Hænderne og bed Munden sammen, »med mange Pigebørn . .!«

»Vi kan jo gaa ind paa et andet Bordel,« sagde Viggo Nielsen.

»Nej, nu *skal* De . . .!« Fru Martens saa' sig om for at se, om nogen havde hørt det. Saa lo hun. »Jeg er med paa den værste! — De sidder og siger slet ingenting Fru Sommer, De med alt Deres Temperament . . .«

Maggie Sommer havde siddet og set tomt hen paa Viggo Nielsen. Hun lod Fingerspidserne glide over Panden, som om hun strøg en Tanke bort:

»Jeg er saa træt.«

»Ja ja —,« Brun rakte smilende Haanden frem. »Nu gaar Retfærdigheden hjem og sover.«

»Og synder.« Kylle gjorde et svagt Kniks hen mod Sideværelset.

Brun saa' hende i Øjnene. Man kunde ikke opdage Kønnet i dem af lutter Erfarenhed. Da han gav hende Haanden, sagde hun:

»Godnat Brun — og tænk paa mig, naar De falder ud af Sengen.«

Brun gik. Hr. Zurländer fulgte ham egenhændig til Dørs:

»Farvel, Hr. Brun. Hober en anden Gang at have den Ehre.«

— — Da Brun kom ned paa Gaden, saa' han paa sit Ur. Jeg har god Tid, smilede han hen for sig. Saa drev han ned ad Strøget, ene og lykkelig som den, der er kommet lidt for tidlig til et Stævnemøde.

XIV

PLENGE havde tænkt pro et contra, budgetteret i Stilhed og salderet. Hvad dét angik, kunde de ligesaa godt gifte sig idag som imorgen. Saa havde han gennemgaaet sit Forhold til Selma, vejet hendes Tab mod den Erstatning, han tænkte paa at give. Han vilde dog aldrig rigtig kunne forsvare at bryde med hende. Og om Formen var et Ægteskab, var jo i og for sig ret ligegyldigt. De havde planlagt deres Liv som faa andre, havde vovet og evnet. Nu havde de lært hinanden at kende ... følte, at de vilde have Styrke til at kunne leve Livet sammen. Hvorfor saa ikke et Ægteskab? Herregud, det var jo ikke dét ... et Ægteskab kunde være lige saa frit og uafhængigt som et hvilketsomhelst andet Forhold. Det var Personerne — ikke Sagen ....

Men naar han nu og da var ene, listede han sig til at tage sig selv frem af et hemmeligt Rum.

... Det nyttede ikke, man stred imod. Man var Borger i et Samfund. Skik følge eller Land fly.

Der *var* Hensyn. Et saadant Forhold som hans og Selmas skadede maaske ikke hans Avancement, saalænge han endnu var saa ung, at hans Ungdom kunde tjene ham til Undskyldning. Men senere hen? Man havde hørt, at der blev taget den Slags Hensyn. Selvfølgelig var det latterligt, absurd.. men naar det nu en Gang *var* saadan...

Og saa... han saa' sig om i Stuen, som om han var bange for, at nogen skulde kunne høre hans Tanker... kunde han i Længden holde den Ensomhed ud?

Han huskede den første Gang, den Tanke var kommet over ham. Han stod og lagde sin Skilning foran Spejlet, en Aften Selma og han skulde i Teatret. Da han saa' sig selv staa der inde med Hovedet bøjet fremover og Lysene tændt — pludselig faldt det ham i Tankerne, naar han i gamle Dage stod og klædte sig om til Selskab... Han kom til at tænke paa Clara Teisen, det ligesom stemmede ham for Brystet.. Ensomheden .. Længslen .. Minderne... Det var — ja det forekom ham selv besynderligt — men det var, som om han længtes efter Frihed.

Og saa Uvenskabet med Moderen. Han havde følt det tit og ofte i den sidste Tid. Kærligheden til hende dukkede op i hans Sind og saa' paa ham med tavse, bebrejdende Øjne... Han var jo det eneste, hun havde — —

Saa en Aften havde han taget det rask over-

tvært og talt med Selma om det. Hun havde blot set paa ham. Naar hendes Blik var saadan, følte han det altid, som om hun saa' ham ind i det hemmelige Rum. »Det maa du jo om, Hjalmar, hvis du hellere synes det.« Han lagde hendes Kind ind mod sin. »Ja, det er jo ikke for *min* Skyld, Selma.« »For hvis da?« Han trak sit Hoved bort, følte sig stødt. Han vidste godt, hun inderst inde havde Ret . . det var ligesaa meget for hans egen Skyld . . men hun havde altid en saadan ubehagelig Maade at spørge sig til Retten paa. — Hun tvang atter hans Kind ind til sin, han havde vidst, at hun vilde gøre det. »Bliver du nu fornærmet igen?« hun rystede ham smilende i Skuldrene. »Er der noget ondt i, at jeg siger, du kan gøre med mig, hvad du vil — Gnavprins . . !«

Saa lagde de i Fællesskab Budget, talte om Møbler, Bopæl, og om hvordan Hjemmet skulde være. Plenge følte sig ti Aar yngre. Det var, ligesom der var kommet et nyt Liv ind i deres Forhold.

En Dag fortalte saa Plenge Selma, at han havde mødt sin Moder. De var stanset som ved en fælles Indskydelse. Han havde fortalt hende, at han skulde giftes, og hun havde bedt ham se hjem med Selma. »Hvor saadanne gamle Mennesker dog paa en Gang er bornerte og hensynsfulde,« sluttede Plenge, smilende af sønlig Overbærenhed, »hun kaldte dig hele Tiden: din tilkommende Hustru . . .«

Selma saa' ud af Vinduet. Han kendte hendes Ansigt, naar hun stod saadan og saa' og saa' ikke.

»Ja, du kan naturligvis ikke forstaa, at jeg nødig vil ligge i Uvenskab med min egen Mor.«

Hun vidste i samme Nu, at det var ham, der havde stanset Moderen.

»Hjalmar dog —!« Hun vendte sig langsomt om og rystede paa sit Hoved. »Du forstaar dog alting forkert. Var det ikke muligt, at jeg kunde tænke paa andet end *din* Mor?«

Plenge gik hen til sit Skrivebord med et Ansigt, som om han *alligevel* havde haft Ret. —

Der gik nogen Tid. Saa spurgte Plenge en Dag Selma, om de skulde gaa op til hans Moder.

»Du skulde tage den sorte Silkekjole paa, Selma.«

»Hvorfor dog det, Hjalmar? Det skal da ikke være saa højtideligt . . .«

»Jeg kan saa godt lide den Kjole.« Han vidste, at Moderen vilde synes bedst om hende saadan. Selma blev »Dame« i den. —

Da de kom op til Oberstinde Plenge, lukkede Stuepigen op. Hun spurgte om Navn for at melde. Stuepigen var ny . . Oberstinden holdt ikke sine Piger længe.

De blev vist ind i Dagligstuen. Selma syntes, der lugtede muggent. Paa Væggen hængte Obersten og Oberstinden i Olie . . Hjalmar lignede sin Moder, kun var hendes Øjne med Alderen

blevet ligesom skarpere ... Selma saa' hen paa ham . . eller skrappere. — Plenge forklarede med sagte Stemme ... dét var Kronprinsen som yngre — han pegede paa det egenhændige Navn, der stod saa underlig gammelagtigt til det ungdommelige Ansigt ... du ved, Fader var Adjudant — og dér er Enkekejserinden . . ja Fader kendte dem alle, han var meget velset ved Hove ...

Ved Hove ... Selma kunde ikke lade være med at smile . . Hjalmar tog saa andægtig paa Fotografierne, der stod i Geledder paa Skrivebordet. Hun kom til at tænke paa, naar de i Synagogen tog *Thouroen* ud af Skabet. Han stod med Hatten i Haanden og skottede nu og da ind i de andre Stuer.

Det varede lidt længe. Plenge saa' paa sit Ur:

»Mor pynter sig nok,« sagde han lidt usikkert undskyldende. Han satte sig, smilede og sagde: »Du skal ikke bryde dig om — Mor vil maaske synes dig noget . .,« han ledte efter Ordet, trak saa paa Skuldrene, ». . . fornem — men hun er jo nær ved de halvfjerds. Og saa hele hendes Liv ... hun har jo levet i en helt anden Tid og under ganske andre Former.«

Der gik en Dør dybt inde. Plenge rejste sig. — Oberstinden gled ind gennem Portièren. Hun saa' paa Plenge, som om hun bad ham præsentere.

»Det er min . . Forlovede, Mor —,« der var

noget af en daarlig Samvittighed over Stemmens Lavhed.

Oberstinden sænkede Øjenlaagene til Hilsen og rakte Selma Haanden. Den var kølig og glat som Pergament. Saa bød hun dem med en Bevægelse tage Plads.

Selma sad som en fremmed og hørte paa Plenges og hans Moders Stemmer ... De hørte sammen ... hun selv blev ligesom borte for dem ... tilovers. Plenge smilede ofte og talte meget, som om der var et Æmne, der ikke gærne skulde berøres. — Om Mor var rask? — Om Mor stadig led af Smærterne i Baghovedet? — Selma sad og saa' frem over Stuen, Obersten og Oberstinden stirrede nedladende paa hende fra Væggen ... Var hun en fremmed, der var kommet for at bede om noget .. Undskyldning for sin Race .. Tilgivelse for en Brøde? Nu og da henvendte Oberstinden Ordet til hende, og Plenge saa' til, mens hun svarede — ængsteligt, som var hun et Barn, der var instrueret til at optræde artigt. Undertiden lod Oberstinden sit skarpe Blik hvile paa Selma. Det var, som om alt Lyset i Stuen var samlet deri. Hun kunde ikke holde det Blik ud, det stak sit kolde Lys ind i alle Kroge. Hendes Øjne flygtede hen mod Vinduet .. snappede efter Luft .. en Tilflugt — hun følte sig spærret inde ...

Oberstinden havde vendt sig om imod hende:

»Saa skal De vel herfra til Deres Forældre,

Frøken?« Det lød, som om hun stillede en Betingelse.

Selma rettede sig, hun følte en trodsig Bølge løfte sig, bruse . . .

»Nej.«

Bølgen stænkede Oberstinden i Ansigtet, hun tog det til sig og forskansede sig bag en Mur af Kulde.

Plenge havde vendt sit Hoved om mod Selma med et Ryk, som var det trukket paa en Kommandosnor. Hun saa' hans Udtryk . . syntes for første Gang hun *saa'* hans Ansigt — den tynde hvasse Egg af et Had, Racens Had, Navnets Had til »de andre« . . . Det skar sig ind i hende, dybt, saa hun maatte lukke sine Øjne.

Og paany bølgede Trodsen i hende, hæftigt, saa hendes Aandedræt blev kort. Og hun følte, at der dybt nede fra steg skjulte Kræfter tilvejrs . . de havde altid ligget der, det *tilstod* hun i dette Nu for sig selv — Nag, Haan, Hævn over den lyse, fjendske Race, der havde Overtaget og brugte det smilende, overbærende som Mængden udenfor Burets Tremmer . . . »*Kemech!*« hun aabnede Læberne for blot at høre Lyden af den hvislende Foragt, som kun hun forstod . . . hun sluttede det altsammen ind deri — Stuen, Menneskene derinde, Byen, hvor de gik de andre . . . *Kemochim* . . !

Plenge havde søgt at dække over Selmas Mangel paa virkelig Finfølelse. Han sad og smi-

lede sønligt og talte om Tante Marie og Tante Sofie. — Hvordan de havde det? Om de stadig kom her om Søndagen efter Kirke? Han skulde dog en Gang gaa ud og besøge dem. — Han lod sine Øjne glide blødt over Selma, han vilde gærne have, at hun med et Par venlige Ord skulde udslette Indtrykket fra før . . . »Du kan jo ogsaa gaa med, Selma . . .?«

Hun saa' paa ham. Der var noget i hans Øjne, der ligesom gød Olie paa hendes vilde Vrede . . . Den lagde sig . . hans Blik tog hende ind til sig . . hun *kunde* ikke andet — nikkede sit Ja til Svar.

Da de gik, lod Oberstinden sit Blik glide ned over Selmas Figur. Der var dog gudskelov ingen Tegn til mere Skandale. — —

Plenge gik først en Stund i Tavshed hen ad Gaden. Saa sagde han ud i Luften:

»Iøvrigt kunde du maaske nok være en Smule mere hensynsfuld. Du ved jo, Mor er en gammel Kone, der ikke forstaar vore Begreber om Ret og Uret.«

Selma følte en svag Dønning af Vreden fra før og sagde:

»Nu *maa* du ikke tage den sidste Rest af mig selv fra mig, Hjalmar. Der er snart ikke saa meget tilbage,« kom det lidt sagtere.

»Hvad mener du med det?« Der laa en ligegyldig Kulde over hans Blik. Og da hun intet

svarede, fortsatte han med et Skuldertræk: »Men det vidste jeg . . .« Det var ham selv ikke klart, hvad det var, han vidste, men han kendte hendes Afsky for en halv Sætnings slørede Drilskhed.

»Hvad vidste du?« Hendes Næsebor spændtes, bævende.

»Aa —,« Plenge slog Haanden i Luften, som om han jagede et Insekt bort. Og da han saa', at hendes Ansigt var strængt lukket, lod han et mildt fornøjet Smil spille om sine Læber. ... Man gik jo dog paa offentlig Gade og var ikke hjemme i sin egen Stue. Om hun ved sin Hensynsløshed vilde give Folk Stof til Sladder, blev hendes Sag . . . paa *ham* skulde der ikke kunne ses noget . . .

Selma gik og lod Menneskene glide forbi. Hun gad ikke se dem . . hvad vilde hun her? Hun hørte intet, kun den fjendtlige Tavshed, der susede hende om Ørene — drev sine smaa, stiklende Pile ind i hende. Det smærtede . . han vidste, hvor det smærtede, og blev dog ved. Det *var* ikke hendes Skyld! Hun havde slaaet af paa hver en Egenhed . . sin Frihedstrang, sin Foragt — og Lykken? Lykken . . .? Var da alt saa underlig haabløst og forgæves? Ord, Ord, fyldt med Luft — hvis de da var fyldt med noget . . .

Mennesker drev forbi, hun kendte dem ikke, hun var i en fremmed By —

... Hjemløs ... hun rystede Ordet af sig, gik hun ikke der og blev rørt over sig selv? ... Hjemløs .. det var som om Ordet forfulgte hende. Havde det altid forfulgt hende? Havde hun ikke altid længtes ud, bort .. og *naar* hun saa kom ud, hvor længtes hun saa atter hen ..?

Aa, den Tavshed! Hvis han vidste, hvor ondt den gjorde .. og hvor meget ondt ....

De var kommet hjem. Plenge gik ind i sit Værelse. Hun stod endnu ved Vinduet med Hat og Kaabe. —

»Skal du ikke have Tøjet af, Selma?« Hun løftede Hovedet og begyndte at løsne Sløret.

Han gik hen til hende:

»Hvorfor er du saa tavs?« Hans Samvittighed var ikke ganske ren ... det *var* sku Synd ...

Hun havde sat sig ned. Da han bøjede sig over hende, saa' han Taarerne falde i hendes Skød.

»Selma, har jeg gjort dig bedrøvet ..? Saa .. saa .. du ved jo, jeg mener ikke noget ondt med det. Det er mit Sind .. jeg kan ikke gøre for det. Saa .. saa ...«

Hun græd ganske stille .. søgte at tvinge Graaden tilbage. Han blev rørt — hun sad dér og græd for hans Skyld ...

»Du maa ikke græde, Selma — hører du?« Han lagde sin Kind ind mod hendes. »Hører du .. Selma ..«

Hun sad en Stund og saa' frem for sig. Graaden var blevet blødere, som en Smærte, der lindres. Saa sagde hun med en træt Hovedrysten:

»Hvorfor bliver man aldrig sit Forsæt tro?«

»Hvad mener du med dét, Selma?«

»Hvorfor bliver man altid sammen længere end Lykken varer?«

»Selma —!« udbrød han ømt bebrejdende. I dette Øjeblik, da han følte, at hans eget Slag ogsaa havde ramt ham selv, elskede han hende. »Synes du da, Lykken er forbi mellem os to? Det mener du ikke — du er jo ikke ond. Tror du ikke, alle har maattet gennemgaa det samme som du og jeg, forinden de fandt ind til den Lykke, der varer?« Han syntes ved sig selv, at de Ord var ganske træffende. »Det er maaske ligefrem nødvendigt...«

Hun rystede paa sit Hoved — der kom noget af et Smil over hendes Øjne:

»Nødvendigt..,« sagde hun som for sig selv. »Hvad tror du saa, det er for en Lykke, de finder ind til? Det er den, der bliver tilbage, naar alt er tabt.«

»Selma —,« han tænkte slet ikke paa, at hun havde gjort hans Ord til intet, »Selma, vi finder det nok, du skal ikke være bange. Jeg skal nok være god imod dig.. det er Synd.. jeg ved det godt...«

Hun sagde intet. Han strøg og strøg Haanden over hendes Kind, mens han hviskede hendes Navn. Tog saa sit Ur frem i et Mellemrum og strøg atter en Stund. Saa sagde han:

»Selma — vi skal vel snart have lidt at spise?« — —

De havde talt frem og tilbage om Samtykket til Selmas Ægteskab og atter og atter udsat Spørgsmaalets Afgørelse. Selma havde bedt Plenge om at gaa til Faderen, men Plenge, der ikke var stemt for et Møde med den lille, skæve Vekselerer, sagde, at han syntes, det absolut var mest passende, at hun selv gik derop. Hendes Fader kunde jo dog ikke sige andet end Nej, og saa maatte de søge Øvrigheden om Tilladelse. —

Saa en Dag bad Selma Plenge skrive, hvad der skulde staa, og gik op paa Faderens Kontor.

Da hun gik op ad den slidte Trappe, bankede hendes Hjærte. Hun samlede Vejret, spændte sin Vilje . . . som en Bue, syntes hun . . og gik ind.

De to yngre Kontorister, der sad paa den ene Side af den store Midterpult, drejede Hovederne. Den ene stak allerede Pennen bag Øret. Prokurist Meyer løftede i det samme Hovedet og ligesom faldt ned af Stolen, før den anden havde faaet Tid til at rejse sig. Meyers gullige Farve blev hvidere, det saa' ud, som om hans Næse blev længere. —

Da han kom hen til Skranken, hvor Selma stod, bukkede han og sagde:

»Hvormed kan jeg være Frøkenen til Tjeneste?« Stemmen var ganske uden Klangbund.

»Jeg vilde gærne tale med Far.«

Der fór et blegt Blink over Meyers Øjne. Han stod et Øjeblik. Saa bukkede han atter med et Smil, der var skævt af Forvirring, og gik sagte hen mod Hertz' Privatkontor. Hans blankslidte Benklæder skinnede, da han vendte sig. Selma kom til at tænke paa Plenges. Hun syntes pludselig, at hun følte Medlidenhed med Meyer...

Da Meyer kom hen til Hertz' Kontor, blev han staaende et Øjeblik. Saa bankede han forsigtig paa og gik ind.

En lille Stund efter kom han atter ud. Han gik hen til Selma og sagde sagte:

»Jeg skulde spørge fra Vekselleren, hvad Frøkenen ønskede?«

Selma saa' hen mod Døren:

»Hvad jeg ønsker..? Jeg vilde gærne tale et Øjeblik med Far.« Men da Meyer blev staaende og uvis flyttede paa Klatpapiret, der laa paa Skranken, tilføjede hun: »Det er kun en Underskrift.«

Meyer kom hurtig tilbage og aabnede Skrankedøren for Selma:

»Værsaagod, Frøken —,« kom det dæmpet, som om han ledte hende ind til en syg. —

Vekselerer Hertz sad i sin Stol med Ryggen til Døren. Værelset var lille og tarveligt. Oppe ved Vinduet et gammelt, gultmalet Skrivebord med Stol — en Hestehaarssofa i et Hjørne. Over Skrivebordet en lille Akvarel af Forkontoret, en Gave fra Personalet til Hertz' 25-aarige Forretningsjubilæum. Ellers fandtes intetsomhelst. Værelset var koldt. Hertz holdt ikke af Kakkelovnsvarme, naar han arbejdede.

Hertz blev siddende en Stund ved Skrivebordet. Saa vendte han sig om. Selma stod henne ved Døren med Dokumentet i Haanden.

»Hvad var det saa for en Underskrift?« — . . . Hvor han er blevet hvid, tænkte Selma, hun nævnede Anledningen. Hertz' Ansigt var fuldkommen roligt. En Gang imellem gav han et kort Nik, som naar Meyer aflagde Beretning om Kurserne.

»Er det dét Papir?« Hertz rakte Haanden ud.

»Ja.«

Hertz drejede sig om mod Skrivebordet, aabnede Dokumentet og læste det igennem.

»Skal jeg sætte mit Navn her?« Han pegede et Sted paa Papiret.

»Ja, Tak.« Selma stod ved Siden af ham, hun kunde se Aarerne i hans Tinding. En fjærn, barnlig Længsel dukkede op i hende — Hjemmet, Moderen og Harry. Fred . . . hørte hun det sukke, Fred . . . . Saa rettede hun sig med ét. Hvad

stod hun dér og sukkede for? Nu fik hun jo selv sit Hjem. Hun forstod ikke rigtig . . det var, som om *hendes* Hjem ikke var dét, hun længtes efter. Der *var* et Sted, hun maatte høre hjemme — men hvor . . saa underlig fjærnt . . .

»Værsaagod —,« Hertz tørrede forsigtig Navnet med Klatpapiret og rakte hende Dokumentet.

»Tak.« Hun stod et Øjeblik. Hertz skød nogle Lister frem og satte sig atter tilrette. »Hvordan har Mor det?« spurgte hun saa.

»Tak, godt.«

»Og Harry?«

»Harry har det daarligt.« Der var en utaalmodig Klang i Stemmen, mens han bøjede Hovedet dybere ned over Listerne.

Selma gik hen mod Døren:

»Farvel —.«

»Farvel,« sagde Hertz, idet han skød Stolen tættere ind mod Skrivebordet. Det lød som et Punktum. —

Da Selma kom ud, lod Meyer sig atter falde ned af Stolen og aabnede Døren til Skranken. —

Hun gik hurtig gennem Byen . . . Harry var syg . . Hun vilde hjem.

Saa stod hun da udenfor Døren, hørte atter Dørklokkens Klang. Hun følte sig som en fremmed, der ringer paa et Sted, hvor man har boet som Barn . . .

Det var den gamle Pige, der lukkede op. Hun saa' underlig sky til Selma som til en Tigger.

»Er Mor hjemme, Sofie?«

»Jo.« Sofie aabnede langsomt Døren, hendes Øjne svirrede raadvilde omkring. »Fruen er inde hos Harry. Skal jeg sige til Fruen, at du er her?«

»Ja. Har Harry det daarligt?«

Sofie nikkede stilfærdigt. Hun havde været i Huset fra Harry blev født, han var hendes Hjærtebarn.

Selma gik ind i Stuen. Alt var som før. Paa Stolen ved Vinduet laa Moderens Lommetørklæde .. der laa altid et Lommetørklæde, hvor Moderen sidst havde siddet. Selma stod og saa' paa det . . hun rystede paa Hovedet og smilede . . Luften derinde vuggede og duftede saa erindrende — —

Hun hørte Moderens Skridt i Spisestuen og gik hen mod Døren —

»Mor —!«

Fru Hertz holdt Selma i sine Arme, hun var saa lille, at Selmas Hoved laa helt ovenpaa hendes:

»Saa, lille Selma .. saa, mit eget Barn —,« de smaa buttede Hænder tørrede Selmas Taarer bort — Fru Hertz kunde ikke huske, hvor hun havde lagt sit Lommetørklæde . . .

De satte sig hen ved Vinduet. Fru Hertz holdt

Selmas Haand i sin og klappede den atter og atter. Selma fortalte, hvorfor hun havde været hos Faderen, og at hun dér havde faaet at vide, at Harry var syg.

»Hvad sagde Far ellers?« Fru Hertz Blik saa' ud, som om det ventede et Slag.

»Ingenting.«

Fru Hertz bøjede sit Hoved tavs som for en ubønhørlig Guddom:

»Ja, ja — nu er du jo lykkelig, mit Barn.«

... Lykkelig ... det var som om noget faldt sammen i Selma. Hun smilede og holdt sit Hoved rankt. —

De gik ind til Harry. Fru Hertz rystede bekymret paa sit Hoved, da de gik hen mod Døren.

Harry laa i sin hvide Seng. Selma syntes, hans Øjne var blevet større og mere alvorlige. Haanden, som laa paa Dynen, var hvid og slank — Harry havde ikke været i Forretningen de sidste Maaneder. Paa Bordet ved Siden af Sengen stod alle hans Spilledaaser.

Selma satte sig hen til ham. Fru Hertz vendte sig om og gik hen til Vinduet.

»Goddag, Harry —«

Harry løftede Hovedet ganske svagt — det var, som om der gik en Lysning over hans Ansigt:

»Goddag, Selma.«

»Hvordan har du det, Harry?«

Harry trak de talende Øjenbryn op og løftede umærkelig de hvide Skjorteskuldre.

»Men det er lidt bedre, ikke Harry?«

Fru Hertz vendte sig om henne ved Vinduet:

»Jo — du har det lidt bedre idag, ikke Harry?«

Harry lukkede træt sine Øjenlaag og bøjede Hovedet til et resigneret Nik:

»Jeg er saa træt idag, Mor.«

»Jamen det er jo godt, min Dreng...« Fru Hertz kom hen og lod Haanden glide blidt over Dynen.. hun vilde have stoppet den lidt til ved Fødderne, men glemte det paa Vejen. Saa strøg hun ham over Panden og Haaret. »Og naar du kommer op, skal du ikke mere i Forretning, det har Far lovet .. det grimme, kolde Lager...«

Harry drejede sit Ansigt om mod Bordet, hvor Spilledaaserne stod. Saa tog han en ganske lille. Den var til at dreje og havde to Melodier, der stod skrevet bag paa: »Alpensänger Marsch« og »nuits égyptiennes«. Forpaa sad tre smægtende Børn ved en lyseblaa Kilde.

Harry begyndte at spille. Han havde en egen Maade at dreje paa, saa Rytmen kom bedre frem. —

Selma og Moderen sad tavse ved Sengen... De faldt som Draaber, Tonerne fra Harrys Spilledaase. Først hurtigere, saa Draaberne blev til en Bæk, der løb, bugtede sig og hoppede over smaa, muntre Smaasten. Saa langsommere og

langsommere . . Selma hørte kun de enkelte Draaber der faldt, spinkle og sprøde. Draabe . . . Draa . . be . . .

Selma løftede med ét sit Hoved. Harry havde lagt Spilledaasen fra sig.

»Saa, min Dreng —,« Fru Hertz rejste sig og lod atter Haanden glide hen over Dynen, »nu er du træt . . nu skal du sove, lille Harry.«

Farvel, Harry —,« Selma tog hans Haand.

Harry saa' ned mod Spilledaasen:

»Kan du huske, Selma, vi købte den i Pederhvidtfeldtsstræde for 1 Kr. 35 . . . Konen vilde have 1 Kr. 50 . . .« —

Da Selma og Moderen kom ind i Stuen igen, satte Fru Hertz sig ned paa en Stol og græd.

»Saa Mor . .,« Selma syntes, det var Moderen, der var Barnet, saa lille hun var.

»Tror du, det én Gang bliver godt Selma?«

»Hvilket, Mor?«

»Alt —,« Fru Hertz løftede sit Hoved og saa' bekymret paa Selma.

Selma bøjede sig tavs ind mod Moderen. Hun følte sig som Barn igen.

XV

De skulde mødes allesammen paa Wivels Veranda. Ida havde inviteret paa Tivoli i Anledning af andet Oplag. Forlæggeren Kempel havde gnedet sig i Hænderne, sidst hun var hos ham, mens han legede Skjul med de smaa, vævre Øjne. Hun kunde se paa ham, at han ventede et tredie. —

Ida var lige kommet . . gennem en Krydsild af Blikke og sagte Hvisken. — Fru Ida Brun — — Forfatterinden — hvislede det efter hende. Opvarteren lod Blikket glide ned ad den lyse Silkekjole med de morsomme, blaa Orme, mens hun konfererede med ham om et Bord . . Dér sad en Dame og stanglorgnetterede hendes Hat . . den *var* nu ogsaa interessant . . men vovelig — —. Bangert vilde nok smile. Hun drejede sig hen mod Indgangsdøren, saa Kjolen snoede sig om hende. »*Er* der virkelig ikke andre Borde?« spurgte hun opgivende — hun fik Lejlighed til at vise Hatten i skarp Profil.

»Aa —,« hun gjorde en Haandbevægelse, der bad Opvarteren vente et Øjeblik.

Henne i Døren stod Willemann med Hatten i Haanden. Han vidste ikke, om det var her, han skulde, og han havde en hemmelig Rædsel for de mange Opvartere, der løb saa hurtigt.. og hvor de kunde regne!

»Willemann!« Ida kaldte paa ham et Stykke fra.

Der gled et benauet Smil over hans Ansigt, saa fik han Øje paa hende. Da han tog Haanden op for at hilse, mærkede han, at han havde Hatten i den.

»Goddag, Willemann —,« hun havde lagt sig en egen, henrykt Hilsen til.

Willemann kravlede frem mellem Stolene som mellem Pytter:

»Jeg er nok altid den første,« smilede han.

»En *skal* jo være Numer et,« hun vendte sit Hoved om mod ham, der traskede bagved.

»Er Deres Mand ikke med?«

»Tage kommer senere. Han har saa meget Arbejde hjemme i denne Tid.«

»Arbejde..?« Det lød, som om Willemann ikke rigtig kunde forstaa, hvad det var for noget.

»Ja, fra Kontoret.«

»Aa — —,« Willemann glattede Haaret langs Panden, »ja jeg har ogsaa meget at gøre i denne Tid.« Hans Stemme blev sikrere, nu da han var kommet til Sæde. »Jeg oversætter nogle af Heines Digte. Kender De Asra? Hvad synes De om dette?« Han trak et lille Kollegiehæfte frem, bla-

dede deri, mens han saa' sig sky omkring. »Det første er ikke saa vanskeligt, men det sidste Vers . . !« Han rystede paa Hovedet og læste hviskende let syngende:

Slaven svarede, jeg hedder
Mohamed, jeg er fra Yemen
og jeg er af Stammen Asra,
som er dødsens, naar den elsker.

»Synes De vel, det er rigtig Heine . . .? Welche sterben . . . welche sterben . . . Han vuggede sit Hoved med Rytmen . . . som er dødsens . . dødsens det er saa haardt, saa nordisk. Welche sterben . . . det er, som om nogen langsomt drages med Døden.«

»Goddag . .!« Det var Fru Martens, der bøjede sig over Ida, Martens stod bagved og maalte sin Moustache. »Tak fordi I vilde have os . . . Nej, hvor den klæder Dem!« Fru Martens satte sig ned foran Hatten. »Se, Richard, tror du ikke noget lignende vilde klæde mig?«

»Tja —,« listede Martens ind.

Fru Martens hørte intet, saa' kun. Hun spurgte overhovedet aldrig Richard for at faa Svar. Spørgsmaalene til ham var mere de Pavser, hun hvilede paa.

»Den er hverken mer eller mindre end vidunderlig! Hvor *har* De dog købt den? De er altid heldig med Deres Hatte. Jeg kan aldrig faa en, der staar til min Teint.« Hun hørte Willemann

tale med Richard om Bogen. »Den kommer nu til Efteraaret,« nikkede hun.

»Bliver den god?« Ida laa foroverlænet en face.

Fru Martens saa' hen paa Richard med store Barneøjne, som om hun bad om Forlov:

»Der er dejlige Ting deri . . maa jeg sige det, Richard?«

Ida havde rejst sig. Hun stod og virrede med Haanden og nikkede henrykt til Teisens og Baruch, der kom hen imod dem:

»Goddag, Goddag . . !«

De rykkede sammen. Willemann rykkede altid først til den forkerte Side. Ida straalede. Det lette Skær af Pudder gjorde hendes Ansigt sart og aandfuldt.

Teisen bøjede sig hen mod hende:

»Hvad kan De nu tjene paa saadan en Roman?« Teisen sagde altid Roman, naar han talte om Bøger.

»Aa —,« Ida løftede Skuldrene, »et Par tusend Kroner, naar jeg er en lille Smule heldig.« Willemann bøjede Hovedet. Han fattede i Grunden ikke rigtig en saadan Sum . . syntes det var noget, man kun kunde have i Sparekassen . . .

»Et Par tusend . . ,« udbrød Teisen, som om det var Skilling, »og saa er De maaske det meste af et Aar om det Stykke Arbejde. Nej —,« han strakte sig i Stolen, »jeg kan til Nød forstaa, at

der er Folk, der gider læse en Bog. Men at der er Mennesker, der gider skrive dem, det fatter jeg sku ikke. Hvad siger du, Barok?«

»There are more things in heaven and earth, Horatio . .,« lo Baruch.

»Hvad er det for et Sprikwort?« spurgte Teisen.

De lo. Fru Clara smilede undskyldende. Der laa et Stænk af Vrede i hendes Øjne, da hun saa' paa Baruch. Hun trak hastig Haanden til sig, da han søgte at liste sin hen i dens Nærhed.

»Der er Viggo Nielsen!« Fru Martens rykkede sig, saa der blev Plads til ham ved hendes Side. »Og Bangert!« Hun saa', om der var mere Plads.

Ida vendte sig om og talte nogle ligegyldige Ord med Baruch . . . Hatten skulde nu først ses i Profil . . nu saa' Bangert netop derhen . .

»Hvad staar De og smiler af?« hørte hun med ét Baruch spørge.

»Jeg smiler ikke!« Hun saa' ham med et stort henrykt Smil op i Ansigtet . . . Bangert skulde have Lov til at vente lidt, saa blev han nervøs som alle Mandfolk . . .

Viggo Nielsen kom hen og hilste paa Ida. Han havde lagt sig et Sæt Sommertøj til af nyeste Mode. Da han tog Hatten af, saa' Ida, at der var Skilning.

»Det trækker da op til en rigtig Succes. Ja, Damerne støttes jo altid af deres Kønsfæller . . .

de køber Bøgerne enten af Nysgerrighed eller af Misundelse. Ikke sandt, Fru Martens?«

»Jo-o, jo-o!« Fru Martens, der sad og talte med Clara Teisen om Idas Hat slog ud med Armen ... Sveden var sivet ud i Hulingen. »Jeg aner ikke, hvad De spurgte om, men siden det er Dem, skal De have Ret.«

»Er der for Resten ikke noget nedværdigende, Fru Brun, ved en Succes, der gaar i alle?« vedblev Viggo Nielsen. »Man blander sig ligesom for meget med Rakket. En anden En ender naturligvis ogsaa en skønne Dag som Konferentsraad og anbefales til Konfirmationen. Jeg ved ikke — det gaar med Rakket som med Hundene. Slaar man til dem, kommer de krybende og slikker En om Tæerne.«

Opvarteren kom med en Bakke fuld af Glas og Is og Flasker.

Pludselig bøjede Fru Martens sig anspændt over mod Ida:

»Hr. og Fru Plenge . . !«

De drejede alle Hovederne saa godt det lod sig gøre. Ida rejste sig og gik dem imøde.

De hilste stille rundt — Plenge med megen Alvor, Selma hurtigt ... Smilet kom og gik i Ryk, som om Ansigtet aabnede sig og lukkede sig. Man hørte Opvarteren klirre med Glassene.

Ida snoede sig rundt med et klædeligt Smil

og skaffede Plads. Hun bøjede sig i Forbigaaende over Selma:

»Det var pænt af Dem at komme, Fru Plenge.«

Selmas Ansigt aabnede sig atter:

»Aa —,« hun nikkede til Ida, vidste ikke noget at sige. Det var saa længe siden hun havde været blandt saa mange . . .

Teisen havde taget sit højtidelige Ansigt paa — han mindedes det sidste Møde med Plenge. Han sad og ledte efter en passende Indledning . . han plejede sku dog altid —

Saa vendte Plenge sig om mod ham og sagde:

»Hvordan lever du ellers, Teisen?«

»Tak du — udmærket.« Teisens Øjne blinkede, han blev meget let rørt. »Ja, jeg har ikke lykønsket dig . . jeg vidste jo ikke, hvornaar . . .«

»Aa, vi holdt jo ikke saadan noget Bryllup — kun for os selv . . . «

»Ja, det er jo ogsaa nærmest En selv, det gaar ud over.« Teisen forsøgte et Smil, men stansede midt i det . . . det var maaske heller ikke rigtig passende . . Plenge sad jo endnu ligesom midt i Øjeblikkets Alvor — —

Baruch havde siddet længe tavs. Han saa' hen paa Selma og tilbage igen til Clara. Følte han sig ikke fremmed midt i denne Skare? Hvorfor . . ? Var der ikke noget imellem ham og de andre, mellem ham og Clara, som han aldrig kunde komme over? — Han lod atter sit Blik glide

hen til Selma. Hvorfor syntes han, at der var noget . . . ligesom fortroligt . . . aa, Snak . . men hjemligt midt i en fremmed By . . . Og hun selv? Det var, som om hun sad ene . . . udenfor de andre . . .

Han bøjede sig hen til hende:

»De ser saa fremmed ud, Fru Plenge.«

»Hvordan fremmed . . ?«

»Som om De ikke følte Dem rigtig hjemme.«

Hun løftede Øjenbrynene næsten umærkeligt:

»Hjemme . . . det er nu ogsaa for meget forlangt.«

»Ved De, hvordan jeg sommetider føler det?« Han sænkede Stemmen og kastede et haanligt Blik hen over Skaren . . »Som om de vilde slaa os ned, de andre . . hvis de kunde.« Han undrede sig over, saa tavs hun var blevet. »De synger da endnu?« spurgte han lidt efter.

»Ikke meget.«

»Hvorfor ikke?«

Det var, som om hendes Smil baade søgte og gav Forklaringen:

»Ja, hvorfor synger man ikke . . ?« Hun tav lidt, sagde saa: »Der er saa meget andet.«

»Fru Plenge!« Det var Ida, der løftede sit Glas. »Nu ser De snart ud til os en Aften . . ? Vore Venner kommer stadig om Torsdagen.« Hun ledte efter noget andet og mere at sige . . . Det var saa vanskeligt . . . Gud ved, om Plenges i Grunden var

nogen Omgang for dem ... Hun saa' hen paa Plenge og løftede atter smilende sit Glas. »Skaal, Plenge!«

Plenge tog hurtig sit. Han havde siddet og set over mod Clara Teisen.

Idas Blik passerede Bangert paa Tilbagevejen. Han lagde sit Hoved paa skraa og sagde:

»Det var da godt, man kunde fange Dem. Deres Øjne har været alle andre Steder.«

»Men mine Tanker . . ?« hun nikkede skælmsk og stødte sit Glas mod hans.

»Nu lignede De Deres Moder, Fru Brun,« sagde Viggo Nielsen over imod hende. »De har Talent.«

«Hvordan . . ?« spurgte Ida lidt uvist.

»For Operetten.«

Willemann hørte det og sagde til Richard Martens:

»Hvor Viggo Nielsen dog altid rammer!«

»Aa ja —,« Martens vidste ikke rigtig, hvad det var, Nielsen havde ramt.

»Synes De ikke netop, at Fru Bruns Bog rø-ber Talent for Operetten . . . for Livets Operette —,« han sad og smaalo og nød Ordet.

»Tja jeg ved ikke —,« Martens trykkede Overlæben op mod Næseborene for bedre at se Spidserne, »jeg synes nu ikke, Fru Bruns Bog er nogen Bog.« Han sad og smilede, han tænkte paa sin egen. —

»Clara —,« hviskede Baruch tæt forbi Fru Teisens Øre, idet han lænede sig tilbage. Hun sad ganske livløs og stirrede frem for sig. »Clara . . ,« hviskede han atter, idet han vippede Stolen frem. Hun lod Blikket glide hen over ham, det var glat, uden Farve. »Er De vred paa mig, Fru Teisen?« sagde han saa højt hen imod hende.

Hun bøjede Hovedet træt tilbage. Han kendte Bevægelsen, følte sig altid saa underlig afmægtig, som om noget gled bort, der ikke stod til at redde.

»Elskede —,« hviskede han tæt forbi hendes Øre. Hun løftede Hovedet og saa' paa ham. »Elskede —,« hviskede han atter, han syntes, det var, som om han kaldte hende til Live. —

Bangert var gaaet bag om de andre og over til Ida. Hun lænede sig tilbage i Stolen og saa' op mod ham:

»Hvad vil De, Bangert?«

»Se Deres nye Hat.« Han saa' hende dristig i Øjnene.

Hun tog ikke Blikket bort, deres Øjne legede med hinanden som to smidige Dyr.

»Er jeg ikke pragtfuld?«

Den lille, hemmelighedsfulde Parentes dukkede frem ved hans Mundvige:

»Jo, De er pragtfuld.«

»Hvorfor ser De saadan paa mig?« Hun løftede Brynene i en stor, barnlig Bue.

»Ja, hvorfor ser De saadan paa *mig*?«

»De kan jo prøve at gætte, Bangert.«

Han rystede paa Hovedet:

«Jeg tør ikke. For sæt, at jeg nu gættede galt.«

Hun trak leende paa Skuldrene og sagde:

»Hvo intet vover... ved De nok..«

»Men hvo intet vinder, hvad han?«

»Han vover heller ikke.«

De saa' paa hinanden, underfundigt som to Modstandere i Spil. Saa sagde Bangert, idet han pressede Lorgnetten dybere ind mod Øjenkrogene:

»Jeg ved ikke... jeg synes altid, vi to leger Katten og Musen. Men hvem er Katten og hvem Musen?«

»Ja, hvem kan finde Katten?« Ida bøjede sig leende fra ham. Hun syntes godt om sortie'en... hun *havde* nu Replik...

Viggo Nielsen havde siddet en Stund og set paa Selma. Saa sænkede han grundende Hovedet. Klæderne stod saa underlig til ham, det saa ud, som om han og de ikke hørte sammen.

»Hvor kan det være —,« han vendte sig pludselig om mod Baruch, »i dette Øjeblik føler jeg mig som Jøde.« Han spændte sit Blik, mens han ledte efter den rigtige Tanke. »Er man ikke saadan.. som proppet paa Flaske. Og føler man ikke, at det vilde gaa over alle Bredder, *hvis* Proppen sprang, men den *kan ikke* springe...«

Selma havde hørt det og vendte sig om:

»Hvor har De set det, Viggo Nielsen?« spurgte hun overrasket.

»Hos Dem.«

»Hos mig?« En let Rødme fòr over Selmas Ansigt og gjorde hendes Øjne hede. »Naar . . ?«

»For et Øjeblik siden. De saa' Dem omkring, som om De vilde sprænge Flasken for at slippe ud. Saa bøjede De Nakken . . . De *kunde* ikke . .«

Ida havde rejst sig:

»Saa gaar vi!« Der blev Røre ved de tilstødende Borde. Hun smilede taknemmelig til nogle Herrer, der gjorde Plads — deres Øjnes tavse Ærbødighed sagde hende, at hun var et kendt Navn. »Kom saa . . !« hun vilde gærne have sagt noget morsomt, kunde intet finde — nøjedes saa med det Smil, som Bangert fandt saa typisk — —

»De vil nok slet ikke tale med mig,« sagde Fru Teisen til Plenge, der gik lidt foran.

»Jeg?« Plenge vendte sig om. »Hvorfor skulde jeg dog ikke det? . . . Men det er ligesom lidt underligt første Gang . . .« Baruch gik i det samme forbi og søgte at fange hendes Blik. »Jeg synes netop, der er saa meget, jeg kunde have Lyst til at tale med Dem om . . .« Plenge saa', at hun forstod hans dæmpede Stemme . . den trak hende nærmere . . som dén Gang —

»Og hvordan har De det nu, Plenge?« Hendes Blik mødte for første Gang hans i dvælende Fortrolighed.

»Godt.«

»De er blevet saa stille, synes jeg.«

»Vi lever jo ogsaa stille.«

Teisen gik og glædede sig over Plenge og Clara, der var kommet i Samtale. Maaske kunde alting blive godt en Gang endnu. Plenge var dog, naar det kom til Stykket, hans eneste virkelige Ven. Og Clara havde altid ligesom været mere med i det Venskab — —

»Og De..?« Plenge lod sit Blik dale over hende.. han *maatte* prøve . . . »Hvordan har De haft det saalænge?«

Hun saa' frem for sig:

»Aa, jeg ved snart ikke . . . jeg kan slet ikke huske noget —,« sagde hun pludselig med en lille Latter.

Plenge saa' Baruch vende sig nogle Skridt foran. Han følte Glæden bølge i sit Sind. Det hjælper ikke du raser, tænkte han .. og dybt nede, saa dybt, at han næsten ikke turde høre sin Tanke, hviskede han .. Jødedreng — —

»Det er alligevel vanskeligt at glemme,« sagde han lidt efter, som om han fortsatte en Tanke.

»Hvilket..?« Hun spurgte ganske sagte med sænket Hoved.

»Det man én Gang..,« han gjorde en lille Pavse, lod Haanden falde træt, »aa — man skal lade dét være glemt som *er* glemt.«

Hun løftede sine Øjne, han syntes, de lignede to tunge Taarer.

»Hvem er det, der har glemt?« spurgte hun saa.

»*De* . . .«

De andre var stanset indenfor Indgangen. Ida havde travlt med at købe Program, løfte Slæb og lede efter Portemonnaie i sin Gretchentaske.

»Maa jeg ikke hjælpe Dem, Fru Brun?« Willemann traadte forsigtig udenom Slæbet i en stor Bue.

»Tak, Willemann —,« hun rakte ham Programmet, »De *er* nu min Kavallér.«

Han stod og smilte . . hvor var hun yndig . . som en Blomst, der bøjer sig —

»Saa!« Ida var færdig. »Lad os nu se?« Hun stillede sig hen til Willemann, der havde aabnet Programmet. »Klokken 7½ Forestilling paa Plænen — hvad mener I?« Hun vendte sig mod de andre, der stimlede sammen om hende.

»Absolut!« Fru Martens banede Vej. »Maa *jeg* se? Brødrene Hanlos . . Luftgymnastik . . det maa vi se. Jeg elsker saadan tre rigtige Mandfolk paa én Gang!« Hun var daanefærdig.

»*Et* kan ikke gøre det?« spurgte Viggo Nielsen. »Ad Gangen —,« kom det lidt efter.

De drev leende ned mod Plænen.

Folk var begyndt at stille sig op. En nysgerrig Hvisken fulgte dem som Kølvand. Willemann gik lidt bagefter de andre og saa' sig omkring med

store Øjne. Han elskede Tivoli, men kom der næsten aldrig. Hans Mor gik saa nødig ud om Aftenen. — En Gang imellem saa' han hen mod Fru Brun. Han følte sig saa lykkelig. Et lille, blegt Vers begyndte at spire . . .

Musiken spillede op. Folk rykkede sig tættere sammen. Uden om Idas Kres var der et lille tomt Rum.

Viggo Nielsen stod og hørte paa Musiken med halvtaaben Mund. Saa vendte han sig om til Selma og sagde:

»Der er Tradition i det Orkester. For tyve Aar siden spillede det ligesaa falsk.«

»Aa ja —,« Selma huskede det godt fra sin Barndom.

Han stod og saa' paa hende en Stund i Tavshed:

»Kan De huske, jeg en Gang sagde noget om Judith . . ?« spurgte han saa.

»Ja.«

»Jeg er alligevel nær ved at tro, at De en Gang dræber Holofernes.«

»Hvorfor tror De det?« Selma saa' langt ud over Mængden.

»De har faaet en dyb Fure mellem Brynene. Det ser ud som en tom Skede. Jeg tror, De har trukket Sværdet.«

Hun rystede paa sit Hoved og smilede:

»De behøver ikke at være bange . . . Det *er* kun en tom Skede.« —

»Se..! Se..!« Fru Martens skubbede i sin Iver til Viggo Nielsen...

Tre slanke Mænd sprang frem paa Tribunen, smilende og elastiske. Stod saa.. som græske Guder med løftet Arm —

»Vil De nu indrømme mig, at dét er Mandfolk, Viggo Nielsen?«

»Ja, hvis jeg var et lystent Kvindfolk..,« han gad ikke svare andet — hun stod dér og skrævede af Forslugenhed.

Han saa' op. De fløj deroppe — lydløst glidende som Svaler gennem Luften. De lyse Kroppe legede mellem hverandre fra Trapez til Trapez.. fløj ud.. vendte tilbage.. fløj ud igen. Naar de var færdige med et Numer, stod de sorgløst smilende paa ét Ben og slog ud med Haanden — et Haandkys, hvori Kysset var glemt — —

Pludselig holdt Musiken op at spille. Nedenunder flyttede Folk sig et lille Skridt nærmere. Nogle Børn inde paa Siddepladserne stod i Spænding op paa Bænkene.

Den ene af de tre deroppe var klatret op i den højeste Mast. Han stod der og saa' ned i Dybet. Den anden hængte i Knæ, svingende dybt nede med Armene fejende gennem Luften for at dæmpe Trapezens Fart, indtil den var i den rette Gliden. Saa gav han et Skrig, kort, fast. Oppe fra susede et Legem.. alle Hoveder løftede sig.. saa et befriende Klask af fire Hænder, der greb

i hinanden. — Bifaldet brusede, som om en Sluse var aabnet.

»Pragtfuldt!« Fru Martens stod bleg med tunge Øjne.

De tre Brødre lod sig dumpe ned i Nættet. Rejste sig saa og plaskede underlig afsted for at komme ned . . det saa' ud, som om de vadede ud fra aaben Strand. Da de kom ned paa Tribunen, sprang de omkring mellem hverandre som Tanglopper. Saa dansede de ind. — —

De drev videre. Bangert fulgtes med Ida.

»Naar ser jeg Dem saa en Gang oppe hos mig?« Hans Øjne flimrede i Smilet.

Ida samlede Slæbet i Haanden:

»Jamen, hvad *skal* jeg oppe hos Dem, Bangert?« Hun saa' paa ham fra Siden. »De kan jo komme op til mig.«

»De giver med den ene Haand og tager med den anden.«

»Hvad giver jeg saa med den ene?«

Bangert trak paa Skuldrene:

»Lidt Tro . . og Haab . .«

»Om hvad?« Det dirrede svagt om hendes Øjne og Mund.

»Om det, som De tager med den anden.«

Ida vendte sig om. Hun hørte Fru Martens Stemme:

»Vi *maa* i Kastegyngen! Gaar De med i Gyn-

gen, Viggo Nielsen? De aner ikke, hvor det kildrer helt op mellem Skulderbladene.«

De gik ned til Koncertsalen. Baruch, der havde holdt sig lidt paa Siden af de andre, gik hen til Selma, som stod et Par Skridt fra Teisen og Plenge, og sagde:

»Gaar De med, Fru Plenge?«

»Hvorhen?«

Baruch saa' hen over de andre og trak Brynene til Vejrs:

»Aa, et Sted, hvor Luften er mindre *trejfo*.«

Selma nikkede. I det samme vendte Fru Teisen sig om og smilede til Baruch. Hans Ansigt smilede igen ... samlede sig i ét Brændpunkt, et Smil, der sved af Haan. Hendes Smil skrumpede underlig sammen, som om det var kommet for nær ved Ilden. Saa vendte han sig bort og gik ned mod Søen med Selma.

»Saa..!« Baruch rystede befriet sit Hoved. Sendte saa et foragteligt Kast hen mod Skaren, de havde forladt, og sagde:

»Forstaar De mig..? Javist forstaar De mig. Vi hører nu en Gang til Guds udvalgte Folk. Hvad er de andre ... *Chatejsim*..!«

»Husk, Baruch,« sagde Selma og løftede advarende Pegefingeren, »jeg er jo ikke mere Selma Hertz.«

Han tav et Øjeblik ligesom overrasket.. han *havde* regnet Plenge til de andre. Saa rokkede

han med Hovedet, mens Smilet atter dæmrede:

»Vist er De Selma Hertz,« sagde han, »De bliver aldrig andet. — Fylder det Dem ikke somme Tider med en forunderlig Galskab enten af Fryd eller Smærte, dette... Jøde. Som nu før — jeg gik der, lidt borte fra de andre, mens jeg følte min Foragt — —!« Han knyttede Hænderne, som om han spændte dem om den Vrede, han ikke kunde finde Udtryk for.

»Aa, al den Foragt! Det er jo dog kun vor Afmagt, Baruch.«

»Afmagt . . ,« Baruch aabnede sine Hænder og saa' paa dem, mens han talte, »tror De? Tror De ikke, vi en Gang naar til at blive de virkelig udvalgte? Ja, ja — De smiler — synes De, det er saa barnlig en Tanke?« Han gik lidt og saa' ned mod Jorden, saa sagde han: »Har De aldrig hørt Deres Far eller Mor sidde og tale dæmpet om en stor Mand, en Jøde... *han* var Minister . . *han* var noget lignende som en Dommer i Højesteret hos os . . som om det var et Æventyr — en Røgter, der var blevet Lehnsbaron . . .«

»Aa, jo —,« Selma havde nok hørt noget lignende.

»Det er netop det — dét, vi maa bort fra,« vedblev Baruch. »Vi skal ikke takke nogen, fordi vi maa være her. Det er de andre, der skal takke os, fordi vi *er* her... Ja, jeg mener det, jeg mener det,« gentog han, da Selma smilede.

»Vi har det jo godt,« Selma trak paa Skuldrene.

Baruch vendte sig om mod hende med en pludselig Drejning og sagde:

»Har *De* det godt?«

Hun saa' paa ham, hendes Øjne blev lidt anspændte som i et for stærkt Skær:

»Ja, hvad mener De, Baruch? Jeg tænkte paa mig selv som — hvad skal jeg sige — som Jøde . . .«

»Ja, hvad ellers?« Hans Tanke var stanset ved den usikre Svirren i hendes Spørgsmaal. Hvorfor spurgte hun? Havde hun det *ellers* ikke godt? Han syntes med ét, at der var aabnet et Hul ind til en andens Celle.

De gik en Stund i Tavshed. Musiken fra Koncertsalen flagrede i lette Strimler hen over deres Hoved. En Gang imellem faldt en løsrevet Stump ligesom ned for Næsen af dem. Baruch gik og saa' ud over Søen og vuggede Hovedet i Takt med den Musik, han tænkte sig til mellem Stumperne — —

»De er blevet saa stille, Frøken Hertz,« sagde han saa hen i Vejret.

Selma brast pludselig i Latter.

»Hvorfor ler De?« Han vendte sig overrasket. Hun stoppede lige saa pludselig op i sin Latter. »Og hvorfor holder De med ét op?«

»De kaldte mig Frøken Hertz —.«

»Aa,« han rystede erindrende paa Hovedet, »ja,

ja — De ser nu heller ikke ud som nogen rigtig Fru Plenge.«

»Hvordan ser da en rigtig Fru Plenge ud?«

»Ja-a —,« Baruch tænkte sig lidt om, »hvordan ser hun ud? — Hun er Dame . . . af en af de bedste og blegeste Familier.«

Selma gik grundende, saa løftede hun pludselig sit Hoved:

»Som Fru Teisen . .?«

Baruch følte et Ryk i sit Ansigt, drev en Stump Latter frem:

»Nej —,« han rystede paa sit Hoved, »nej . . !« Han kunde ikke finde andet at sige, alle Tanker faldt saa underlig over hverandre . . . Han saa' hen paa hende, hun gik stadig grundende. Det var, som om Furen mellem hendes Bryn var blevet dybere . . hvad tænkte hun paa? Hvad tænkte han selv paa? . . .

De var naaet hen imod Koncertsalen. En skarp Damestemme skar gennem den tykke Luft derinde . . et Par Spurve fløj forskrækket op fra Buskene —

Han rev sig ud af sine Tanker:

»De har da ikke opgivet Deres Sang for bestandig?«

»Aa, den Smule Sang . . .«

»Det *maa* De ikke.«

»Hvorfor?« Der var kommet et lyttende Smil i hendes Øjne . . en dyb Blaanen . . .

»Fordi De trænger til den, simpelthen.« Han blev ivrig, det begyndte at krible i hans Hænder. »De trænger til at fødes igen, Frøken Hertz .. naa, ja ... Fru Plenge,« rettede han, da Selma atter lo. »Fru Plenge trænger til at fødes igen som Selma Hertz. — De er da ikke *schmattet*?« spurgte han med en pludselig Rædsel.

Selma lo højere:

»Nej .. nej — hvor kunde De tro det om mig?«

»Nej, ikke om *Dem* ... Naa, gudskelov! Jeg hader dem, der lader sig *schmatte*, jeg tror, de samme vilde have endt i Tugthuset, hvis de ikke var endt i Kirken. — Naa men Sangen, Sangen! Det er den, der skal føde Dem igen. Min Kunst har født mig selv mange Gange, naar jeg troede, jeg var død.«

Der var kommet Glans over Selma, mens Baruch talte:

»Jamen, jeg tror slet ikke, jeg er død,« smilede hun.

»Men, hvis De nu *er* det?«

»Saa kan jeg jo dog ikke leve op igen.«

»Jo — jo ... De er kun skindød ... Kunsten, Lykken ved Ens Kunst, Livet deri dør ikke, uden man selv vil det. En skønne Dag vækkes det igen til Live, vaagner op som Sang. De *skal* synge igen, jeg taler imorgen med den, der skal være Deres Lærer.« Han følte sig varm .. saa straalende hun stod foran ham, som om hun

var kommet ham imøde ... »Og naar De saa er færdig, saa laver vi Koncert for alt, hvad der er kauschert og trejfo her i Byen. Og saa rejser vi ud ... Berlin .. Paris ... og tjener mange smukke Penge hos Alverdens Mosaiter, Labitter og Makkabæere.«

Selma lo og rystede fortvivlet paa sit Hoved: »Baruch .. Baruch ...« — —

De andre stod udenfor Koncertsalen og drøftede, hvor de skulde spise til Aften. Rundt omkring paa Bænkene sad Abonnenternes faste Stok. Det saa' ud som en Stiftelse, der er rykket ud i det fri. Idas Selskab satte alle Tandhjul i Bevægelse. Der blev betroet og forklaret fra Bænk til Bænk. Saa vendte ét Hoved sig — saa et andet — hver Gang bragtes der nyt Stof hjem, som alle Munde mimrede i sig.

Baruch gik hen til Fru Teisen. — Hvad er hun, tænkte han ... et løgnagtigt Barn ... Han kom til at tænke paa Selma, sammenlignede de to og smilede ved Tanken.

»Hvorfor blev du vred før?« Fru Teisen blev rolig, da hun saa' hans Smil. Hun troede, han smilte til hende.

»Vred .. ?« Han rystede medlidende paa Hovedet. »Jeg blev ikke vred. Jeg misundte dig.«

Hun blinkede med Øjnene, som hun altid gjorde, naar hun anede et Svar, hun ikke vilde kunne forstaa:

»Hvorfor misundte du mig?« spurgte hun saa.

»Fordi — jo mere du spiser af Kundskabens Træ, des mindre kender du Forskel paa godt og ondt.«

Hun forsøgte at forstaa, opgav det saa med en træt Hovedrysten:

»Jeg forstaar dig ikke.«

»Ak, nej —,« der fór et Smil over hans Ansigt, det Smil hun inderst inde frygtede og hadede, »det er maaske de eneste sande Ord, du nogensinde har sagt mig.« —

Selskabet var stanset foran et af Bordene udenfor Restaurationen. Der blev let og talt højt. Baruch saa' Skuespiller Thomsens blaahvide Ansigt, ved Siden af ham stod Maggie Sommer og Kylle og talte i Munden paa hinanden, som om de sang Duet. Den underlig langstilkede Ellen Waage sad og bøjede sig hen mod Maleren Erhardt. Og Meyerche . . ! Baruch saa' hans aborte Haand krøble sig frem over Bordet — *ach e' nebbisch* . . !

De blev enige om at slaa sig sammen, fik fat i et Par Borde. Skuespiller Thomsen drev hen til Ida:

»Jeg har en Tak til Dem, Fru Brun,« hans Stemme var mildt drævende, »og et Ønske —,« lagde han til, mens et tyndt Smil kantede hans Læber.

»En Tak?« Ida hældede spørgende sit Hoved.

»For Opus 1.«

Ida spidsede Mund som et Barn, der gærne vil smage:

»Og et Ønske . . ?«

»Om at Opus 2 maa blive bedre.«

Den lille Meyer, der stod bagved, smilede. Hans Øjne krøb ligesom bag om Smilet og dækkede sig dermed. Man kunde se paa hans Smil, hvordan han talte.

»*Jeg* har kun en Tak, Frue. Ja, Fruen saa' maaske min Anmeldelse? Var den efter Ønske?« Meyer lagde Hovedet paa Siden. —

De rykkede sammen om Bordene. Ellen Waage kunde ikke forstaa, hvorfor Tage ikke var med. Hun overraskede stadig sig selv i at stirre hen over Gangen, der førte til Restaurationen . . .

Det var begyndt at mørkne. Strømmen var blevet tættere . . . var blevet til en Stime, der trak og trak forbi. Lys i blaa og gule Farver løftede sig i høje Buer, stod i straalende Geledder og spillede Harlekin i ringlende Prismer. Fra høje Standere kastede de elektriske Lamper deres Maanelys over Træer og Plæner og langs Søens Rand hængte Lysenes blomstrende Guirlander. Helt omme bag Træer og Buske løftede Bazaren sig, Lys efter Lys tændtes og krøb paa Tusendben hen derover, indtil alt stod trukket op i Linier og Buer i en Barnedrøm om Tusend og en Nats straalende Ufattelighed.

Hen imod Udgangen, hvor Mørket rullede ned i Sænkningen foran Pantomimeteatret, gled Byens løse Fugle ud og ind mellem de høje Træers dybe Skygger. Man strøg forbi hinanden — Blikket hæftedes til Siden, strammedes elastisk længere og længere bort . . . Saa gled man sammen, stod stille og talte nogle sagte Ord — det lød, som om der tingedes om Prisen . . . gled atter videre, i Følge eller hver for sig. Skarpe Øjne krydsedes som Klinger, bløde sank i hinanden og lystne kildrede Nøgenheden frem til Skue, til Salgs. Nu og da raslede et silkeskørtet Pigebarn hurtig forbi — som et Blink i Mørket. Hun lod Snøren røre paa sig . . . pilkede Torsk. Saa hørtes en hæs Latter, som sank ned i Mørket. Ellers var alt stille, stille som dirrende Luft . . .

. . . Ellen Waage hørte pludselig Bruns Stemme og vendte sig om. Hun følte det, som om hun havde siddet alene i Mørke, sammenkrøbet af Angst, og nu hørte en Stemme hun kendte . . . Aa, den modbydelige Erhardt og Meyer . . og for Resten ogsaa Thomsen . . hvad vilde hun med dem? . . . Hun trak paa Skulderen . . . hun kunde hverken leve eller dø af sin Gage . . og man *maatte* jo leve . . .

»Godaften, Dage —,« hun bøjede sig tilbage i Stolen, idet Brun gik forbi.

»Godaften . .,« Brun blev overrasket staaende, »hvor kommer dét sig?«

»Aa, vi stødte paa hinanden, din Frues og . . ,« hun sænkede Øjenlaagene — hvorfor stod han dér og smilte, »og mit Selskab.«

»Hvem er saa dit Selskab?«

Hun tænkte først ikke at svare . . . han vidste det jo. Men da han stadig stod lænet over hende, spørgende, bøjede hun Haanden ud til Siden:

»Det er Fru Sommer og Kylle og Meyer . . og saa . . det ved du jo godt . . .«

Brun stod og lo ved sig selv. Hun tog Damerne først . . . og saa . . . Han saa' hen paa Erhardt og Thomsen, væmmedes over *dem*, over *hende* — lod sit Blik glide langs hendes Legeme . . der husede dem . . . til Hotelpriser — —

Han gik bag om de andre. Ingen bekymrede sig om ham . . . hvad vilde han her? Ida sad mellem Bangert og Skuespiller Thomsen, straalende, det samledes i hende som i et Midtpunkt — Lyset — Festen. Fru Ida Brun . . Navnet løb over Byen, over Landet, kendt, forhaabningsfuldt . . og han? Fru Ida Bruns Mand — ude af Sagaen — glemt . . .

»Brun! Kom her . . her er en Plads til Dem.«

Han saa' til Siden, det var Fru Plenge. Han blev staaende lidt og saa' paa hende . . . Selma Hertz — tænkte han. Han syntes, hendes Ansigt laa i Sol, gyldent . . . som om hun kom hen imod ham med Favnen fuld . . . Lyset strømmede og strømmede, og Fuglene trak deres Kvidder som

Traade igennem det, indtil alt var ét Silkespind af Lyd, der gyngede i Solen ... Hvor var det .. hvornaar .. ?

Han løftede sine Øjne og saa' Willemann bøje sit Hoved frem og hilse —

... Se, hun kommer over Bjærgene! Javist, javist .. nu huskede han —

»De staar og falder i Tanker, Brun —,« Selma pegede paa den ledige Stol ved sin Side.

»Aa, det var blot en Sang, der faldt mig ind.«

... En Sang? Hun saa' hen paa Baruch. Hvorfor talte de alle om Sang .. Baruch .. Brun?

Det var, som om der pludselig brød noget frem i hende, et Haab, en ny Glæde:

»Hør, Brun — skriv den Sang til mig. Baruch sætter saa Melodien til, og jeg synger den. Tror De, jeg kan synge den?«

Brun saa' hen gennem Gangenes lysende Buer, der straalede dybere og dybere ind som fjærne Erindringer.

Saa sagde han:

»Den hedder: Se, hun kommer over Bjærgene..!«

De sad tavse og saa' paa Mængden, der drev forbi. —

Da de rejste sig fra Bordene, kom Plenge hen til Selma. Han spurgte hende venlig om, hvordan hun havde det. Hun saa' paa ham, syntes ikke rigtig, hun kendte hans Øjne igen. Det var som om de var mere vaagne. —

De fulgtes ad lidt bag efter de andre.

»Teisens spurgte, om de maatte bede os ud en Gang, inden de flytter ind.« Plenge sagde det let henkastet og saa' ud over Illuminationen.

»Hvad svarede du saa?«

Det ærgrede Plenge, at hun spurgte derom. Hun vidste jo meget godt, hvad han havde svaret.

»Jeg takkede selvfølgelig,« det kom kort og stødt. Og da hun intet sagde, men kun sænkede Øjenlaagene, vedblev han: »Jeg skulde maaske have sagt nej.«

»Aa, jeg ved ikke —,« Selma aabnede langsomt Øjnene, »Teisens er mig saa ligegyldige. Jeg synes ogsaa, du en Gang sagde til mig, at du i Grunden ikke brød dig om dem,« sagde hun ganske dæmpet.

»Det ved jeg ikke noget om,« han rystede absolut benægtende paa sit Hoved. »Den Gang *kunde* vi saa velsagtens ikke omgaas dem.« Hun kom til at smile, kunde ikke andet. »Der er iøvrigt ikke noget at smile af, synes jeg,« han gik lidt fra hende.

»Jamen, naar nu *jeg* synes det.« Selma tog hans Arm og ruskede i den, mens hun lo ganske smaat. »Hjalmar . . !« hun ruskede igen, hans Arm hang ganske slap i hendes. »Er det nu galt igen?«

»Hyss . . !« han saa' hen til de andre, der

var nogle Skridt forude, »det er jo ikke nødvendigt, at alle hører det . . .«

Hun følte sit Blod rejse sig i Trods . . . pressede det tilbage. Hvad hjalp det . . ! Hun *maatte* tvinge sig, dræbe sig selv Tomme for Tomme, det var vel Livet. — — Hvad var det, Baruch havde sagt om at fødes igen? Sangen . . Sangen . . . aa, det var for sent, det var forbi. Og Bruns Sang? Se, hun kommer over Bjærgene — hvor var det underligt, hvad betød det? Det var, som om noget tog om hendes Hjærte nu iaften . . . Hun rystede Tankerne af sig . . . Aa, Snak — — Barnesnak —

»Gaar vi saa, eller gaar vi ikke?« hørte hun Plenge spørge.

Hun maatte tænke sig om som efter en Drøm. Huskede saa, hvad de havde talt om:

»Vi gaar naturligvis, hvis du har Lyst.« Hun syntes, det var saa ligegyldigt at tale mere derom.

»Jeg har altid holdt meget af Teisen,« sagde han lidt efter. Hans Stemme havde faaet en mildere Klang. Saa tænkte han sig et Øjeblik om og fortsatte: »Ogsaa af Fru Teisen . . der er noget bravt, noget tilforladeligt over hende. Jeg tror, du vil komme til at sætte Pris paa hende. Du syntes jo ogsaa den Gang rigtig godt om hende.«

»Aa, ja, — som man synes om saa mange.«

Fru Teisen kom hen. Hun tog Selma under Armen og sagde:

»Vil De saa se ud til os en Gang, inden vi flytter ind?« hendes store Øjne hvilede sværmerisk i Selmas. Selma forstod ikke rigtig . . hun syntes, der var noget — som om Fru Teisen og Hjalmar kunde have aftalt — —

»Tak —,« nikkede hun til Fru Teisen. Der var en underlig vaagnende Uro i hendes Tanker. —

Foran Bazaren havde Selskabet taget Plads i smaa Klynger om Tønderne. Ida gik rundt og arrangerede, hun yndede at vælge ud og sætte sammen — det var et lille Talent, Fru Elisa ogsaa havde. »Viggo Nielsen — Fru Martens!« Der blev let og protesteret. Viggo Nielsen sagde, at han saa hellere vilde have Martens, naar galt skulde være. »Snik Snak,« Ida fejede forbi, hun følte i Ryggen, at der blev talt om hende ved alle Borde. »Kylle—Richard Martens!« Kylle vilde sku hellere have Erhardt, han var da ihvertfald sjofel. Ida lo og gik rundt. »Frøken Waage . .,« Ida rakte hende en svajet Handskehaand, Ellen Waage rejste sig, hun vidste ikke hvorfor . . men det var Tages Hustru . . . »Frøken Waage —,« Ida saa' sig spørgende rundt i Kresen. »Meyerche —!« raabte saa Baruch. »Meyerche,« lo de andre, »Meyerche skal have Frøken Waage!« Meyer stod smilende og sjattede med Armen. Ellen Waage saa' hen mod Brun, som om hun søgte Hjælp — han sad og stirrede ned mod Jorden ved Siden af Fru Plenge . . .

Brun hørte Idas Stemme. Det var, som om den nu var ham ganske fremmed. Hvad bekymrede det ham, at hun var Festens Dronning? .. Talent, Berømmelse, Dronning for en Dag ... han trak paa Skuldrene. Han selv havde været Talent og berømt i hele fem Aar og var nu et glemt Navn. Hun var jo slet ikke *hans*. Hun var — han saa' hen mod Skaren — hun var de andres .. alles. Hans Tanker gik et Øjeblik tilbage, han sad og vuggede sit Hoved, saa' det altsammen igen spire, leve og dø i et kort Minut. Hvis var Skylden ..? Han vuggede Skyld og Grunde sammen .. Skyld og Grunde .. hvor ligegyldigt at spørge ... Det *var* bristet imellem dem, bristet og forbi — —

»Og hvem skal jeg saa selv have?« Ida stod og saa' sig om med Pegefingeren paa Læben. »Willemann!« udbrød hun — han var saa rar at have paa den ene Side. Willemann traadte lykkelig omkring mellem Slæbene. »Men Bangert dog!« udbrød hun efter en lille Pavse, »Dem har jeg jo helt glemt. Vil De tage til Takke med en lille bitte Plads her paa min højre Side?«

Bangert stirrede paa hende og nikkede. Da han sad ved hendes Side, tog han hendes Haand. Hun saa' paa ham, pludselig, overlistet .. glemte at tage Haanden til sig ...

Brun sad og saa' paa Fru Plenge:

»Jeg synes, her er saa stille,« sagde han saa. »Og dog larmer alt omkring os.«

Selma løftede Hovedet og saa' sig omkring, forundret, vaagen —

»Hvad sad De og tænkte paa?« spurgte Brun.

»Aa, hvad tænker man paa, Brun . .?«

»Nej, De har Ret —,« han vidste slet ikke, hvad hun havde sagt, hørte kun Tonefaldet i hendes Stemme. »Det er, som om vi er strandet, Fru Plenge . . . med Havet larmende omkring os. Vi sidder og stirrer efter Skibet, som skal komme og redde os. — — Tror De, der kommer noget?« spurgte han et Øjeblik efter.

»Hvad skal man svare, Brun —?« Hun saa' paa ham med et Smil.

Han sad lidt, kom selv til at smile og sagde:

»Nej . . nej — De har atter Ret. Spørger man i det blaa, kan man ikke vente Svar i lysegrønt.«

»Faar jeg saa en Gang den Sang, De talte om før?« spurgte hun pludselig.

»Tror De nu, De kan synge den?«

»Det haaber jeg. Men jeg kender den jo slet ikke, ved ikke, hvad De har tænkt paa . .«

»Jeg har tænkt paa mit Liv og paa min Kunst.« Han vendte sig om mod hende. »Og saa synes jeg nu iaften — ja, jeg ved ikke, men det er, som om jeg pludselig synes det . .«

»Jamen hvilket, Brun?«

»At jeg ogsaa har tænkt paa Dem.«

... Stjærnerne stod der oppe over hans Hoved. Der var ganske stille. Kun Havet larmede omkring dem. Og de drev gennem det larmende Hav ... Hvorhen ..?

XVI

Brun drev gennem de smaa, stille Gader ude paa Christianshavn. Han var som i en fremmed By, kendte ikke Husene, ikke Menneskene. Inde bag de smaa Ruder tittede Ansigter frem . . var det en fremmed, der var kommet til Byen . . ? Ansigterne drejede sig ind mod de andre i Stuen. Disse Gader laa dér foran ham som Navne, der er glemt, men dog endnu lever. Andre Gader var vokset op, havde taget Magten og Livet. De gamle Handelshuse stod og rystede paa deres alvorsfulde Hoveder ad alt det nymodens derinde i Byen paa den anden Side Sejlløbet . . gik det an, gik det an . . kommer Krachet igen fra 1813 . . ? Og Strømmen trak bort, gik andre Veje. De glemte Gader laa som Grene, der er visnet, fordi Livets Saft gaar udenom, forbi . . .

Han stod stille paa Broen og stirrede ned i Kanalens Vand, der var irret af Ælde. Smaa tavse Sejlskibe laa fortøjet ved Bolværket, der var ingen om Bord, ingen i Nærheden. Saadan havde de ligget fra gammel, gammel Tid, de turde ikke

gaa ind til Byen ... gamle Folk, der ikke vovede sig ind i de store, nye Hovedaarer — —

Brun løftede sit Hoved. Hvorfor stod han selv her ved den gamle døde Kanal, i den døde By, hvor alt Livet gik udenom .. forbi .. ? —

Det var allerede saa længe siden, syntes han, og dog var det kun nogle Timer — —

... Han stod foran Soderup inde i hans Privatkontor. Rust stod bagved, Ansigtet var lutter lukkede Cirkler ... »Aa, Hr. Sagfører Rust —,« Soderups Øjne stod runde og stive bag Lorgnetten, »vil De have den Godhed at sige mig, om jeg i Deres Overværelse har lovet Kandidat Brun et Gagetillæg af fire hundrede Kroner efter det første Aars Forløb?« Rust lukkede Cirklerne fastere og rystede paa Hovedet. »Kan De ikke huske, Rust, vi stod her inde — De, jeg og Højesteretssagføreren .. ? Højesteretssagføreren kaldte Dem netop ind, for at De kunde overvære vor Aftale om Betingelserne ... Vi behøver jo ikke at oprette nogen skriftlig Kontrakt, blev der sagt, enten af Dem eller af Højesteretssagføreren, her er jo Vidner ...« Soderup og Rust saa' paa hinanden, smilede uforstaaende .. der var saa stille, at man kunde høre Hansens Stol knage ude i Forkontoret ... »Jeg erindrer meget vel Aftalen,« sagde saa Rust og lod to Fingre glide om Hagen, »men ...,« han rystede atter smilende paa sit Hoved. »Vil De dermed sige, at *jeg* lyver!« — — Soderup kom hen og lagde dæm-

pende sin Haand paa hans Skulder: »Kære Kandidat Brun, lad os ikke tage det saa højtideligt.. her foreligger simpelthen en error . . . en error facti.« Rust nærmede sig allerede Døren. »Jamen, De *maa* jo kunne huske det, Rust . . . vi har jo tit talt om det derinde . . .« — »Aldrig!« Rust ligesom stivnede af Benægtelse. — »Saa lyver De, Rust!« .. Uret dikkede underlig uforstyrreligt henne over Pengeskabet . . . »Hr. Brun . . !« sagde saa Soderup og gjorde en bydende Haandbevægelse hen mod Døren. »*De* lyver ogsaa . . . !« — — Soderup stod et Øjeblik . . som om han samlede sit Raseri . . »Hvad *vover* De . . !« —

Saa var han slentret ud af Døren, gik smilende gennem Forkontoret, hvor Hansen duvede over Skønskriften. Han smækkede Døren op og lod den staa vidt aaben efter sig . . . nød Smældet som en Dreng nyder et Slag i Ansigtet paa sin Fjende —

Han gik gennem Byen, Smilet dirrede ham stadig om Læben. Naar han saa' paa sine Hænder, rystede de af Sindsbevægelse. Hvor gaar jeg hen . . ? Hvad nu . . ? Han tænkte ikke andet, kunde ikke tænke frem, kun tilbage paa det, der just var sket. Sommetider saa' han i Vejret og bed Tænderne fastere sammen. Mumlede et Par Ord . . . hørte atter den samme Tanke spørge: hvad nu . . ? —

Saa begyndte Blodet ligesom lidt efter lidt at bundfælde sig i ham. Han syntes, der blev mindre og

mindre af Hævnens Sødme tilbage. Hvad var det hele . . ? En Drengestreg. Han kunde jo have bidt Vreden i sig som saa ofte før. De havde sjoflet ham før idag . . spist ham af med en Misforstaaelse . . . Han følte atter Blodet koge op under de kolde Ræsonnementer . . .

Hvor gik han hen . . ? Hvad nu . . ?

Han drev rundt paa maa og faa. Undrede sig over, hvor længe det var siden han havde set Byen. Den var ligesom gaaet ham i Glemme. Han lod Billederne glide forbi . . .

Jeg er sluppet fri idag, tænkte han —

Fri — —?

Han saa' sig pludselig om, som vidste han ikke rigtig, hvor han var. Fri . . . det aabnede sig for ham, alt gled bort ved Tanken, Livet laa om ham som en Himmel, og han stod i Centrum og saa' derpaa og lod det dreje . . . Fri . . ! Nu aabnede ogsaa Himlen sig, alt drev bort i Røg og Taage, bort . . fri . . han var ene . . .

Var man fri, naar man var ene? —

Han var kommet ud ad Vester, ad den Vej han plejede at gaa hjem. Saa vendte han med ét om. Hvad skulde han der? . . Jeg hører ikke mere hjemme der, tænkte han. Jeg skylder ingen noget. Vi løb som to parallele Linier ved Siden af hinanden . . mødtes aldrig . . . Ida . . hvor det Navn var blevet en død Klang i hans Hjærte. Han *hørte* det slet ikke . . .

Og han var drevet videre .. uden Maal. Han kom til at tænke paa gamle Dage, naar han drev om, planløst, uden Ærende nogetsteds. Han syntes pludselig, at hans Liv den Gang var saa afklaret, saa stræbende midt i sin Planløshed — som Livet selv stræber, uden Maal ... Nu følte han ingen Stræben længer. Han var træt ...

Og nu stod han paa Broen og stirrede ned i den gamle, mugne Kanal. Mørket var begyndt at falde, det var, som om de gamle Huse trak Skodderne for .. gemte sig ind ...

Der stod han med Friheden i sin Haand og syntes han var tomhændet — —

Og han følte, at han dog var bundet — hver Dag i det Aar, der ar gaaet, var en Traad. Han havde ladet Traadene spinde sig ... Herregud, hvad var en Traad, den kunde da sprænges ... Og før han saa' sig om, var han spundet i et Næt af Hensyn, Pligter og Ansvar. Han var i det samme Næt, hvor alle var ... lod sig rolig suge .. han var jo dog kun Føde til den store Sæk, hvori de alle blev stoppet .. fordøjet .. smidt bort ...

Han havde handlet med sig selv, solgt sin Frihed. Nu tog han den tilbage, men han *havde* den ikke. Atter og atter hørte han en Stemme spørge: har jeg Ret dertil?

Ret? Hvem spurgte om Ret? Var det de andre .. var det ham selv, der spurgte .. ? Eller var der

podet en anden ind i ham, en samfundsnyttig Borger, der voksede, bredte sig og spurgte: har jeg Ret? Var det denne Borger, der stod her ved Broens Rækværk? Eller var det ham selv fra dén Gang, der stod og klynkede som et Barn, fordi han var faret vild og ikke vidste, hvad Vej han skulde gaa?

Han løftede sit Hoved, gad ikke tænke. Det var jo dog den samme Labyrint af Spørgsmaal, aldrig et Svar, der fandt ud...

Og han gik videre, nynnende ved sig selv for at jage Tankerne bort, der trak i store, summende Krese uden om den Linie, der var faldet ham ind:

Jeg har solgt mit Instrument .. solgt mit Instrument...

Han kom til at tænke paa en Aften hjemme. Ida og han stod ved Vinduet, efter at de andre var gaaet. Han huskede ikke, hvad de havde talt om, men han hørte i den øde Stilhed sin egen Stemme sige: jeg har solgt mit Instrument. Glassene flød over Bordet i Lampens underlig forsoldede Lys. Da han aabnede Vinduet, laa Gaden mørk og dyb... de spredte Lygter hængte i Natten som Lanterner... Var der ikke hændet noget, den Aften..? Han huskede det ikke mere — —

Han stod stille. En Mand raslede med en Kæde forbi ham. Han saa' ud over Vandet. Der kom en Sejler, som skulde gennem Broen.. ud...

Andre Mennesker kom til, det var, som om de stimlede sammen til Opløb —

Nu kom Skibet sejlende, lydløst, som et Syn, han stod og saa' i Drømme. — Der blev raabt nogle uforstaaelige Ord, en fjærn Kalden, fremmedartet og dog saa forunderlig tryg . . . Hvad var det, Skibet mindede ham om, nu da det gled ind imod ham . . fremmed og dog saa forunderlig trygt . . ? Der stod en Mand om Bord og strøg en Tændstik til sin Pibe . . det store Mørke blev ligesom mere hjemligt og fortroligt derved — —

Da stod Tankerne et Øjeblik stille i ham, inden de atter samlede sig. Saa huskede han alt. Det var den Aften, Selma Hertz . . straalende . . blomstrende . . . og Skibet, der skulde komme . . ? Selma Hertz . . !

Han gik ind i en Kafé, der laa i Nærheden. Han *maatte* tale med hende endnu iaften, det var *hende*, han maatte tale med. Han smilede ad Tankerne ude paa Broen . . Skibet, der skulde komme . . saa barnligt . . men hun *maatte* møde ham iaften, hun var den eneste — —

Han skrev Overskriften . . saa' Ordene dirre under sin Haand. Tog et nyt Stykke Papir og pressede Haanden fast mod Pennen. Blot et Par Ord, saa forstod hun ham, vidste, hvad han vilde.

Hvad vilde han . . ? Elskede han hende?

Han rystede Tankerne af sit Hoved. Hun

maatte komme . . han ventede hende . . *ventede* hende . . .

Han fik fat i et Bybud, sendte ham afsted . . blot hurtig . . Bybudet vilde give igen . . . det er det samme . . skynd Dem blot —

Saa lænede han sig tilbage. Om tre Timer skulde han møde hende. Han sad en Stund og dulmede Tankerne ved en Cigar. Betalte saa og gik . . . *maatte* gaa . . Tankerne drev ham . . .

Han gik ind ad Byen til, bøjede op mod Strøget og lod sig langsomt drive med Strømmen. Lyset og de store Ruder fangede hans Tanker. Han overraskede sig selv foran nogle Billeder af badende Damer, smilede og gik videre. Ovre paa det andet Fortov vendte et Par Pigebørn sig om og saa' efter ham. Han smilede til dem . . til sig selv . . Herregud, saadan var Livet — de smaa Blomster havde jo ogsaa *deres* Duft — —

»Brun . . Tage Brun . . !«

Brun vendte sig om. Ude paa Kørebanen tæt ind mod Fortovet saa' han Willemann komme flagrende. Han var i Festdragt under Havelocken.

»Godaften, Brun — undskyld at jeg saadan antaster Dem. Skal De med op i Centrum? De ved vel, der er Sørgefest for Hjernø. Ja, det var skam en Sorg. Har De nogensinde talt med ham . . ikke? Han holdt meget af mig . . han stansede mig altid paa Gaden, naar han saa' mig.« Willemann saa' paa Brun, Underkæben hængte be-

drøvet. »Dr. Frank skal holde Festtalen. Bagefter skal der være Fællesmaaltid. Jeg har skrevet en Sang. Den ender saadan —,« hans Ansigt blev dødt som en Maske, mens han labede Ordene i sig:

> ... Og Skovene de løves, og Skovene de dø —
> men unge Skove spire af gamle Skoves Frø.

Ansigtet levede atter op, han slikkede sig forlegen om Munden. »Synes De om det?« sagde han saa.

Brun nikkede, mens Willemann vedblev:

»Jeg har taget hvidt Slips paa.« Han knappede Havelocken helt op. »Synes De, det ser underligt ud? Mor sagde, at jeg skulde tage et sort paa, jeg lignede en Balkavallér, sagde hun.« Han rystede paa Hovedet og lo. »Det er der vist ingen andre end Mor, der kan se.«

Han gik lidt og smaalo for sig selv. Saa sagde han:

»Kommer der noget af Dem, Brun, nu i Efteraaret? Ikke? Det er snart længe siden. Men De er jo ogsaa Sagfører eller saadant noget.« Det samme sagde Willemann, hver Gang han talte med Brun — han havde forlængst opgivet at forstaa det.

Brun saa' paa sit Ur:

»Nu har jeg kun min egen Sag at føre,« sagde han saa.

»Deres egen Sag . . ?« Willemann gik og grundede saa smaat for sig selv. Brun hørte ham

sjokke lidt bagefter, det lød som om han gik i Slæbere.

»Hvordan har Deres Hustru det?« hørte han saa Willemann spørge, lidt sagtere end han ellers talte. »Skriver hun paa noget nyt?«

Brun sagde et Par ligegyldige Ord, det var ham imod at tale om Ida —

»Jeg synes, De sagde, der skulde være Festmaaltid?« sagde han saa for at komme bort derfra.

»Ja, vi bliver omtrent 200, det er saadan en Slags Indbydelse. Det er kun Hjernøs nærmeste Venner, der samles om . . om . . ,« han kunde ikke finde Ordet, lod det ligge —

»Om Kalvestegen,« smilede Brun.

»Naa, Herregud —,« Willemann virrede med Hovedet.

»Hvad tror De, Hjernø vilde sige, hvis han pludselig kom tilstede?«

»Han vilde sætte sig ned og spise med.« Willemanns Øjne kiggede polisk op til Brun.

Brun blev overrasket over Billedet:

»Jeg vilde have sagt det modsatte, Willemann. Men jeg tror alligevel, Deres er det rigtige.«

»Ja —,« Willemann gik og nikkede glad frem for sig, »jeg holdt meget af Hjernø, men han holdt ogsaa meget af mig. Han holdt ogsaa meget af mine Vers,« vedblev han efter en kort

erindrende Tavshed. »Han sagde en Gang til mig, at jeg skrev sjælden gode Vers.«

Brun maatte vende sit Ansigt bort. Da han havde faaet Smilet bidt i sig, sagde han:

»De er et lykkeligt Menneske, Willemann.«

»Hvorfor tror De dét?« Willemann smilede lyksalig, han syntes selv, han var det.

»Fordi alle holder af Dem . . som Hjernø . . .«

»Ja, det tror jeg ogsaa. Der er kun en eneste, som ikke kan lide mig,« han rystede betænkelig paa Hovedet, »det er Viggo Nielsen. — Nej, han kan ikke lide mig,« gentog han, da Brun søgte at slaa det hen, »han sagde igaar til mig, at jeg var jenseits von Gut und Schöne. Kan De forstaa hvorfor? Jeg har saamænd aldrig gjort ham en Smule Fortræd.« — —

De gik op ad den store Trappe, der førte til »Centrum's« Lokaler. Budet Rasmussen stod øverst oppe med hvidt Skjortebryst uden Slips . . Skægget dækkede det alligevel. Henne ved Buffeten stod Overkellneren Prytz med Servietten hængende som en Sørgefane. Kulsyretrykket stod stille. Willemann var blevet tavs. Han talte otte hvide Slips. Saa aandede han lettet . . .

En nænsom Haand lagde sig paa Bruns Skulder:

»Godaften . . .«

Brun vendte sig om:

»Godaften . . !«

Det var Risom, der stod bagved med sit bævende Ansigt. Han rystede paa Hovedet, saa selv det bløde Overskæg bævede. »Hvad *siger* De, Brun? Den Mand, vi daarligst kunde undvære — han, der ligesom borgede med sit Navn..? Hvad nu?«

Brun trak paa Skuldrene og saa' sig om. Nede paa Trappen stod Blichfeldt, talende og gestikulerende, hans Stemme lød underlig raa mod Risoms velskolede Blidhed.

»Godaften, Brun —,« nikkede han, hans Tænder skinnede, naar han hilste. Han kom op imod dem i to Trin ad Gangen. »Godaften — Godaften!« nikkede han rundt. »Har De hørt, hvem der skal være Hjernøs Efterfølger..? Nørregaard! Ja, man kan jo næsten ikke tro det, men jeg har det fra *meget* paalidelig Kilde.«

»Nørregaard!« Risom strøg Overskægget til Side. »Det er umuligt, det kan de slet ikke gøre. Han var jo en af dem, Hjernø i sin Tid kaldte Hvalpene.. fordi de alligevel var for smaa til at være rigtige Køtere.«

De stod og smilede pietetsfuldt, kun Blichfeldt lo.

»Gudfaderbevares.. ok ja..!« Han hæftede Lorgnetsnoren bag Øret og vedblev: »Han var af de ganske faa, der havde, om jeg saa maa sige, landlig Kultur. Forstaar De.. hans Vid var landligt, men det var pløjet og harvet.. gennemdyrket. Han saa' ogsaa selv saadan ud. Han lignede —

ja, hvad skal jeg sige —?« Blichfeldt stod og stirrede paa sine udspilede Fingre.

»En Odelsbonde,« sagde Risom og kastede Lokken fra Panden. —

Brun vendte sig om og gik ind.

Salen var dæmpet oplyst, og det bløde Lys lagde ligesom Sordin over alle Lyd, selv i Stolenes Skraben var der en vis Andagt. Da Brun gik ned ad Midtergangen, følte han sig som i en Kirke — der hilstes, som var man midt i et Salmevers. Hist og her bøjede en enkelt sig hviskende hen mod sin Sidemand. Ellers sad alle stille med Ansigterne højtidelig foldede og saa' op mod Bordet foran Talerstolen.

En Haand tog fat i Bruns Frakke. Han vendte sig om. Den tykke Blunck saa' op paa ham med et Par sørgmodige Hundeøjne:

»Godaften, Brun.« Hans Stemme var saa mat af Sorg og Sved, at Brun maatte smile. Bluncks Ansigt klarede op. »Ja, man sidder sku her og steger i sit eget Fedt,« hviskede han.

Brun følte Varmen straale af ham og gik videre.

Han saa' hen mod Bordet foran Talerstolen . . . De samme Masker . . . Der sad Folketingsmand Mogensen og svejede sit tykke Overskæg. Han tog det i tænksomme Haandfulde. Den lille Nørregaard bøjede sig hen imod ham og lagde en trøstende Haand paa hans Skulder. Mogensen blev ved

at sno Tanker af Skægget. Saa vendte Nørregaard sig om mod en Eksellence, der sad med en høj bleget Pande og et underlig formummet Udtryk. Eksellencen sagde et Par Ord, hans Mund saa' ud, som om den altid mumlede. Nørregaard nikkede Eksellencens Bemærkning i sig.

Brun saa' paa sit Ur. —

Nu bugtede Formanden Doktor Herløv sig frem mellem Stolene. Alle Ansigter drejede sig, og der gik en sagte Susen gennem Salen — Brun kom til at tænke paa Programmer, der vendes under en Koncert. Dr. Frank gik bagved Herløv i sin blændende Hvidhed. Han satte sig hurtig ned, det saa' ud, som om han søgte at skjule sig. Blichfeldt dukkede frem, fægtede med Armene foran ham . . der var bedre Plads til venstre. Frank rystede paa Hovedet og blev siddende.

Brun var kommet hen i Baggrunden af Salen, hvor de unge holdt til. Dér var Stemningen mindre trykket. Nu og da hørte man en kort Latter, der dog hurtig gemte sig bort. Oppe ved Talerstolen rejste Rektor Vind sig i højtidsfuld Indignation og saa' fast udover. En lille, vissen Herre rejste sig ligeledes og gumlede afmægtig paa sit Tandsæt. Da lød en respektløs Latter fra den alleryngste Klynge, der stod sammenpakket i en Krog. Saa satte de sig begge. —

Fru Maggie Sommer vinkede ad Brun, hun sad foran Skuespiller Thomsen, der duvede frem med

en hvid Haand paa hendes Skulder. Lidt længere til Siden saa' Brun Fru Martens hælde sit dybt udskaarne Bryst hen mod den lille Meyer, der saa' ud, som om han nøs ved Synet. Hun prutter om Prisen, tænkte Brun .. nu *skal* Bogen vel komme til Foraaret ... Han rystede paa Hovedet og vinkede afværgende.

Idet han vendte sig om, fik han Øje paa Ida. Hun sad i Klynge med Bangert, Plenge og Kleins. Hans Hjærte tog Fart ... var Fru Plenge der ..? Nu hviskede Bangert noget til Ida og hilste hen imod ham med et stift og hjærteligt Smil.

Brun følte i samme Øjeblik, at han hadede ham. Ikke fordi han havde taget noget fra ham ... nu hilste ogsaa Ida, overstrømmende som altid, naar der var Publikum — hvad kom hun ham ved .. hvad vedkom Bangert ham ..? Og dog hadede han ham, fordi .. han kunde ikke rigtig finde Grunden .. den laa ham paa Læben som en flygtig Smag ...

Det var hans Smil .. det var, fordi han sad og smilede saa hjærtelig fordækt —

Han vendte sig hurtig bort, Vreden kogte i ham. Da fik han Øje paa Viggo Nielsen, som stod mellem Willemann og Klint-Olsen. Han *maatte* smile ... følte et Øjeblik Smilet som et Overfald .. slap saa afmægtig sin Vrede af Hænderne og lod Smilet tage Magten. Viggo Nielsen

havde løftet sit Ansigt mod Willemann, der stod klemt flad mod Væggen. Haa . . haa . . , det lød, som om han huggede Nagler gennem Willemann og slog ham fast til Korset. Klint-Olsen sad og dukkede sig for det Slag, den anden tilfældigvis havde faaet. Stakkels Willemann . . smilede Brun . . jenseits von Gut und Schöne . . .

Viggo Nielsen kom hen imod ham, hans Ansigt lyste endnu af vild Fryd.

»Stakkels Willemann —,« Brun rystede paa sit Hoved, »hvad har han nu gjort?«

»Intet. Hvad skulde han kunne gøre?« Viggo Nielsen gjorde et Kast hen mod Willemann, som om han laa sammenkrøbet i Krogen. »Men jeg *maa* have En at slaa til, som ikke kan slaa igen. Har De aldrig set en Hund under Pisken . . som om den søgte at vride sig ud af sit eget sønderpiskede Skind. — Ja, De trækker paa Skuldrene . . De har ikke betændte Nerver, Brun,« han lod Fingrene krible som smaa Dyr, »men naar man selv en Gang har smagt Pisken, saa har man ogsaa under Smærten smagt Sødmen for den, der slaar.«

»Pisken . . ?« Brun trak atter paa Skuldrene . . han syntes pludselig Viggo Nielsen blev en lille Knægt, der morede sig med at spidde Fluer paa Knappenaale . . . »Tror De ikke, andre end De selv har følt Pisken?«

»Kanske,« sagde Viggo Nielsen ligegyldig hen i Vejret.

»De taler altid, som om De var den eneste.«

»Det *skal* man sku da ogsaa, Brun!« Det saa' ud, som om Haarhvirvlen over hans stejle Pande rejste sig i Trods. —

Der blev ganske stille i Salen. Doktor Herløv var traadt op paa Talerstolen. Da Brun saa' paa sit Ur, vidste han, at han for lidt siden havde set paa det uden at se, hvad Klokken var. —

Herløv sagde et Par indledende Ord, forsigtige og dog vindende. Saa gav han Ordet til Dr. Frank.

Frank rejste sig og gik hen mod Talerstolen. Det saa' ud, som om han krøb derop. Da han stod der, rettede han sig, som havde han kastet en Byrde. Han tog sig gennem Haaret, saa det stod højt og haardt. Saa' sig nogle Øjeblikke omkring, sugende hver Lyd til sig, indtil der var ganske stille — —

Saa begyndte han. Søgende. Hentede ligesom hvert Billede og hver Sætning op fra sin Tankes dybeste Brønd. Hans Stemme var dæmpet. Men Salens høje Tysthed gjorde den klar og indtrængende.

Der var ingen uden ham i Salen. —

Brun stod og saa' paa hans Ansigt, hvori hvert Træk levede. Pandens dybe Furer løftede sig, sænkede sig i Lys og Skygge, i mismodig Kaadhed og smilende Foragt. Brynenes nervøse Linier krympede sig, hævede sig i kloge Buer. Og hans Øjne

... ustanselig flyttede de sig, lagde sig paa Lur, sprang frem, fangede ind, smed bort. Troløse.. tænkte Brun .. troløse er de. Saa fangede de en Lysstraale ind. Barnlige er de, tænkte han, og i samme Øjeblik syntes han, de var uudgrundelige af bitter Visdom. Han lod sig rive med ... Hvad var Franks Ansigt andet end Livet? Sol og Storm og Byger var gaaet over det, havde hærget det, bleget det og pisket det som Svøber ... Saa lagde Stormen sig — Aftenens afklarede Fred faldt paa. Men den næste Dag jagede Livet atter sine hundrede Vejr hen der over — —

Frank sluttede. Alle i Salen rejste sig, drevne af den Spænding, hvori han havde holdt dem. —

Brun nikkede til Viggo Nielsen. Han nikkede igen. Brun syntes, at Frank var det eneste, der bandt dem sammen.

Strømmen sivede langsomt ud gennem de aabne Døre. Det var, som om Stemningen endnu svævede i Salen og holdt igen. —

»Saa..! Nu fik vi da Hjernø klædt,« sagde Viggo Nielsen og pudsede Næseklemmerne op mod en af de elektriske Lamper. »Naar vi nu om lidt har spist ham af og drukket ham til med en bedre Middag og saa givet ham vor Velsignelse med paa Vejen, saa kan han vel nok klare sig til Himmelfarten.«

»De river alting i Laser, Viggo Nielsen.«

»Aa ja. Jeg kan godt lide den Lyd. Eller Mislyd, om De vil. Den kradser. For Resten,« vedblev han, da Brun tav, »det er godt, at de store Træer falder. De tager ellers Lyset fra Ungskoven og hæmmer den i Væksten. Og de tager jo da ogsaa gudsketak en god Hoben Smaakravl med sig i Faldet, som har staaet lunt i Læ af dem. — Lagde De Mærke til Frank iaften? Han stod som den sidste af de store og saa' ud over al Skoven. Ja, nu bliver *vi* snart til Generation, Brun . . .« Han stod lidt og maabede frem for sig i Tanker. »Det er ligegodt et underligt Tidspunkt i Ens Liv, naar man føler sig som Generation. Det er saadan noget som de første graa Haars memento mori.« —

»Godaften, Børn . .!« Det var Adjunkt Klein, der pressede sig frem imod dem. »Hvordan har I det?« Han saa' ned ad dem. »Skal I ikke med til Spisningen? . . Naa, hvad siger saa I om Frank? De andre derhenne syntes, det var saa ganske ovenud . . jeg havde ærlig talt ventet mig noget andet og mere. Det hele var saadan . . Opstød, hvad? Og det var sku da et Æmne — Hjernø. Han var jo dog en af de faa, der *bar* Landet.« —

Brun stod og smilede. De store blev altid først rigtig store for Klein, naar de var døde.

Ida og Bangert kom hen imod dem. Ida havde stadig travlt med sit Slæb. Bangert gik hen til Brun og rakte ham smilende Haanden:

»Godaften, Brun.«

»Godaften, Bangert,« Brun fangede hans Blik bag Pincenezen. »Naa, De er her med min Kone?«

Ida var kommet hen:

»Ja, Bangert er min Kavallér i Aften. Jeg vidste ikke, du var her.«

»Jeg vidste heller ikke, du var her.« Brun saa' Bangert staa henne ved Klein og Viggo Nielsen — en Gang imellem flakkede hans Øjne hen mod ham og Ida. »For Resten gaar jeg nu om et Øjeblik.«

Brun saa' paa sit Ur. Han syntes, alt gled under ham . . .

»Hvor skal du hen?« spurgte hun.

Han trak paa Skuldrene, kunde ikke finde noget Svar . . længtes blot efter at komme bort.

»Farvel, Ida . . .«

»Farvel . . !« hun fejede Slæbet til Side og gik hen til de andre. —

Han stod et Øjeblik stille. Alt laa i Taage, og han selv stod svimmel og ene. Gled det bort under ham . . var han forladt, eller var det ham, der forlod de andre? Han stod og saa' og saa', syntes, at alt i ham opløstes, sank om, flød bort. Hvor var han . . hvem var han? Tankerne skyllede ind over ham som løst Tømmer, snurrede rundt og drev atter bort. Rundt omkring ham blev der let og raabt. Han saa' hen mod Talerstolen, den

stod som en stor, tom Tønde . . . Hvad var saa Livet, hans Liv . . . naar alt kun var Ord, der glemtes?

Han saa', at der var blevet et tomt Rum omkring ham. Da tog han sig pludselig sammen. En Gnist af Trods og Foragt tændtes i hans Hjærne. Han følte det som et Stød og gik hen mod Udgangen.

Da han kom der hen, stod Viggo Nielsen der. Han greb fast om Bruns Arm og trak ham hen til Sidedøren:

»Se der!« Det var, som om det flammede over hans Ansigt.

Brun saa' ind i en stor Sal. En festklædt Skare ordnede sig i Tavshed om store, opdækkede Borde.

»Nu sætter Gribbene sig om det store Lig,« han slog foragtelig ud med Haanden, »Aadselgribbene!« En tyk Os af Mad trak hen imod dem. »Kom Brun . . det lugter sku allerede.« Hans Ansigt klarede op, blev blødere i Linierne. »Ved De, hvad vi trænger til . . De og jeg, alle vi unge i Landet . . ?« Brun stod og saa' paa ham, syntes atter, der var noget, som bandt dem sammen . . . »Frisk Vind!« Viggo Nielsen vendte sig og gik hurtig hen mod Udgangen.

Brun saa' paa sit Ur — —

Han følte sit Hjærte banke. Nu var det Tid. Hans Blik fangede i et Nu Salen, dens Lys, dens

Liv . . han syntes pludselig, det var ham, der forlod noget . . noget, han havde levet i og hadet . . . Nu kastedes den sidste Line, der bandt ham . . farvel, aandede det i ham, let og befriende . . han gled bort, de andre blev tilbage . . Taagen skjulte dem . . .

Han skyndte sig gennem Gaderne til Dagmarkaféen, hvor han skulde træffe Fru Plenge. Elskede han hende . . ? Hvorfor altid spørge, tænkte han. Hun betød noget for ham, hun var i dette Øjeblik den eneste . . . Han syntes, Gadens Strømme gled forbi som Land, han forlod. Farvel . . aandede det atter i ham. Hvorhen gaar Rejsen . . ? Han slog Spørgsmaalet bort med et Smil. Hvorfor altid spørge? Bort . . ad andre Veje . . var det ikke Svar nok?

Han stansede udenfor Kaféen, saa' sig et Øjeblik om og gik ind. —

Der var ganske stille derinde. En enlig Gæst sad over sine Blade. Det dæmpede Lys gjorde Rummet endnu mere tomt og tyst.

Brun saa' paa sit Ur. Kellneren bragte ham Aviser. Han lod sit Blik glide hen over en Artikel, mærkede, at der faldt ligesom Spindelvæv for hans Øjne og lagde Avisen bort — —

»Tør jeg spørge, om den Herres Navn er Hr. Brun?« En lille, lys Kellner bøjede sig diskret fremover, hans Overskæg stod som modne Aks.

Brun nikkede, rejste sig i Sædet —

Kellnerens jomfruelige Stemme svævede allerede ind mod Anretteværelset:

»Tak, det er godt!« Han selv trippede tjenstivrig bagefter. Kom øjeblikkelig tilbage med et Brev, som han serverede paa en Tallerken.

Brun tog Brevet. Han syntes, han kunde se paa Konvoluten, hvad det indeholdt —

Kære Brun.

Min Broder Harry er død idag, derfor kan jeg ikke komme. Jeg vilde ellers gærne have mødt Dem. Men . . . jeg kan ligesaa godt sige Dem det nu . . blot for at lade Dem vide, at De intet maa vente af mig. Jeg har følt af Deres Brev, hvad det var, De vilde tale med mig om, og jeg siger Dem det ærligt, Brun, Deres og min Vej kan aldrig mødes. Jeg er saa bedrøvet nu iaften, mine Tanker vil ikke rigtig lystre, de gaar saa underlig hjemløse omkring. Det begynder at dø omkring mig, synes jeg, og indeni mig synes jeg ogsaa, der er blevet saa uhyggelig tomt. Baruch sagde en Gang til mig, at jeg trængte til at fødes igen. Hvordan det skal kunne ske, gennem hvad og ved hvem, det véd jeg ikke endnu. Men det dæmrer ligesom for mig, nu da jeg skriver til Dem, at De og jeg intet kan blive for hinanden. Og jeg *vil* ikke dø.

Deres

Selma Plenge.

. . . Brun lagde Hovedet tilbage mod Sofaens

Ryg. Han tænkte slet ikke. Lod det kun suse.. suse...

Saa stilnede det af... Han sad paa en Kafé og saa' op mod et tavlet Loft...

Han betalte og gik. —

Da han kom ned paa Gaden, stod han et Øjeblik... han vidste ikke, hvor han skulde gaa hen. Byen laa mørk og lukket.

Da syntes han med ét, at han mærkede sig selv.. følte Livet vaagne. Han gik jo dér... fri! Selma Plenge... havde hun været andet end det sidste Halmstraa, han greb efter... hvad vilde han hende... hun gled bort. Først *nu* saa' han sig selv, nu da han var fri og ene.

Han stod jo dér, hvor han havde ønsket at staa — ovre paa den anden Side. Strømmen flød derude, den samme, evigt den samme. Lad flyde..! Den havde skyllet sine Bølger over ham, kastet ham blindet, sanseløs hid og did —

Og atter var han dukket op, og han traadte paany ud i Livet, frigjort, frisk som om han traadte op af Badet...

»En Rose, Herre..?«

Han var naaet ud til Dronning Louises Bro. Et halvvoksent Pigebarn løb efter ham med en Rose i den løftede Haand.

Brun stansede, tog en rød Rose, der blussede op imod ham...

Han saa' paa Rosen, syntes den var som et

Slags Tegn . . . han vidste ikke selv hvordan. Han gik og smilede med den røde Rose i sin Haand.

Der var begyndt at blive stille paa Gaderne, de lagde sig til Hvile. Lysene i Butikerne var slukket, den lange Lygterække hængte som en Lysguirlande, saa langt hans Øjne saa'. Folk drev trætte hjem. Ude paa Kørebanen durede de elektriske Vogne, Lyden slæbtes i en lang Line efter dem . . . Brun stansede et Øjeblik og saa' paa dem, stod og hørte Kontaktstangens Smut over Traadenes Sammenføjninger. Nu bremsede en Vogn, den pressede Kraften i sig, modvillig, knurrende. Saa slap den atter løs og fløj befriet forbi — —

En ung Pige var steget af. Brun saa' hende løfte Kjolen og spanke over Gaden. Saa kom hun hen mod Lygten. I samme Øjeblik hun saa' op, kendte han hende. Hvad var det, hun hed? Nu stod hun stille og smilede til ham med alle sine smaa, frække Tænder.

»Godaften . .!« Brun hørte for første Gang i lange Tider Klangen af sin egen Stemme. Han trykkede hendes Haand straalende af Glæde.

»Godaften — det er jo dig med det grinagtige Navn, ikke? Var det ikke Tage . .?« spurgte hun pludselig og kiggede ham ind under Hatteskyggen. »Hvor skal du hen?«

»Ingen Steder. — Kan jeg gaa hjem med dig?«

Hun stod lidt og betænkte sig, sagde saa:

»Ja, naar du vil være meget forsigtig. Ham den tykke Panser henne i Gaden har faaet Kig paa mig. De kan jo ikke lade et ordenligt Pigebarn i Fred, ved du nok.« Hun var fuld af borgerlig Indignation.

Brun stak sin Arm ind under hendes:

»Jeg skal nok være forsigtig.« Han følte hende vippe let og fast i Gangen. »Hvad var det nu, du hed?«

»Esmeralda!« lo hun. »Det kan du tydelig huske, ikke? Esmeralda er mit Navn, Spanien min Fødestavn,« nynnede hun til en Gademelodi, han kendte. »Aa, Sludder!« sagde hun saa og trykkede sig ind mod ham, »jeg hedder jo Frida. Paa Lageret kalder de mig aldrig andet end Frederik, det er Smukke-Jensen, der har fundet paa det... Hvordan har du det ellers? Jeg har tit set dig, men du kunde naturligvis ikke kende mig... næh..! Du gik altid med en høj, ung Dame. Hvem var det?«

»Det var min Kone.«

»Aa, kom ikke med den!« Hun tog hans Haand og kiggede Fingrene efter. »Der er jo ikke mere Ring end bag paa min Haand.«

»Nu har jeg hende heller ikke mere.«

»Den kender vi.« Hun løftede Haanden. »Det var naturligvis din Pige.«

De gik spejdende gennem Gaden, naaede lyk-

kelig Huset. Da hun stod oppe paa Trappen, saa' hun sig omkring. Saa sagde hun sagte:

»Skynd dig nu . . . ham Panseren er nok nede og ta'r sig en Øl i Kælderen om Hjørnet.«

— — Da de kom op, satte Brun sig i en Stol, mens hun tog Overtøjet af. Han følte først nu, hvor træt han var. Han sad og smilede til hende som et Barn, der skal sove og vaagne frisk den næste Morgen.

»Jeg er træt, Frida,« sagde han og vinkede ad hende.

Hun kom hen og satte sig paa hans Knæ:

»Er den lille træt?« pylrede hun og kyssede ham. »Skal han i Kasmarotten? Jeg er ogsaa lidt sløj iaften.« Hun gabede og strakte Brystet, saa nynnede hun:

. . . en Fugl i et Fuglebur,
en trebenet Stol og et Vækkeur,
en Enspænderseng til to —
den er forholdsvis temmelig go' . . .

Hun sprang ned og gav sig til at klæde sig af. —

Brun sad og saa' paa hende. Han følte sig saa let, paa egen Grund . . . alt andet var saa langt borte, saa længe siden. Han behøvede ikke at spørge om Vej — den laa for ham, utraadt, vinkende. Behøvede ikke at spørge, om hun elskede ham . . om han elskede hende. Hun gav, og han tog . . uden Spørgsmaal, uden Svar. Han kunde staa op imorgen og gaa fra hende med et Kys — —

»Nu maa du vende dig om!« Hun stod og holdt Natkjolen op for sig.

Brun sad og legede med den røde Rose, der laa paa Bordet. Livet begyndte atter saa smaat at blomstre . . .

»Du sidder og smiler saa lumsk,« sagde hun, »det er vel ikke mig, du ler af . . ?«

Han saa' paa hende . . . sad og smilede med den røde Rose i sin Haand.

DET NORDISKE FORLAG

HENRI NATHANSEN

DEN FORBUDNE FRUGT

4 KRONER

»Af de tre Fortællinger staar vel nok den første: »Paa Tro og Love« højst, ikke mindst fordi den i højere Grad end de to andre bærer Præget af en fast og tætsluttet Komposition. Opgøret mellem de to fordums Venner er skildret med realistisk Kraft. — I sin nye Bog røber Forfatteren umiskendeligt Talent, der især lægger sig for Dagen i det naturlige og kvikke Replikskifte.« (Berl. Tidende)

»Hr. Nathansen anvender al sin Evne til at forfølge en Stemning, en Følelse, en Tankegang ud i meget fine Bevægelser; han vil bag om Ordene, Smilet, Blikket for at se ind i Jeg'ernes mangedobbelte Række. Han bestræber sig ivrigt for at give det allermeste og selv det allermindste; Skildringerne er meget omhyggelige og vittige.«
(Politiken)

SOMMERNAT

3 KRONER

— »Sommernat er Broderi paa Silke. Baggrunden fortoner sig i blaalig, taaget Melankoli. Forfatterens Stil glider afdæmpet, med fint og smidigt Ordvalg. Hans kunstneriske Maal er fuldt moderne; af Natur- og Sjæleskildringer danner han et ejendommeligt Stemningsbillede, som præger sig sluttet og stærkt i Bevidstheden.«
(Vort Land)

»Hr. Nathansen har et betydeligt Herredømme over Formen. Man beundrer Melodien i Sproget og der er meget fint og vakkert over Skildringen.« (Bergens Tidende)

Thieles Bogtrykkeri. København.